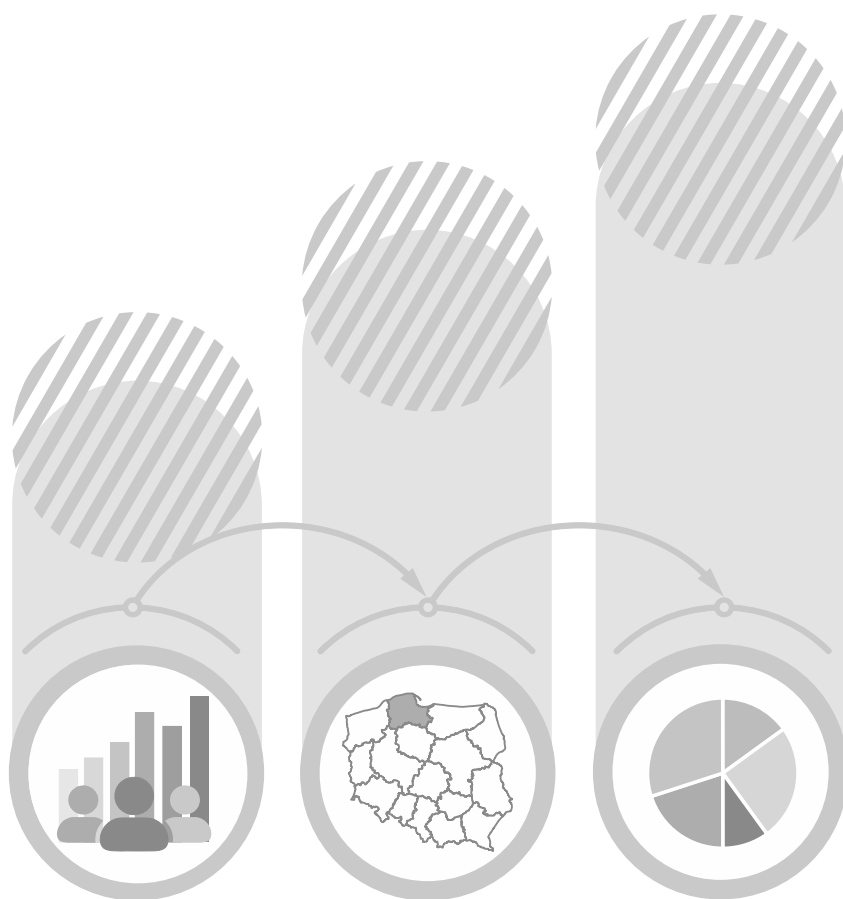

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2023

Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2023

Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2023

Urząd Statystyczny w Gdańsku Statistical Office in Gdańsk

Gdańsk 2023

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Gdańsku, Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Gdańsk, Pomeranian Centre For Regional Surveys

pod kierunkiem

supervised by

Jerzego Auksztola

Zespół autorski

Editorial team

Danuta Bielaszewska, Beata Bojarska, Anna Borkowska, Wiesława Bryłowska, Karina Budzińska, Sylwia Czajka, Iwona Erber, Ewelina Grochowska-Subotowicz, Katarzyna Iljaszczuk-Więsek, Radosław Jabłoński, Anna Karczewska, Małgorzata Kloz, Mirosława Lindenberg, Małgorzata Litwinowicz, Andrzej Muszewski, Mateusz Nowakowski, Dorota Piotrowska, Magdalena Poleszuk, Tomasz Ratyński, Małgorzata Rekowska, Sylwia Rojek, Aleksandra Sarnowska, Andrzej Sirocki, Alicja Smoleń, Monika Towiańska, Artur Urbański, Małgorzata Wiktorczyk, Natalia Wosztyl, Joanna Wyzina, Anna Żochowska

Prace redakcyjne

Editorial work

Magdalena Poleszuk

Tłumaczenie

Translation

Małgorzata Kruszewska, Magdalena Poleszuk

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics

Ewa Bujarska, Andrzej Muszewski

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on website

<http://gdansk.stat.gov.pl/publikacje-i-foldery/inne-opracowania/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data – please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Gdańsku przekazuje Państwu „Raport o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa pomorskiego 2023”. Publikacja prezentuje procesy zachodzące w gospodarce na terenie województwa i uwzględnia zjawiska istotne z punktu widzenia rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

Opracowanie składa się z komentarzy analitycznych uzupełnionych tablicami szczegółowymi dla województwa oraz ilustracjami graficznymi w formie map i wykresów przedstawiających wybrane cechy, zjawiska i zaobserwowane tendencje. Analizowane dane przedstawione zostały w ujęciu dynamicznym od 2015 r., a także w relacji do przeciętnych wielkości dla kraju oraz innych województw. Dodatkowo dołączone zostały tablice przekrojowe obrazujące poziom zjawiska w województwie na tle kraju oraz tablice dla Gdańska i pozostałych miast na prawach powiatu w województwie. Podstawowe wyjaśnienia metodyczne znajdują się w tekście analitycznym. W odniesieniu do edycji z lat poprzednich opracowanie zostało wzbogacone m.in. o dane dotyczące planowania przestrzennego i rewitalizacji w gminach.

Przekazując Państwu aktualne wydanie Raportu mam nadzieję, że opracowanie spotka się z dużym zainteresowaniem i będzie dla Państwa użytecznym źródłem wiedzy w zakresie przedstawianych zagadnień. Informacje dotyczące bieżącej sytuacji społeczno-gospodarczej województwa zawarte są również w Banku Danych Lokalnych BDL oraz w innych wydawnictwach Urzędu dostępnych na stronie internetowej <http://gdansk.stat.gov.pl>, do zapoznania z którymi serdecznie Państwa zachęcam.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Gdańsku

Jerzy Auksztol

Gdańsk, kwiecień 2023 r.

Preface

The Statistical Office in Gdańsk presents the "Report on the socio-economic situation of Pomorskie Voivodship 2023". The publication features the processes occurring in the economy of the Voivodship and takes account of phenomena crucial to the socio-economic development of the region.

The study consists of analytical commentaries supplemented with detailed tables for the Voivodship as well as maps and graphs presenting selected features, phenomena and trends. The analysed data have been shown in dynamic terms since 2015, as well as in relation to average national and regional (other voivodships) aggregates. Additionally, there are cross-section tables illustrating the level of the phenomenon in the Voivodship against the whole country, as well as the tables showing Gdańsk and other Voivodship's cities with powiat status. Basic methodological explanations can be found in the analytical part. In relation to the prior years' editions, the study has been enriched with data on, inter alia, the spatial planning and the revitalisation programmes carried out in gminas.

Presenting the current edition of the Report, I trust it will enjoy high interest and will be a useful source of knowledge in the scope of the discussed topics. The issues connected with current changes in the socio-economic situation of the Voivodship can also be found in Local Data Bank and in other publications of the Statistical Office available on our website <http://gdansk.stat.gov.pl>, which I highly recommend to the Readers.

Director
of Statistical Office in Gdańsk

Jerzy Auksztol

Gdańsk, April 2023

Spis treści

Contents

Przedmowa	3
Preface	4
Objaśnienia znaków umownych	8
Symbols	
Ważniejsze skróty	9
Major abbreviations	
Synteza	10
Executive summary	14
Rozdział 1. Województwo na tle kraju	17
Chapter 1. Voivodship against the background of the country	
Rozdział 2. Województwo na tle pozostałych województw	20
Chapter 2. Voivodship against the background of other voivodships	
Rozdział 3. Powierzchnia i podział terytorialny województwa	28
Chapter 3. Area and territorial division of the Voivodship	
Rozdział 4. Środowisko	30
Chapter 4. Environment	
4.1. Powierzchnia	30
4.1. Area	
4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe	32
4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater	
4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza	36
4.3. Pollution and protection of air	
4.4. Ochrona przyrody. Lasy	37
4.4. Nature protection. Forests	
4.5. Odpady przemysłowe i komunalne	41
4.5. Industrial and municipal waste	
4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska	45
4.6. Economic aspects of environmental protection	
Rozdział 5. Społeczeństwo	47
Chapter 5. Society	
5.1. Kapitał ludzki	47
5.1. Human capital	
Demografia	47
Demography	
Edukacja	56
Education	
Zasoby pracy	65
Labour resources	
5.2. Jakość życia	74
5.2. Quality of life	

Zamożność mieszkańców	74
Inhabitants` wealth	
Pomoc społeczna i wspieranie rodziny	80
Social assistance and family support	
Warunki mieszkaniowe	88
Housing conditions	
Ochrona zdrowia	95
Health care	
Kultura	101
Culture	
Bezpieczeństwo publiczne	104
Public safety	
Społeczeństwo informacyjne	107
Information society	
Aktywność społeczna	109
Social activity	
Rozdział 6. Gospodarka	112
Chapter 6. Economy	
6.1. Produkt krajowy brutto	112
6.1. Gross domestic product	
6.2. Przedsiębiorczość	118
6.2. Entrepreneurship	
Podmioty gospodarki narodowej	118
Entities of the national economy	
Działalność badawcza i rozwojowa oraz innowacyjna	122
Research and development as well as innovation activity	
Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach	132
Use of information and communication technologies in enterprises	
Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych	134
Financial results of non-financial enterprises	
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw	138
Investment outlays of enterprises	
6.4. Produkcja i usługi	142
6.4. Production and services	
Rolnictwo	142
Agriculture	
Przemysł	148
Industry	
Budownictwo	154
Construction	

Rynek wewnętrzny	160
Internal market	
Transport	162
Transport	
Gospodarka morska	170
Maritime economy	
Energia	173
Energy	
Rozdział 7. Finanse jednostek samorządu terytorialnego	175
Chapter 7. Finance of local government units	
7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego	175
7.1. Revenue of local government units	
7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego	179
7.2. Expenditure of local government units	
7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego	183
7.3. Result of budgets of local government units	
7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich	185
7.4. Projects co-financed by the European funds	
7.5. Planowanie przestrzenne	190
7.5. Spatial planning	
Rozdział 8. Wybrane dane o województwie pomorskim	196
Chapter 8. Selected data on Pomorskie Voivodship	
Rozdział 9. Wybrane dane o Gdańsku	200
Chapter 9. Selected data on Gdańsk	
Rozdział 10. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu	202
Chapter 10. Selected data on cities with powiat status	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	oznacza, że zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Kropka (•)	oznacza: brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub że wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
Znak Δ	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji. categories of applied classification presented in an abbreviated form.
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. not all elements of the sum are given.
Comma (,)	used in figures represents the decimal point.

W Raporcie zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych – skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach i na wykresach „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

The names of some classification levels used in the Report are abbreviated; those abbreviations are marked in the tables and graphs with the sign “Δ”. The list of abbreviations used and their full names are given below:

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI – PKD 2007 POLISH CLASSIFICATION OF ACTIVITIES - PKD 2007

skrót abbreviation	pełna nazwa full name
sekcje sections	
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
Handel; naprawa pojazdów samochodowych Trade; repair of motor vehicles	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles
Zakwaterowanie i gastronomia Accommodation and catering	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi Accommodation and food service activities
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
działy divisions	
Handel hurtowy	Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi
Handel detaliczny	Handel detaliczny, z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
Budowa budynków	Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	Roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Ważniejsze skróty

Major abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning	Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
zł	złoty	Dz. U.	Dziennik Ustaw
PLN	złoty	ust.	ustęp
tys.	tysiąc	PKD	Polska Klasyfikacja Działalności
mln	milion	ww.	wyżej wymieniony
g	gram gram	m.in.	między innymi
kg	kilogram kilogram	tj.	to jest
t	tona tonne	r.	rok
dt	decytona decitonne	poz.	pozycja
l	litr litre	str.	strona
ha	hektar hectare	cd.	ciąg dalszy
m ²	metr kwadratowy square metre	cont.	continued
m ³	metr sześcienny cubic metre	dok.	dokończenie
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre	cont.	continued
TWh	terawatogodzina terawatt hour	np.	na przykład
kpl.	komplet	e.g.	for example
szk.	sztuka	Agl.	Aglomeracja
p.proc.	punkt procentowy	PM _{2,5}	pył zawieszony o średnicy cząstek poniżej 2,5 µm
Nr	numer	PM _{2,5}	particulate matter 2.5 micrometers or less in diameter
No.	number	PM ₁₀	pył zawieszony o średnicy cząstek poniżej 10 µm
		µm	particulate matter 10 micrometers or less in diameter
			mikrogram microgram
		NO ₂	dwutlenek azotu nitrogen dioxide

Synteza

Środowisko

W 2021 r. w skali roku odnotowano wzrost **poboru wody** na potrzeby gospodarki narodowej i ludności. Zakłady przemysłowe wytworzyły mniej **odpadów** (bez odpadów komunalnych), a zakłady uznane za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza wyemitowały do atmosfery więcej **zanieczyszczeń gazowych** (bez dwutlenku węgla).

W 2021 r. w województwie pomorskim **powierzchnia** zarówno **gruntów leśnych**, jak i **lasów** wzrosła w stosunku do 2020 r. Odnotowano również wzrost **wskaźnika lesistości** w województwie.

Spółeczeństwo

W 2022 r. po raz pierwszy od 2000 r. zaobserwowano spadek **liczby ludności** województwa. Kolejny rok liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń, co spowodowało **ubytek naturalny ludności**, który w przeliczeniu na 1000 ludności był jednym z najniższych w kraju (druga lokata po województwie małopolskim). W 2022 r., tak jak we wcześniejszych latach, **saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały** było dodatnie, a w przeliczeniu na 1000 ludności dało drugi najwyższy wskaźnik w kraju (po województwie mazowieckim).

W roku szkolnym 2021/22 w skali roku odnotowano wzrost zarówno **liczby placówek wychowania przedszkolnego**, jak i liczby uczęszczających do nich **dzieci**. Największą popularnością wśród uczniów szkół ponadpodstawowych cieszyły się **technika** oraz **licea ogólnokształcące**. W roku akademickim 2020/21 wśród osób opuszczających uczelnie dominowali **absolwenci** kierunków z grupy: Biznes, administracja i prawo oraz Technika, przemysł i budownictwo. W 2022 r. w skali roku udział **osób z wyższym wykształceniem** w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat zwiększył się zarówno w stosunku do 2015 jak i 2021 r.

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) za 4 kwartał 2022 r. wykazały spadek **wskaźnika zatrudnienia** w ujęciu rocznym, a wzrost w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. Zarówno **stopa bezrobocia**, jak i wskaźnik określający obciążenie osób pracujących **osobami niepracującymi** wzrosły w skali roku, a zmniejszyły się w porównaniu z 4 kwartałem 2015 r.

W 2021 r. w skali roku odnotowano wzrost **liczby pracujących** w województwie pomorskim. W 2022 r. w skali roku zmniejszyła się **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w powiatowych urzędach pracy oraz liczba zgłoszonych **ofert pracy**. Wśród osób bezrobotnych, analogicznie jak w latach poprzednich, najliczniejszą grupę stanowiły osoby w wieku 25-34 lata. **Stopa bezrobocia rejestrowanego** w 2022 r. ukształtowała się na poziomie niższym niż ogólnokrajowy oraz niższym niż w 2021 r.

W 2021 r. **przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto** (w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób) było wyższe niż w 2020 r., a niższe niż średnia w kraju. W 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost **przeciętne miesięcznego wynagrodzenia brutto** w sektorze przedsiębiorstw m.in. w sekcjach: transport i gospodarka magazynowa, informacja i komunikacja oraz działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.

Przeciętna liczba **emerytów i rencistów** w województwie pomorskim w 2022 r. była wyższa niż rok wcześniej. W skali roku wzrosła również **przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto**, przy czym wyższą dynamiką charakteryzowały się świadczenia wypłacane z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych niż świadczenia wypłacane rolnikom indywidualnym.

W ramach programu „Rodzina 500 plus” w 2021 r. świadczeniem wychowawczym objęto więcej dzieci niż w 2020 r. Natomiast udział **beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej** w ogólnej liczbie mieszkańców województwa pomorskiego był niższy niż w 2020 r. i w 2015 r.

Na koniec 2021 r. działało więcej **placówek opieki nad dziećmi** do lat 3 (żłobków i klubów dziecięcych) niż w 2020 r. i w 2015 r., co wpłynęło na wzrost liczby dzieci objętych opieką w ciągu roku.

W 2021 r. w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby **mieszkań** w zasobach mieszkaniowych w stosunku do roku poprzedniego. W skali roku odnotowano wzrost długości rozdzielczej **sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej oraz sieci gazowej**, co przełożyło się na wzrost **zużycia wody** w gospodarstwach domowych i gazu z sieci. Natomiast mniej ścieków zostało odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

W końcu 2021 r. w porównaniu z 2020 r. i 2015 r. w województwie pomorskim działało więcej **podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej** oraz udzielono więcej **porad lekarskich i stomatologicznych**. Na koniec 2021 r. było mniej **szpitali ogólnych** niż w 2020 r. i w 2015 r., natomiast liczba **pacjentów** była wyższa niż w 2020 r., a niższa niż w 2015 r. W 2021 r. bezpośrednio z pacjentem pracowało więcej **lekarzy, lekarzy dentyistów, pielęgniarek i położnych** niż w 2020 r.

W 2021 r. w województwie pomorskim odnotowano mniej niż w 2020 r. **bibliotek i punktów bibliotecznych, muzeów** (łącznie z oddziałami) oraz **teatrów i instytucji muzycznych**. W skali roku wzrosła natomiast liczba **galerii, kin oraz centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic**. W 2021 r. **wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu** w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w przeliczeniu na 1 mieszkańca ukształtowały się na poziomie wyższym niż rok wcześniej.

W 2022 r. w województwie pomorskim według wstępnych danych liczba **przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych** wzrosła w skali roku. Natomiast liczba **wypadków drogowych** zmniejszyła się.

W 2022 r. w województwie pomorskim udział gospodarstw domowych (z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata) posiadających **dostęp do Internetu w domu** oraz udział osób w wieku 16-74 lata **korzystających z Internetu** zwiększył się zarówno w stosunku do 2021 r., jaki i 2015 r.

W 2020 r. w województwie pomorskim działało więcej niż w 2018 r., a mniej niż w 2016 r. rejestrowych **organizacji non-profit**.

Gospodarka

W 2021 r. na podstawie wstępnego szacunku wartość **produktu krajowego brutto** wytworzonego w województwie pomorskim wzrosła w porównaniu z 2020 r. Dynamika wzrostu była najwyższa w stosunku do analizowanych lat 2015-2020. Natomiast według danych zrewidowanych wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w 2020 r. była wyższa niż w 2019 r., a jego dynamika wzrostu była niższa niż w latach 2015-2018. W 2020 r. w skali roku odnotowano również wzrost **wartości dodanej brutto na 1 pracującego**.

W 2022 r. w województwie pomorskim odnotowano (analogicznie jak w latach poprzednich) wzrost liczby **podmiotów** wpisanych do rejestru REGON, wśród których najliczniejszą grupę stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W stosunku do 2015 r. odnotowano znaczący wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych oraz liczby podmiotów zarejestrowanych w sekcji informacja i komunikacja.

Od 2015 r. średnia wartość **nakładów wewnętrznych na działalność B+R** przypadająca na jednego mieszkańca województwa pomorskiego przewyższa wartość krajową. W 2021 r. w skali roku odnotowano wzrost nakładów wewnętrznych poniesionych na działalność B+R w cenach bieżących oraz wzrost liczby podmiotów i personelu wewnętrznego w działalności B+R. Udział zarówno przedsiębiorstw przemysłowych, jak i usługowych wprowadzających innowacje (nowe lub ulepszone produkty lub procesy biznesowe) zwiększył się w skali roku.

W 2022 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw posiadających **dostęp do Internetu** oraz udział przedsiębiorstw posiadających **własną stronę internetową zwiększył się zarówno** w odniesieniu do 2021 r., jak i 2015 r.

W 2022 r. odnotowano w skali roku poprawę **wyników finansowych** badanych przedsiębiorstw niefinansowych województwa pomorskiego oraz **pogorszenie** większości **wskaźników ekonomiczno-finansowych**. Przychody ogółem rosły wolniej niż koszty, co wpłynęło na pogorszenie **wskaźnika poziomu kosztów**.

W 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost wartości **nakładów inwestycyjnych**, w strukturze których przeważały nakłady na budynki i budowle. Odnotowano również wzrost wartości kosztorysowej inwestycji rozpoczętych, przy jednoczesnym spadku liczby nowych inwestycji.

W 2022 r. w porównaniu z 2021 r. odnotowano wzrost produkcji **ziemniaków, buraków cukrowych** oraz **rzepaku i rzepiku**, natomiast zmniejszyła się produkcja **zbóż ogółem**.

W 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost pogłowia bydła i spadek pogłowia trzody chlewnej i owiec. Zwiększył się **skup** mleka, a zmniejszył się skup ziarna pszenicy i żyta, ziemniaków oraz żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego. **Ceny skupu** pszenicy, żyta, ziemniaków, żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego oraz mleka wzrosły w porównaniu z 2021 r.

Dynamika **produkcji sprzedanej przemysłu** (w cenach stałych) była wyższa zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r. W skali roku zanotowano wzrost **wydajności pracy w przemyśle**, któremu towarzyszył wzrost **przeciętnego zatrudnienia**.

W porównaniu z 2021 r. odnotowano wzrost **produkcji sprzedanej budownictwa** w cenach bieżących, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia oraz wydajności pracy w tej sekcji. Wyższa w skali roku była również wartość produkcji budowlano-montażowej.

W 2022 r. w skali roku odnotowano spadek liczby **mieszkań oddanych do użytkowania** oraz spadek przeciętnej powierzchni użytkowej 1 mieszkania. Zmniejszyła się również liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Wartość **sprzedaży detalicznej** (w cenach bieżących) wzrosła w stosunku do 2021 r., w tym w największym stopniu wśród jednostek z grupy: „paliwa stałe, ciekłe i gazowe”, „żywność, napoje i wyroby tytoniowe” oraz „meble, RTV, AGD”.

W 2021 r. w województwie pomorskim odnotowano w stosunku do 2020 r. spadek liczby przewiezionych **pasażerów** transportem autobusowym w komunikacji krajowej i międzynarodowej. Przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej przewiozły środkami komunikacji miejskiej (tj. autobusami, tramwajami i trolejbusami) więcej pasażerów niż w 2020 r. oraz mniej niż 2015 r. Liczba startów i lądowań samolotów w Porcie Lotniczym Gdańsk oraz liczba pasażerów obsługiwanych wzrosła w stosunku do 2020 r., a zmniejszyła się w porównaniu z 2015 r.

W 2022 r. **obroty ładunkowe** w portach morskich województwa pomorskiego były wyższe od zrealizowanych w 2021 r. i 2015 r.

W 2021 r. w elektrowniach województwa wyprodukowano więcej **energii elektrycznej** niż w 2020 r., a najwięcej energii zużyto w sektorze przemysłowym. W ciągu roku zmniejszyło się zarówno zużycie energii elektrycznej, jak i liczba jej odbiorców w gospodarstwach domowych.

Zarządzanie rozwojem

Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego województwa pomorskiego w 2021 r. były wyższe niż **wydatki** tych jednostek, czego rezultatem była nadwyżka budżetowa. O nadwyżce w największym stopniu zdecydował wynik budżetów gmin i miast na prawach powiatu.

Spośród **projektów** zrealizowanych w ramach **Umowy Partnerstwa 2014-2020** na terenie województwa pomorskiego do końca czerwca 2022 r. najwyższą wartość całkowitą miały projekty Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Najwyższy udział dofinansowania ze środków UE uzyskały projekty w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

Wykorzystanie przez jednostki samorządu terytorialnego **dotacji europejskich** ma charakter cykliczny, a jego szczyt przypadł na lata 2018-2019. W 2021 r. najwyższy udział dotacji europejskich spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego odnotowano w gminach i miastach na prawach powiatu. Z tytułu dotacji europejskich najwyższą wartość na 1 mieszkańca odnotowano w miastach na prawach powiatu.

Executive summary

Environment

In 2021, an increase in water abstraction for the needs of the national economy and population was recorded throughout the year. Industrial plants generated less **waste** (excluding municipal waste), while plants of significant nuisance to air quality emitted bigger volume of **gaseous pollutants** (excluding carbon dioxide) into the atmosphere.

In 2021 in Pomorskie Voivodship, the **area** of both **forest land** and **forests** increased in relation to 2020. The **forest cover indicator** also increased in the Voivodship.

Society

In 2022, a decrease in the **population size** was recorded in the Voivodship for the first time since 2000. It was yet another year when deaths outnumbered births. This resulted in a **natural decrease**, which per 1,000 population was one of the lowest countrywide (second place after Małopolskie Voivodship). In 2022, as in previous years, **the balance of internal and international net migration of the population for permanent residence** was positive and scored the second highest rate per 1,000 population countrywide (following Mazowieckie Voivodship).

In the 2021/22 school year, the number of both **pre-primary establishments and enrolled children** increased compared to 2020/21. **Technical and general secondary schools** were the most popular with the post-primary school students. In the 2020/21 academic year, **graduates** of the following fields: Business, administration and law as well as Engineering, manufacturing and construction prevailed among the higher education institution alumni. In 2022, the share of people with higher education in the total population aged 15-89 increased in comparison with 2015 and 2021.

The results of the Labour Force Survey (LFS) for the fourth quarter of 2022 showed a yearly decrease in **employment rate** and an increase in comparison with the same period of 2015. Both the **unemployment rate** and the indicator defining the burden of non-working people upon the working population increased in relation to the fourth quarter of 2022 and decreased in relation to the same period of 2015.

There were more **employed people** in Pomorskie Voivodship in 2021 than in 2020. In 2022, the powiat labour offices recorded fewer **registered unemployed persons** and the number of **job vacancies**. Like in prior years, 25-34 year olds were the most numerous among the unemployed. The annual **unemployment rate** decreased and stabilised below the national average and below the rates recorded in 2021.

In 2021, the **average monthly gross wage and salary** (in entities employing 10 and more persons) was higher than in 2020 but below the national average. In 2022, as compared with 2021, the average monthly gross wage and salary in the enterprise sector increased in the sections: Transportation and storage, Information and communication and Arts, entertainment and recreation, etc.

In 2022, the average number of **retirees and pensioners** in Pomorskie Voivodship was higher than in the previous year. There was also an increase in the **average monthly gross retirement and other pensions**. Benefits paid from non-agricultural social security system were characterised by higher growth than those paid out to farmers.

As part of the **“Family 500 plus”** programme, the child-raising benefit covered more children in 2021 than in 2020. However, the share of **beneficiaries of social assistance at domicile** in the total number of inhabitants of Pomorskie Voivodship was lower than in 2020 and 2015.

At the end of 2021, there were more care **facilities for children** up to the age of 3 years (nurseries and children's clubs) than in 2020 and 2015, which contributed to the increase in the number of **children under care** during the year.

In 2021, Pomorskie Voivodship saw an annual increase in the number of **dwellings** in the housing stock. The length of the **water supply, sewage and gas supply networks** also increased. This led to a bigger **water and gas consumption** in households. However, less wastewater was discharged via the sewage network.

There were more **outpatient health care facilities** and more **medical and dental consultations** were provided in 2021 than in 2020 and in 2015 in the Voivodship. At the end of 2021, there were fewer **general hospitals** than at the end of 2020 and 2015. There were more **patients** than in 2020, but fewer than in 2015. In 2021, there were more medical doctors, dentists, **nurses and midwives** directly dealing with a patient than in 2020.

In 2021, a decline was recorded in the number of **libraries and library service points**, museums (including branches) and **theatres and musical institutions** as compared to 2020. The number of **art galleries, cinemas and centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres** increased on 2020. In 2021, **expenditures of gminas and cities with powiat status** in the "Culture and protection of national heritage" division were higher per capita than a year earlier.

According to preliminary data, the number of **crimes ascertained in completed preparatory proceedings** increased in Pomorskie Voivodship in 2022. The number of **road accidents** declined.

In 2022, the share of households (with at least one person aged 16-74) with the **Internet access at home** and the share of persons aged 16-74 **using the Internet** increased in Pomorskie Voivodship in relation to both 2021 and 2015.

In 2020, more **non-profit organisations** operated in Pomorskie Voivodship than in 2018, but more than in 2016.

Economy

Based on a preliminary estimate, the value of the **gross domestic product** generated in Pomorskie Voivodship increased in 2021 as compared to 2020. Its indices were the highest in comparison with the analysed years 2015-2020. According to the revised data, the value of the gross domestic product generated in 2020 was higher than in 2019 and its indices were lower than in the years 2015-2018. In 2020, an annual increase was also recorded in **gross value added per employed person**.

In 2022, Pomorskie Voivodship recorded (similarly to prior years) an increase in the number of **entities** entered into the REGON register, among which natural persons conducting economic activity were the largest group. Compared to 2015, there was a significant increase in the number of foundations, associations and social organisations, as well as entities in the information and communication section.

Since 2015, the average **intramural expenditure on R&D** per capita in Pomorskie Voivodship has been above the national value. In 2021, the intramural expenditure on R&D in current prices increased on a yearly basis, as well as the number of entities and the internal R&D personnel. The share of both industrial and service enterprises introducing innovations (new or improved products or business processes) increased annually.

In 2022, the share of enterprises with **access to the Internet** and those **having their own website** increased in Pomorskie Voivodship as compared to both 2021 and 2015.

In 2022, compared to 2021, the **financial results** of the surveyed non-financial enterprises of Pomorskie Voivodship improved, but the basic **economic and financial indicators** got worse. The total revenue was growing more slowly than the cost, which adversely affected the **cost level indicator**.

In 2022, there was an annual increase in the value of **investment outlays** in which the expenditure on buildings and civil engineering structures prevailed. The cost estimate value of investments in progress also increased whereas the number of new investments fell at the same time.

In 2022, compared to 2021, the **production of potatoes, sugar beets and rape and turnip rape** grew, while the production of total cereals declined.

In 2022, the annual increase in the size of cattle coincided with the pig and sheep stock decrease. The **procurement** of milk went up while the procurement of wheat and rye grain, potatoes as well as pigs, cattle and poultry for slaughter dropped. The **procurement prices** of wheat, rye, potatoes, pigs, cattle and poultry for slaughter and milk increased compared to 2021.

The indices of **sold production of industry** (in constant prices) were up on both 2021 and 2015. Both the annual **productivity in industry** and the average **paid employment** increased.

Sold production of construction in current prices was higher than in 2021. Both productivity and the average paid employment increased in this section. The value of construction and assembly production was also higher.

On a yearly basis, fewer **dwellings** were **completed** in 2022 than in 2021 and the average useful floor space of a dwelling was smaller. There were also fewer dwellings which either received construction permits or whose construction projects were registered, as well as dwellings started.

Retail sales (in current prices) increased with respect to 2021, mainly in units operating in the categories: "solid, liquid and gaseous fuels", "food, beverages and tobacco products" and "furniture, radio, TV and household appliances".

In 2021, there was a decrease in the number of **passengers** transported in domestic and international bus transport in Pomorskie Voivodship, as compared to 2020. Municipal transport enterprises and plants transported more passengers by urban transport (i.e. buses, trams and trolleybuses) than in 2020 but fewer than in 2015. The number of aircraft take-offs and landings at the Gdańsk Airport and the number of handled passengers increased compared to 2020 but decreased in comparison with 2015.

In 2022, **cargo traffic** in the seaports of Pomorskie Voivodship was bigger than in both 2021 and in 2015.

More **electricity** was produced in the Voivodship's power plants in 2021 than in 2020. The most energy was consumed in the industrial sector. Both the number of consumers and consumption of electricity in households decreased during the year.

Development management

The **revenue of the budgets of local government units** of Pomorskie Voivodship was higher in 2021 than their **expenditure**, which resulted in the budget surplus. The surplus was mainly due to the positive result of gmina and powiat budgets.

The **projects** implemented under the Operational Programme Infrastructure and Environment had the highest total value of all projects carried out within the **Partnership Agreement 2014-2020** in Pomorskie Voivodship until the end of June 2022. The projects under the Operational Programme Knowledge Education Development received the highest share of EU funding.

The use of **European grants** by local government units is cyclical, and its peak culminated in 2018-2019. In 2021, the highest share of European grants among all local government units was recorded in cities with powiat status and in gminas. The cities with powiat status recorded the highest value of the European grants per capita.

Rozdział 1

Chapter 1

Województwo na tle kraju

Voivodship against the background of the country

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo pomorskie Pomorskie Voivodship
Udział gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania w powierzchni ogółem w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia) w % Share of devastated and degraded land requiring reclamation and management in total area in 2021 (as of 31 December) in %	0,2	0,2
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2021 r. w hm ³ Water consumption for the needs of the national economy and population in 2021 in hm ³	8845,0	189,2
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi w 2021 r. w hm ³ Industrial and municipal wastewater discharged into waters or into the ground in 2021 in hm ³	7769,3	159,0
Ścieki komunalne oczyszczone ogółem w 2021 r. w dam ³ Total municipal wastewater treated in 2021 in dam ³	1355953	89664
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2021 r. w tonach/rok: Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in 2021 in tonnes/year:		
gazowych gaseous pollutants	209490154	6758129
pyłowych particulate pollutants	22168	699
Obszary prawnie chronione ogółem w powierzchni ogółem w 2021 r. w % (stan w dniu 31 grudnia) Total area under legal protection in total area in 2021 in % (as of 31 December)	32,3	33,0
Lesistość w 2021 r. w % (stan w dniu 31 grudnia) Forest cover in 2021 in % (as of 31 December)	29,6	36,5
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia) Population per km ² of total area in 2022 (as of 31 December)	121	129
Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2022 r. Natural decrease per 1,000 population in 2022	-3,8	-1,9
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności w 2022 r. Net migration for permanent residence per 1,000 population in 2022	0,1	1,7
Przeciętne trwanie życia w 2021 r. w latach: Life expectancy in 2021 in years:		
mężczyźni males	71,8	72,7
kobiety females	79,7	80,1
Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^a na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2021/22 Children aged 3-6 years in pre-primary establishments ^a per 1,000 children aged 3-6 years in the 2021/22 school year	904	881
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2022 r. w % (przeciętne w roku) Employment rate by LFS in 2022 in % (annual averages)	56,3	58,5
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w 2022 r. w % (przeciętne w roku) Activity rate by LFS in 2022 in % (annual averages)	58,0	59,6

a W przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych; łącznie z dziećmi przebywającymi przez cały rok szkolny w placówkach wykonujących działalność leczniczą.
a In nurseries schools, pre-primary sections in primary schools, pre-primary education units and pre-primary centres; including children in units performing health care activity throughout the school year.

VOIVODSHIP AGAINST THE BACKGROUND OF THE COUNTRY

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo pomorskie Pomorskie Voivodship
Stopa bezrobocia według BAEL w 2022 r. w % (przeciętne w roku) Unemployment rate by LFS in 2022 in % (annual averages)	2,9	1,9
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2022 r. Registered unemployed persons per job offer in 2022	18	16
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w 2022 r. w zł Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^a in 2022 in PLN	6653,67	6871,80
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w 2022 r. w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from the non-agricultural social security system in 2022 in PLN	2789,89	2771,37
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w 2021 r. w zł Average monthly available income per capita in households in 2021 in PLN	2061,93	1835,80
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych ^b w 2021 r. w % At-risk-of-poverty rate after social transfers ^b in 2021 in %	14,8	13,1
Współczynnik Giniego ^b w 2021 r. w % Gini coefficient ^b in 2021 in %	26,8	25,1
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2021 r. w % Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2021 in %	3,7	3,9
Udzielone świadczenia pomocy społecznej w 2021 r. w tys. zł Social assistance benefits granted in 2021 in thousand PLN	3451528	241507
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w 2021 r. Children staying in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years in 2021	155,2	138,6
Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2021 r. Population per outpatient health care unit in 2021	1474	1775
Pracownicy medyczni na 10 tys. ludności w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia): Medical personnel per 10 thousand population in 2021 (as of 31 December):		
lekarze doctors	34,3	34,4
pielęgniarki nurses	56,6	45,6
Łóżka w szpitalach na 10 tys. ludności w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia) Beds in hospitals per 10 thousand population in 2021 (as of 31 December)	44,4	33,5
Produkt krajowy brutto ^c (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2021 r. w zł Gross domestic product ^c (current prices) per capita in 2021 in PLN	69069	66793
Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia) Entities of the national economy per 10 thousand population in 2022 (as of 31 December)	1323	1461
Spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego na 10 tys. ludności w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia) Commercial companies with foreign capital participation per 10 thousand population in 2022 (as of 31 December)	23	15

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób. ^b Na podstawie danych z Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC). ^c Wstępny szacunek.
^a Data concern economic entities employing 10 persons and more. ^b Data based on the European Union Statistics on Income and Living Conditions (EU-SILC). ^c Preliminary estimate.

Wyszczególnienie Specification	Polska Poland	Województwo pomorskie Pomorskie Voivodship
Personel wewnętrzny B+R na 1000 osób aktywnych zawodowo ^a w 2021 r. Internal R&D personnel per 1,000 economically active persons ^a in 2021	9,0	9,6
Udział przedsiębiorstw rentownych w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych ^b w 2022 r. w % Share of profitable enterprises in the total number of surveyed non-financial enterprises ^b in 2022 in %	83,2	82,9
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^b w 2022 r. w % Cost level indicator in non-financial enterprises ^b in 2022 in %	94,0	93,1
Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw ^b w 2022 r. (rok poprzedni = 100; ceny bieżące) Indices of investment outlays of enterprises ^b in 2022 (previous year = 100; current prices)	118,2	112,5
Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ^c w 2022 r. w szt. Cattle density per 100 ha of agricultural land ^c in 2022 in heads	43,1	30,6
Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych ^c w 2022 r. w szt. Pig density per 100 ha of agricultural land ^c in 2022 in heads	64,3	100,8
Produkcja sprzedana przemysłu ^d (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w przemyśle w 2022 r. w zł Sold production of industry ^d (current prices) per average employed person in industry in 2022 in PLN	895324	888495
Produkcja sprzedana budownictwa ^d (ceny bieżące) na 1 przeciętnie zatrudnionego w budownictwie w 2022 r. w zł Sold production of construction ^d (current prices) per average employed person in construction in 2022 in PLN	908593	834329
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2022 r. Dwellings completed per 1,000 population in 2022	6,3	8,7
Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia) Public roads with hard surface per 100 km ² of total area in 2021 (as of 31 December)	100,9	83,1
Długość linii kolejowych eksploatowanych na 100 km ² w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia) Length of railway lines operated per 100 km ² in 2021 (as of 31 December)	6,2	6,6
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w 2021 r. w % Share of renewable energy sources in production of electricity in 2021 in %	17,0	60,0

a Aktywni zawodowo (wszystkie osoby pracujące oraz uznane za bezrobotne) – na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności – dane średnioroczne. b Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. c Stan w dniu 1 czerwca; użytki rolne według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r. d Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

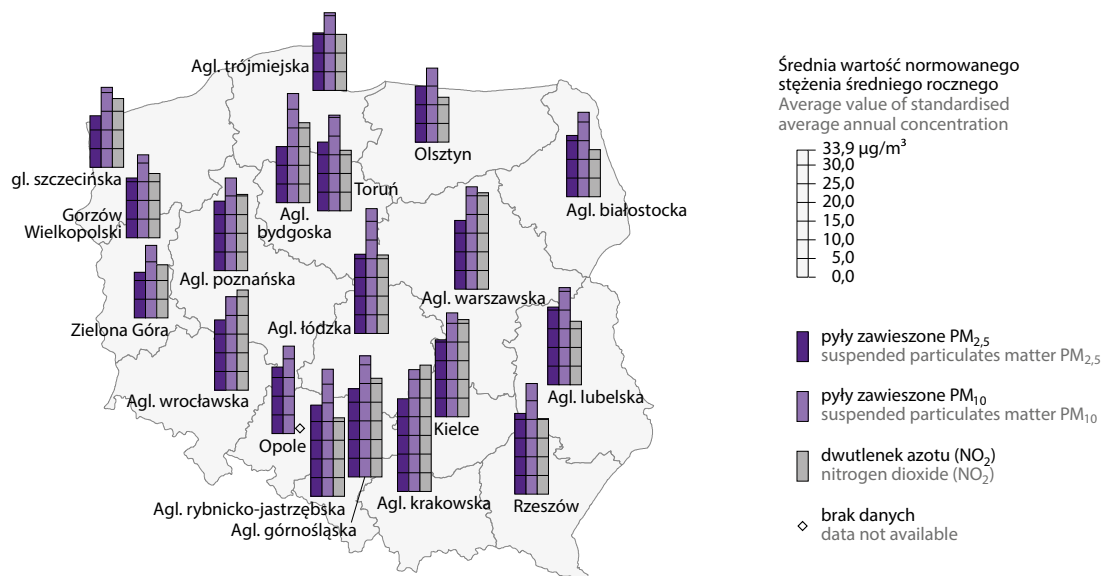
a Active population (all persons employed and considered unemployed) – based on the Labour Force Survey – average annual data. b Data concern economic entities employing more than 49 persons. c As of 1 June; agricultural land as of 1 June 2020. d Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Rozdział 2 Chapter 2

Województwo na tle pozostałych województw Voivodship against the background of other voivodships

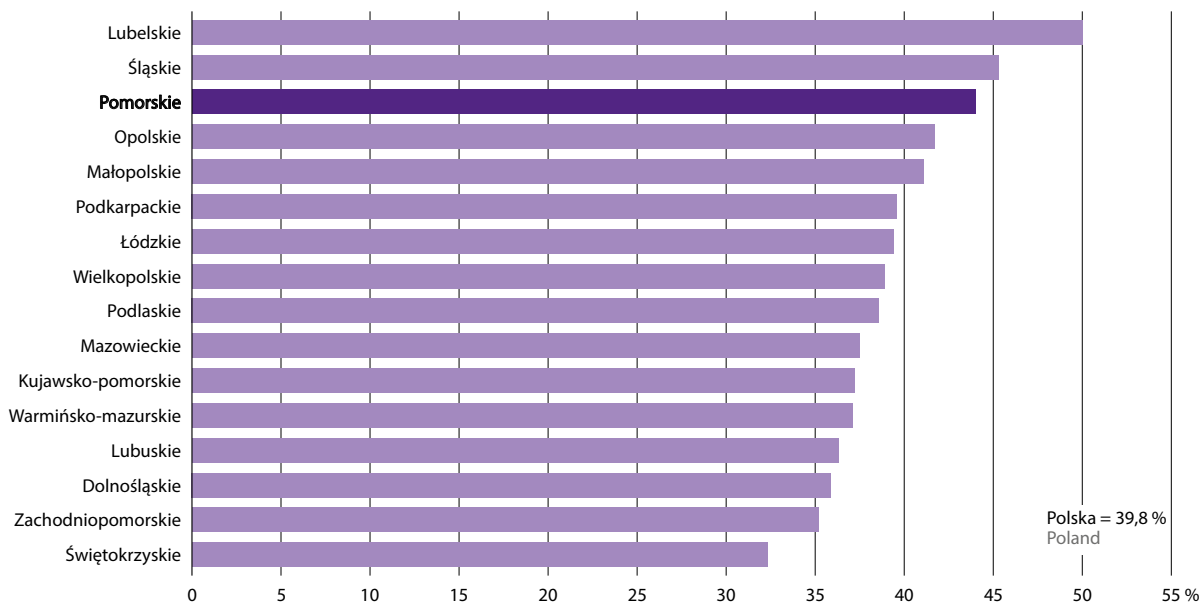
Mapa 1. Stężenie pyłów zawieszonych PM_{2,5} i PM₁₀ oraz NO₂ w 2021 r.

Map 1. Concentration of suspended particulate matter PM_{2,5} and PM₁₀ as well as NO₂ in 2021

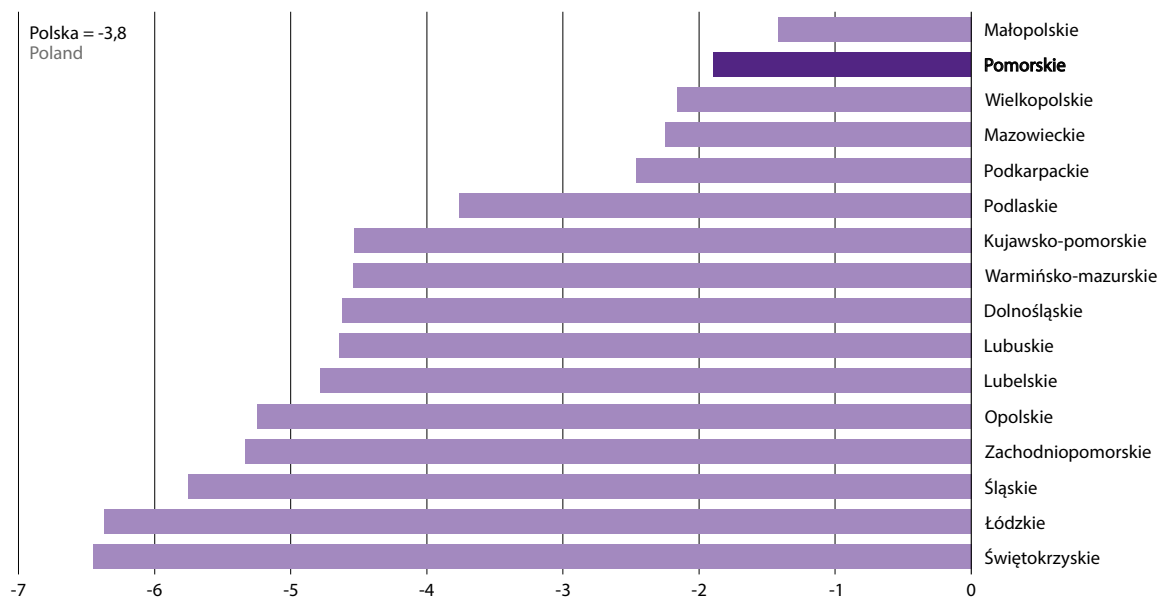
Wykres 1. Odpady komunalne zebrane selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w 2021 r.

Chart 1. Municipal waste collected separately in total municipal waste collected in 2021

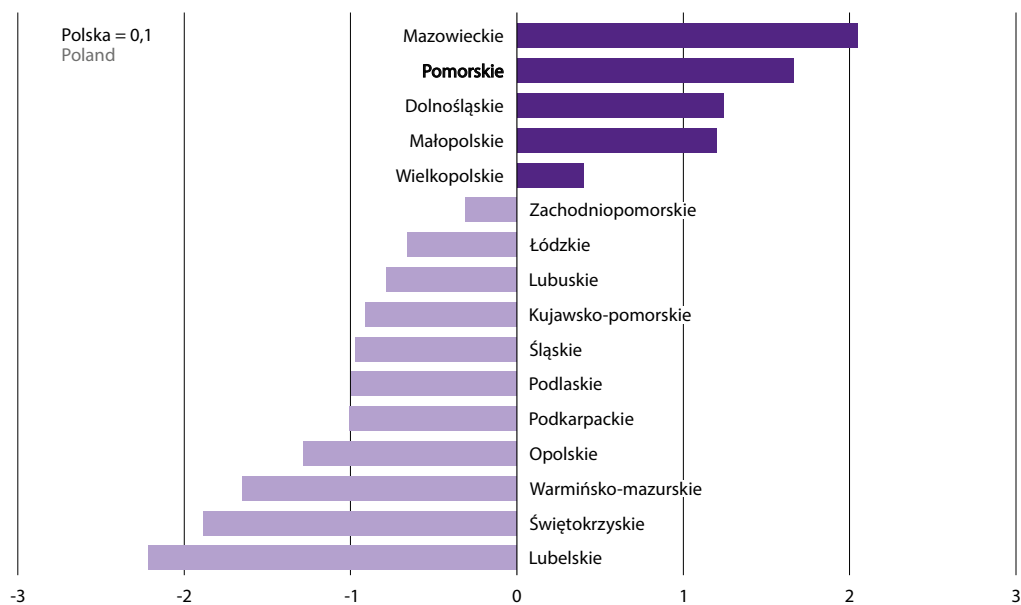
Wykres 2. Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2022 r.

Chart 2. Natural decrease per 1,000 population in 2022

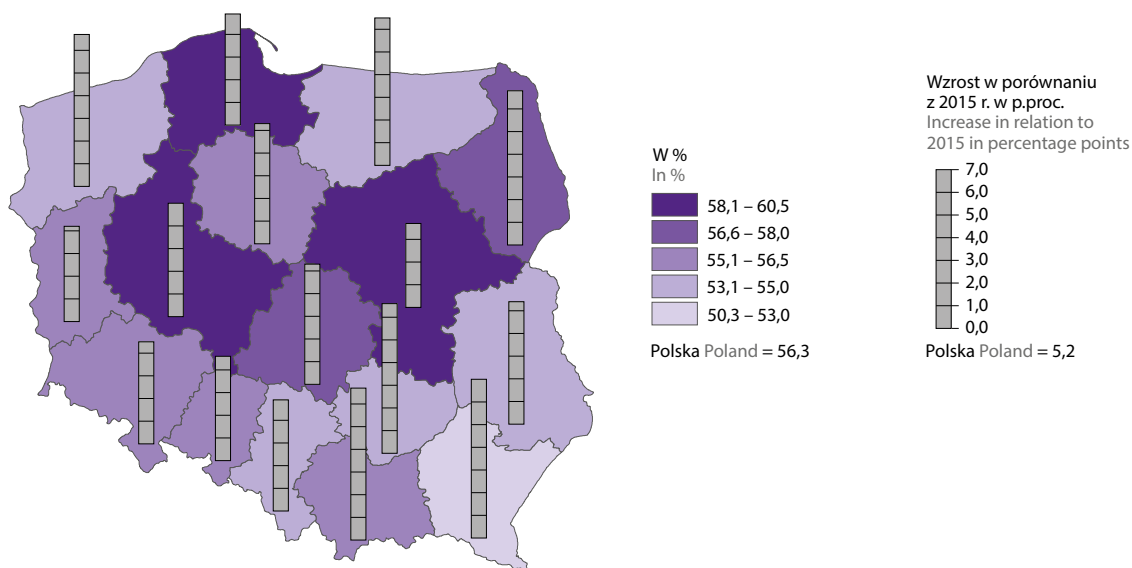
Wykres 3. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2022 r.

Chart 3. Net internal and international migration for permanent residence per 1,000 population in 2022

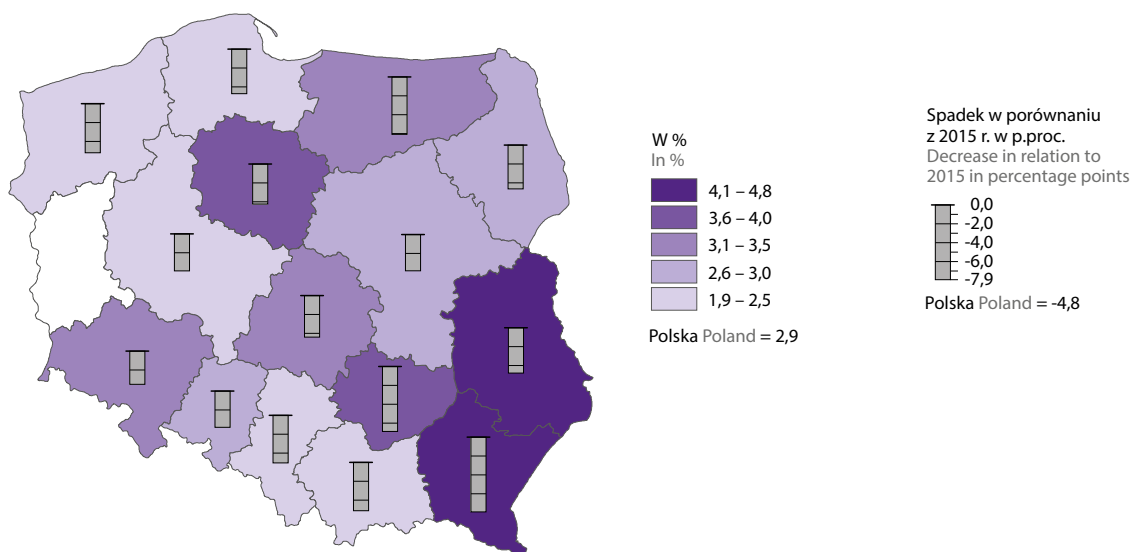
Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w 2022 r. (przeciętne w roku)

Map 2. Employment rate by LFS in 2022 (annual average)

Mapa 3. Stopa bezrobocia według BAEL w 2022 r. (przeciętne w roku)

Map 3. Unemployment rate by LFS in 2022 (annual average)

Uwaga. Ze względu na reprezentacyjną metodę badania BAEL zalecana jest ostrożność w posługiwaniu się danymi, gdy liczby po uogólnieniu wyników z próby wynoszą poniżej 10 tys., co oznacza, że konkretna wartość dla województwa lubuskiego nie może być pokazana ze względu na losowy błąd próby.

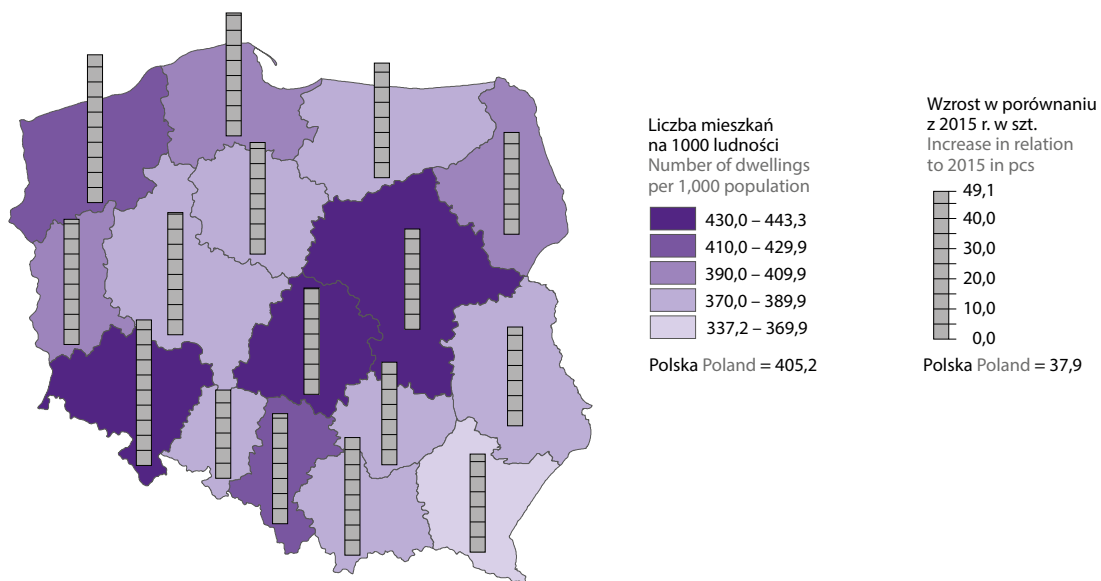
Note. As LFS is a sample-based survey, caution is recommended when using data in cases where the numbers after generalisation of the sample results are lower than 10 thousand, which means that the value for Lubuskie Voivodship cannot be displayed due to the sampling error.

Mapa 6. Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

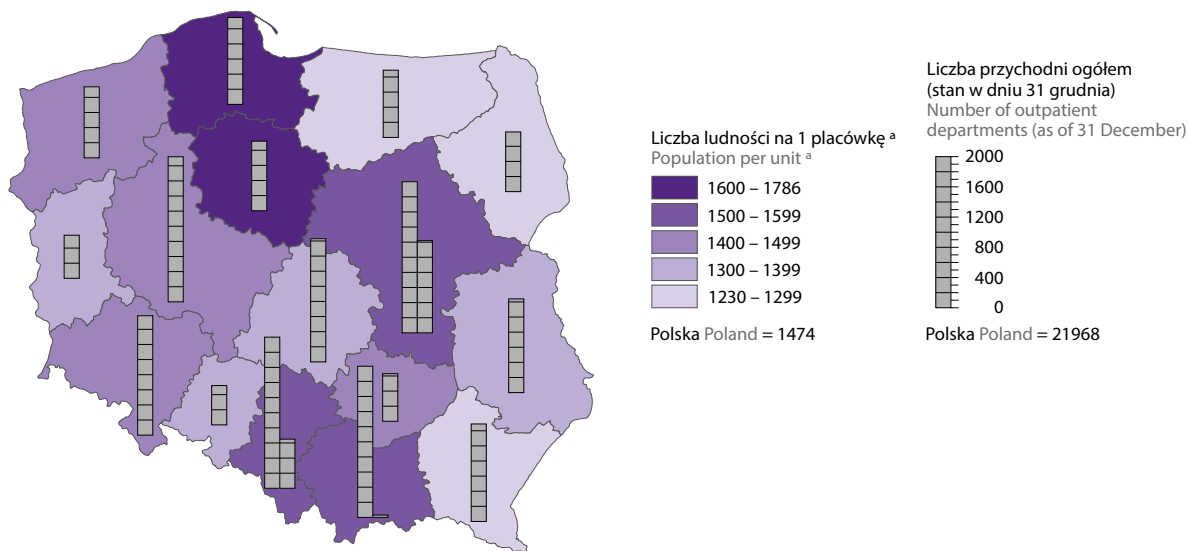
Map 6. Dwelling stocks per 1,000 population in 2021

As of 31 December

Mapa 7. Placówki ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w 2021 r.

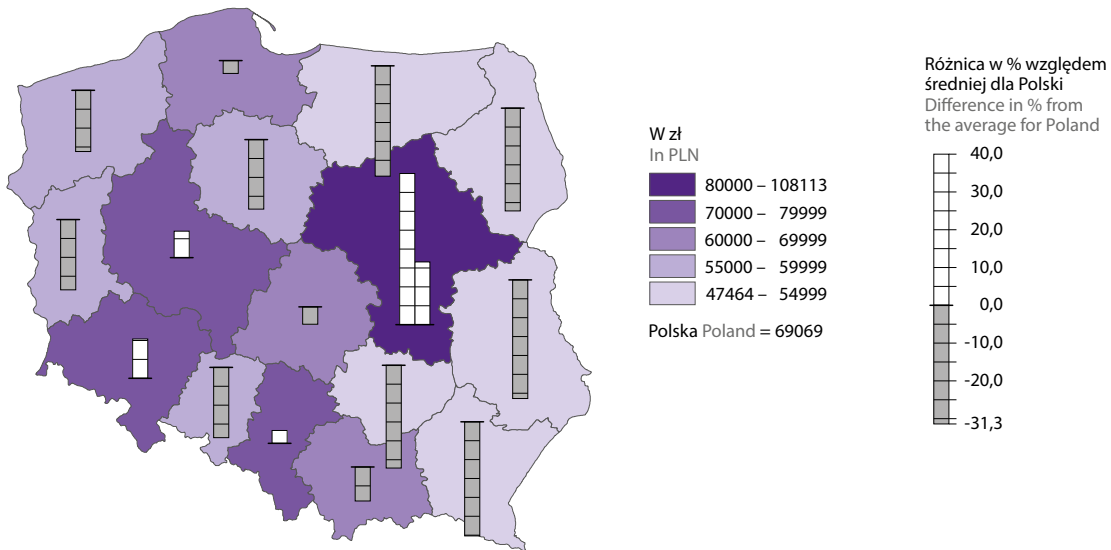
Map 7. Outpatient health care units in 2021

^a Przychodnie oraz praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów.
^a Outpatient departments as well as medical and dental practices.

Mapa 8. Produkt krajowy brutto ^a na 1 mieszkańca w 2021 r. (ceny bieżące)

Map 8. Gross domestic product ^a per capita in 2021 (current prices)

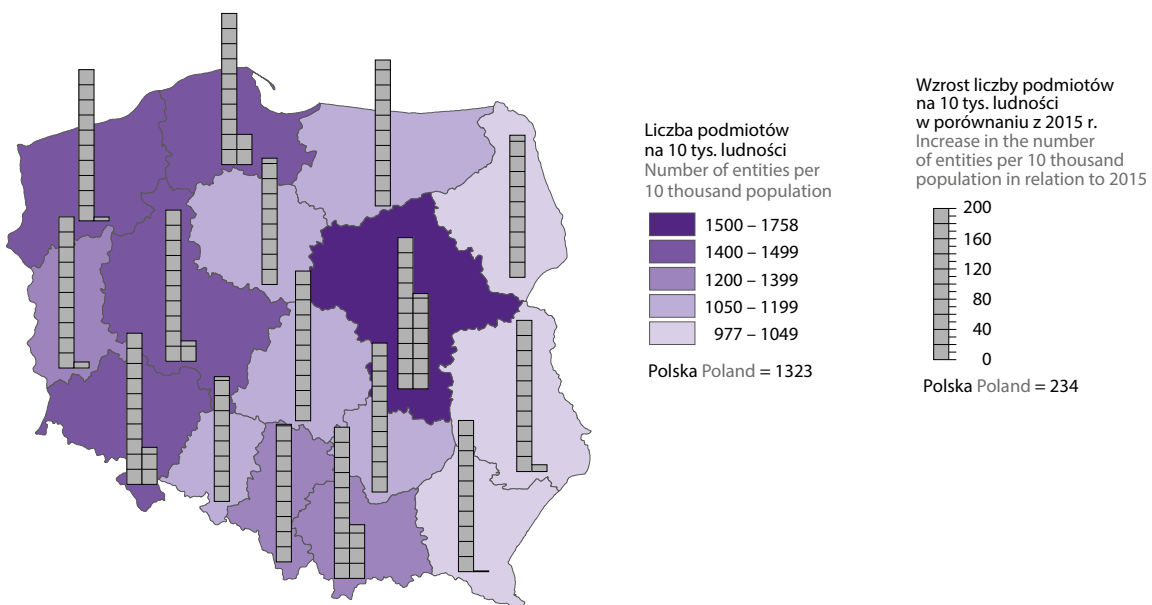
^a Grupowanie metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności; szacunek wstępny.
a Grouping by local kind-of-activity unit method; preliminary estimate.

Mapa 9. Podmioty gospodarki narodowej na 10 tys. ludności w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

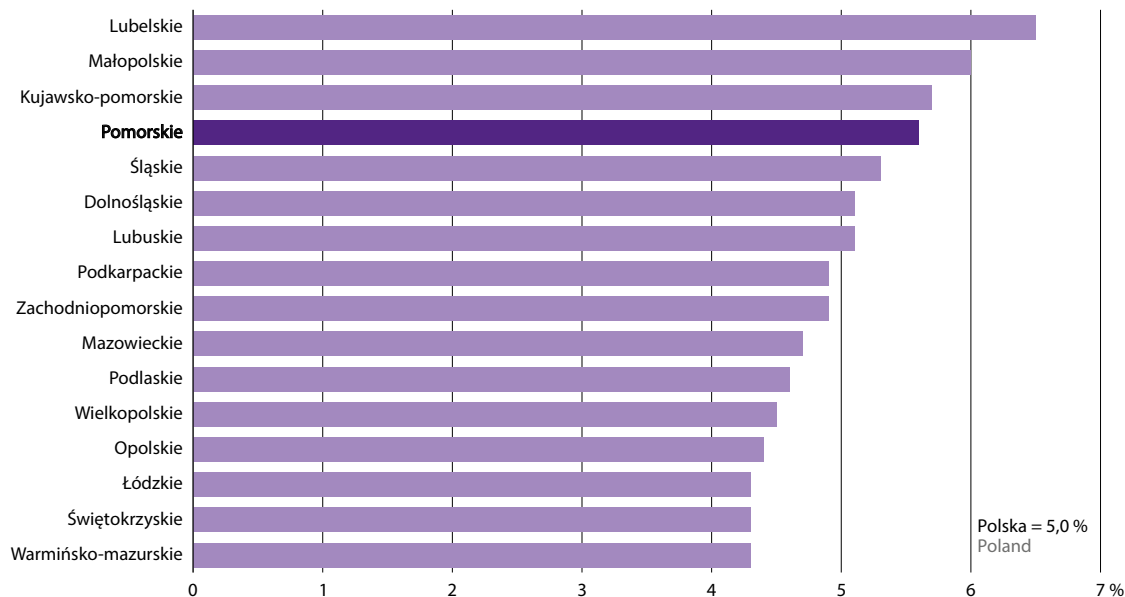
Map 9. Entities of the national economy per 10 thousand population in 2022

As of 31 December

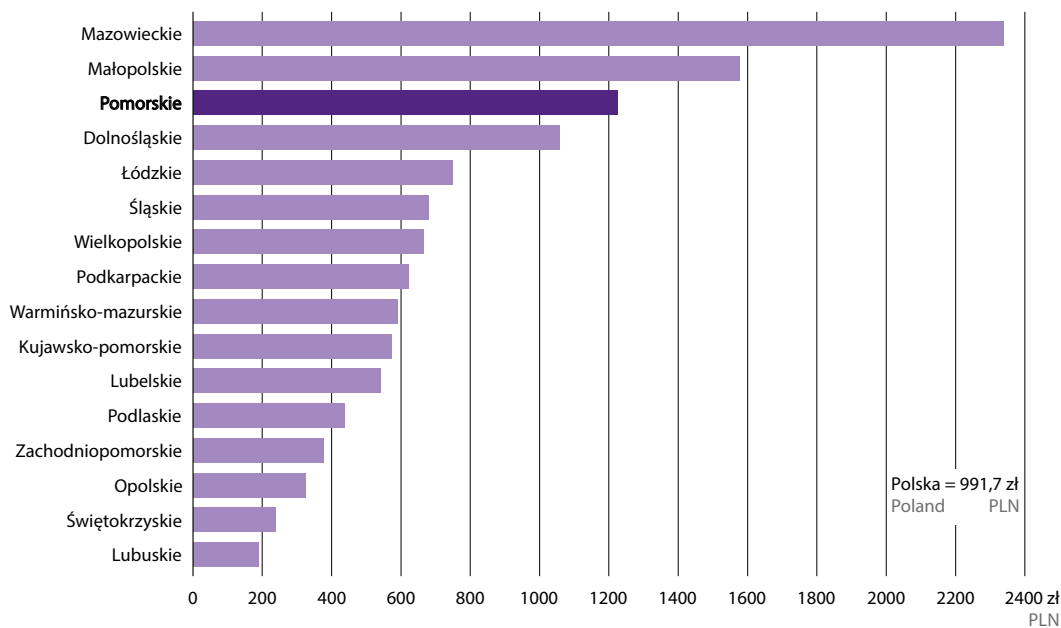
Wykres 4. Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych w 2022 r.

Chart 4. Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises in 2022

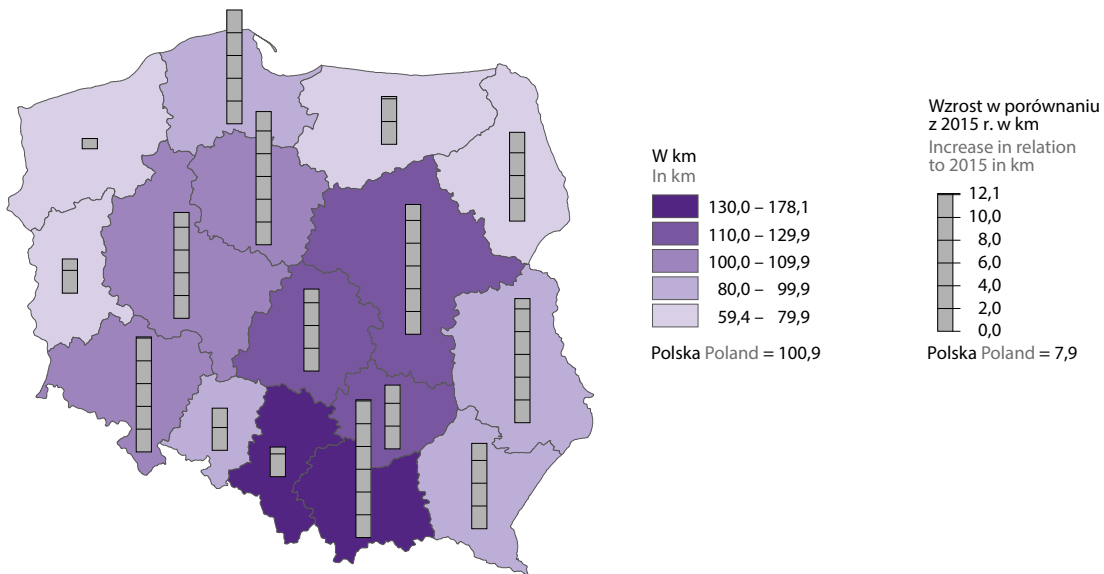
Wykres 5. Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową na 1 mieszkańca w 2021 r. (ceny bieżące)

Chart 5. Intramural expenditure on research and development per capita in 2021 (current prices)

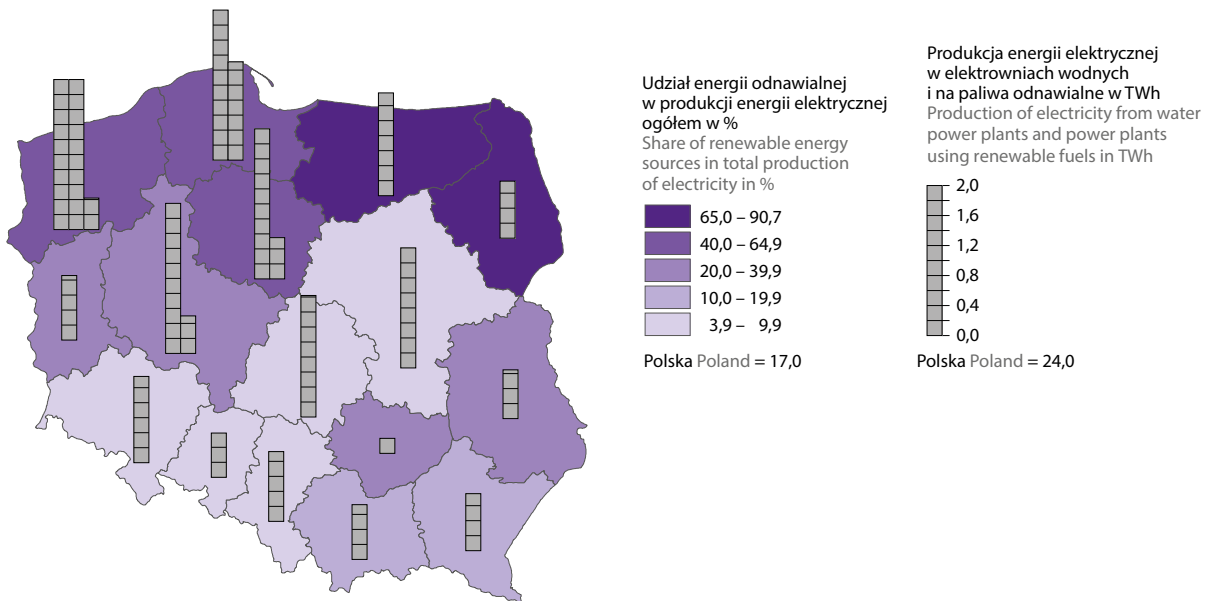
Mapa 10. Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km² powierzchni ogólnej w 2021 r.

Map 10. Hard surface public roads per 100 km² of total area in 2021

Mapa 11. Energia ze źródeł odnawialnych w 2021 r.

Map 11. Energy from renewable sources in 2021

Rozdział 3

Chapter 3

Powierzchnia i podział terytorialny województwa

Area and territorial division of the Voivodship

Mapa 12. Podział administracyjny województwa pomorskiego w 2022 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 12. Administrative division of Pomorskie Voivodship in 2022
As of 31 December

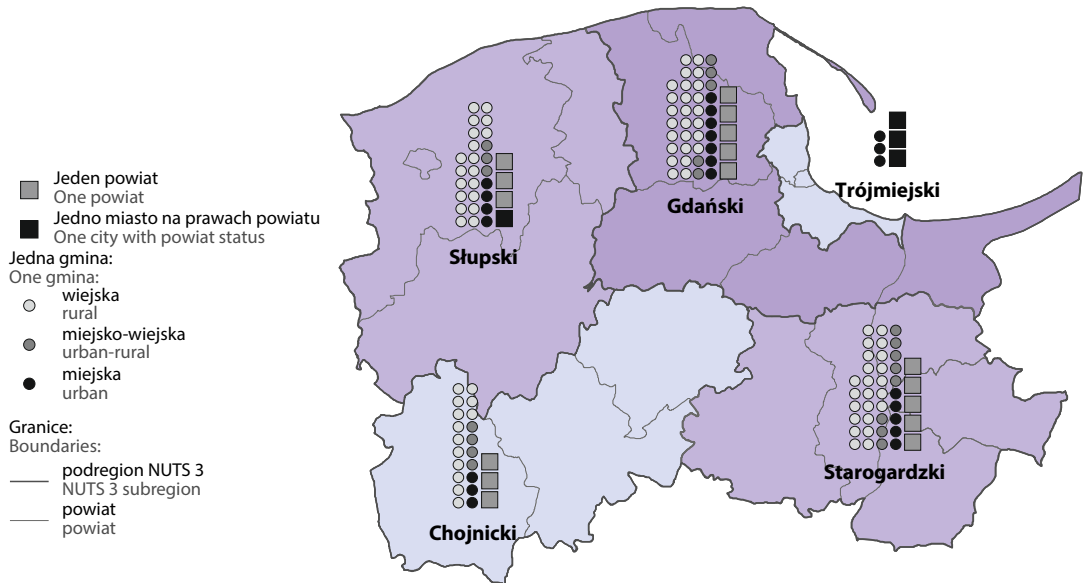
	Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thousands		Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thousands
Pomorskie	1833572	2358,3	pucki	58103	90,9
Powiaty:			słupski	231049	96,2
Powiaty:			starogardzki	134555	125,4
bytowski	219220	76,7	sztumski	73055	38,7
chojnicki	136421	96,2	czewski	69713	111,8
człuchowski	157495	53,6	wejherowski	128751	227,4
gdański	79387	130,0	Miasta na prawach powiatu:		
kartuski	112052	151,9	Cities with powiat status:		
kościerski	116554	72,2	Gdańsk	26587	486,3
kwidzyński	83468	80,6	Gdynia	13520	242,9
lęborski	70753	63,9	Słupsk	4315	86,4
malborski	49439	61,0	Sopot	1736	32,3
nowodworski	67399	33,8			

Mapa 13. Podział województwa pomorskiego według Klasyfikacji Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS) w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 13. Division of Pomorskie Voivodship according to the Classification of Territorial Units for Statistics (NUTS) in 2022

As of 31 December

Podregiony województwa
Subregions of the Voivodship

	Powierzchnia w ha Area in ha	Ludność w tys. Population in thousands
Pomorskie	1833572	2358,3
Chojnicki	410470	220,0
Gdański	445692	634,1
Słupski	525337	323,2
Starogardzki	410230	417,5
Trójmiejski	41843	761,5

Według stanu w dniu 1 stycznia 2022 r. województwo pomorskie zajmowało powierzchnię 18336 km² (1833572 ha), co stanowiło 5,9% powierzchni kraju. Na jego obszarze (według stanu w dniu 31 grudnia 2022 r.) mieszkało 2358,3 tys. osób (6,2% ogólnej liczby ludności Polski). Gęstość zaludnienia na 1 km² wyniosła 129 osób. W miastach mieszkało 62,6% ludności województwa.

Rozdział 4

Chapter 4

Środowisko

Environment

4.1. Powierzchnia

4.1. Area

W porównaniu z 2015 r. powierzchnia województwa pomorskiego zwiększyła się, na co wpływ miała zmiana nadmorskiej linii brzegowej. Pod względem wielkości powierzchni geodezyjnej w 2022 r. województwo pomorskie uplasowało się na ósmym miejscu w Polsce. Powierzchnia gruntów zdegradowanych i zdewastowanych nieznacznie zmniejszyła się, a stopień rekultywacji i zagospodarowania tych terenów nadal był bardzo niski.

Powierzchnia geodezyjna województwa pomorskiego według stanu w dniu 1 stycznia 2022 r. wyniosła 1833,5 tys. ha (wzrost o 2,5 tys. ha w odniesieniu do 2015 r.), co stanowiło 5,9% powierzchni kraju. Największy obszar województwa stanowiły użytki rolne – 49,9% (w 2015 r. – 50,3%), a także grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione – 37,6% (w 2015 r. – 37,7%).

Tablica 1. Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania
Table 1. Geodesic area by land use

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	w ha in ha				Polska=100 Poland=100
Powierzchnia ogólna ^a Total area ^a	1831034	1832368	1832368	1833572	5,9
w tym: of which:					
Użytki rolne Agricultural land	920236	917220 ^b	915670 ^b	914934 ^b	4,9
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione Forest land as well as woodland and shrubland	690492	687939	688113	688860	7,2

a Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych; zwiększenie powierzchni od 2018 r. wynika ze zmian w przebiegu linii podstawowej morza terytorialnego, patrz rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowego przebiegu linii podstawowej, zewnętrznej granicy morza terytorialnego oraz zewnętrznej granicy strefy przyległej Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. poz. 183). b Łącznie z gruntami zadrzewionymi i zakrzewionymi na użytkach rolnych, ujmowanymi do 2016 r. w pozycji „grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione”.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Land area (including inland waters) as well as part of internal seawaters; the increase in the area since 2018 results from changes in the baseline of the territorial sea, see the Regulation of the Council of Ministers of 13 January 2017 on the baseline, external boundary of the territorial sea and the contiguous zone of the Republic of Poland (Journal of Laws item 183). b Including woodland and shrubland on agricultural land, classified in the item "Forest land as well as woodland and shrubland" until 2016.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

Tablica 1. Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania (dok.)

Table 1. Geodesic area by land use (cont.)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	
	w ha in ha				Polska=100 Poland=100
Grunty pod wodami powierzchniowymi Land under surface waters	59053	59801	59828	60193	10,4
Grunty zabudowane i zurbanizowane Built-up and urbanised areas	96217	100554 ^a	101973 ^a	103634 ^a	5,7
Nie użytki Wasteland	41585	41156	41101	42100	9,0

^a Łącznie z gruntami przeznaczonymi pod budowę dróg publicznych lub linii kolejowych.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

a Including areas allocated for the construction of public roads or railways.

Source: data of the Head Office of Geodesy and Cartography.

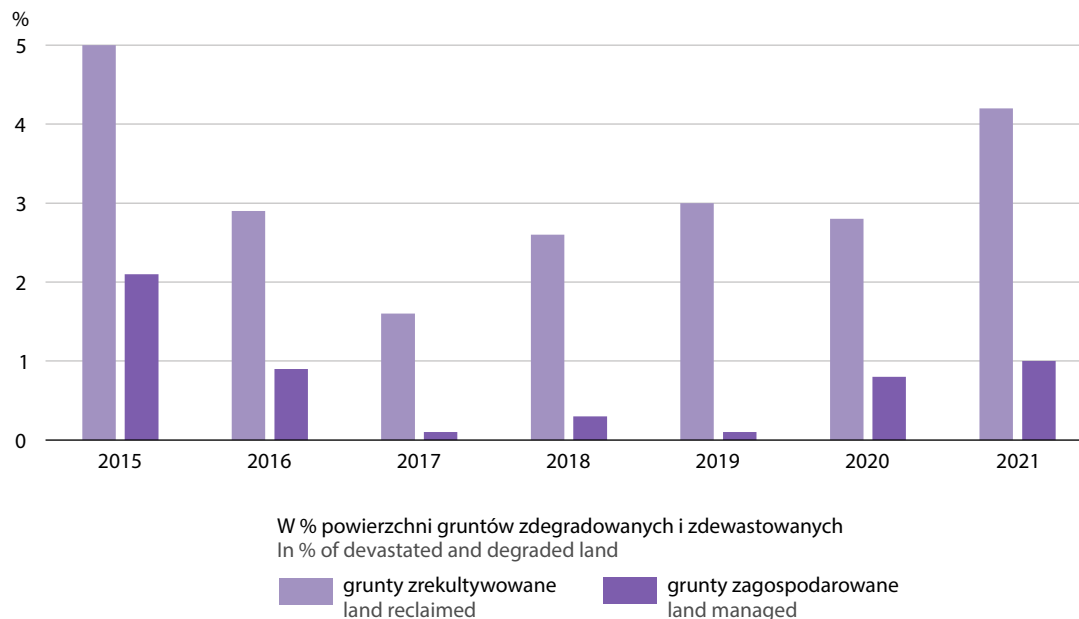
Grunty zdegradowane – grunty, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także nieodpowiedniej działalności rolniczej.

Grunty zdewastowane – grunty, które w wyniku działalności człowieka lub innych czynników utraciły całkowicie wartości użytkowe.

Rekultywacja gruntów – nadanie lub przywrócenie gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg. Grunty rekultywowane podlegają zagospodarowaniu, czyli rolnictwu, leśnemu lub innemu rodzajowi użytkowania.

W 2021 r. w województwie pomorskim powierzchnia gruntów zdewastowanych i zdegradowanych wyniosła 2860 ha (spadek o 1,9% w stosunku do 2020 r., a wzrost o 0,6% w odniesieniu do 2015 r.), co stanowiło 0,2% powierzchni województwa. W kraju grunty zdewastowane i zdegradowane wyniosły 62270 ha stanowiąc 0,2% powierzchni Polski. W 2021 r. w województwie pomorskim powierzchnia gruntów rekultywowanych i zagospodarowanych wśród gruntów zdegradowanych i zdewastowanych wyniosła 150 ha (w 2020 r. – 104 ha, a w 2015 r. – 204 ha), co stanowiło 5,8% wszystkich gruntów rekultywowanych i zagospodarowanych na terenie Polski. 77,3% gruntów rekultywowano i zagospodarowano na cele rolnicze, a 22,7% na cele leśne. Stopień rekultywacji i zagospodarowania gruntów zdewastowanych i zdegradowanych w województwie pomorskim jest nadal niezadowalający i w 2021 r. wyniósł odpowiednio 4,2% i 1,0% ogólnej powierzchni gruntów zdewastowanych i zdegradowanych.

Wykres 6. Grunty zrekultywowane i zagospodarowane w ciągu roku
Chart 6. Land reclaimed and managed during the year

4.2. Zużycie wody. Ścieki komunalne i przemysłowe

4.2. Water consumption. Municipal and industrial wastewater

Od 2015 r. zużycie wody w województwie pomorskim utrzymuje się na zbliżonym poziomie, a największa część jest przeznaczana na cele przemysłowe i dla gospodarstw domowych. W 2021 r. w skali roku zmniejszyła się liczba oczyszczalni ścieków, przy jednoczesnym wzroście ilości ścieków komunalnych i przemysłowych wymagających oczyszczania odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Z wielkością poboru wody ściśle wiąże się jej zużycie na potrzeby gospodarki narodowej i ludności. W 2021 r. zużycie wody wyniosło 189,2 hm³ (o 3,6% więcej niż w 2020 r. i o 5,5% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 2,2% zużycia wody w Polsce. Największy udział w zużyciu wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie pomorskim miał przemysł – 42,8% (w 2020 r. – 42,9%, a w 2015 r. – 47,5%). Pobór wody na potrzeby przemysłu pochodził głównie z wód powierzchniowych – 83,3% i wód podziemnych – 16,6%. W celach przemysłowych zakupiono 0,9 hm³ wody, z czego 0,5 hm³ to zakup wody z wodociągów komunalnych na cele produkcyjne. Zużycie wody w gospodarstwach domowych stanowiło 44,1% całkowitego zużycia (w 2020 r. – 45,6%, a w 2015 r. – 37,8%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim zużycie wody wyniosło 80,2 m³, a w Polsce – 232,8 m³.

Tablica 2. Zużycie wody według potrzeb w ciągu roku

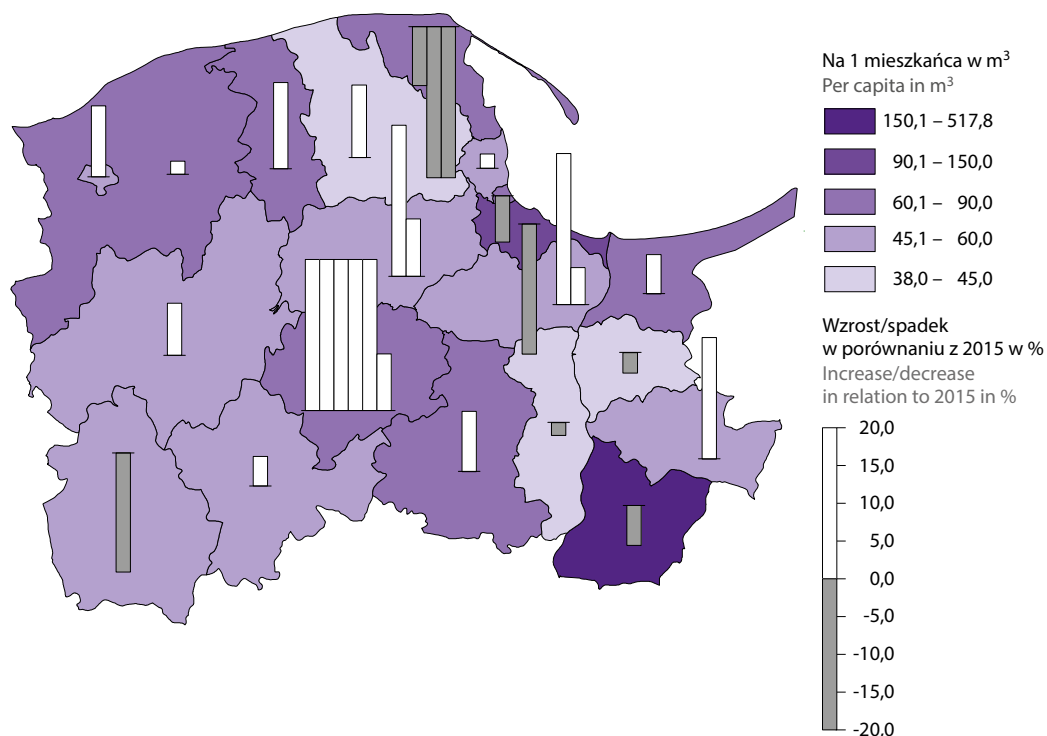
Table 2. Water consumption by needs during the year

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021	Polska=100 Poland=100
	w hm ³ in hm ³				
Ogółem^a Total^a	200,3	185,7	182,7	189,2	2,2
w tym: of which:					
Przemysł Industry	95,2	80,6	78,3	81,0	1,3
Rybacktwo ^b Fishing ^b	9,2	1,0	1,0	3,2	0,4
Gospodarstwa domowe Households	75,7	81,4	83,3	83,5	6,5

a Do 2018 r. łącznie z nawodnieniami w rolnictwie i leśnictwie. b Napelnianie i uzupełnianie stawów rybnych.
a Until 2018, including irrigation in agriculture and forestry. b Filling and completing fish ponds.

Mapa 14. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2021 r.

Map 14. Water consumption for the needs of the national economy and population in 2021

W 2021 r. najwyższe zużycie wody odnotowano w Gdańsku – 53813,9 m³ (spadek o 17,2% w odniesieniu do 2015 r.), w powiecie kwidzyńskim – 42087,9 m³ (spadek o 5,3%) oraz w Gdyni – 12151,5 m³ (wzrost o 1,9%). Natomiast najniższe zużycie wody odnotowano w powiecie nowodworskim – 2060,9 m³ (wzrost o 5,2%), w powiecie sztumskim – 2156,4 m³ (wzrost o 16,1%) oraz w Sopocie – 2164,8 m³ (spadek o 6,1%). W przeliczeniu na 1 mieszkańca najwyższe zużycie wody odnotowano w powiecie kwidzyńskim (517,8 m³), a najniższe w powiecie wejherowskim (38,0 m³).

W 2021 r. w województwie pomorskim odprowadzono 89,7 hm³ ścieków komunalnych (więcej niż w 2020 r. i 2015 r. odpowiednio o 0,3% i o 10,4%), co stanowiło 6,6% ścieków komunalnych odprowadzonych w Polsce. Wśród ścieków komunalnych odprowadzonych do wód lub do ziemi 100,0% zostało oczyszczonych. Ilość ścieków przemysłowych odprowadzonych w województwie pomorskim wyniosła 75,9 hm³ i zwiększyła się o 3,4% w porównaniu z 2020 r., a w stosunku do 2015 r. zmniejszyła się o 16,0%. W skali kraju ścieki przemysłowe z województwa pomorskiego stanowiły 1,2%. Wśród ścieków przemysłowych odprowadzonych w województwie pomorskim oczyszczonych zostało 38,3 hm³, głównie poprzez oczyszczanie biologiczne.

W 2021 r. w województwie pomorskim funkcjonowały 184 oczyszczalnie ścieków komunalnych i przemysłowych o łącznej przepustowości 720,7 tys. m³/dobę (w 2020 r. – 204 oczyszczalnie, a w 2015 r. – 200 oczyszczalni), co stanowiło 4,5% oczyszczalni w Polsce o łącznej przepustowości 5,2% w skali kraju. Wśród oczyszczalni ścieków w województwie pomorskim było 48 oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów o łącznej przepustowości 441,7 tys. m³/dobę. W 2021 r. w województwie pomorskim 1982,8 tys. osób korzystało z oczyszczalni ścieków miejskich i wiejskich, z czego 82,3% to korzystający z oczyszczalni z podwyższonym usuwaniem biogenów.

W 2021 r. udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności w województwie wyniósł 84,1% (w 2020 r. – 84,4%, a w 2015 r. – 83,2%), w kraju – 75,2% (w 2020 r. – 74,9%, a w 2015 r. – 72,7%).

Jako **ścieki wymagające oczyszczenia** przyjęto ścieki odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi albo do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Tablica 3. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi
Table 3. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

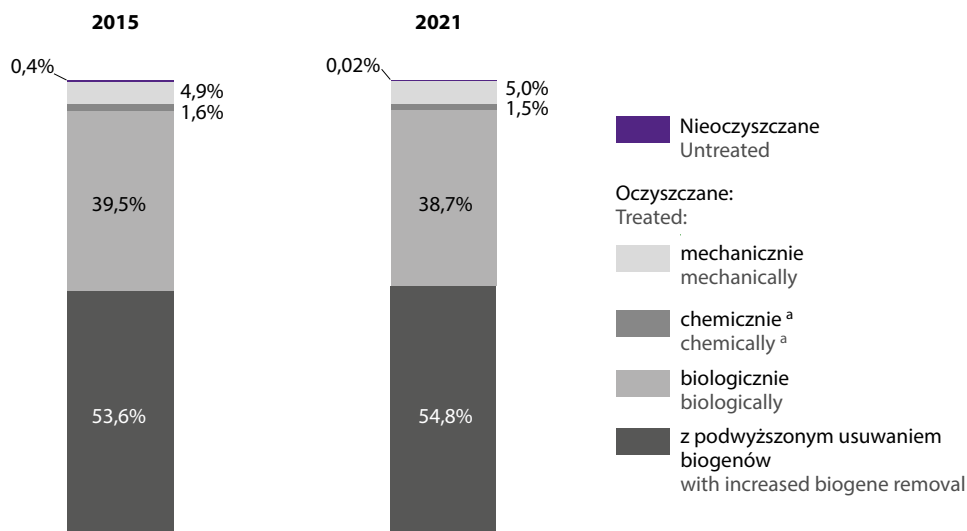
Wyszczególnienie	2015	2019	2020	2021	Specification
Oczyszczalnie ścieków	200	183	204	184	Wastewater treatment plants
Ścieki komunalne odprowadzone w ciągu roku w dam ³	81251	89785	89401	89664	Municipal wastewater discharged during the year in dam ³
Ścieki przemysłowe odprowadzone w ciągu roku w dam ³	90434	75912	73422	75928	Industrial wastewater discharged during the year in dam ³
Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem ^a	83,2	83,1	84,4 ^b	84,1	Population connected to wastewater treatment plants in % of total population ^a

a Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków – na podstawie szacunków, ludność ogółem – na podstawie bilansów. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

a Population connected to wastewater treatment plants – estimated data, total population – based on balances. b Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

Oczyszczalnia ścieków – zespół podstawowych obiektów technologicznych, służących bezpośrednio do oczyszczania ścieków oraz znajdujących się na wspólnym terenie obiektów pomocniczych niezbędnych dla dostawy energii elektrycznej, wody, stworzenia odpowiednich warunków do pracy i obsługi oczyszczalni. Wyróżnia się oczyszczalnie mechaniczne, chemiczne, biologiczne, z podwyższonym usuwaniem biogenów.

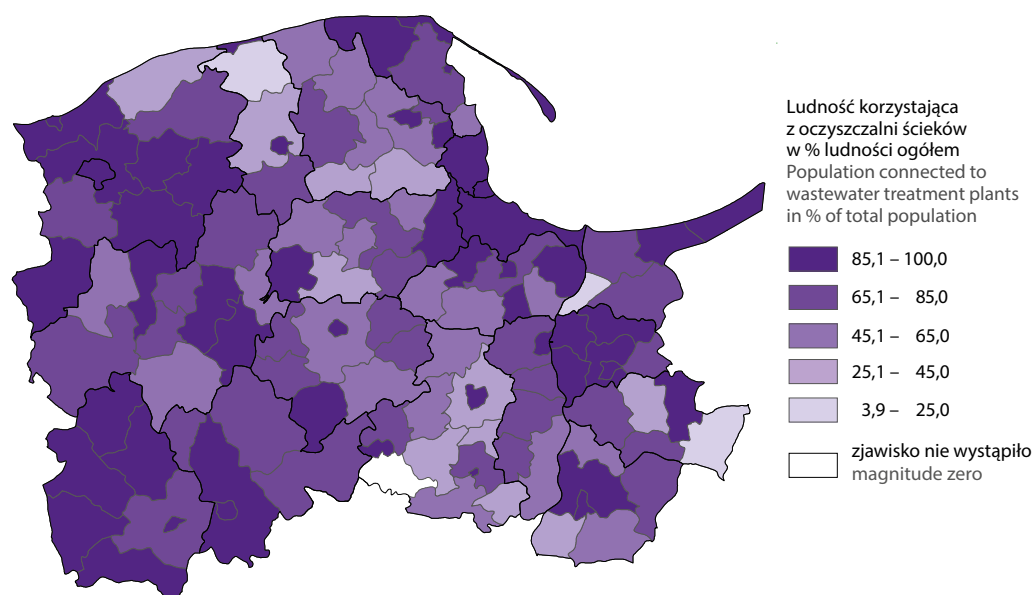
Wykres 7. Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczenia odprowadzone do wód lub do ziemi
 Chart 7. Industrial and municipal wastewater requiring treatment discharged into waters or into the ground

a Dotyczy tylko ścieków przemysłowych.
 a Concerns only industrial wastewater.

Dane o **ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków** podano w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni pracujących na sieci kanalizacyjnej i oczyszczających ścieki z miast i wsi (łącznie z ludnością korzystającą z oczyszczalni przemysłowych oczyszczających ścieki komunalne).

Mapa 15. Ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków w 2021 r.
 Map 15. Population connected to wastewater treatment plants in 2021

W 2021 r. najwyższy udział ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków w ogólnej liczbie ludności odnotowano w powiecie malborskim (96,8%), w Gdyni (95,0%) oraz w Sopocie (93,3%), a najniższy w powiatach: nowodworskim (66,4%), starogardzkim (68,1%) i sztumskim (68,2%).

4.3. Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

4.3. Pollution and protection of air

W 2021 r. emisja gazowych i pyłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza województwa pomorskiego zwiększyła o w skali roku. Głównym źródłem zanieczyszczeń powietrza w województwie pomorskim był przemysł.

Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych – ilość zanieczyszczeń pyłowych odprowadzonych do atmosfery w ciągu roku, obejmuje poszczególne rodzaje tych zanieczyszczeń, tj. pyły ze spalania paliw, cementowo-wapiennicze i materiałów ogniotrwałych, krzemowe, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowe, sadzę i inne emitowane w danym zakładzie zanieczyszczenia pyłowe.

Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych – ilość zanieczyszczeń gazowych odprowadzonych przez jednostkę sprawozdawczą do atmosfery w ciągu roku, obejmuje następujące rodzaje zanieczyszczeń: dwutlenek siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, dwutlenek węgla, węglowodory i inne emitowane przez dany zakład zanieczyszczenia gazowe.

W 2021 r. w województwie pomorskim z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza wyemitowano 699 t zanieczyszczeń pyłowych (o 3,4% więcej niż w 2020 r. i o 69,2% mniej niż w 2015 r.) oraz 6758,1 tys. t zanieczyszczeń gazowych (o 3,6% więcej niż w 2020 r. i o 2,1% niż 2015 r.). Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych stanowiła po 3,2% zanieczyszczeń wyemitowanych w skali kraju. Największą emisję zanieczyszczeń pyłowych stanowiły pyły ze spalania paliw 471 t (67,4%), które stanowiły 3,9% emisji krajowej. Natomiast spośród zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) najwięcej wyemitowano dwutlenku siarki – 5,4 tys. t (o 12,9% więcej niż w 2020 r. i o 58,0% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 3,0% emisji w Polsce oraz tlenków azotu – 5,3 tys. t (odpowiednio więcej o 12,9% i mniej o 35,8%) i tlenków węgla – 4,5 tys. t (mniej o 0,4% i mniej o 17,6%), które stanowiły odpowiednio 3,0% i 1,7% emisji w Polsce.

Skuteczność działania urządzeń oczyszczających, określana jako stopień redukcji zanieczyszczeń, jest wielkością charakterystyczną dla urządzeń i wskazuje, jaki procent całkowitej ilości danego zanieczyszczenia wprowadzonego do urządzenia został przez to urządzenie zatrzymany. W 2021 r. w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w województwie pomorskim zatrzymano lub zneutralizowano 99,7% zanieczyszczeń pyłowych (w Polsce – 99,9%) oraz 93,2% zanieczyszczeń gazowych (w Polsce – 73,5%). Najwięcej zanieczyszczeń powietrza w województwie pomorskim pochodziło z przemysłu (0,7 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i 6754,4 tys. t zanieczyszczeń gazowych), a szczególnie z przetwórstwa przemysłowego (0,3 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i 3827,5 tys. t zanieczyszczeń gazowych) oraz wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (0,3 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i 2917,8 tys. t zanieczyszczeń gazowych).

Tablica 4. Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza
 Table 4. Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021	
	tys. ton/rok thousand tonnes/year				Polska=100 Poland=100
Emisja zanieczyszczeń gazowych Emission of gaseous pollutants					
Ogółem Total	6618,4	6633,1	6522,2	6758,1	3,2
w tym: of which:					
Dwutlenek siarki Sulphur dioxide	13,0	5,3	4,8	5,4	3,0
Metan Methane	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0
Tlenki azotu Nitrogen oxides	8,3	5,0	4,7	5,3	3,0
Tlenek węgla Carbon monoxide	5,4	4,6	4,5	4,5	1,7
Dwutlenek węgla Carbon dioxide	6590,0	6616,6	6506,6	6741,2	3,2
Emisja zanieczyszczeń pyłowych Emission of particulate pollutants					
Ogółem Total	2,3	0,9	0,7	0,7	3,2
w tym: of which:					
Ze spalania paliw From fuel combustion	1,4	0,6	0,4	0,5	3,9
Niezorganizowana Unorganised	0,0	0,0	0,0	0,0	1,9

4.4. Ochrona przyrody. Lasy

4.4. Nature protection. Forests

W 2021 r. powierzchnia obszarów o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w województwie pomorskim zwiększyła się w skali roku, a największą część tych obszarów stanowiły obszary chronionego krajobrazu.

W 2021 r. powierzchnia gruntów leśnych, w tym lasów, w województwie pomorskim nieznacznie zwiększyła się. Wielkość wskaźnika lesistości uplasowała województwo pomorskie, podobnie jak w latach poprzednich, na trzecim miejscu w kraju.

W 2021 r. w województwie pomorskim powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona wyniosła 604,3 tys. ha (wzrost o 0,3% w stosunku do 2020 r. i o 1,0% w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 33,0% powierzchni województwa oraz 6,0% całkowitej powierzchni obszarów prawnie chronionych w Polsce. Największy udział miały 44 obszary chronionego krajobrazu (65,5%¹ powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych) oraz 7 parków krajobrazowych (odpowiednio 25,2%¹). W województwie istniały również 2 parki narodowe (Słowiński Park Narodowy oraz Park Narodowy Bory Tucholskie) oraz 135 rezerwatów przyrody. Na terenach o szczególnych walorach przyrodniczych znajdowało się 2770 pomników przyrody (7,9% wszystkich pomników przyrody w Polsce).

¹ Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

W 2021 r. największy udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych w ogólnej powierzchni danego powiatu odnotowano w powiecie chojnickim – 58,8% i kościerskim – 55,0%, a najmniejszy w powiecie malborskim – 8,3%. Natomiast największa powierzchnia rezerwatów mieściła się w granicach powiatu puckiego (1864,6 ha) i słupskiego (1553,3 ha).

W 2021 r. w trzech gminach województwa pomorskiego – w Suchym Dębnie, w Lipuszu oraz w Osiecznej obszary o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronione stanowiły 100,0% ich powierzchni, natomiast największą powierzchnię rezerwatów odnotowano w Krokowej (1203,6 ha) i Głównych (959,8 ha).

Park narodowy – obszar wyróżniający się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, społecznymi, kulturowymi i edukacyjnymi, o powierzchni nie mniejszej niż 1000 ha, na których ochronie podlega cała przyroda oraz walory krajobrazowe.

Rezerваты przyrody – obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska: roślin, zwierząt i grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Park krajobrazowy – obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania i popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszar chronionego krajobrazu – tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.

Obszary Natura 2000 – obszar utworzony w celu ochrony populacji dziko występujących ptaków lub siedlisk przyrodniczych lub gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty.

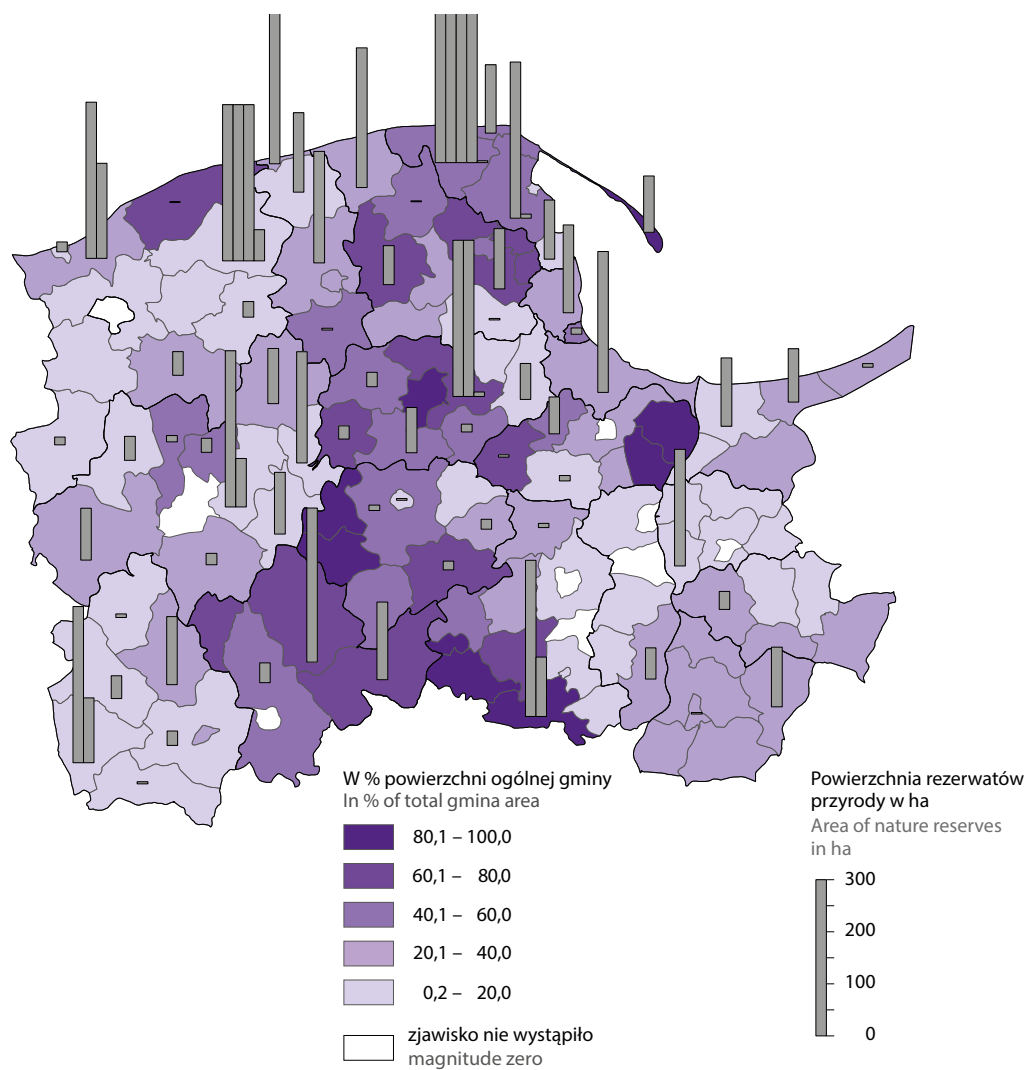
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe – fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Mapa 16. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

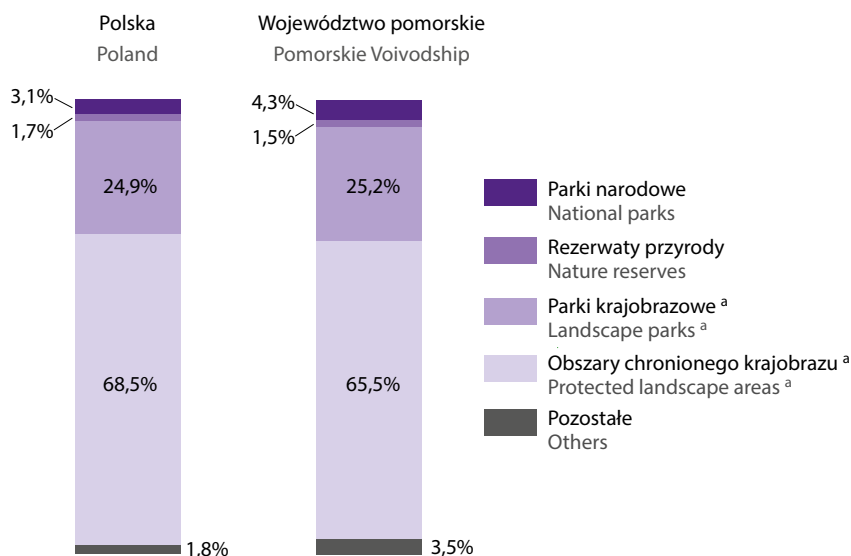
Map 16. Area of special nature value under legal protection in 2021

As of 31 December

Wykres 8. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona w 2021 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Area of special nature value under legal protection in 2021
As of 31 December

^a Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.
^a Excluding nature reserves and other forms of nature protection located within those areas.

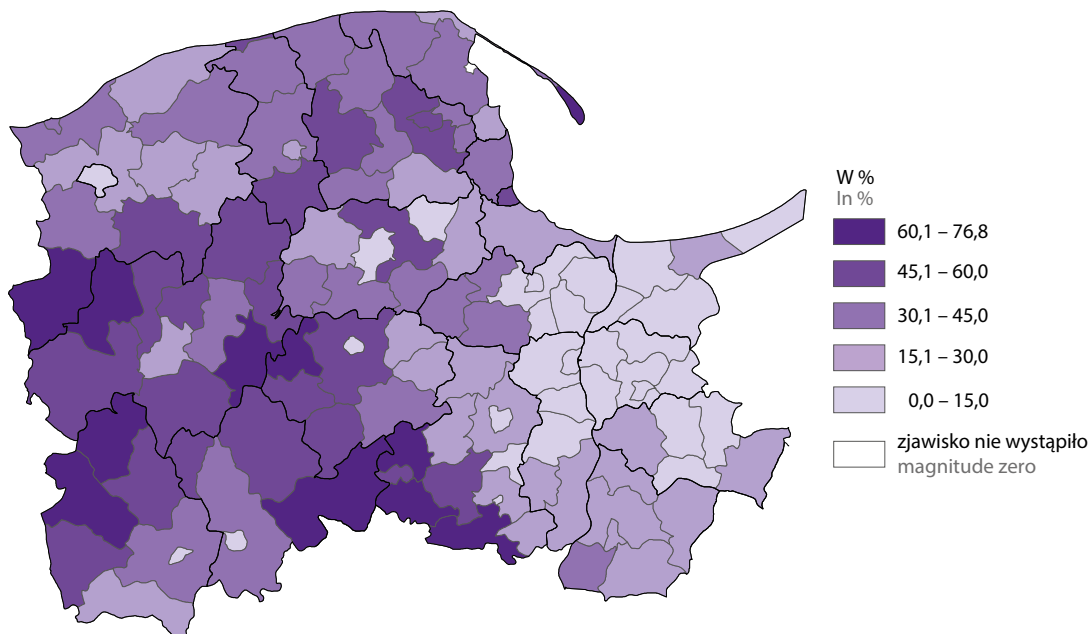
W 2021 r. powierzchnia gruntów leśnych w województwie pomorskim wyniosła 685,4 tys. ha (w kraju – 9467,5 tys. ha), co stanowiło 39,0% powierzchni lądowej województwa (w kraju – 30,9%). Natomiast w 2020 r. powierzchnia gruntów leśnych wyniosła 685,0 tys. ha, a w 2015 r. – 683,5 tys. ha, co stanowiło odpowiednio 39,0% i 38,9% powierzchni lądowej województwa. Udział powierzchni gruntów leśnych województwa pomorskiego w ogólnej powierzchni gruntów leśnych kraju wyniósł 7,2% i w porównaniu z 2020 r. nie uległ zmianie, natomiast w stosunku do 2015 r. zmniejszył się o 0,1 p.proc.

W 2021 r. lasy zajmowały powierzchnię 668,4 tys. ha, większą niż w 2020 r. i 2015 r. odpowiednio o 1212 ha i o 2567 ha. Lasy publiczne, podobnie jak w 2020 r., stanowiły 88,4% ogólnej powierzchni lasów w województwie (w kraju – 80,7%).

W 2021 r. w województwie pomorskim wskaźnik lesistości (lesistość) wyniósł 36,5% (w kraju – 29,6%) i w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 0,1 p.proc. Od wielu lat wskaźnik ten plasuje województwo pomorskie na trzecim miejscu w kraju, po województwie lubuskim i podkarpackim. W przekroju terytorialnym najwyższy wskaźnik lesistości odnotowano w powiecie bytowskim i w Sopocie (po 52,6%), a najniższy w powiecie malborskim (2,4%) i nowodworskim (8,0%).

Lesistość (wskaźnik lesistości) – stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni danego obszaru (kraju, województwa, powiatu, gminy).

Mapa 17. Lesistość w 2021 r.
 Stan w dniu 31 grudnia
 Map 17. Forest cover in 2021
 As of 31 December

4.5. Odpady przemysłowe i komunalne

4.5. Industrial and municipal waste

W 2021 r. w województwie pomorskim w skali roku wytworzono mniej odpadów przemysłowych, a więcej odpadów komunalnych. W porównaniu z 2015 r. selektywna zbiórka odpadów zwiększyła się prawie trzykrotnie. Liczba składowisk odpadów komunalnych zmniejszyła się, a zwiększyła się liczba dzikich wysypisk o dużej masie odpadów komunalnych.

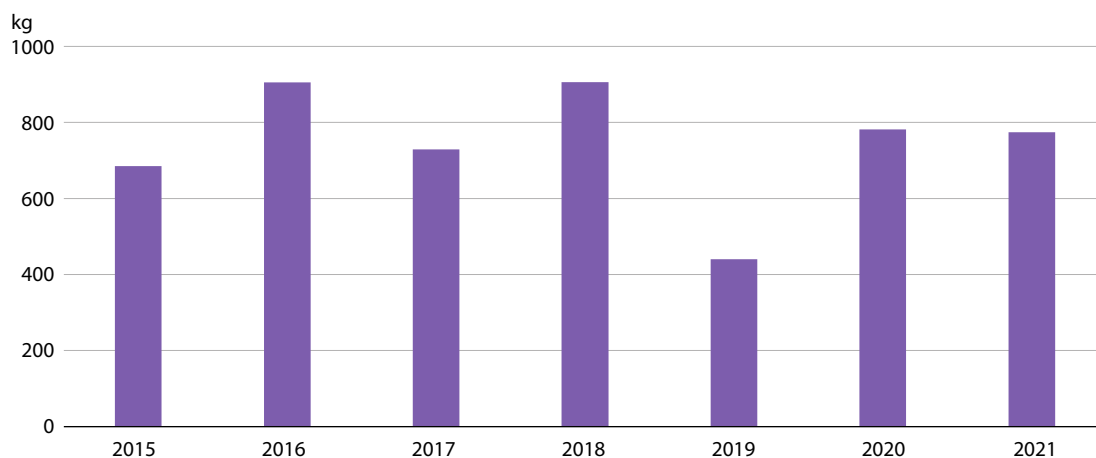
W 2021 r. wytworzono 1825,1 tys. t odpadów przemysłowych (o 0,9% mniej niż w 2020 r. i o 15,5% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 1,7% odpadów przemysłowych wytworzonych w Polsce. Wśród odpadów wytworzonych 38,2% zostało poddane odzyskowi, 2,9% poddano unieszkodliwieniu, 1,6% poddano magazynowaniu, a 57,3% przekazano innym odbiorcom. Ilość masy składowanej odpadów przemysłowych (nagromadzonej) w obiektach własnych wyniosła 5213,0 tys. t (o 43,8% więcej niż w 2020 r. i o 35,8% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 0,3% odpadów składowanych w Polsce.

Tablica 5. Odpady przemysłowe
Table 5. Industrial waste

Wyszczególnienie Specification	2015		2019	2020	2021	
	w tys. t in thousand tonnes	Polska=100 Poland=100	w tys. t in thousand tonnes			Polska=100 Poland=100
Odpady wytworzone (w ciągu roku) – ogółem Waste generated (during the year) – total	1579,5	1,2	1024,3	1842,6	1825,1	1,7
w tym: of which:						
unieszkodliwione we własnym zakresie conditioned by waste producer on site	68,9	0,3	53,7	56,4	52,2	0,2
przekazane innym odbiorcom transferred to other recipients	1013,2	1,4	675,4	926,9	1046,0	1,7
magazynowane czasowo temporarily stored	52,1	2,9	81,8	165,3	29,0	2,4
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone) ^a ; (stan w końcu roku) – ogółem Waste landfilled to date (accumulated) ^a ; (as of the end of the year) – total	3839,9	0,2	3996,2	3626,0	5213,0	0,3

a Na składowiskach (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych.
a On own landfills (including heaps and settling ponds).

Wykres 9. Odpady przemysłowe wytworzone w ciągu roku na 1 mieszkańca
Chart 9. Industrial waste generated during the year per capita

Odpady komunalne – odpady powstające w gospodarstwach domowych, z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

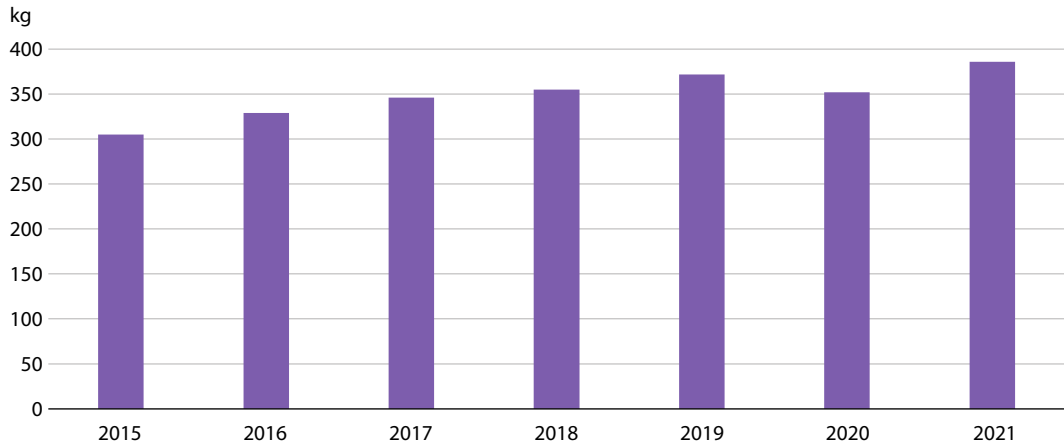
W 2021 r. w województwie pomorskim zebrano 910,2 tys. t odpadów komunalnych (o 9,7% więcej niż w 2020 r. i o 29,5% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 6,7% odpadów komunalnych zebranych w skali kraju. Wśród zebranych odpadów komunalnych 85,3% stanowiły odpady pochodzące z gospodarstw domowych, a pozostałą część stanowiły odpady z usług komunalnych, handlu, małego biznesu, biur i instytucji. W 2021 r. 400,4 tys. t odpadów komunalnych zostało poddane selektywnej zbiórce odpadów (o 11,1% więcej niż w 2020 r. i o 155,8% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 7,4% odpadów komunalnych zebranych selektywnie w kraju. Największy udział w selektywnej zbiórce odpadów stanowiły odpady biodegradowalne – 38,8%, szkło – 13,5%, papier i tektura – 10,8%, odpady wielkogabarytowe – 10,2% oraz tworzywa sztuczne – 8,7%. Masa wytworzonych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca wyniosła 386 kg (o 34 kg więcej niż w 2020 r. i o 81 kg więcej niż w 2015 r.), a w Polsce – 360 kg (odpowiednio więcej o 16 kg i o 77 kg).

Tablica 6. Odpady komunalne zebrane selektywnie w ciągu roku

Table 6. Municipal waste collected separately during the year

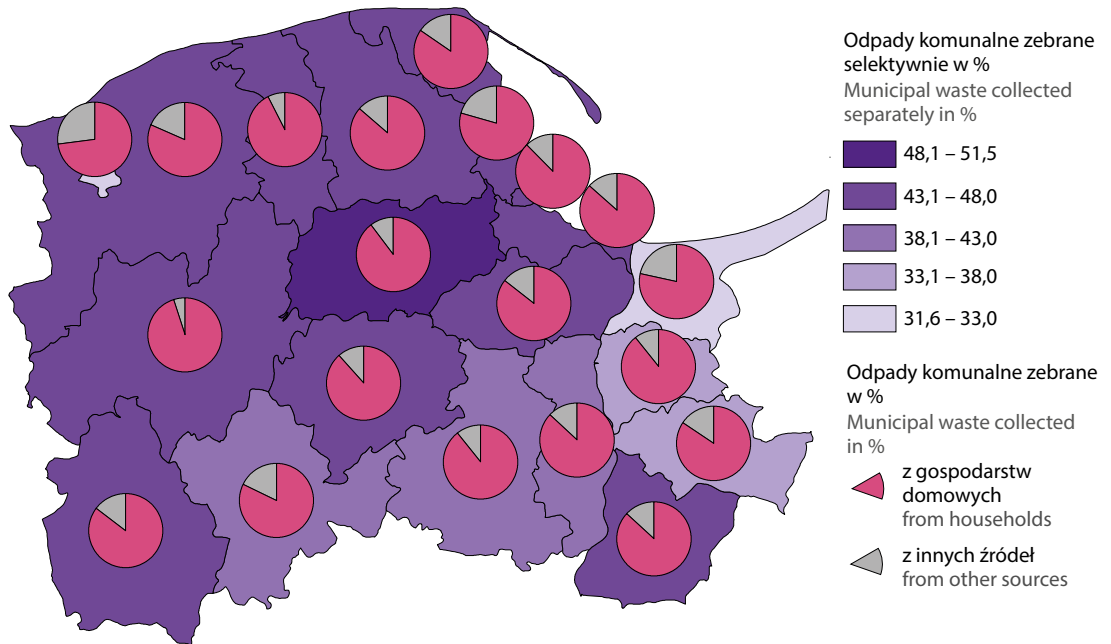
Wyszczególnienie Specification	2015		2019	2020	2021			
	ogółem total	w tym z gospodarstw domowych of which from households	ogółem total			w tym z gospodarstw domowych of which from households		
			w tonach in tonnes			Polska=100 Poland=100	w tonach in tonnes	Polska=100 Poland=100
Ogółem Total	156548,9	134608,2	280941,9	360305,8	400381,4	7,4	374683,9	7,4
w tym: of which:								
Papier i tektura Paper and cardboard	14606,3	11279,3	27109,7	37154,7	43214,8	7,9	39011,6	8,3
Szkło Glass	25358,1	23102,9	40632,9	53061,9	54171,3	6,9	51404,2	7,0
Tworzywa sztuczne Plastics	17967,6	15846,7	27503,6	34226,2	34691,6	6,6	32478,5	6,8
Metale Metals	248,2	174,7	33,2	47,7	60,1	0,7	47,3	0,6
Tekstylia Textiles	208,0	117,5	363,3	263,4	319,6	7,2	305,1	7,1
Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne Waste electrical and electronic equipment	1656,7	1489,0	2709,2	3102,8	3150,9	7,1	2892,5	6,7

Wykres 10. Odpady komunalne zebrane w ciągu roku na 1 mieszkańca
 Chart 10. Municipal waste collected during the year per capita

W 2021 r. w województwie pomorskim działało 11 czynnych składowisk odpadów, na których unieszkodliwiane były odpady komunalne (4,2% czynnych wysypisk w Polsce), o łącznej powierzchni 74,9 ha. Liczba czynnych składowisk zmniejszyła się w stosunku do 2020 r. o 1 składowisko, a w stosunku do 2015 r. o 3 składowiska. W 2021 r. w województwie pomorskim nie zrekultywowano powierzchni składowisk. Według stanu na koniec 2021 r. w województwie pomorskim istniało 221 dzikich wysypisk (9,8% dzikich wysypisk w Polsce) o łącznej powierzchni 60,0 tys. m² (w 2020 r. 243 wysypiska o powierzchni 51,6 tys. m², a w 2015 r. 29 wysypisk o powierzchni 11,0 tys. m²). W 2021 r. zlikwidowano 1104 dzikie wysypiska, a podczas ich likwidacji zebrano 1530,6 t odpadów komunalnych.

Mapa 18. Odpady komunalne zebrane w 2021 r.
 Map 18. Municipal waste collected in 2021

4.6. Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

4.6. Economic aspects of environmental protection

W 2021 r. w skali roku wzrosły nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej, natomiast niższe były nakłady służące ochronie środowiska. W latach 2015-2021 najczęściej nakładów przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód oraz na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu, a także na ujęcia i odprowadzenia wody oraz budowę i modernizację stacji uzdatniania wody. Większość nakładów sfinansowano ze środków własnych inwestora oraz ze środków z zagranicy.

W 2021 r. w województwie pomorskim nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wyniosły 696,7 mln zł (o 10,7% mniej niż w 2020 r. i o 17,8% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 5,6% nakładów służących ochronie środowiska w Polsce. Największą część stanowiły nakłady przeznaczone na gospodarkę ściekową i ochronę wód (65,8%), na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu (25,5%) oraz gospodarkę odpadami (5,6%). Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska najczęściej pochodziły ze środków własnych (66,7%), ze środków z zagranicy (14,2%) oraz z funduszy ekologicznych (11,8%).

W 2021 r. w województwie pomorskim nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły 183,4 mln zł (o 38,5% więcej niż w 2020 r. i o 12,4% mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 5,6% nakładów służących gospodarce wodnej w Polsce. Największą część stanowiły nakłady przeznaczone na ujęcia i doprowadzenia wody (46,5%), na regulację i zabudowę rzek i potoków górskich (35,4%), na budowę i modernizację stacji uzdatniania wody (10,1%) oraz na zbiorniki i stopnie wodne (4,4%). Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej najczęściej były finansowane ze środków własnych (45,2%), ze środków z zagranicy (34,2%), ze środków budżetowych (15,1%) oraz z funduszy ekologicznych (3,2%).

W województwie pomorskim nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej na 1 mieszkańca wyniosły 373,24 zł (o 13,78 zł mniej niż w 2020 r. i o 85,14 zł mniej niż w 2015 r.) W skali kraju nakłady na 1 mieszkańca wyniosły 411,85 zł (o 42,37 zł więcej niż w 2020 r. i o 60,06 zł mniej niż w 2015 r.).

W 2021 r. efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej w województwie pomorskim to m.in. 203,6 km sieci kanalizacyjnej odprowadzającej ścieki (o 71,2 km mniej niż w 2020 r. i o 302,0 km mniej niż w 2015 r.), 67,9 km sieci odprowadzającej wody opadowe (odpowiednio o 9,8 km więcej i o 11,7 km więcej) oraz 222,9 km sieci wodociągowej (odpowiednio o 28,6 km więcej i o 137,5 km mniej).

Tablica 7. Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej^a w latach 2015-2021 (ceny bieżące)

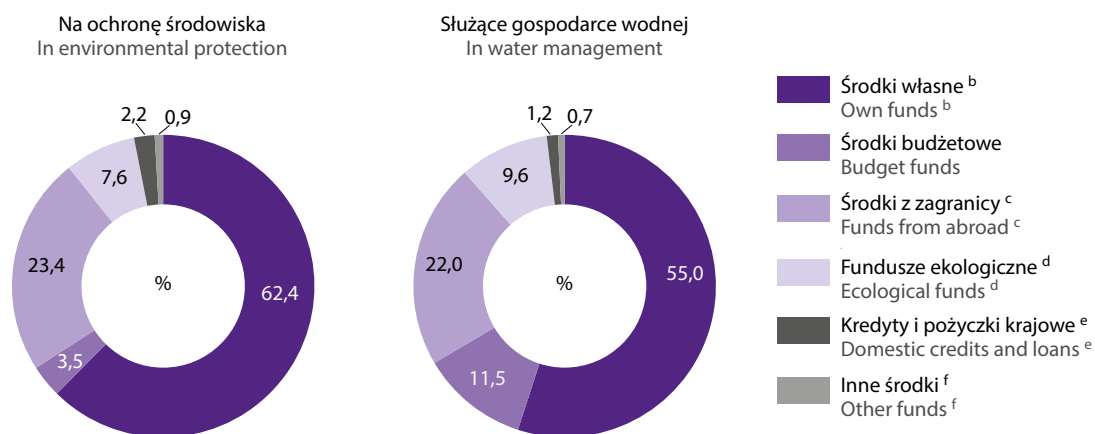
Table 7. Outlays on fixed assets for environmental protection and water management^a in 2015-2021 (current prices)

Wyszczególnienie	W tysiącach zł In thousand PLN	Polska=100 Poland=100	Na 1 mieszkańca ^b w zł Per capita ^b in PLN	Specification
Ochrona środowiska – ogółem	4588194,0	6,1	1968,2	Environmental protection – total
w tym:				of which:
ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	1586882,5	6,5	680,7	protection of air and climate
gospodarka ściekowa i ochrona wód	2421421,7	7,0	1038,7	wastewater management and protection of waters
gospodarka odpadami	321598,6	4,0	138,0	waste management
ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	5725,5	0,7	2,5	protection of biodiversity and landscape
pozostała działalność związana z ochroną środowiska	226741,9	4,0	97,3	other environmental protection activities
Gospodarka wodna – ogółem	952024,7	5,1	408,4	Water management – total
w tym:				of which:
ujęcia i doprowadzenia wody	519371,5	6,1	222,8	water intakes and systems
budowa i modernizacja stacji uzdatniania wody	138262,9	5,1	59,3	construction and modernisation of water treatment plants
zbiorniki i stopnie wodne	45528,2	1,1	19,5	water reservoirs and fails
obwałowania przeciwpowodziowe	92692,2	5,1	39,8	flood embankments

a Według lokalizacji inwestycji. b Średnia wartość z danego okresu.
a By site location of investment. b Average value from a given period.

Wykres 11. Nakłady^a na środki trwałe według źródeł finansowania w latach 2015-2021 (ceny bieżące)

Chart 11. Outlays^a on fixed assets by source of financing in 2015-2021 (current prices)

a Według lokalizacji inwestycji. b Łącznie ze środkami z budżetu gmin będących inwestorami. c Środki bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach międzynarodowych programów funduszy pomocowych (w tym Fundusz Spójności), funduszy strukturalnych, pomocy bilateralnej, ekokonwersji. d Pożyczki, kredyty i dotacje. e W tym bankowe. f W tym nakłady niesfinansowane.

a By site location of investment. b Including funds from budgets of gminas which are investors. c Non-refundable and refundable funds received from international programmes of aid funds (including the Cohesion Fund), structural funds, bilateral assistance, ecological conversion. d Loans, credits and grants. e Of which bank credits and loans. f Of which non-financed outlays.

Rozdział 5

Chapter 5

Społeczeństwo

Society

5.1. Kapitał ludzki

5.1. Human capital

Demografia

Demography

W 2022 r. zaobserwowano po raz pierwszy od 2000 r. spadek liczby ludności województwa. Liczba urodzeń była niższa niż liczba zgonów, co spowodowało ubytek naturalny ludności, który w przeliczeniu na 1000 ludności był jednym z najniższych w kraju.

W 2022 r. w województwie pomorskim udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności był najwyższy w kraju. Odnotowano również wzrost udziału ludności w wieku poprodukcyjnym oraz spadek udziału ludności w wieku produkcyjnym.

W województwie pomorskim, tak jak i w całym kraju, obserwuje się zjawisko starzenia się społeczeństwa, co ma swoje odzwierciedlenie m.in. w stopniowym wzroście mediany wieku ludności, wartości współczynnika starości demograficznej oraz indeksu starości. Proces ten jednak postępuje wolniej niż w kraju.

Od ponad dwudziestu lat (z wyjątkiem 2006 r.) w województwie pomorskim obserwuje się dodatnie saldo migracji ludności – liczba zameldowań na pobyt stały przewyższa liczbę wymeldowań z pobytu stałego.

Stan i struktura ludności

Dane dotyczące ludności – jeśli nie zaznaczono inaczej – podaje się według krajowej definicji zamieszkania i dotyczą liczby stałych mieszkańców gminy skorygowanej o saldo osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące; do ludności gminy nie są zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast zaliczani są stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich czasowego przebywania/nieobecności).

Szacunki stanu i struktury ludności dla lat międzypisowych sporządza się metodą bilansową, w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu zmian w kolejnych okresach spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgony), migracjami ludności (migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały oraz wewnętrzne na pobyt czasowy), a także przesunięciami ludności z tytułu zmian administracyjnych mających swoje odzwierciedlenie w Rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie ustalenia granic niektórych gmin i miast oraz nadania niektórym miejscowościom statusu miasta. Dane o migracjach wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały pochodzą z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji (obejmują wyłącznie migracje zarejestrowane). Dane o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach pochodzą ze sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego.

Dane o ludności oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjmując jako bazę wyjściową:

- dla lat 2015–2019 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011,
- dla lat 2020–2022 – wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

Dane prezentowane za lata 2020–2021 zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji Raportu.

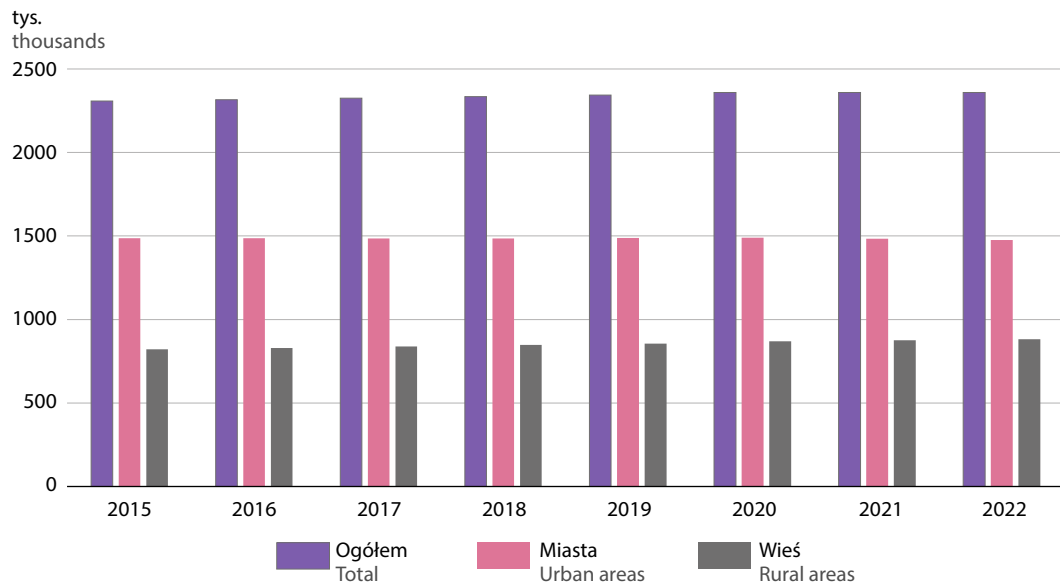
W 2022 r. w województwie pomorskim zaobserwowano po raz pierwszy od 2000 r. spadek liczby ludności. Według stanu w dniu 31 grudnia 2022 r. województwo zamieszkiwało 2358,3 tys. osób, o 0,4 tys. osób mniej niż przed rokiem i o 50,6 tys. więcej niż w 2015 r. Populacja województwa w końcu grudnia 2022 r. stanowiła 6,2% ogólnej liczby ludności Polski (tyle samo co w 2021 r. i o 0,2 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W skali roku spadek liczby ludności odnotowano w całym kraju, przy czym w województwie pomorskim był on najniższy i wyniósł 0,02%. W Polsce liczba ludności od 2012 r. zmniejszała się (z wyjątkiem 2017 r., w którym odnotowano nieznaczny wzrost), a w 2022 r. spadek w skali roku wyniósł 0,4%.

Gęstość zaludnienia (liczba osób przypadająca na 1 km²) wyniosła w województwie 129 osób, tyle samo co w 2021 r. i o 3 osoby więcej niż w 2015 r. W Polsce w 2022 r. na 1 km² przypadało 121 osób (analogicznie jak w 2021 r. i o 2 osoby mniej niż w 2015 r.). Wskaźnik gęstości zaludnienia wykazywał znaczne zróżnicowanie terytorialne – nadal najwyższy notowano w Słupsku (2002 osoby na 1 km²) i w Sopocie (1859 osób na 1 km²), a najniższy w powiecie człuchowskim (34 osoby na 1 km²) i bytowskim (35 osób na 1 km²).

Tablica 8. Ludność
Stan w dniu 31 grudnia
Table 8. Population
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Ogółem Total	2307710	2358256	2358726	2358307
Polska = 100 Poland = 100	6,0	6,2	6,2	6,2
Kobiety na 100 mężczyzn Females per 100 males	105	106	106	106
Miasta – w % ogółu ludności Urban areas – in % of total population	64,4	63,2	62,9	62,6
Wieś – w % ogółu ludności Rural areas – in % of total population	35,6	36,8	37,1	37,4
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej Population per km ² of total area	126	129	129	129

Wykres 12. Ludność
 Stan w dniu 31 grudnia
 Chart 12. Population
 As of 31 December

Podobnie jak w kraju, w województwie pomorskim przeważała ludność zamieszkała w miastach (1475,7 tys. osób w końcu 2022 r.). Współczynnik urbanizacji wyniósł 62,6% (62,9% w 2021 r. i 64,4% w 2015 r.) i był wyższy niż Polsce o 3,0 p.proc. W skali roku liczba ludności w miastach województwa pomorskiego zmniejszyła się o 7,0 tys., a współczynnik urbanizacji o 0,3 p.proc. (jego coroczny spadek – od 0,2 p.proc. do 0,4 p.proc. – obserwujemy od 2000 r.). W większości powiatów województwa (z wyjątkiem gdańskiego) odnotowano spadek liczby ludności zamieszkałej w miastach.

W końcu 2022 r. ludność Gdańska, największego miasta województwa pomorskiego, stanowiła 20,6% ogólnej liczby ludności województwa (tyle samo co w 2021 r. i o 0,6 p.proc. więcej niż w 2015 r.).

W dalszym ciągu na terenie województwa obserwuje się wzrost liczby mieszkańców wsi, gdzie na koniec 2022 r. mieszkało 826 tys. osób – o 0,8% (o 6,6 tys.) więcej niż rok wcześniej i o 7,5% (o 61,6 tys.) więcej niż w 2015 r. Współczynnik ruralizacji wyniósł 37,4%, o 3,0 p.proc. mniej niż w kraju. W skali roku wzrost liczby ludności zamieszkałej na wsi odnotowano w 12 powiatach województwa, w tym największy w powiatach sąsiadujących z Trójmiastem: kartuskim (o 1,7%), wejherowskim (o 1,7%), puckim (o 1,6%) i gdańskim (o 1,4%).

Struktura ludności według płci w województwie pomorskim od kilku lat nie ulega większym zmianom. Nieznacznie przeważały kobiety, które w końcu grudnia 2022 r. stanowiły 51,4% ogólnej liczby mieszkańców (analogicznie jak w 2021 r. i o 0,1 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W Polsce udział kobiet wyniósł 51,7%.

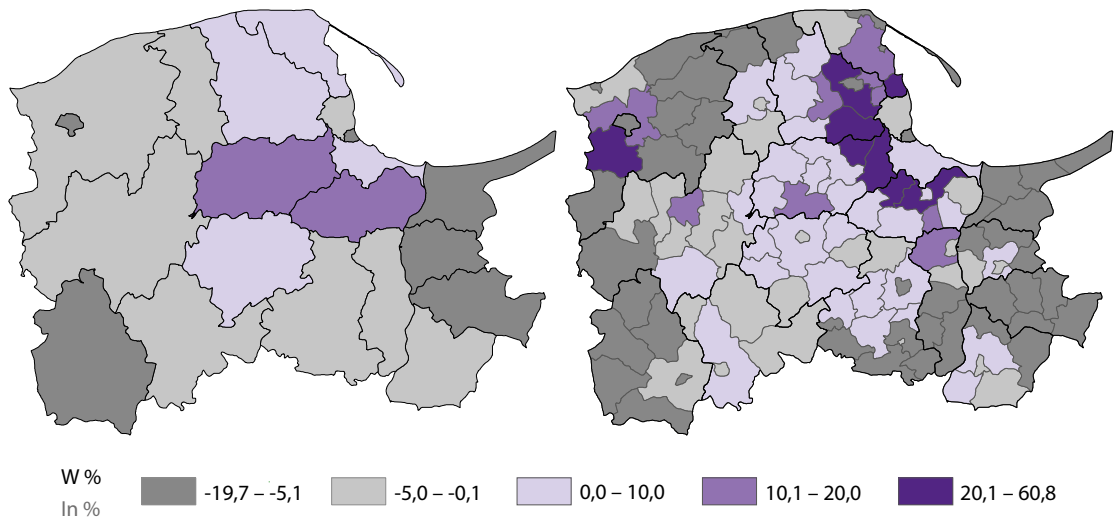
Współczynnik feminizacji (liczba kobiet na 100 mężczyzn) w województwie ukształtował się na poziomie 106 (analogicznie jak w 2021 r. i o 1 więcej niż w 2015 r.), natomiast w Polsce wyniósł 107. Wielkość współczynnika feminizacji jest uzależniona od miejsca zamieszkania. W miastach województwa pomorskiego przeważały kobiety – w końcu 2022 r. na 100 mężczyzn przypadło przeciętnie 110 kobiet (tak jak w 2021 r. i o 1 kobietę więcej niż w 2015 r.). Na wsi sytuacja była odwrotna – na 100 mężczyzn przypadło 99 kobiet (tyle samo co rok wcześniej i o 1 kobietę więcej niż w 2015 r.). W kraju przewaga kobiet we wszystkich analizowanych latach występowała zarówno w mieście, jak i na wsi i w końcu 2022 r. wyniosła odpowiednio 112 i 101.

Mapa 19. Zmiana liczby ludności w latach 2015-2022

Stan w dniu 31 grudnia

Map 19. Population changes in 2015-2022

As of 31 December

W 2022 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, nastąpiły zmiany w strukturze ludności według ekonomicznych grup wieku.

Liczba osób w wieku przedprodukcyjnym wyniosła 466,3 tys., co oznacza spadek w porównaniu z 2021 r. o 0,8 tys., a w porównaniu z 2015 r. wzrost o 18,5 tys. Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności województwa wyniósł 19,8% (analogicznie jak w 2021 r. i 19,4% w 2015 r.) i ponownie był najwyższy w kraju. W Polsce udział ten był niższy i wyniósł 18,4% (analogicznie jak w 2021 r. i 18,0% w 2015 r.).

Po raz kolejny, zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce, odnotowano spadek zarówno liczby ludności w wieku produkcyjnym, jak i jej udziału w ogólnej liczbie ludności. Na koniec 2022 r. liczba ludności w wieku produkcyjnym wyniosła 1391,5 tys. osób (o 7,0 tys. mniej niż rok wcześniej i o 44,7 tys. mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 59,0% ogólnej liczby ludności województwa (59,3% w 2021 r. i 62,2% w 2015 r.). W kraju analogiczny wskaźnik wyniósł 58,7% (59,1% w 2021 r. i 62,4% w 2015 r.).

W ostatnich latach w dalszym ciągu obserwowany jest systematyczny wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. W województwie pomorskim na koniec 2022 r. odnotowano 500,5 tys. osób w wieku poprodukcyjnym, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2021 r. (o 7,4 tys.), jak i 2015 r. (o 76,8 tys.). W analizowanym okresie udział ludności w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 18,4% w 2015 r. do 20,9% w 2021 r. i do 21,2% w 2022 r. W kraju udział ten również wzrósł, jednak był wyższy niż w województwie i wyniósł odpowiednio 19,6%, 22,5% i 22,9%.

Efektom zmian w strukturze wieku ludności województwa pomorskiego jest obserwowany od 2011 r. (w Polsce od 2010 r.) coroczny wzrost współczynnika obciążenia demograficznego. W 2022 r. w województwie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 69,5 osób w wieku nieprodukcyjnym (o 0,8 osoby więcej niż w 2021 r. i o 8,8 osób więcej niż w 2015 r.). W kraju współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 69,5 osób (o 1,0 osobę więcej niż w 2021 r. i o 10,2 osób więcej niż w 2015 r.).

Współczynnik starości demograficznej (wskaźnik starości) – udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności.

Indeks starości – liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0-14 lat (liczba dziadków na 100 wnuczków).

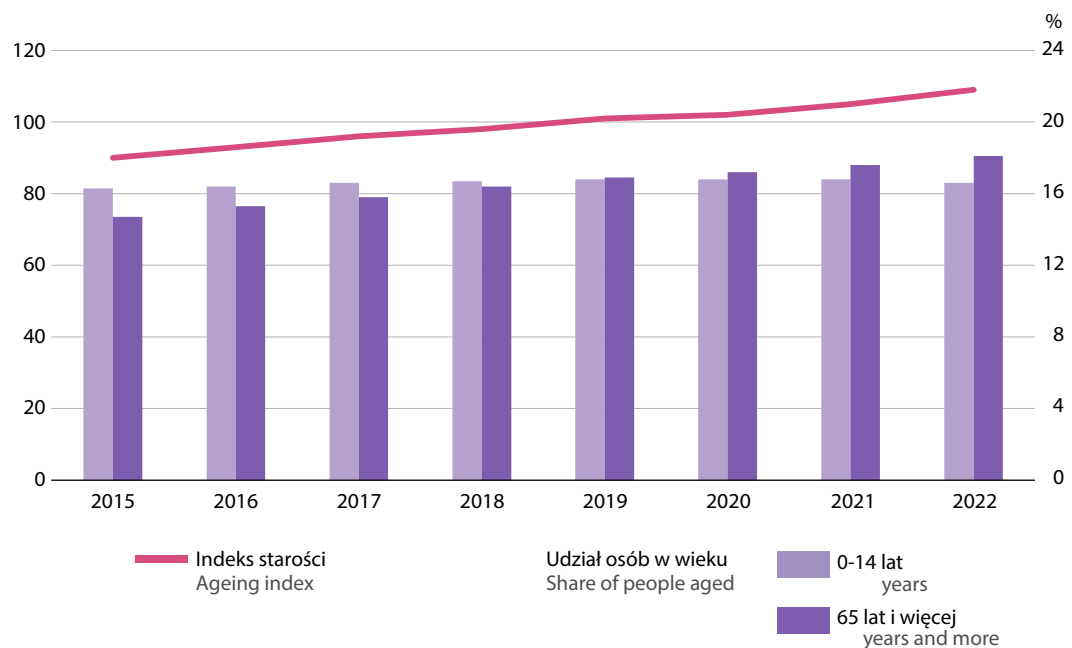
Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego (wskaźnik wsparcia osób najstarszych) – liczba osób w wieku 85 lat i więcej na 100 osób w wieku 50-64 lata.

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności – jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

Wykres 13. Indeks starości oraz udział osób w wieku 0-14 i 65 lat i więcej

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 13. Ageing index as well as share of people aged 0-14 and 65 years and more
As of 31 December

Zmiany w strukturze wieku ludności (zarówno w województwie, jak i w kraju), przejawiające się m.in. wzrostem wskaźnika starości, indeksu starości czy mediany wieku, potwierdzają proces stopniowego starzenia się społeczeństwa.

Z roku na rok obserwowany jest wzrost liczby ludności w wieku 65 lat i więcej zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. W końcu 2022 r. w województwie pomorskim odnotowano 426,3 tys. osób w tej grupie wieku, o 2,7% więcej niż w 2021 r. i o 25,8% więcej niż w 2015 r. (w kraju odpowiednio wzrost o 2,5% i 21,0%). Wskaźnik starości w województwie pomorskim wyniósł 18,1%. W Polsce, podobnie jak w latach wcześniejszych, wskaźnik ten był wyższy i osiągnął wartość 19,5%. W porównaniu z 2021 r., zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, odnotowano wzrost wskaźnika starości o 0,5 p.proc., a w porównaniu z 2015 r. był to wzrost odpowiednio o 3,4 p.proc. i 3,7 p.proc.

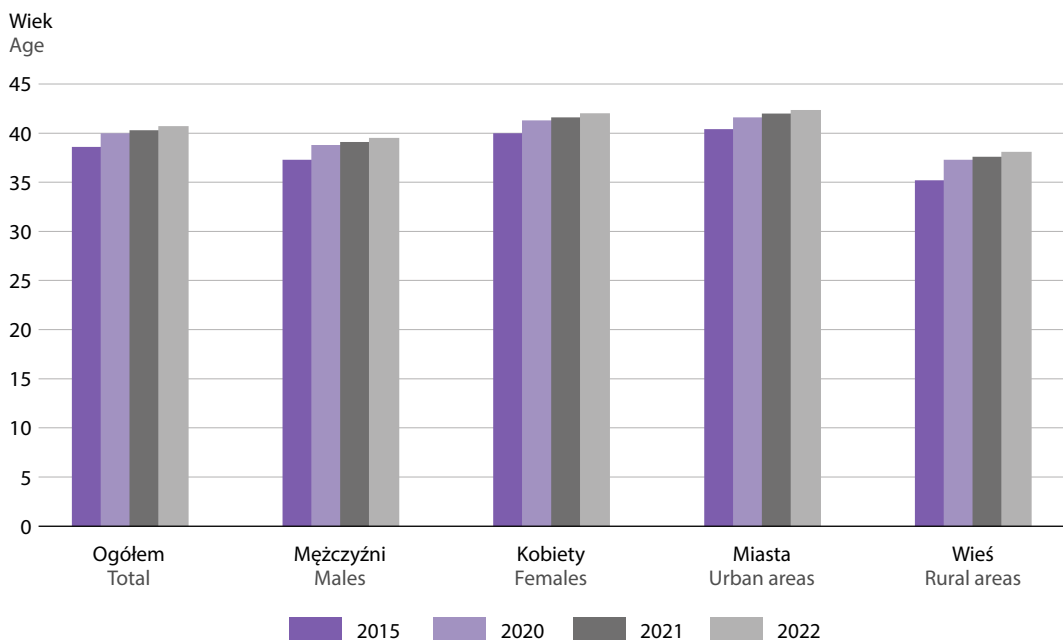
Oprócz zmian w strukturze ludności w najstarszych grupach wieku (65 lat i więcej) istotne są również zmiany wśród ludności w najmłodszej grupie wieku (0-14 lat). Miernikiem pokazującym relacje między tymi grupami jest indeks starości.

W wyniku systematycznego wzrostu udziału osób starszych i nieznacznych zmian udziału osób młodych z roku na rok obserwowane są coraz wyższe wartości indeksu starości. W końcu 2022 r. w województwie pomorskim indeks starości wyniósł 109, co oznacza, że na 100 osób w wieku 0-14 lat przypadało 109 osób w wieku 65 lat i więcej. W stosunku do 2021 r. wartość indeksu wzrosła o 4 osoby, a w porównaniu z 2015 r. – o 19 osób. Pomimo niekorzystnych zmian wartość wskaźnika ponownie była najniższa w kraju. W Polsce indeks starości był znacznie wyższy niż w województwie pomorskim i wyniósł 126 (o 5 osób więcej niż w 2021 r. i o 21 osób więcej niż w 2015 r.).

Wskaźnik wsparcia międzypokoleniowego w końcu 2022 r. wyniósł 11 osób, co oznacza, że na 100 osób w wieku 50-64 lata przypadało 11 osób w wieku 85 lat i więcej. W kraju wskaźnik osiągnął taką samą wartość. Dla porównania w 2021 r. zarówno w województwie, jak i w kraju wskaźnik także wyniósł 11 osób, natomiast w 2015 r. odpowiednio 8 i 9 osób.

W końcu 2022 r. mediana wieku ludności województwa pomorskiego wyniosła 40,7 lat, co oznacza, że połowa ludności województwa przekroczyła 40,7 lat, a połowa jeszcze nie osiągnęła tego wieku. Ponownie (razem z województwem małopolskim) była to najniższa wartość w Polsce, gdzie mediana wieku wyniosła 42,3 lat. Z roku na rok, zarówno w województwie pomorskim, jak i w całym kraju, wartość mediany wzrasta o 0,3 lub 0,4 roku, natomiast łączny wzrost w latach 2015-2021 ukształtował się na poziomie 2,1 lat (w kraju 2,5).

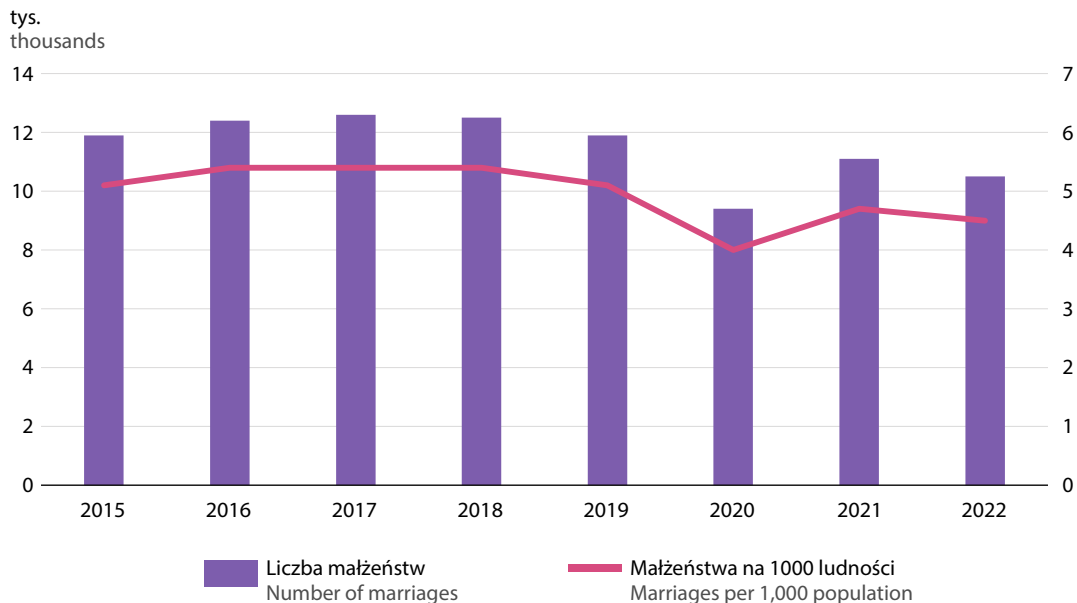
Wykres 14. Mediana wieku ludności
Chart 14. Median age of population

Małżeństwa, ruch naturalny ludności i migracje

W pomorskich urzędach stanu cywilnego w 2022 r. zarejestrowano 10,5 tys. nowo zawartych małżeństw, o 0,6 tys. mniej niż w 2021 r. i o 1,3 tys. mniej niż w 2015 r. Współczynnik małżeństw na 1000 ludności osiągnął poziom 4,5‰ i był najwyższy w kraju (razem z województwem małopolskim). Porównując z latami wcześniejszymi wartość wskaźnika była niższa niż w 2021 r. i w 2015 r. i wyniosła odpowiednio 4,7‰ i 5,1‰. W Polsce liczba nowo zawartych małżeństw w przeliczeniu na 1000 ludności była nieznacznie niższa od notowanej w województwie pomorskim i wyniosła 4,1‰ (4,4‰ w 2021 r. i 4,9‰ w 2015 r.).

Wykres 15. Małżeństwa zawarte
Chart 15. Marriages contracted

W 2022 r. w województwie pomorskim zarejestrowano 21,0 tys. urodzeń żywych – o 2,3 tys. (o 10,0%) mniej niż rok wcześniej i o 3,6 tys. (o 14,6%) mniej niż w 2015 r. W kraju także odnotowano spadek liczby urodzeń, który w porównaniu z 2021 r. wyniósł 8,0%, a w porównaniu z 2015 r. – 17,4%. Spadek liczby urodzeń wpłynął na zmianę współczynnika urodzeń. W województwie pomorskim liczba urodzeń żywych w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 8,9‰ (trzecia lokata w kraju), podczas gdy w 2021 r. było to 9,9‰, a w 2015 r. – 10,7‰. W kraju liczba urodzeń na 1000 ludności była niższa niż w województwie pomorskim i wyniosła 8,1‰ (8,7‰ w 2021 r. i 9,6‰ w 2015 r.).

W województwie pomorskim w latach 2014–2021 obserwowano coroczny wzrost liczby zgonów, natomiast w 2022 r. odnotowano spadek. W 2022 r. zmarło 25,5 tys. osób, o 2,6 tys. osób (o 9,3%) mniej niż w 2021 r. i o 4,4 tys. (o 21,0%) więcej niż w 2015 r. Natomiast w kraju liczba zgonów w porównaniu z 2021 r. zmniejszyła się o 13,7%, a w stosunku do 2015 r. wzrosła o 13,6%.

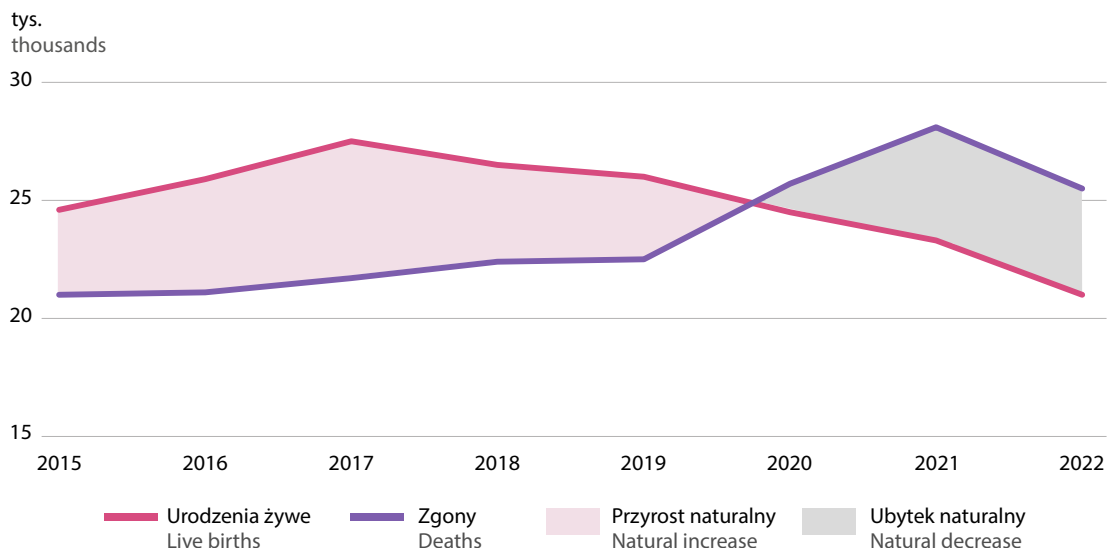
W województwie pomorskim w 2022 r. liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 10,8‰ (w 2021 r. – 11,9‰, a w 2015 r. – 9,1‰). Pod względem najniższej wartości tego wskaźnika była to trzecia lokata po województwie małopolskim i podkarpackim. W kraju wskaźnik zgonów wyniósł 11,9‰ (13,7‰ w 2021 r. i 10,3‰ w 2015 r.).

W 2022 r. w województwie pomorskim odnotowano 96 zgonów niemowląt (95 w 2021 r. i 91 w 2015 r.). Liczba zgonów niemowląt na 1000 urodzeń żywych w województwie wyniosła 4,6‰ (4,1‰ w 2021 r. i 3,7‰ w 2015 r.), natomiast w kraju 3,8‰ (3,9‰ w 2021 r. i 4,0‰ w 2015 r.).

Niezmienne od wielu lat głównymi przyczynami zgonów zarówno w województwie pomorskim, jak i w Polsce, są choroby układu krążenia oraz choroby nowotworowe. W 2021 r. stanowiły odpowiednio 35,1% i 21,5% wszystkich zgonów w województwie (w kraju odpowiednio 34,8% i 19,6%). Do 2012 r. w województwie pomorskim trzecią najczęstszą grupą przyczyn były zewnętrzne przyczyny zachorowania i zgonu (urazy, zatrucia i inne wypadki), w latach 2013–2019 były to zgony z powodu chorób układu oddechowego, a od 2020 r. – COVID-19. W 2021 r. choroby układu oddechowego przyczyniły się do 6,0% przypadków zgonów (w kraju 5,4%), zewnętrzne przyczyny do 4,9% zgonów (4,2% w Polsce), a COVID-19 do 16,9% zgonów (w kraju 17,9%).

Wykres 16. Ruch naturalny ludności

Chart 16. Vital statistics

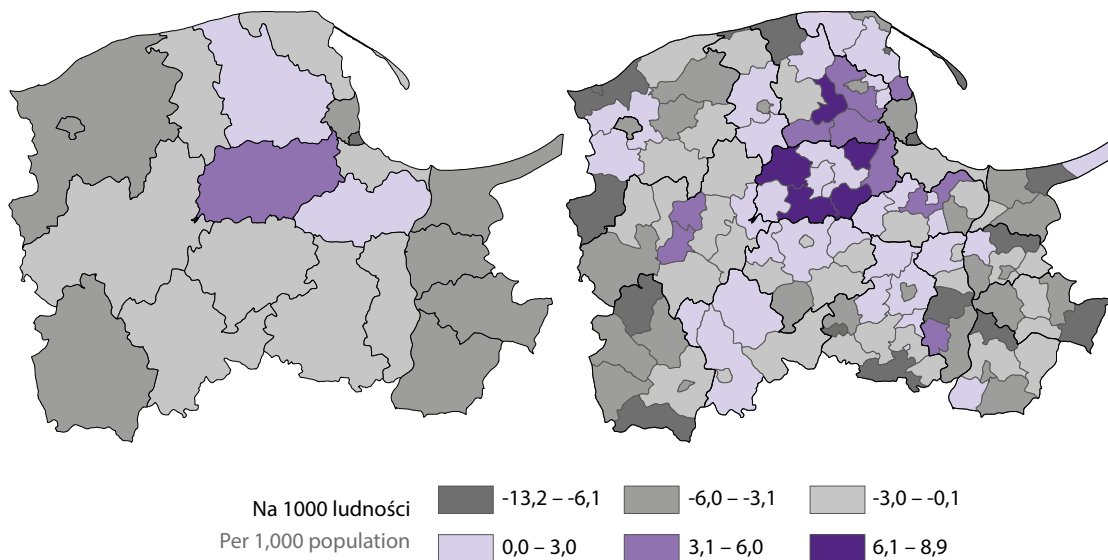

W województwie pomorskim do 2019 r. notowano dodatni przyrost naturalny, natomiast od 2020 r. notuje się ubytek naturalny. W 2022 r. różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów wyniosła minus 4,5 tys. (w 2021 r. było to minus 4,7 tys., a w 2015 r. 3,6 tys.). W przeliczeniu na 1000 ludności ubytek naturalny wyniósł minus 1,9‰ (minus 2,0‰ w 2020 r. i 1,5‰ w 2015 r.) i był to najmniejszy ubytek w całym kraju. Dla Polski wskaźnik przyjmował znacznie niższe wartości i w 2022 r. ukształtował się na poziomie minus 3,8‰ (minus 4,9‰ w 2021 r. oraz minus 0,7‰ w 2010 r.).

W 2022 r. w przekroju terytorialnym województwa przyrost naturalny odnotowano w 3 powiatach: kartuskim (4,7‰), gdańskim (1,4‰) i wejherowskim (1,2‰). W pozostałych powiatach wystąpił ubytek naturalny, w tym największy w Sopocie (minus 9,7‰), w Słupsku (minus 5,7‰) i w Gdyni (minus 5,5‰).

Mapa 20. Przyrost/ubytek naturalny ludności w 2022 r.

Map 20. Natural increase/decrease in 2022

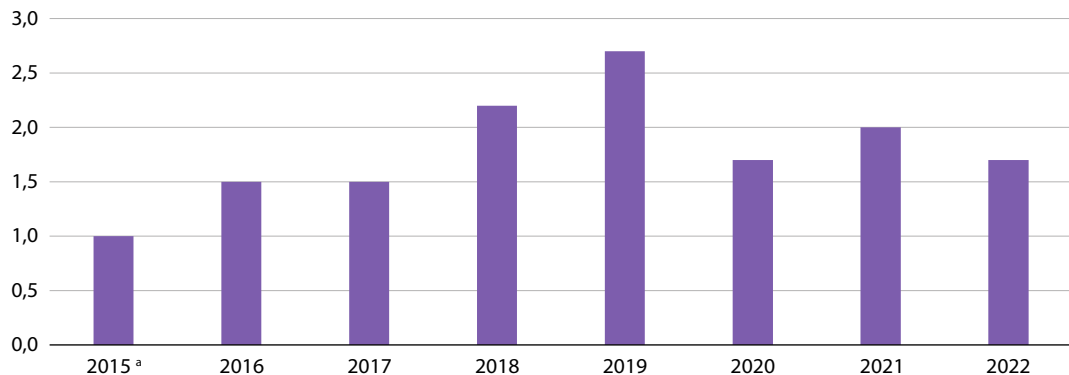
Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na liczbę ludności, jej strukturę i przestrzenne rozmieszczenie są migracje ludności.

W 2022 r. w województwie pomorskim w ruchu wewnętrznym na pobyt stały zameldowało się 30,5 tys. osób, natomiast wymeldowało się z pobytu stałego 26,4 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności było to odpowiednio 12,9‰ i 11,2‰. W związku z tym odnotowano dodatnie saldo migracji wewnętrznych – 4,0 tys. osób (4,6 tys. w 2021 r.), a wskaźnik salda migracji wewnętrznych na 1000 ludności wyniósł 1,7‰ (rok wcześniej 2,0‰).

W 2022 r. w województwie pomorskim w ramach migracji zewnętrznych na pobyt stały zameldowało się 1,1 tys. osób z zagranicy, natomiast za granicę wymeldowało się 1,2 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności było to odpowiednio 0,4‰ i 0,5‰. W efekcie odnotowano ujemne saldo migracji zagranicznych, które wyniosło minus 124 osoby, podczas gdy rok wcześniej było dodatnie (169 osób). Saldo migracji zagranicznych na 1000 ludności wyniosło minus 0,1‰ (0,1‰ w 2021 r.). W kraju z zagranicy na pobyt stały zameldowało się 15,6 tys. osób, a za granicę wymeldowało się 13,6 tys. osób. W przeliczeniu na 1000 ludności było to po 0,4‰. W wyniku tych ruchów saldo migracji zagranicznych było dodatnie i wyniosło 1,9 tys., 0,1‰ na 1000 ludności (w 2021 r. także 0,1‰).

Wykres 17. Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na 1000 ludności

Chart 17. Net internal and international migration per 1,000 population

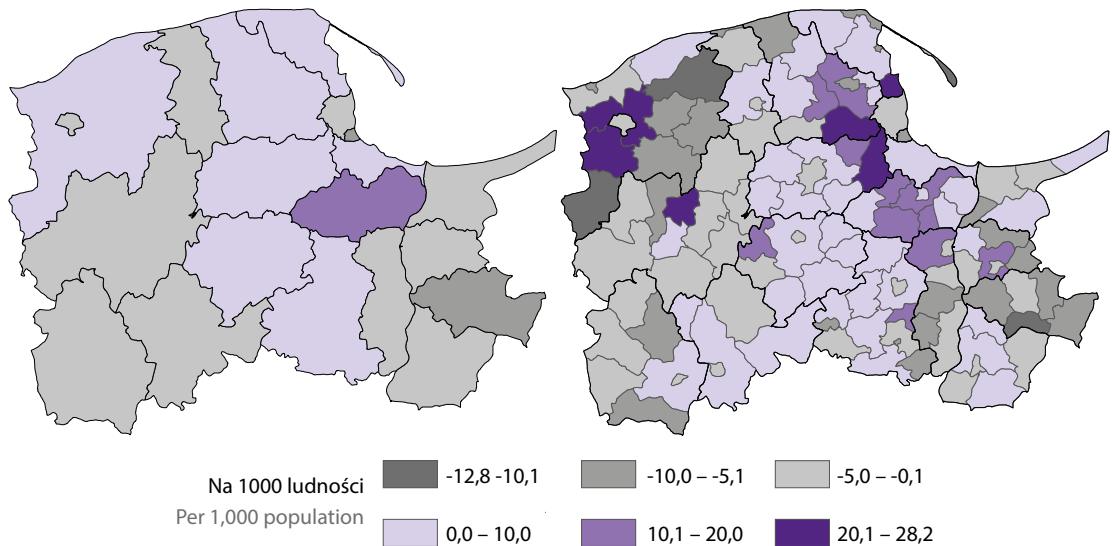
a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r.
a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and data on international migration for 2014.

W 2022 r. w województwie pomorskim, podobnie jak w roku poprzednim, saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały było dodatnie. Oznacza to, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały w ciągu omawianego okresu przekroczyła liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego w tym czasie – w 2022 r. o 3,9 tys. osób, a w 2021 r. o 4,8 tys. (na 1000 ludności odpowiednio 1,7‰ i 2,0‰).

W 2022 r. tylko 5 województw miało dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności (województwo pomorskie zajęło drugie miejsce po województwie mazowieckim). Dla Polski wskaźnik ten również był dodatni i wyniósł 0,1‰.

W przekroju terytorialnym dodatnie saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały zanotowano w 8 powiatach, w tym najwyższe w powiatach: gdańskim (11,1‰), kartuskim (9,0‰) i puckim (6,7‰).

Mapa 21. Saldo migracji ludności na pobyt stały w 2022 r.
 Map 21. Net migration of population for permanent residence in 2022

Edukacja Education

W roku szkolnym 2021/22 w województwie pomorskim ponownie odnotowano zarówno wzrost liczby placówek wychowania przedszkolnego, jak i liczby uczęszczających do nich dzieci. Najwięcej uczniów szkół ponadpodstawowych wybrało naukę w technikum i w liceach ogólnokształcących.

W roku akademickim 2020/21 absolwenci uczelni ukończyli studia głównie w kierunkach z grupy Biznes, administracja i prawo oraz Technika, przemysł i budownictwo.

W 2021 r. znacząco zwiększył się udział osób z wyższym wykształceniem w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat.

Prezentowane informacje, z wyjątkiem danych o uczelniach, zdawalności egzaminów i o wydatkach jednostek samorządu terytorialnego, opracowano na podstawie systemu informacji oświatowej administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki. Od roku akademickiego 2017/18 dane o uczelniach, z wyjątkiem danych o części uczelni prowadzonych przez kościoły i inne związki wyznaniowe opracowano na podstawie Zintegrowanego Systemu Informacji o Nauce i Szkolnictwie Wyższym POL-on administrowanego przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Dane dotyczące zdawalności egzaminów pochodzą z Centralnej Komisji Egzaminacyjnej.

Informacje dotyczące wydatków jednostek samorządu terytorialnego zaprezentowano na podstawie sprawozdawczości Ministerstwa Finansów.

Wychowanie przedszkolne jest pierwszym etapem kształcenia w polskim systemie oświaty i obejmuje zazwyczaj dzieci w wieku od lat 3 do rozpoczęcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniając im opiekę oraz mając na celu przygotowanie ich do nauki w szkole. Jest ono realizowane w przedszkolach, oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych, zespołach wychowania przedszkolnego i punktach przedszkolnych.

Tablica 9. Wychowanie przedszkolne ^a
 Table 9. Pre-primary education ^a

Wyszczególnienie Specification	2015/16	2019/20	2020/21	2021/22
Placówki Establishments	1376	1488	1498	1518
miasta urban areas	740	854	868	886
wieś rural areas	636	634	630	632
W tym przedszkola Of which nursery schools	692	805	828	853
w tym specjalne of which special	20	22	22	21
Dzieci Children	70408	91720	93775	97581
miasta urban areas	47105	60323	61389	63171
wieś rural areas	23303	31397	32386	34410
W tym w wieku: Of which aged :				
6 lat 6 years	4762	23722	25261	25434
5 lat 5 years	26349	23507	23425	24972

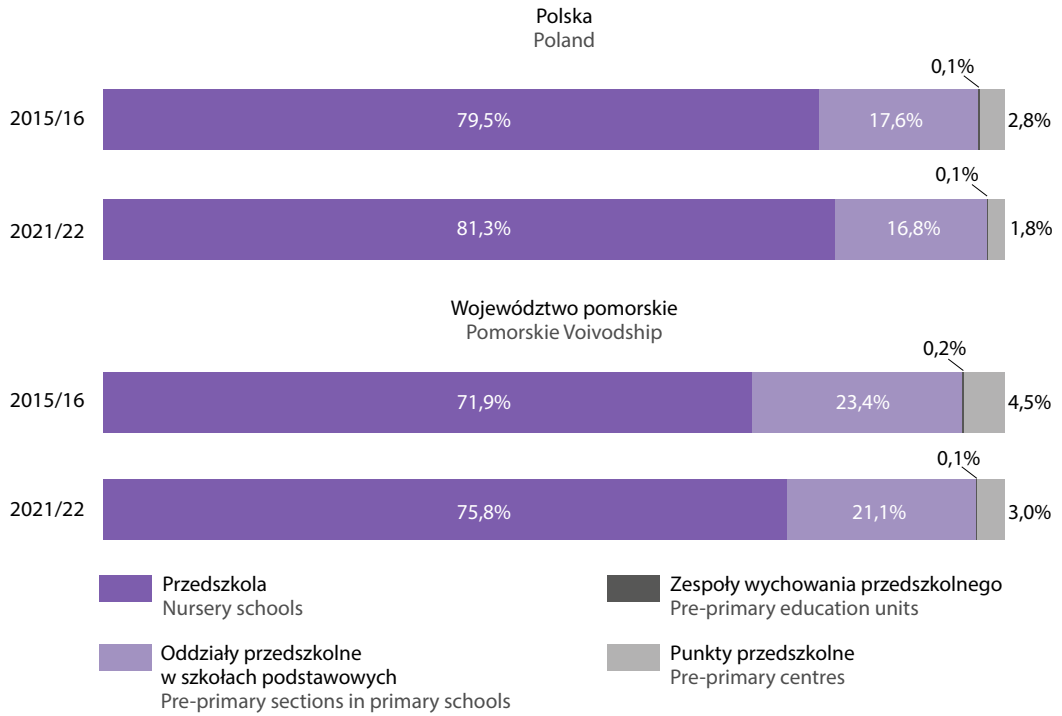
^a Łącznie z dziećmi przebywającymi w placówkach wykonujących działalność leczniczą.
^a Including children staying in the units performing health care activity.

W roku szkolnym 2021/22 w województwie pomorskim funkcjonowało 1518 formalnie zarejestrowanych placówek wychowania przedszkolnego, z tego 853 przedszkola, 509 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych, 3 zespoły wychowania przedszkolnego oraz 153 punkty przedszkolne. Liczba placówek wychowania przedszkolnego zwiększyła się w stosunku do roku szkolnego 2020/21 o 1,3%. W województwie pomorskim w roku szkolnym 2021/22 działało również 28 specjalnych placówek wychowania przedszkolnego (21 przedszkoli i 7 oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych), do których uczęszczało 515 dzieci.

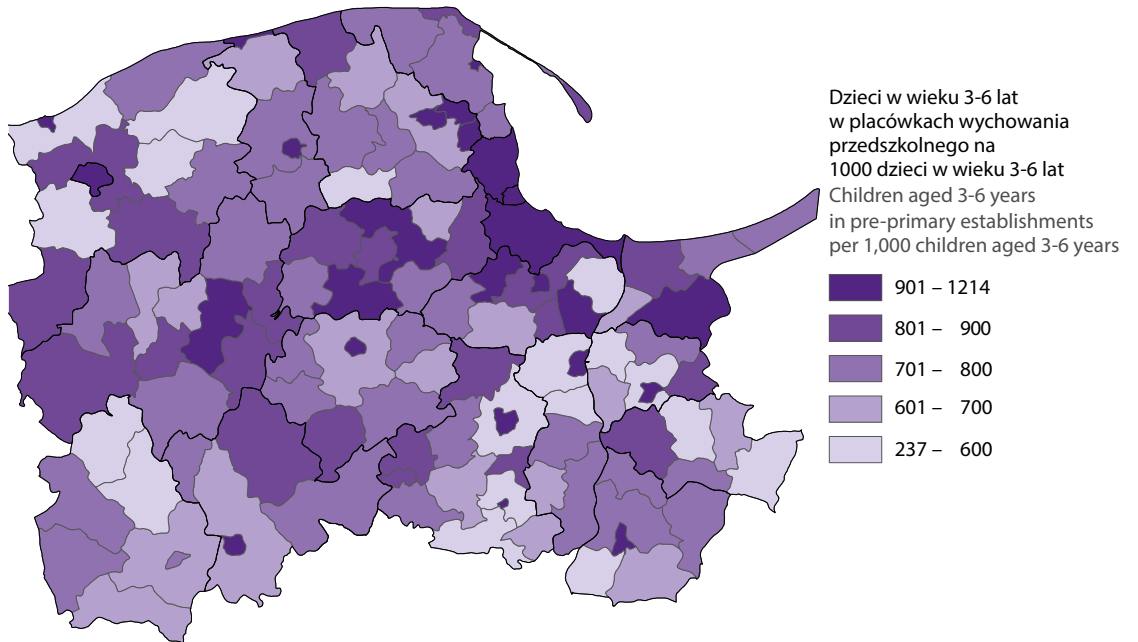
W omawianym roku szkolnym wychowaniem przedszkolnym objętych było 97,6 tys. dzieci – o 4,1% więcej niż w roku szkolnym 2020/21. Liczba dzieci w wieku 6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego zwiększyła się w skali roku o 0,7%.

W polskim systemie oświaty najbardziej powszechnym typem placówek wychowania przedszkolnego są przedszkola. W województwie pomorskim w roku szkolnym 2021/22 uczęszczało do nich 75,8% wszystkich dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, podczas gdy w kraju udział wyniósł 81,3%. Formą wychowania przedszkolnego zraszającą głównie dzieci 6-letnie są oddziały przedszkolne w szkołach podstawowych, do których w województwie pomorskim uczęszczało 21,1% ogólnej liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym, a w kraju udział ten wyniósł 16,8%. Natomiast do punktów przedszkolnych, działających przede wszystkim na obszarach wiejskich, uczęszczało 3,0% dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym (w Polsce – 1,8%).

Wykres 18. Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego według typów placówek
 Chart 18. Children in-primary establishments by type of establishment

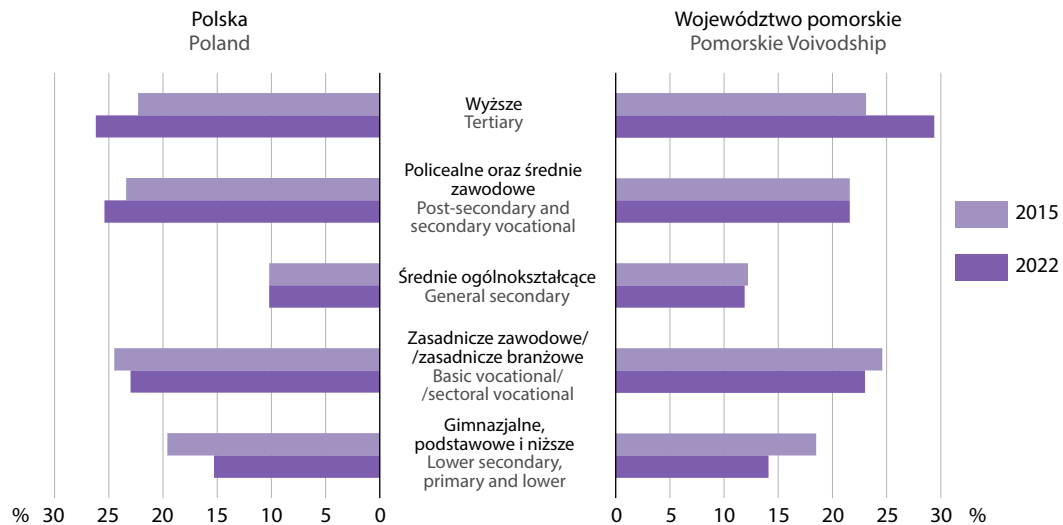

Mapa 22. Wychowanie przedszkolne w roku szkolnym 2021/22
 Map 22. Pre-primary education in the 2021/22 school year

Miarą dostępności wychowania przedszkolnego jest m.in. liczba dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym na 1000 dzieci w tej grupie wieku. Spośród gmin województwa pomorskiego wskaźnik ten przyjmował najwyższe wartości w gminach miejskich: Ustka (1214), Kościerzyna (1160) oraz Pruszcz Gdański (1146), zaś najniższe wartości zanotowano w gminach wiejskich: Malbork (237), Ustka (304) oraz Stary Targ (477). Wartości wskaźnika bliskie lub przekraczające 1000 świadczą o dowożeniu dzieci spoza gminy do placówek położonych na jej terenie. Warto zauważyć, że w 9 gminach województwa pomorskiego w roku szkolnym 2021/22 nie funkcjonowało ani jedno przedszkole.

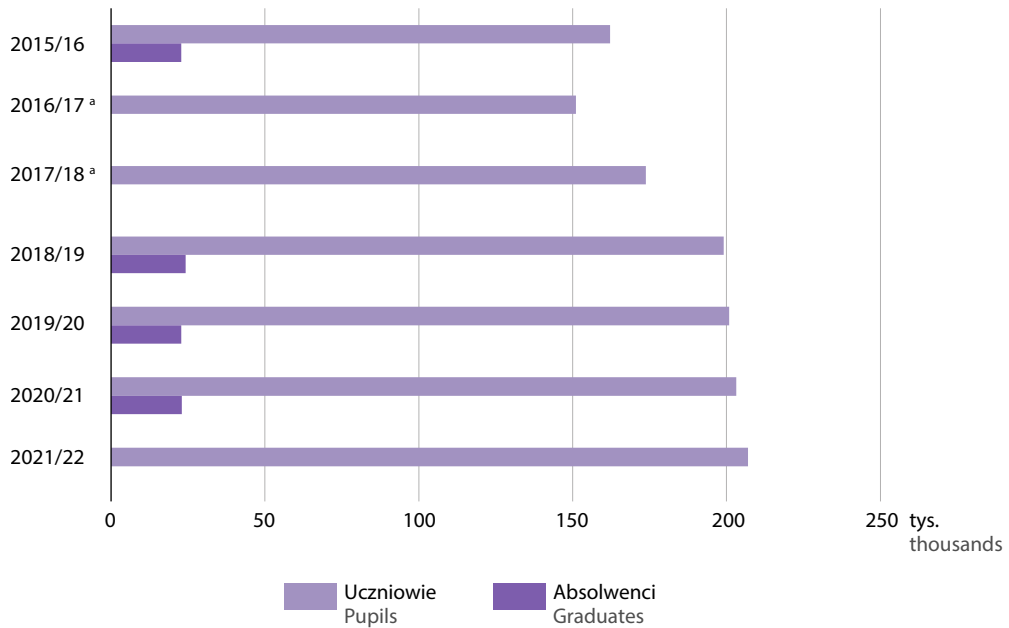
Wykres 19. Ludność^a według poziomu wykształcenia na podstawie BAEL
Chart 19. Population^a by level of educational attainment by LFS

a W wieku 15-89 lat.
a Aged 15-89.

Według wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) w 2022 r. w województwie pomorskim 29,4% osób w wieku 15-89 lat legitymowało się wykształceniem wyższym, co oznacza wzrost o 6,3 p.proc. w porównaniu z 2015 r. (w Polsce udział ten wyniósł 26,2%, o 3,9 p.proc. więcej niż w 2015 r.). Na przestrzeni analizowanych lat zmniejszył się udział osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym oraz niższym – z 18,6% w 2015 r. do 14,1% w 2022 r. (w Polsce z 19,6% do 15,3%) oraz udział osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym/zasadniczym branżowym odpowiednio z 24,6% do 23,0% (w Polsce z 24,5% do 23,0%). Wykształcenie policealne oraz średnie zawodowe posiadało 21,6% mieszkańców województwa, natomiast najmniej osób w województwie legitymowało się wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 11,9% (w Polsce udział wyniósł odpowiednio 25,4% i 10,2%).

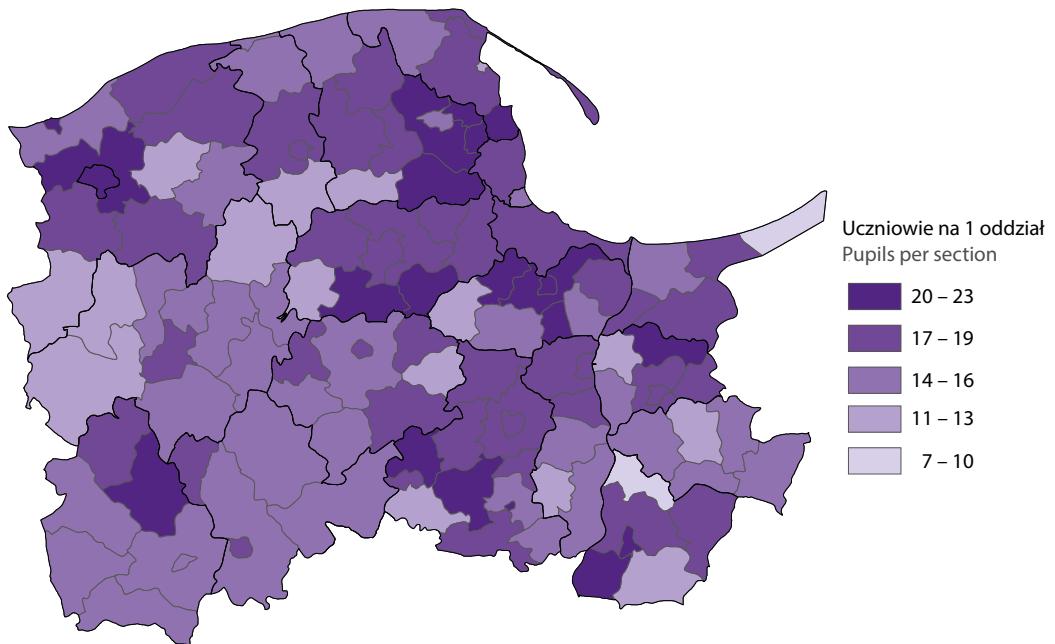
Wykres 20. Uczniowie i absolwenci szkół podstawowych
 Chart 20. Pupils and graduates of primary schools

^a Brak absolwentów związany jest z reformą systemu edukacji (prześciem z 6- na 8-letnią szkołę podstawową).
 a Lack of graduates is connected with the reform of the education system (transition from a 6-year to 8-year primary school).

W roku szkolnym 2021/22 w szkołach podstawowych województwa pomorskiego (łącznie ze specjalnymi) uczyło się 207,0 tys. dzieci i młodzieży, o 1,9% więcej niż w roku szkolnym 2020/21. W miastach do szkół podstawowych uczęszczało 128,9 tys. dzieci i młodzieży (o 1,5% więcej), natomiast na wsi uczyło się 78,0 tys. osób (o 2,5% więcej).

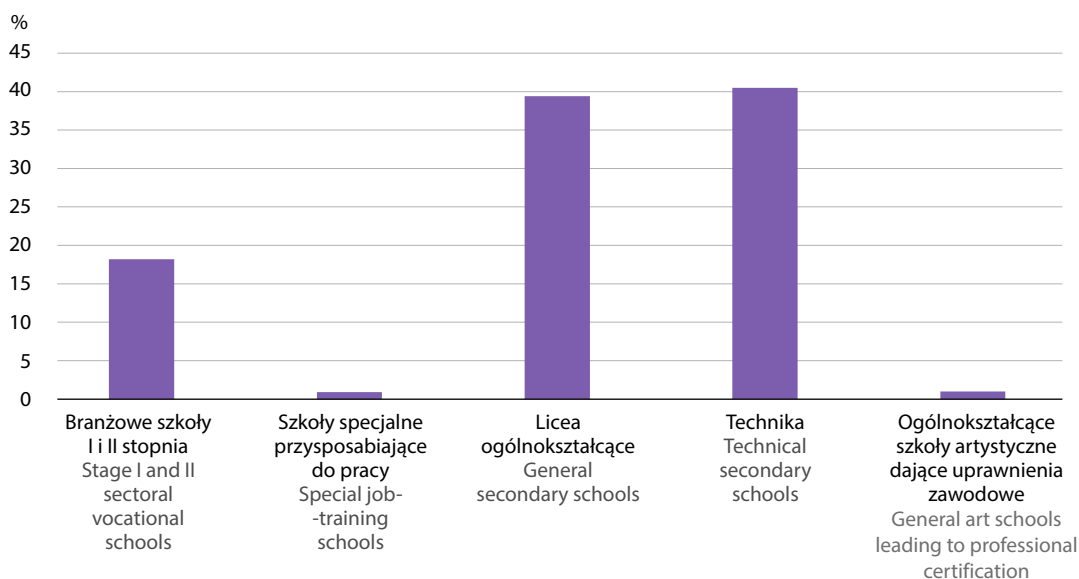
Mapa 23. Uczniowie w szkołach podstawowych w roku szkolnym 2021/22
 Map 23. Pupils in primary schools in the 2021/22 school year

W roku szkolnym 2021/22 średnia wielkość oddziału w szkole podstawowej (łącznie ze specjalnymi) wyniosła 18 uczniów. Oddział szkoły wiejskiej liczył średnio 17 uczniów, a w miastach 18 uczniów. Najmniej liczne oddziały szkół podstawowych funkcjonowały w gminie miejskiej Krynica Morska (7 uczniów) oraz w gminie wiejskiej Ryjewo (9 uczniów), a najliczniejsze w gminie miejskiej Kwidzyn (23 uczniów) oraz w gminach wiejskich Kaliska i Puszczółki (po 22 uczniów).

Do szkół ponadpodstawowych zalicza się: specjalne szkoły przysposabiające do pracy, branżowe szkoły I stopnia, branżowe szkoły II stopnia, licea ogólnokształcące, technika, ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz szkoły policealne.

Wykres 21. Uczniowie szkół ponadpodstawowych dla młodzieży według typów szkół w roku szkolnym 2021/22
Chart 21. Students of post-primary schools for youth by types of schools in the 2021/22 school year

W roku szkolnym 2021/22 do szkół ponadpodstawowych województwa pomorskiego uczęszczało 101,4 tys. uczniów, w tym 81,1% uczniów uczęszczało do szkół dających możliwość uzyskania świadectwa dojrzałości, a tym samym kontynuowania nauki w uczelniach.

Wśród szkół ponadpodstawowych dla młodzieży największą liczbę uczniów skupiały technika, do których uczęszczało 41,1 tys. młodzieży (40,5% ogólnej liczby uczniów szkół ponadpodstawowych dla młodzieży) oraz licea ogólnokształcące – 40,0 tys. osób (odpowiednio 39,4%).

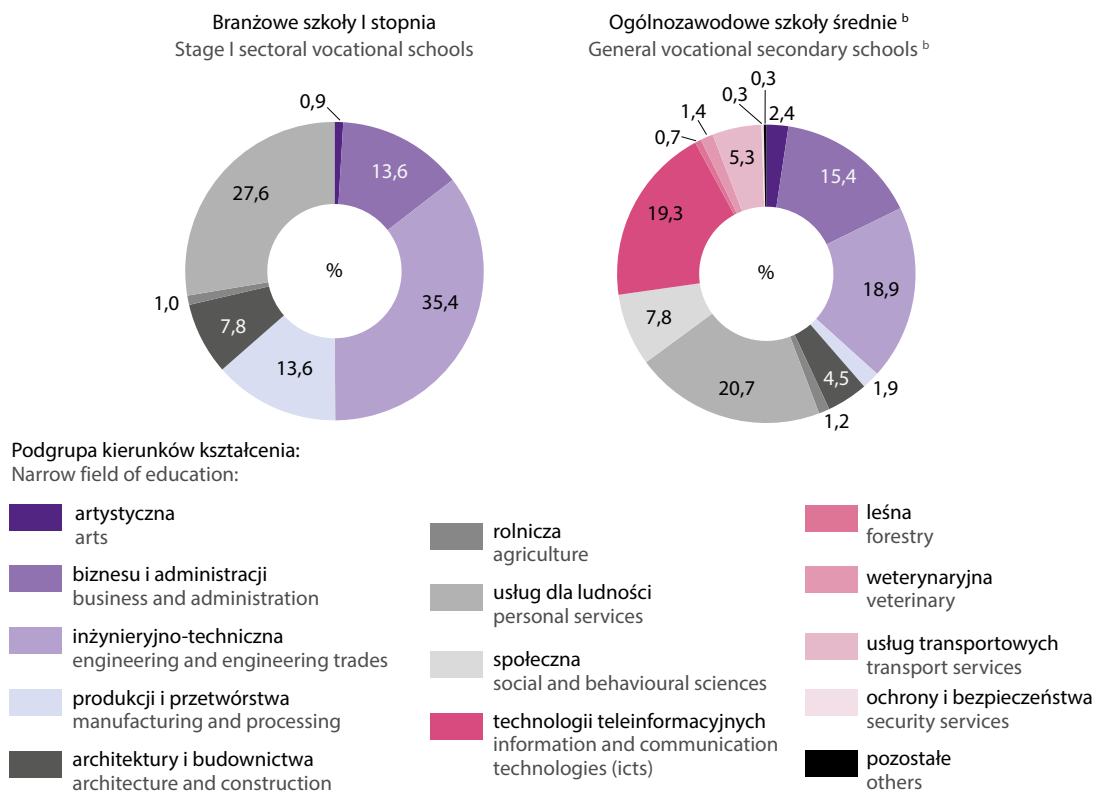
W 105 branżowych szkołach I i II stopnia kształciło się 18,4 tys. uczniów. Głównym celem tych szkół jest wykształcenie umiejętności przydatnych do pracy w określonym zawodzie. Do 30 specjalnych szkół przysposabiających do pracy uczęszczało 881 uczniów.

Odrębną grupę wśród szkół ponadpodstawowych stanowiły ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe. W roku szkolnym 2021/22 w województwie pomorskim w 7 placówkach tego typu zawód zdobywało 991 uczniów (w tym 85,1% stanowiły kobiety).

Do 87 szkół policealnych w roku szkolnym 2021/22 uczęszczało 15829 uczniów (w tym 71,0% stanowiły kobiety).

Wykres 22. Absolwenci szkół zawodowych dla młodzieży według podgrup kierunków kształcenia ^a w roku szkolnym 2020/21

Chart 22. Graduates of vocational schools for youth by narrow fields of education ^a in the 2020/21 school year

^a Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013). ^b Technika i ogólnokształcące szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe.

^a According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013). ^b Technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

Najwięcej absolwentów branżowych szkół I stopnia ukończyło kierunki kształcenia z podgrupy inżynieryjno-technicznej oraz usług dla ludności – odpowiednio 35,4% i 27,6% ogólnej liczby absolwentów tego typu szkół. Absolwenci szkół ogólnozawodowych najczęściej kończyli kierunki z podgrupy usług dla ludności – 20,7% i technologii teleinformatycznych – 19,3%, a także kierunki z podgrupy inżynieryjno-technicznej – 18,9% oraz biznesu i administracji – 15,4%, które najczęściej kończyli absolwenci techników.

Tablica 10. Osoby, które przystąpiły/zdały egzamin maturalny ^a
Table 10. Number of persons who sat/passed matriculation examination ^a

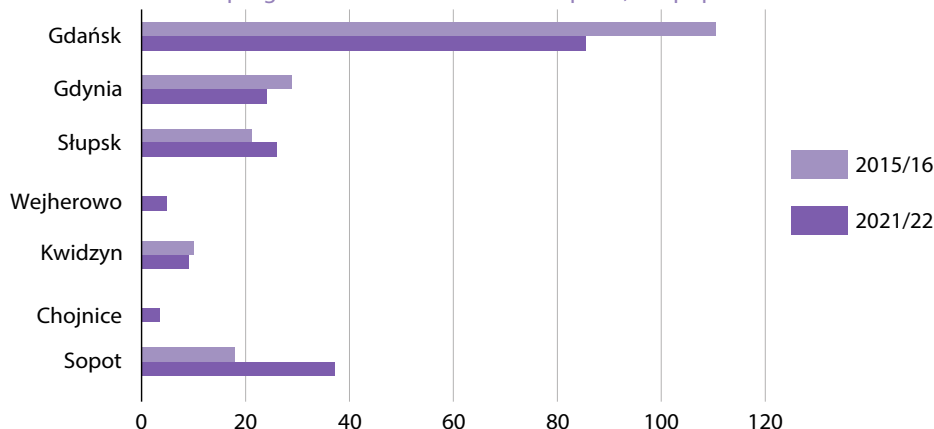
Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Kobiety: Females:				
przystąpiło do egzaminu maturalnego sat matriculation examination	8910	8611	9412	9318
zdało egzamin maturalny passed matriculation examination	6428	6302	6783	7093
Mężczyźni: Males:				
przystąpiło do egzaminu maturalnego sat matriculation examination	7054	7076	7810	7664
zdało egzamin maturalny passed matriculation examination	5259	4991	5538	5879

a Od 2015 r. egzamin maturalny przeprowadzany jest w nowej formule. W 2015 r. podano łączną liczbę osób zdających egzamin maturalny według nowej i starej formuły.

a Since 2015, the matriculation examination has been carried out in a new formula. In 2015, the total number of persons taking the matriculation examination according to the new and old formula was reported.

W 2022 r. w województwie pomorskim egzamin maturalny zdało 76,4% uczniów, którzy do niego przystąpili (o 4,9 p.proc. więcej niż w 2021 r.), w tym 76,1% kobiet i 76,7% mężczyzn (w Polsce 78,8% kobiet i 77,6% mężczyzn).

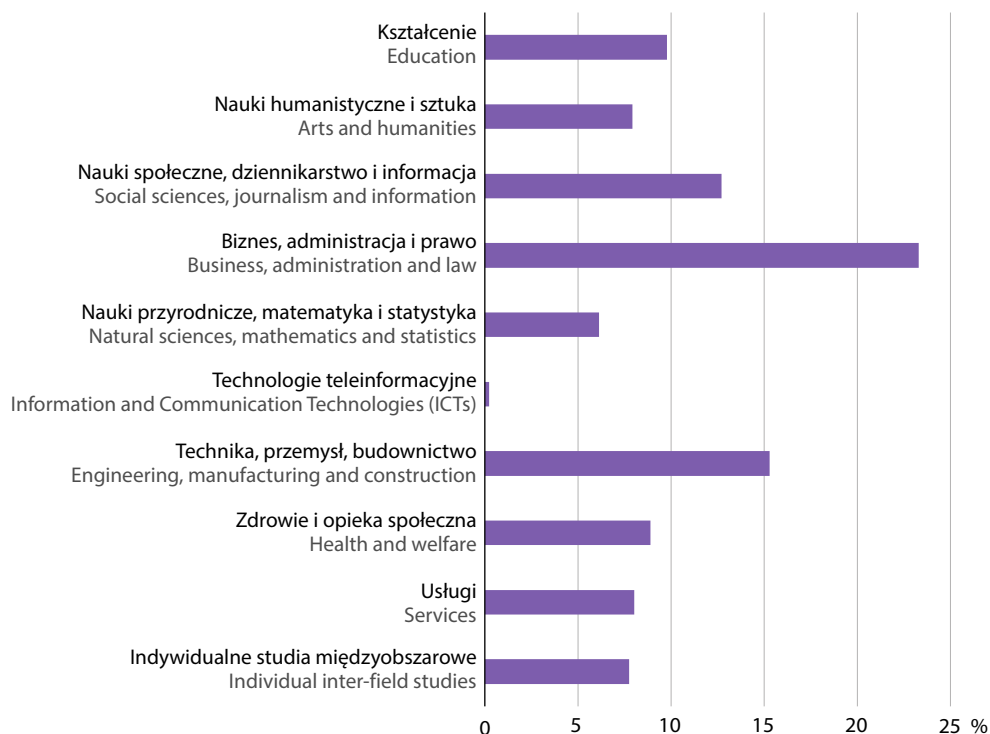
Wykres 23. Studenci stacjonarni uczelni w miejscowościach akademickich na 1000 ludności
Chart 23. Students in full-time programmes in academic towns per 1,000 population

W województwie pomorskim w roku akademickim 2021/22 w 24 uczelniach kształciło się 84,1 tys. studentów. Liczba uczelni województwa pomorskiego stanowiła 6,9% wszystkich polskich uczelni, a liczba studentów województwa pomorskiego (łącznie z cudzoziemcami) 6,9% ogólnej liczby studentów w Polsce.

Największe pod względem liczby studentów uczelnie w województwie pomorskim to placówki publiczne zlokalizowane na terenie Trójmiasta. Wśród nich od lat największymi uczelniami są: Uniwersytet Gdański, na którym w roku akademickim 2021/22 studiowało 20,9 tys. studentów, co stanowiło 24,9% ogólnej liczby studentów z całego województwa, Politechnika Gdańska, na której kształciło się 13,4 tys. osób (odpowiednio 15,9%), Gdański Uniwersytet Medyczny – 6,3 tys. osób (7,5%) oraz Uniwersytet Morski w Gdyni – 3,6 tys. osób (4,3%). Wśród uczelni niepublicznych od kilku lat największą pod względem liczby studentów jest Wyższa Szkoła Bankowa w Gdańsku, w której w roku akademickim 2021/22 studiowało 16,8 tys. osób (20,0% ogólnej liczby studentów w województwie pomorskim).

Wykres 24. Absolwenci uczelni według grup kierunków kształcenia ^a w roku akademickim 2020/21
 Chart 24. Graduates by broad fields of education ^a in the 2020/21 academic year

^a Absolwenci, którzy uzyskali dyplomy ukończenia studiów w 2021 r. Łącznie z cudzoziemcami. Zgodnie z Międzynarodową Klasyfikacją Kierunków Kształcenia (ISCED-F 2013).

^a Graduates who obtained higher education diplomas in 2021. Including foreigners. According to the International Classification of Fields of Education and Training (ISCED-F 2013).

W roku akademickim 2020/21 dyplomy ukończenia studiów w województwie pomorskim otrzymało 19,8 tys. absolwentów (łącznie z cudzoziemcami), co stanowiło 6,7% ogólnej liczby absolwentów z całego kraju. Najwięcej z nich ukończyło kierunki z grupy: Biznes, administracja i prawo – 23,3% ogólnej liczby absolwentów (dominowali tu absolwenci kierunków: zarządzanie, finanse i rachunkowość oraz administracja), Technika, przemysł, budownictwo – 15,3% (najwięcej absolwentów ukończyło kierunki: budownictwo oraz architektura) oraz Nauki społeczne, dziennikarstwo i informacja – 12,7% (najwięcej absolwentów ukończyło kierunki: ekonomia i kryminologia).

Według stanu w dniu 30 września 2021 r. w województwie pomorskim działało 60 szkół dla dorosłych, z tego 5 szkół podstawowych i 55 liceów ogólnokształcących. W szkołach podstawowych uczyło się 187 osób, a w liceach ogólnokształcących – 6922 osoby dorosłe.

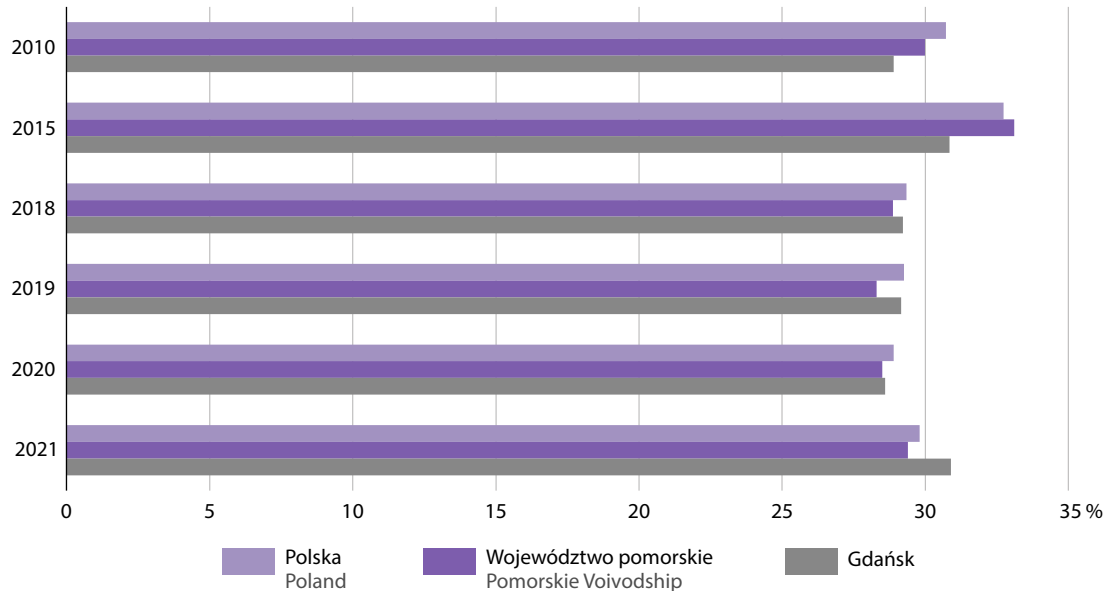
Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) wskazują, że w 2022 r. udział osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu w województwie pomorskim był niższy niż średni udział w Polsce – 7,5% wobec 7,6% (w 2015 r. 5,0% wobec 3,5%). Wskaźnik ten ukazuje zarówno uczestnictwo w edukacji formalnej, jak i pozaformalnej, obejmującej różnego rodzaju kursy, warsztaty i szkolenia w miejscu pracy lub poza nim.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na edukację, tj. oświatę i wychowanie oraz edukacyjną opiekę wychowawczą, w 2021 r. wyniosły w Polsce 94,0 mld zł, w województwie pomorskim 6,0 mld zł, natomiast w Gdańsku – 1,3 mld zł, co stanowiło odpowiednio 29,8%, 29,4% i 30,9% wydatków tych budżetów ogółem (w porównaniu z 2020 r. odpowiednio wzrost o: 0,9 p.proc., 0,9 p.proc. i 2,3 p.proc.). Największy udział w wydatkach miały wynagrodzenia nauczycieli oraz pozostałych pracowników szkół i placówek oświatowych.

Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na szkolnictwo wyższe i naukę są stosunkowo niewielkie. W 2021 r. wyniosły one w Polsce 63,9 mln zł, w województwie pomorskim – 0,8 mln zł, a w Gdańsku – 0,3 mln zł.

Wykres 25. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego na edukację

Chart 25. Educational expenditure of budgets of local governments units

Zasoby pracy Labour resources

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w 4 kwartale 2022 r. w województwie pomorskim wykazały, w porównaniu z analogicznym okresem 2021 r., wzrost wskaźnika zatrudnienia wśród kobiet i spadek wśród mężczyzn. Jednocześnie wzrosła stopa bezrobocia oraz nastąpił wzrost obciążenia osób pracujących osobami niepracującymi.

W 2021 r. liczba pracujących w województwie pomorskim wzrosła w porównaniu z 2020 r.

W 2022 r. napływ do bezrobocia rejestrowanego oraz liczba osób wykreślonych z rejestru były wyższe niż w 2021 r. W skali roku odnotowano spadek stopy bezrobocia rejestrowanego oraz liczby ofert pracy zgłoszonych przez pracodawców do urzędów pracy w województwie.

Źródłem danych kwartalnych o **ludności aktywnej zawodowo** (tj. pracujących i bezrobotnych według definicji Międzynarodowej Organizacji Pracy oraz wytycznych Eurostatu) oraz o **osobach biernych zawodowo**, tj. tych, którzy pozostają poza siłą roboczą jest Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).

Od 1 kwartału 2021 r. w BAEL wprowadzono zmiany metodologiczne wynikające z wdrożenia rozporządzenia ramowego dla statystyki społecznej, tj. Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1700 z dnia 10 października 2019 r. oraz jego aktów implementacyjnych. Zmiany dotyczyły m.in. zakresu podmiotowego badania (badanie zasadnicze obejmuje osoby w wieku 15–89 lat, do 2020 r. były to osoby w wieku 15 lat i więcej) oraz definicji i sposobu wyodrębniania poszczególnych populacji osób na rynku pracy, tj. pracujących, bezrobotnych i biernych zawodowo. Na potrzeby analiz porównawczych zaprezentowano przeliczone dane BAEL dla lat wcześniejszych, z uwzględnieniem definicji obowiązujących od 2021 r.

Aktywność ekonomiczna ludności

Według wyników kwartalnego reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), w 4 kwartale 2022 r. zbiorowość aktywnych zawodowo w województwie pomorskim liczyła 1081 tys. osób i zwiększyła się w porównaniu z 4 kwartałem 2021 r. o 0,5%, a w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 r. – o 2,1%. Wśród osób aktywnych zawodowo większość stanowili mężczyźni (53,9%) oraz osoby mieszkające w miastach (60,8%).

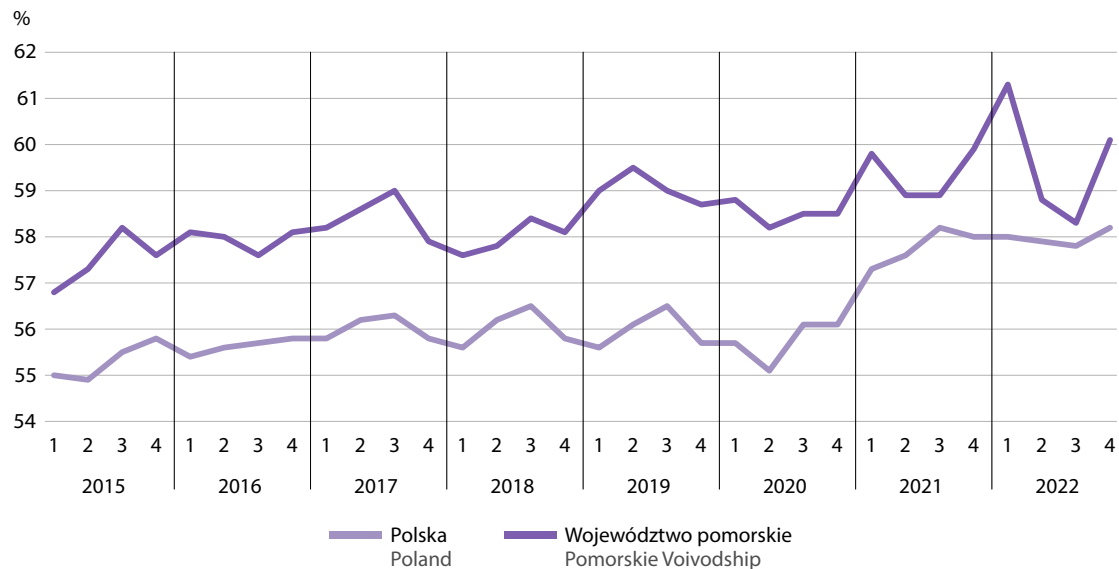
Tablica 11. Aktywność ekonomiczna ludności^a w wieku 15-89 lat w 4 kwartale według BAEL
Table 11. Economic activity of the population^a aged 15-89 in quarter 4 by LFS

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	2022 Polska Poland
Aktywni zawodowo w tys. Economically active persons in thousands	1059	1054	1076	1081	17294
pracujący employed persons	998	1018	1057	1057	16796
bezrobotni unemployed persons	61	37	18	24	499
Bierni zawodowo w tys. Economically inactive persons in thousands	782	747	720	719	12426
Wskaźnik aktywności zawodowej w % Activity rate in %	57,6	58,5	59,9	60,1	58,2
Wskaźnik zatrudnienia w % Employment rate in %	54,2	56,5	58,9	58,7	56,5
Stopa bezrobocia w % Unemployment rate in %	5,8	3,5	1,7	2,2	2,9

^a Populacja osób bezrobotnych dotyczy osób w wieku 15-74 lata.
^a The unemployed population includes people aged 15-74.

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

W 4 kwartale 2022 r. w województwie pomorskim współczynnik aktywności zawodowej ukształtował się na poziomie 60,1% (w kraju 58,2%), co oznacza wzrost w ujęciu rocznym o 0,2 p.proc., natomiast w odniesieniu do analogicznego kwartału 2015 r. – wzrost o 2,5 p.proc. (w kraju odpowiednio wzrost o 0,2 p.proc. i o 2,4 p.proc.). W analizowanym okresie w województwie pomorskim wyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zanotowano wśród mężczyzn niż wśród kobiet (67,4% wobec 53,3%).

Wykres 26. Współczynnik aktywności zawodowej^a według kwartałówChart 26. Activity rate^a by quarters

^a Dotyczy ludności w wieku 15-89 lat.
^a Concerns population aged 15-89 years.

W strukturze ludności w wieku 15-89 lat według statusu na rynku pracy w 4 kwartale 2022 r. w odniesieniu do analogicznego okresu 2021 r. udział pracujących zmniejszył się o 0,2 p.proc. do 58,7%, a udział bezrobotnych zwiększył się o 0,3 p.proc. do 1,3%. Natomiast w porównaniu z 4 kwartałem 2015 r. udział pracujących wzrósł o 4,5 p.proc., a udział bezrobotnych zmniejszył się o 2,0 p.proc. W kraju udział osób pracujących w ogólnej liczbie ludności w wieku 15-89 lat zwiększył się o 0,2 p.proc. (do 56,5%) w porównaniu z 4 kwartałem 2021 r. oraz o 4,7 p.proc. w stosunku do 4 kwartału 2015 r. Udział osób bezrobotnych pozostał na tym samym poziomie co w 4 kwartale 2021 r., a w porównaniu z 4 kwartałem 2015 r. zmniejszył się o 2,2 p.proc. i wyniósł 1,7%.

W 4 kwartale 2022 r. liczba osób pracujących wyniosła 1057 tys. i w ujęciu rocznym pozostała na niezmiennym poziomie. Liczba pracujących kobiet zwiększyła się o 2,1%, a liczba pracujących mężczyzn zmniejszyła się o 1,7%. W stosunku do 4 kwartału 2015 r. zaobserwowano wzrost liczby pracujących o 5,9% – liczba pracujących kobiet zwiększyła się o 10,1%, a mężczyzn o 2,5%.

82,2% osób pracujących w województwie pomorskim pracowało jako osoby zatrudnione (w kraju 80,4%). Spośród pracowników najemnych 86,7% posiadało umowę na czas nieokreślony (w kraju 84,8%).

W 4 kwartale 2022 r. wśród osób pracujących mniejszy udział miały kobiety (46,3%). Biorąc pod uwagę wiek pracujących, najmniejszy udział w omawianej zbiorowości miały, podobnie jak w 4 kwartale 2021 r., osoby z najmłodszej grupy wiekowej (15-24 lata). Udział pracujących z grupy wiekowej 15-24 lata wyniósł 6,1% i zwiększył się w skali roku o 0,6 p.proc., a w stosunku do 4 kwartału 2015 r. zmniejszył się o 1,6 p.proc. Najliczniej wśród osób pracujących była reprezentowana grupa wiekowa 35-44 lata (29,7%) i w porównaniu z 4 kwartałem 2015 r. udział tej grupy wzrósł o 3,6 p.proc. Natomiast w porównaniu z 4 kwartałem 2015 r. najbardziej zmniejszył się udział osób w wieku 25-34 lata – z 28,3% do 22,4%.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Wskaźnik zatrudnienia w województwie pomorskim w 4 kwartale 2022 r. wyniósł 58,7% (w kraju – 56,5%). W odniesieniu do analogicznego okresu 2021 r. odnotowano wzrost omawianego wskaźnika na wsi z 60,3% do 61,3% oraz spadek w miastach z 58,1% do 57,2%.

Bezrobotni to osoby w wieku 15-74 lata, które spełniają jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe (zdolne) podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

W 4 kwartale 2022 r. liczba bezrobotnych w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 24 tys. i w ujęciu rocznym zwiększyła się o 33,3%, a w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. była niższa o 37 tys. (o 60,7%). Liczba bezrobotnych mężczyzn wyniosła 14 tys.

Przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w 4 kwartale 2022 r. w województwie pomorskim wyniósł 6,2 miesiąca (w kraju – 8,3 miesiąca).

Stopę bezrobocia obliczono jako udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii.

Stopa bezrobocia w 4 kwartale 2022 r. w województwie pomorskim ukształtowała się na poziomie 2,2% i była niższa o 0,7 p.proc. od wskaźnika ogólnokrajowego. W skali roku stopa bezrobocia wzrosła o 0,5 p.proc., a w odniesieniu do analogicznego okresu 2015 r. zmniejszyła się o 3,6 p.proc. (w Polsce w skali roku nie uległa zmianie, a w odniesieniu do 4 kwartału 2015 r. zanotowano spadek o 4,1 p.proc.). Stopa bezrobocia wśród mężczyzn w województwie pomorskim w 4 kwartale 2022 r. wyniosła 2,4 p.proc.

W omawianym okresie zbiorowość biernych zawodowo liczyła 719 tys. osób i stanowiła 39,9% ogólnej liczby mieszkańców województwa w wieku 15-89 lat (w kraju odpowiednio 12426 tys. i 41,8%). Na przestrzeni roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 0,1%, a w stosunku do analogicznego okresu 2015 r. była niższa o 8,1% (w kraju odpowiednio spadek o 0,8% i o 8,8%). Większość osób biernych zawodowo to kobiety, których udział wyniósł 60,8%. Najczęściej deklarowaną przyczyną bierności wśród osób w wieku 15-74 lata była emerytura – dotyczyła ona 51,5% osób biernych zawodowo w tym wieku w województwie.

W 4 kwartale 2022 r. na 1000 pracujących przypadły 703 osoby bezrobotne i bierne zawodowo (wobec 698 osób w 2021 r. i 845 osób w 2015 r.). Relacja osób niepracujących do pracujących była drugą najniższą po województwie mazowieckim wartością w kraju.

Pracujący

Dane roczne o **pracujących w gospodarce narodowej** (stan w dniu 31 grudnia) według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności bazują na sprawozdawczości GUS. Dane te nie uwzględniają pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód.

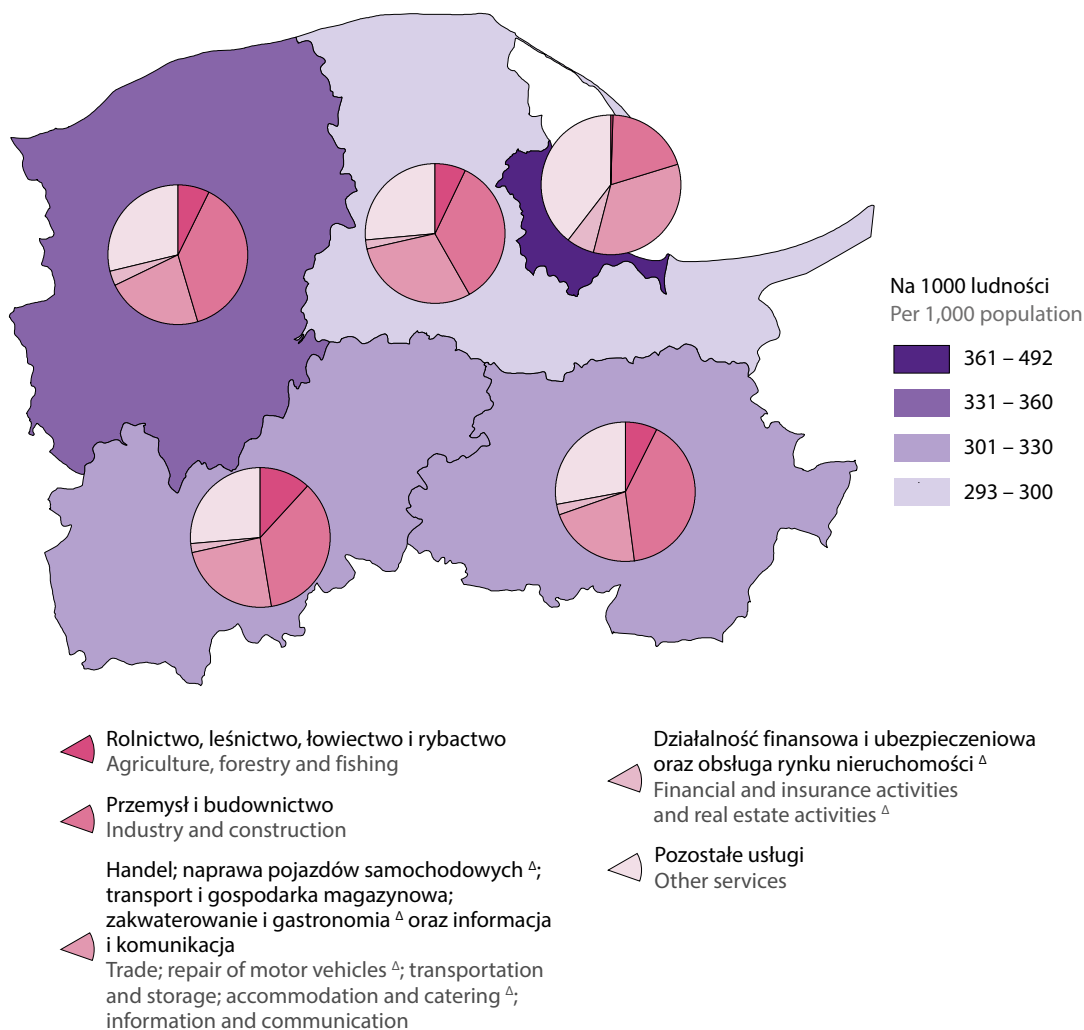
Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. liczba pracujących w województwie pomorskim (według faktycznego miejsca pracy) wyniosła 871,3 tys. osób, o 1,0% więcej niż w 2020 r. W skali roku liczba pracujących wzrosła w sektorze prywatnym (o 1,5%), natomiast w sektorze publicznym odnotowano spadek o 0,9%. W 2021 r. udział osób pracujących w sektorze prywatnym ukształtował się na poziomie podobnym jak w kraju i wyniósł 79,8%, o 0,4 p.proc. więcej niż w 2020 r. (w Polsce odpowiednio 79,1%, spadek o 0,3 p.proc.). Liczba pracujących przypadająca na 1000 ludności w województwie pomorskim wyniosła 369 osób (o 3 osoby więcej niż w 2020 r.). Wskaźnik ten był niższy niż w Polsce, gdzie na 1000 ludności przypadło 387 pracujących.

Mapa 24. Pracujący w gospodarce narodowej^a w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 24. Employed persons in national economy^a in 2021

As of 31 December

^a Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego; według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.

^a Excluding persons employed in budgetary entities operating in the scope of national defence and public safety; by actual workplace and kind of activity.

W rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie pracowało 40,3 tys. osób (o 0,8% mniej niż w 2020 r.), a ich udział w ogólnej liczbie pracujących w województwie pomorskim wyniósł 4,6% i był niższy niż w kraju, gdzie wyniósł 7,8%.

Liczba osób pracujących w przemyśle i budownictwie wyniosła 259,8 tys. i była o 0,4% niższa niż w 2020 r. Udział pracujących w tych sekcjach w ogólnej liczbie pracujących w województwie wyniósł 29,8% (w 2020 r. – 30,2%). W Polsce udział pracujących w przemyśle i budownictwie ukształtował się na podobnym poziomie i wyniósł 29,1%.

W handlu; naprawie pojazdów samochodowych, transporcie i gospodarce magazynowej, zakwaterowaniu i gastronomii oraz informacji i komunikacji pracowało 251,2 tys. osób (o 1,8% więcej niż w 2020 r.), co stanowiło 28,8% ogólnej liczby pracujących (w Polsce odpowiednio 27,6%).

W 2021 r. liczba osób pracujących w działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz w obsłudze rynku nieruchomości w województwie pomorskim wyniosła 36,4 tys. osób (spadek o 1,1% w porównaniu z 2020 r.), co stanowiło 4,2% ogólnej liczby pracujących (w kraju odpowiednio 3,8%).

Bezrobocie rejestrowane

Dane o bezrobotnych zarejestrowanych podano na podstawie badania, które opiera się na rejestracji osób w powiatowych urzędach pracy. Osoby te muszą spełniać kryteria przedstawione w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2022 r. poz. 690, z późn. zm.), w której określono je jako bezrobotne oraz w ustawie o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2022 r. poz. 583, z późn. zm.).

W końcu grudnia 2022 r. w powiatowych urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 42,4 tys. osób bezrobotnych, co w stosunku do grudnia 2021 r. oznacza spadek o 5,3 tys. osób (o 11,1%). Udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 60,8% i w porównaniu z 2021 r. zwiększył się o 0,8 p.proc.

W skali roku w większości powiatów odnotowano spadek liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych – największy w Słupsku (o 36,4%), a najmniejszy w powiecie lęborskim (0,7%). Jedynie w powiatach: kościerskim, bytowskim i chojnickim liczba osób bezrobotnych wzrosła (odpowiednio o: 6,5%, 4,9% i 0,6%). W Gdańsku liczba bezrobotnych zarejestrowanych wyniosła 5,9 tys. osób i zmniejszyła się o 20,8% w porównaniu z 2021 r.

W końcu grudnia 2022 r. w województwie pomorskim prawa do zasiłku nie posiadało 36,1 tys. (85,1%) bezrobotnych zarejestrowanych (przed rokiem odpowiednio 41,0 tys. i 85,9%). W Polsce prawa do zasiłku nie posiadało 696,9 tys. osób (85,8% bezrobotnych zarejestrowanych).

W ciągu 2022 r. liczba nowo zarejestrowanych bezrobotnych w województwie pomorskim wyniosła 76,2 tys. osób, o 10,4% więcej niż przed rokiem, a z ewidencji bezrobotnych wyłączono 81,5 tys. osób, o 5,1% więcej niż w 2021 r.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie na koniec grudnia 2022 r. ukształtowała się na poziomie 4,6% i zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 0,6 p.proc. W Polsce stopa bezrobocia wyniosła 5,2% (o 0,6 p.proc. mniej niż w 2021 r.).

W porównaniu z 2021 r. stopa bezrobocia zmniejszyła się w większości powiatów województwa, a w największym stopniu w powiecie słupskim (o 2,2 p.proc.) i w Słupsku (o 2,0 p.proc.). Wzrost stopy bezrobocia odnotowano w powiecie bytowskim i kościerskim (po 0,4 p.proc.). Jedynie w powiecie chojnickim stopa bezrobocia pozostała na niezmiennym w skali roku poziomie.

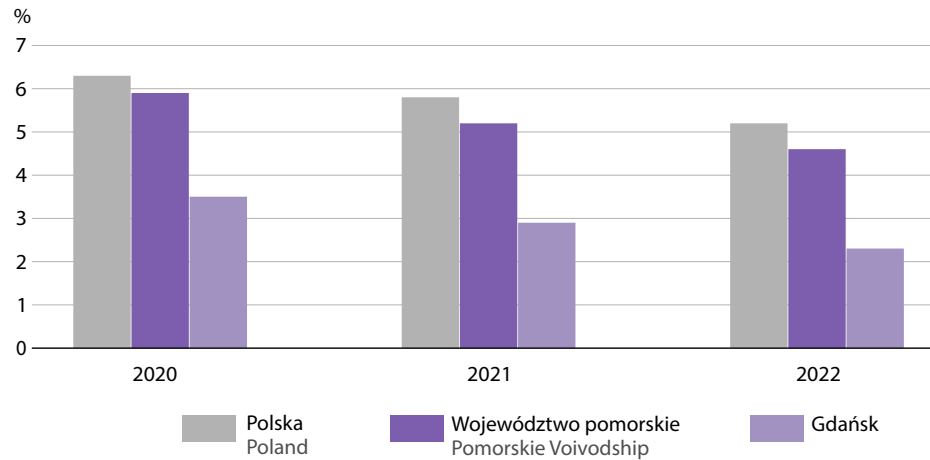
Najwyższą stopę bezrobocia rejestrowanego odnotowano w powiecie nowodworskim – 12,8% (w grudniu 2021 r. – 13,9%), natomiast najniższą w Sopocie – 1,5% (w grudniu 2021 r. – 1,7%). W Gdańsku stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 2,3% i była o 0,6 p.proc. niższa od zanotowanej w 2021 r.

Wykres 27. Stopa bezrobocia rejestrowanego

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 27. Registered unemployment rate

As of 31 December

Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

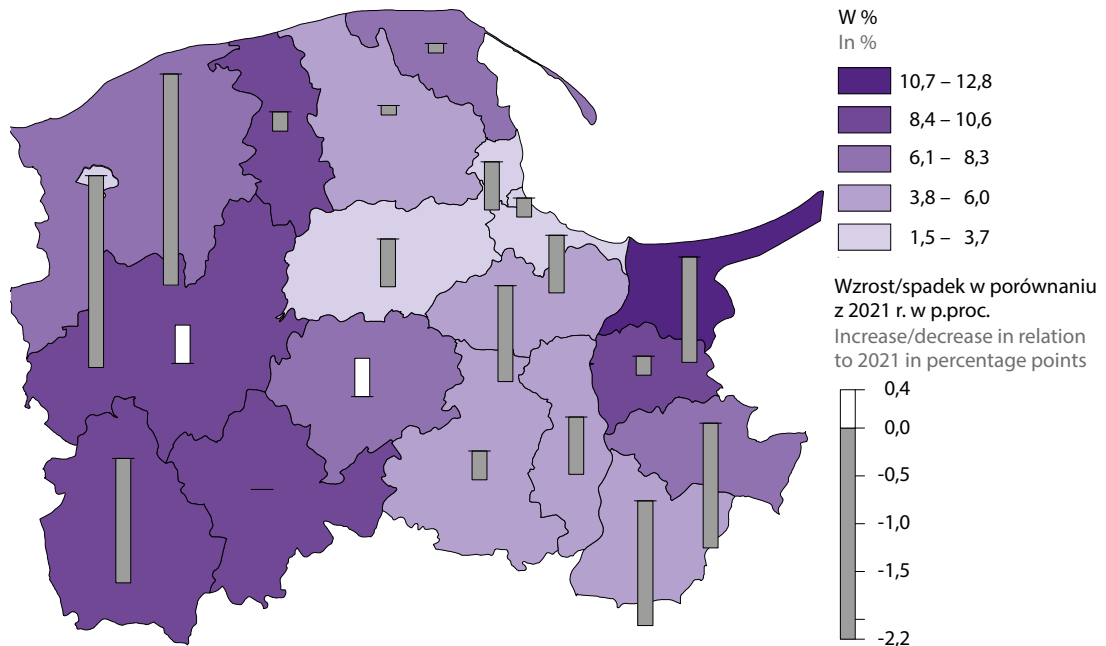
Od 2020 r. wskaźnik ten podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowaną – na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2020. Dane te nie są w pełni porównywalne z okresami wcześniejszymi.

Mapa 25. Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 25. Registered unemployment rate in 2022

As of 31 December

Większość bezrobotnych zarejestrowanych osób to mieszkańcy miast. W 2022 r. w województwie pomorskim ich udział wyniósł 54,3% (23,0 tys. osób) i w porównaniu z 2021 r. zmniejszył się o 1,2 p.proc. W Polsce udział mieszkańców miast w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 54,0% (438,5 tys. osób). Bezrobotni zarejestrowani mieszkający na wsiach województwa pomorskiego stanowili 45,7% (19,4 tys.) ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych wobec 44,5% (21,2 tys.) w 2021 r. (w kraju w 2022 r. odpowiednio 46,0% i 373,8 tys. osób).

W końcu grudnia 2022 r. najliczniejszą grupę wśród bezrobotnych zarejestrowanych stanowiły osoby w wieku 25-34 lata – 11,0 tys. (w kraju – 198,3 tys.), a ich udział zmniejszył się w skali roku o 1,4 p.proc. Największy udział tej grupy wiekowej odnotowano w powiecie gdańskim (28,6%), a najmniejszy w Sopocie (20,1%). W Gdańsku udział bezrobotnych osób w wieku 25-34 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 23,8%.

Osób bezrobotnych z najmłodszej grupy wiekowej (18-24 lata) zarejestrowano w 2022 r. w województwie pomorskim 6,0 tys. (w kraju – 100,4 tys.), a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych w województwie zwiększył się w skali roku o 1,9 p.proc. i wyniósł 14,2%. Wśród powiatów województwa pomorskiego największy udział tej grupy wiekowej w strukturze bezrobotnych zarejestrowanych odnotowano w powiecie kartuskim – 26,0%, a najmniejszy w Sopocie – 4,8%. W Gdańsku udział bezrobotnych osób w wieku 18-24 lata w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 6,2% i był wyższy o 0,3 p.proc. niż w 2021 r.

Osoby w wieku 55 lat i więcej stanowiły 15,4% (6,5 tys. osób) bezrobotnych zarejestrowanych w 2022 r. w województwie (w kraju – 17,3%), o 0,6 p.proc. mniej niż w 2021 r. Największy udział bezrobotnych osób z tej grupy wiekowej odnotowano w Gdańsku (18,6%), a najmniejszy w powiecie sztumskim (11,4%).

W 2022 r. w urzędach pracy województwa pomorskiego zarejestrowanych było 2,2 tys. absolwentów, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych wyniósł 5,1% (w kraju odpowiednio 35,8 tys. i 4,4%) i w stosunku do 2021 r. zwiększył się o 2,0 p.proc.

W 2022 r. większość bezrobotnych rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy stanowiły osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. W województwie pomorskim dwie najliczniejsze grupy to osoby posiadające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe (26,2%; w kraju 26,5%) oraz zasadnicze zawodowe/zasadnicze branżowe (25,5%; w kraju – 25,0%). Wykształcenie policealne i średnie zawodowe/średnie branżowe posiadało 20,5% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w Polsce – 22,2%). Udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych osób z wykształceniem wyższym wyniósł 14,5% (w kraju – 14,4%) i w stosunku do 2021 r. zwiększył się o 0,2 p.proc. Najmniej osób bezrobotnych legitymowało się świadectwem ukończenia szkoły średniej ogólnokształcącej – 13,3% (w kraju – 11,9%).

W Gdańsku najwięcej osób bezrobotnych posiadało wykształcenie wyższe – 27,4% (wzrost o 0,9 p.proc. w porównaniu z 2021 r.), a najmniej wykształcenie średnie ogólnokształcące – 13,2% (spadek o 1,3 p.proc.).

Bezrobotni będący w szczególnej sytuacji na rynku pracy w końcu grudnia 2022 r. stanowili 81,4% ogólnej liczby zarejestrowanych osób bezrobotnych w województwie pomorskim (83,7% w 2021 r.). W Polsce udział tej grupy osób wyniósł 82,8%. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby długotrwale bezrobotne, których udział wyniósł 45,6% ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych (w kraju – 51,7%), co oznacza spadek o 7,2 p.proc. w stosunku do 2021 r. Zmniejszył się również udział osób posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia – o 0,6 p.proc. do 20,3% (w kraju – 17,0%) oraz osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia – o 0,2 p.proc. do 24,7% (w kraju – 27,0%). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych z niepełnosprawnościami – o 0,5 p.proc. do 9,2% (w kraju – 7,3%).

W 2022 r. pracodawcy z terenu województwa pomorskiego zgłosili do urzędów pracy 92,9 tys. ofert pracy, o 9,6% mniej niż w 2021 r. Oferty z sektora prywatnego stanowiły 89,1% ogólnej liczby ofert zgłoszonych w województwie.

W końcu grudnia na 1 ofertę pracy przypadało 16 osób zarejestrowanych jako bezrobotne (w kraju 18 osób), o 3 osoby więcej niż w 2021 r. Najkorzystniej sytuacja kształtowała się w powiecie gdańskim, gdzie na 1 ofertę przypadało 6 osób bezrobotnych oraz w Gdańsku – 7 osób. Natomiast najwięcej osób bezrobotnych na 1 ofertę pracy odnotowano w powiecie w powiecie słupskim – 71.

5.2. Jakość życia

5.2. Quality of life

Zamożność mieszkańców

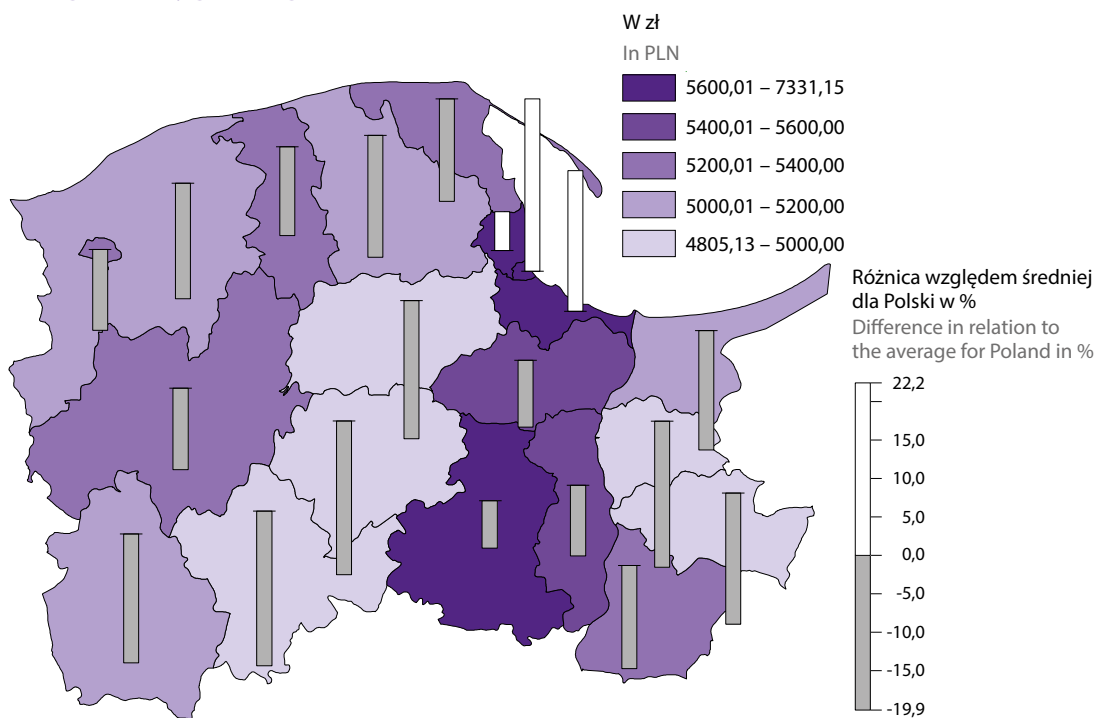
Inhabitants' wealth

W 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach o liczbie pracujących 10 i więcej osób) było wyższe niż w 2020 r. i niższe niż średnia w kraju.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto to stosunek sumy wynagrodzeń osobowych brutto, honorariów wypłaconych niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, wypłat z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowych wynagrodzeń rocznych dla pracowników jednostek sfery budżetowej do przeciętnej liczby zatrudnionych w danym okresie; po wyeliminowaniu osób wykonujących pracę nakładczą oraz zatrudnionych za granicą.

W pierwszej części analizy informacje wynikowe o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto zaprezentowano na podstawie rocznego badania statystyki publicznej Z-06 o pracujących, wynagrodzeniach i czasie pracy (dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących) – na tej podstawie przedstawiono zróżnicowanie terytorialne wynagrodzeń (do poziomu powiatów) w 2021 r. (jako ostatnim dostępnym).

W 2021 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto (w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób) w województwie pomorskim wyniosło 5944,33 zł (o 0,1% mniej niż średnia w kraju) i wzrosło zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. (odpowiednio o 9,3% i 45,1%). Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto województwo pomorskie uplasowało się na czwartym miejscu w kraju po województwach: mazowieckim, dolnośląskim i małopolskim. Wśród powiatów województwa pomorskiego najwyższe przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto odnotowano w Sopocie (7331,15 zł), Gdańsku (7084,42 zł) i Gdyni (6298,57 zł), a najniższe w powiatach: chojnickim (4805,13 zł), kościerskim (4810,12 zł) i malborskim (4873,92 zł).

Mapa 26. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto^a w 2021 r.Map 26. Average monthly gross wages and salaries^a in 2021

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób.
a Data concern economic entities employing 10 and more persons.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w województwie pomorskim w 2022 r. ukształtowało się na poziomie wyższym niż w 2021 r.

W drugiej części analizy informacje wynikowe o wysokości przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto zaprezentowano na podstawie miesięcznego meldunku o działalności gospodarczej DG-1 (dane dotyczą podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących 10 i więcej osób; w ramach badania podmioty o liczbie pracujących 50 lub więcej osób badane są metodą pełną, a podmioty o liczbie pracujących od 10 do 49 osób – metodą reprezentacyjną) – na tej podstawie przedstawiono przeciętne miesięczne wynagrodzenia w województwie w sektorze przedsiębiorstw w 2022 r. (jako ostatnim dostępnym).

Sektor przedsiębiorstw obejmuje podmioty o liczbie pracujących 10 i więcej osób prowadzące działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej.

W 2022 r. w województwie pomorskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 6871,80 zł i w skali roku wzrosło o 13,7% (w 2021 r. odnotowano wzrost o 9,7%). W kraju przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 6653,67 zł, co oznacza wzrost o 13,0% w skali roku (w 2021 r. wzrost o 8,8%). Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwo pomorskie uplasowało się na trzecim miejscu w kraju po województwie mazowieckim i dolnośląskim.

W 2022 r. w województwie pomorskim wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w porównaniu z 2021 r. odnotowano m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 20,9%), w informacji i komunikacji (o 18,6%), w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 18,1%), w budownictwie (o 17,0%), w administrowaniu i działalności wspierającej (o 14,5%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 13,5%), w przetwórstwie przemysłowym (o 12,6%), w pozostałej działalności usługowej (o 12,5%), w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 11,2%), w obsłudze rynku nieruchomości (o 10,3%), w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 9,9%) oraz w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji i w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (po 9,0%). W skali roku nie odnotowano spadku przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w żadnej z sekcji sektora przedsiębiorstw.

W 2022 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyższe od średniej wojewódzkiej odnotowano m.in. w sekcjach: informacja i komunikacja (o 77,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 33,6%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 23,9%).

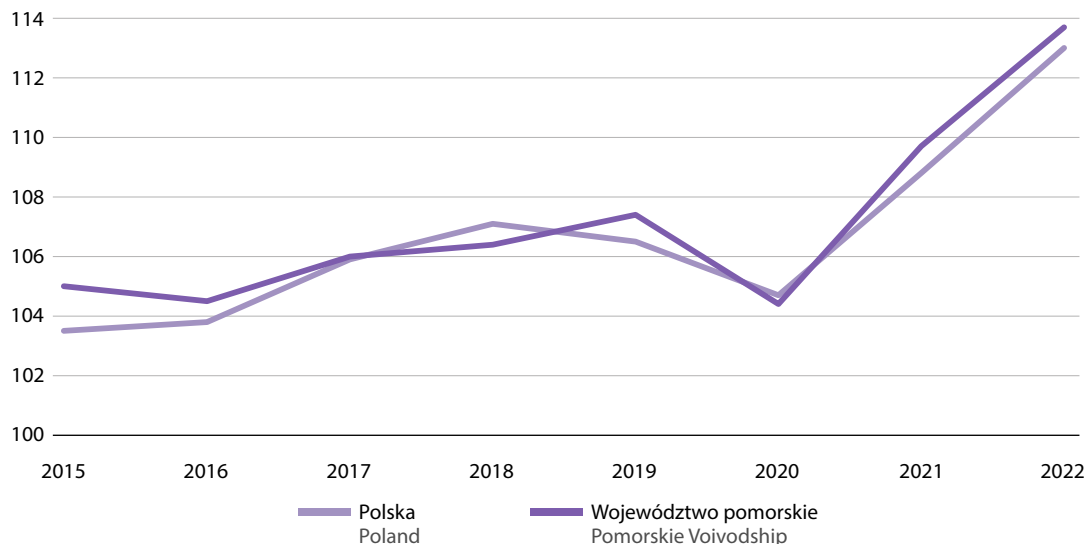
Tablica 12. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw

Table 12. Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	Specification
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł	4171,76	5512,43	6045,62	6871,80	Average monthly gross wages and salaries in PLN
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w relacji do średniej krajowej (Polska=100)	101,2	101,9	102,6	103,3	Average monthly gross wages and salaries in relation to the national average (Poland=100)

Wykres 28. Dynamika przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw rok poprzedni=100

Chart 28. Indices of average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector previous year=100

W 2022 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów ukształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej. Odnotowano wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto, przy czym wzrost wielkości świadczeń wypłacanych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych był wyższy niż świadczeń wypłacanych rolnikom indywidualnym.

W 2022 r. w województwie pomorskim przeciętna liczba emerytów i rencistów wyniosła 482,2 tys. osób, o 0,3% więcej niż w 2021 r.

W 2022 r. emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w województwie pomorskim otrzymało 449,7 tys. osób (wzrost o 0,5% w stosunku do 2021 r.). Najliczniejszą grupę świadczeniobiorców z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych stanowili emeryci (77,2% ogólnej liczby świadczeniobiorców z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych), a najmniejszą – osoby pobierające renty z tytułu niezdolności do pracy (7,1%). W porównaniu z 2021 r. zwiększyła się przeciętna liczba emerytów (o 1,5%). Zmniejszyła się natomiast zarówno przeciętna liczba rencistów otrzymujących świadczenia z tytułu niezdolności do pracy (o 6,9%), jak i liczba osób pobierających renty rodzinne (o 0,8%).

Emerytury i renty rolnicze w 2022 r. pobierało 32,5 tys. osób (o 3,3% mniej niż w 2021 r.). W porównaniu z 2021 r. spadek liczby świadczeniobiorców zaobserwowano w przypadku osób pobierających emerytury (o 3,2%), osób otrzymujących renty z tytułu niezdolności do pracy (o 4,2%) oraz osób korzystających z rent rodzinnych (o 1,4%). Podobnie jak w przypadku świadczeń wypłacanych z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych, wśród rolników indywidualnych korzystających ze świadczeń społecznych również dominowali emeryci – ich udział wyniósł 74,1%. Najniższy udział stanowiły natomiast osoby pobierające renty rodzinne – 4,7%.

W 2022 r. w województwie pomorskim przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wyniosła 2771,37 zł i była wyższa o 9,5% w porównaniu z 2021 r. (w kraju odpowiednio 2789,89 zł, wzrost o 9,2%). To samo świadczenie pobierane przez rolników indywidualnych ukształtowało się na poziomie 1516,97 zł, co oznacza wzrost o 5,4% w skali roku (w kraju odpowiednio 1500,52 zł, wzrost o 5,0%).

Tendencję wzrostową przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto obserwowano w przypadku wszystkich kategorii świadczeń zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju. W szybszym tempie rosła przeciętna miesięczna emerytura i renta wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych niż to samo świadczenie wypłacane rolnikom indywidualnym (w 2022 r. w województwie pomorskim różnica ta wyniosła 4,1 p.proc.). Rozpatrując poszczególne kategorie świadczeń, największy wzrost przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto w województwie pomorskim odnotowano w przypadku emerytury (o 9,6%) oraz renty rodzinnej wypłacanej z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych (o 8,5%).

W 2022 r. pod względem wysokości przeciętnej emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych województwo pomorskie uplasowało się na trzecim miejscu w kraju i na szóstym pod względem wysokości przeciętnej świadczenia wypłacanego rolnikom indywidualnym.

Tablica 13. Świadczenia społeczne
Table 13. Social benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Przeciętna miesięczna liczba emerytów i rencistów w tys. Average monthly number of retirees and pensioners in thousands	448,8	480,9	480,9	482,2
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł Average monthly gross retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in PLN	1955,84	2364,06	2531,12	2771,37
w tym emerytura of which retirement pension	2066,78	2447,75	2621,38	2872,72
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto rolników indywidualnych w zł Average monthly gross retirement and other pension of farmers in PLN	1186,54	1388,11	1439,14	1516,97
w tym emerytura of which retirement pension	1232,81	1397,27	1447,85	1525,48

Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego) gospodarstwa domowego, bez zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych płaconych z tytułu dochodów, bez składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez ubezpieczonego pracownika oraz bez podatków płaconych przez osoby pracujące na własny rachunek. Przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

W 2021 r. przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych w województwie pomorskim wyniósł 1835,80 zł i był niższy od krajowego o 226,13 zł, dochód do dyspozycji wyniósł 1776,13 zł i był niższy od krajowego o 238,48 zł. W porównaniu z 2020 r. wartość dochodu rozporządzalnego na 1 osobę w województwie pomorskim wzrosła o 2,0% (w kraju wzrost o 7,4%), a w stosunku do 2015 r. odnotowano wzrost o 32,9% (w kraju o 48,8%). Dochód do dyspozycji w województwie pomorskim wzrósł zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 2,0% i 32,6% (w kraju wzrost odpowiednio o 7,5% i o 50,6%).

Tablica 14. Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny
Table 14. Average monthly available income

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021	2021 Polska Poland
	w zł in PLN				
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym Average monthly available income per capita in a household	1380,92	1859,98	1799,12	1835,80	2061,93
w tym dochód do dyspozycji of which disposable income	1339,14	1805,19	1741,89	1776,13	2014,61

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych

– odsetek osób z rocznym ekwiwalentnym dochodem do dyspozycji poniżej progu zagrożenia ubóstwem, który wynosi 60% krajowej mediany rocznych ekwiwalentnych dochodów do dyspozycji uwzględniający transfery społeczne.

Transfery społeczne – bieżące przelewy otrzymywane przez gospodarstwa domowe podczas okresu odniesienia dochodu, przeznaczone do zmniejszenia ciężarów finansowych związanych z wieloma nieprzewidywalnymi sytuacjami lub potrzebami, dokonywane w ramach wspólnie organizowanych systemów lub poza tymi systemami przez organy rządowe lub instytucje typu non-profit świadczące usługi na rzecz gospodarstw domowych (NPISH).

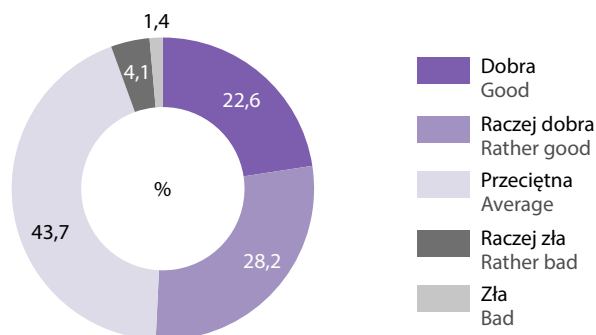
Współczynnik Giniego – miara nierówności rozkładu dochodów; przybiera wartość między 0 a 1 (lub jeśli przemnożymy przez 100, między 0 a 100). Wskaźnik ten osiągnąłby wartość 0 (rozkład jednorodny), gdyby wszystkie osoby miały ten sam dochód, natomiast wartość 1, gdyby wszystkie osoby poza jedną miały dochód zerowy. Zatem, im wyższa jest wartość wskaźnika, tym większy jest stopień koncentracji dochodów i większe jest ich zróżnicowanie. W badaniu EU-SILC wskaźnik ten wyliczono dla rocznego ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji gospodarstwa domowego.

Ubóstwo jest zjawiskiem wielowymiarowym i ze względów praktycznych pojęcie ubóstwa ograniczone zostało w niniejszym opracowaniu do wymiaru ekonomicznego. Jedną z miar wykorzystywanych do analizy ubóstwa jest wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych. Według wyników Europejskiego Badania Warunków Życia Ludności (EU-SILC) z 2021 r. w województwie pomorskim wyniósł on 13,1%, co oznacza wzrost w skali roku o 3,0 p.proc. Pod względem najniższej wartości tego wskaźnika województwo pomorskie uplasowało się na szóstym miejscu w kraju, a najniższy wskaźnik zagrożenia ubóstwem odnotowano w województwie dolnośląskim (9,9%). W Polsce wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych wyniósł 14,8% (analogicznie jak w 2020 r.).

Do zbadania poziomu nierówności dochodowych często wykorzystywaną miarą jest współczynnik Giniego (im niższa jest jego wartość, tym mniejsze jest zróżnicowanie dochodów). Według wyników badania EU-SILC w 2021 r. w województwie pomorskim wskaźnik ten wyniósł 25,1% (w 2020 r. – 26,1%). Zróżnicowanie ekwiwalentnego dochodu do dyspozycji w województwie pomorskim było mniejsze niż w kraju, gdzie współczynnik Giniego zmniejszył się z 27,2% w 2020 r. do 26,8% w 2021 r. W podziale na województwa najwyższą wartością współczynnika Giniego charakteryzowało się województwo mazowieckie (30,1%), natomiast województwo pomorskie uplasowało się na dziesiątej pozycji.

Wykres 29. Subiektywna ocena sytuacji materialnej gospodarstw domowych w 2021 r.

Chart 29. Subjective assessment of the material situation of households in 2021

W 2021 r. najczęściej mieszkańców województwa pomorskiego (43,7%) oceniło sytuację materialną swojego gospodarstwa domowego jako „przeciętna” (w 2020 r. – 43,1%). Oceny skrajne „dobra” i „zła” sytuacji materialnej gospodarstw domowych zostały wystawione przez odpowiednio 22,6% i 1,4% mieszkańców (w 2020 r. odpowiednio 25,8% i 1,6%). W kraju również najczęściej osób (41,8%) oceniło sytuację materialną gospodarstwa domowego jako „przeciętna” (w 2020 r. – 42,6%), a jako „dobra” i „zła” odpowiednio 25,9% i 0,9% mieszkańców (w 2020 r. odpowiednio 25,3% i 1,1%).

Pomoc społeczna i wspieranie rodziny

Social assistance and family support

Od 2010 r. świadczenia społeczne przekazuje się niemal corocznie coraz mniejszej liczbie osób. Natomiast kwota wydatkowana na świadczenia w 2021 r. była niższa niż rok wcześniej, a wyższa niż w 2015 r.

Od 2014 r. utrzymuje się coroczny spadek liczby beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej oraz liczby gospodarstw domowych objętych pomocą.

W 2021 r. kontynuowano realizowanie rozpoczętego w kwietniu 2016 r. programu „Rodzina 500 plus”, kierowanego do rodzin naturalnych, a także do rodzinnej pieczy zastępczej i placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. W 2021 r. świadczeniem objęto większą liczbę dzieci niż rok wcześniej. Wyższa była również kwota przeznaczona na świadczenia.

Z roku na rok poprawia się sytuacja w zakresie opieki instytucjonalnej nad dziećmi do lat 3. W końcu 2021 r. w skali roku wzrosła zarówno liczba placówek, jak i liczba miejsc oraz dzieci przebywających w tych placówkach.

W 2021 r. w województwie pomorskim świadczenia społeczne w ramach zadań własnych i zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego przyznano na podstawie decyzji 60,4 tys. osób bez względu na liczbę pobieranych świadczeń, ich rodzaj, formę oraz źródło finansowania (o 6,6 tys. osób mniej niż w 2020 r. i o 49,2 tys. osób mniej niż w 2015 r.). Osoby te wchodziły w skład 46,6 tys. rodzin, w których łącznie było 95,2 tys. osób. Przeliczając na 10 tys. ludności pomoc została przyznana dla 256 osób (284 w 2020 r. i 476 w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten był zbliżony i wyniósł 257 osób (288 w 2020 r. i 460 w 2015 r.).

Tablica 15. Świadczenia pomocy społecznej
Table 15. Social assistance benefits

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej (rzeczywista liczb osób) Beneficiaries of social assistance benefits (total real number of persons)	109617	74390	67044	60422
Udzielone świadczenia w tys. zł Benefits granted in thousand PLN	230353,7	247017,8	245766,8	241507,1
pomoc pieniężna financial assistance	156855,3	145286,0	143640,6	137388,1
pomoc niepieniężna non-financial assistance	73498,4	101731,8	102126,2	104119,0
Osoby, którym decyzją przyznano świadczenia pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries per 10 thousand population	476	318	284	256

Pomoc pieniężną stanowią m.in. różnego rodzaju zasiłki (stałe, okresowe, celowe, pomoc na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki, pomoc dla cudzoziemców), natomiast pomoc niepieniężna obejmuje m.in. posiłek, schronienie w placówkach dla bezdomnych, ubranie, sprawienie pogrzebu, usługi opiekuńcze, pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej. Osoby potrzebujące mogły otrzymać pomoc zarówno w formie pieniężnej, jak i niepieniężnej.

W 2021 r. w województwie pomorskim świadczenia w formie pieniężnej na podstawie decyzji otrzymało 54,4 tys. osób (o 7,8% mniej niż w 2020 r. i o 38,1% mniej niż w 2015 r.). Zasiłki celowe przyznano dla 29,1 tys. osób, zasiłki stałe dla 14,9 tys. osób, a zasiłki okresowe dla 9,5 tys. osób. Świadczenia w formie niepieniężnej przyznano dla 30,2 tys. osób (o 10,9% mniej niż w 2020 r. i o 49,7% mniej niż w 2015 r.). Były to głównie: posiłek (17,8 tys. osób), usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze (9,2 tys. osób), zapewnienie schronienia w noclegowniach, schroniskach i domach dla bezdomnych (2,7 tys. osób) oraz sprawienie pogrzebu (0,4 tys. świadczeń).

W ramach pomocy społecznej organizowanej i świadczonej przez jednostki samorządu terytorialnego (zadania własne i zlecone), a także realizowanej przez powiatowe centra pomocy rodzinie (zadania własne oraz z zakresu administracji rządowej) na pomoc społeczną w 2021 r. wydano łącznie 241,5 mln zł (o 4,3 mln zł mniej niż w 2020 r. i o 11,2 mln zł więcej niż w 2015 r.). Na pomoc pieniężną przeznaczono 137,4 mln zł (o 6,3 mln zł mniej niż w 2020 r. i o 19,5 mln zł mniej niż w 2015 r.), co stanowiło 56,9% wydatkowanej kwoty ogółem. Z tego na zasiłki stałe przeznaczono 79,7 mln zł, na zasiłki celowe – 38,7 mln zł, a na zasiłki okresowe – 15,0 mln zł. W ramach pomocy niepieniężnej na świadczenia wydano 104,1 mln zł (o 2,0 mln zł więcej niż w 2020 r. i o 30,6 mln zł więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 43,1% ogółu wydatkowanej kwoty. Na usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze wydano 68,7 mln zł, na posiłek – 12,3 mln zł, na schronienie – 21,9 mln zł, a na sprawienie pogrzebu – 1,1 mln zł.

W 2021 r. w województwie pomorskim w przeliczeniu na jednego beneficjenta pomocy społecznej wydano 3997 zł, co było kwotą wyższą o 331 zł niż rok wcześniej oraz wyższą o 1896 zł niż w 2015 r. W kraju przeciętna wartość pomocy była niższa niż w województwie we wszystkich analizowanych latach i w 2021 r. wyniosła 3541 zł (więcej niż w 2020 r. i 2015 r. odpowiednio o 353 zł i 1493 zł).

W 2021 r. kontynuowano program Karta Dużej Rodziny oferujący rodzinom wielodzietnym (przynajmniej z trójką dzieci) system zniżek oraz dodatkowych uprawnień przy korzystaniu z oferty kulturalnej, rekreacyjnej i transportowej. W województwie pomorskim Kartę posiadało 88,5 tys. rodzin (o 9,3% więcej niż w 2020 r.). Największy udział rodzin posiadających Kartę wśród wszystkich rodzin z Kartą w całym województwie odnotowano w powiecie kartuskim (11,9%) i wejherowskim (11,8%) oraz w Gdańsku (9,7%), natomiast najniższy w Sopocie (0,7%) i w powiecie nowodworskim (1,1%).

Środowiskowa pomoc społeczna to pomoc udzielana ludności w miejscu zamieszkania za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej. Dane oszacowano na podstawie Zbioru Centralnego Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, zawierającego informację o zrealizowanych świadczeniach środowiskowej pomocy społecznej i odbiorcach tej pomocy – gospodarstwach domowych i ich członkach oraz osobach bezdomnych.

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej to wszyscy członkowie gospodarstw domowych oraz osoby bezdomne, które w roku badania otrzymały przynajmniej raz jakąkolwiek pomoc świadczoną przez ośrodki pomocy społecznej w miejscu zamieszkania zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, z późn. zm.).

Tablica 16. Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej
Table 16. Beneficiaries of social assistance at domicile

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Gospodarstwa domowe korzystające ze środowiskowej pomocy społecznej Households benefiting from social assistance at domicile	65498	50228	46708	43495
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej Beneficiaries of social assistance at domicile	170374	112436	101711	91084
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności Beneficiaries of social assistance at domicile per 10 thousand population	739,2	481,0	431,3	386,3

Środowiskowa pomoc społeczna zrealizowana w województwie pomorskim w 2021 r. na podstawie ustawy o pomocy społecznej została skierowana do 43,5 tys. gospodarstw domowych i objęła 91,1 tys. beneficjentów. W porównaniu z 2020 r. liczba beneficjentów była niższa o 10,4%, a w stosunku do 2015 r. zmniejszyła się o 46,5%.

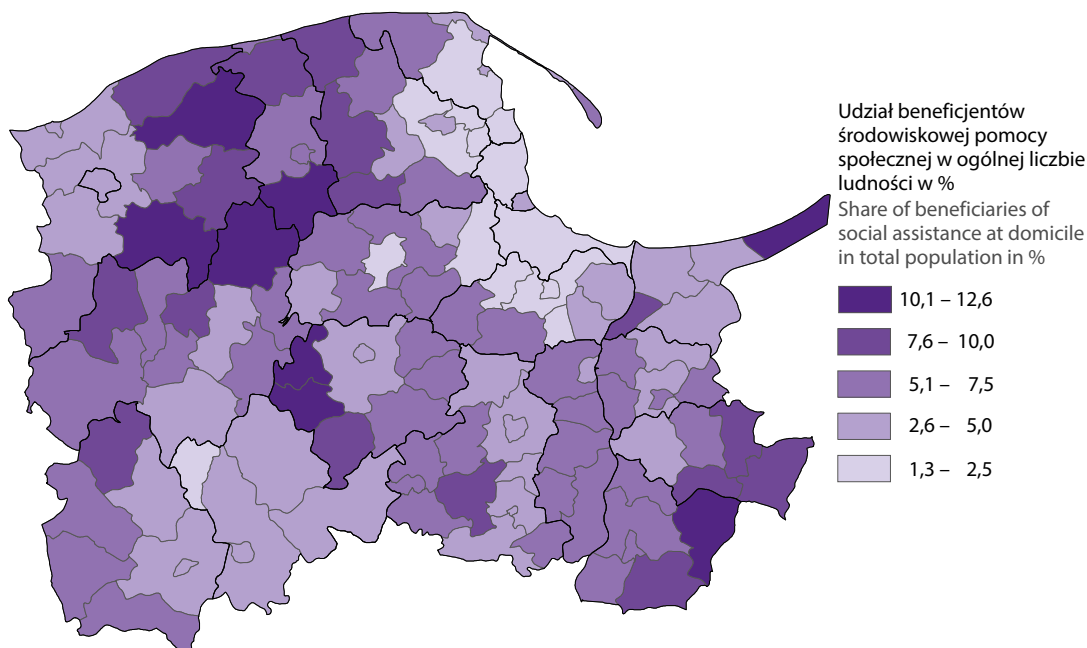
Odpowiednio zmniejszyły się także wskaźniki dotyczące beneficjentów pomocy społecznej. W przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców województwa pomorskiego w 2021 r. pomoc przyznano 386 osobom (o 45 osób mniej niż w 2020 r. i o 353 osoby mniej niż w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten był niższy i wyniósł 373 osoby (odpowiednio o 43 i 337 osób mniej). Natomiast zasięg korzystania z pomocy społecznej w województwie pomorskim, czyli udział beneficjentów pomocy społecznej w liczbie mieszkańców województwa wyniósł 3,9%, o 0,4 p.proc. mniej niż w 2020 r. i o 3,5 p.proc. mniej niż w 2015 r. W kraju odnotowano zbliżoną wartość – 3,7% w 2021 r. (o 0,5 p.proc. mniej niż w 2020 r. i o 3,4 p.proc. mniej niż w 2015 r.).

Występuje duże regionalne zróżnicowanie zasięgu korzystania z pomocy społecznej osób i gospodarstw domowych. W 2021 r. najczęściej z pomocy społecznej korzystali mieszkańcy powiatów: sztumskiego (7,0% ogólnej liczby ludności powiatu), kwidzyńskiego (6,9%) i lęborskiego (6,7%), a najrzadziej mieszkańcy Gdańska (1,9%) i Gdyni (2,1%).

W 2021 r. zasięg beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w połowie gmin województwa pomorskiego kształtował się w przedziale 5-10% (62 gminy). Liczba gmin, w których udział ludności korzystającej z pomocy społecznej był mniejszy niż 5% wzrosła ponad 4-krotnie w porównaniu z 2015 r. (z 12 do 53 gmin). Jednocześnie niemal 9-krotnie zmniejszyła się liczba gmin, w których zasięg beneficjentów był większy niż 10% (z 71 do 8 gmin).

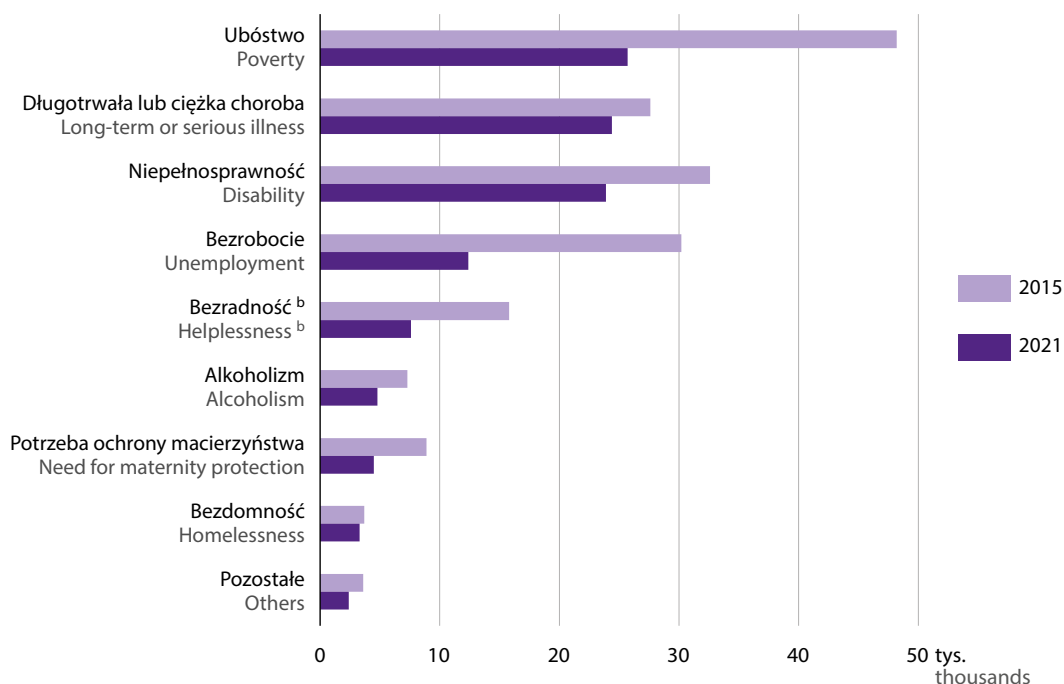
Mapa 27. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej w 2021 r.

Map 27. Scope of use of social assistance at domicile in 2021

Jedna rodzina mogła uzyskać pomoc z kilku przyczyn. W 2021 r. w województwie pomorskim najczęściej pomoc społeczną przyznawano ze względu na: ubóstwo – 25,7 tys. rodzin (48,2 tys. w 2015 r.), długotrwałą lub ciężką chorobę – 24,4 tys. rodzin (odpowiednio 27,6 tys.), niepełnosprawność – 23,9 tys. rodzin (odpowiednio 32,6 tys.) oraz bezrobocie – 12,4 tys. rodzin (odpowiednio 30,2 tys.).

Wykres 30. Rodziny którym przyznano pomoc ^a według przyczyn
Chart 30. Number of families granted social assistance ^a by reasons

a Na podstawie decyzji. b W sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego.
 a By virtue of an administrative decision. b Care and education as well as household management problems.

Świadczenie wychowawcze „Rodzina 500+” od 1 kwietnia 2016 r. przysługuje osobom uprawnionym na mocy ustawy z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z 2022 r. poz. 1577). Świadczenie finansowane jest z budżetu państwa.

Tablica 17. Świadczenia wychowawcze „RODZINA 500+”
Table 17. „FAMILY 500+” child-raising benefit

Wyszczególnienie	2016	2019	2020	2021
Specification				
Wydatki na świadczenia wychowawcze w tys. zł	1110836	2008480	2637716	2660006
Child-raising benefit payments in thousand PLN				
Przeciętna miesięczna liczba dzieci, na które rodziny otrzymują świadczenie wychowawcze	247957	239988 ^a	427948	432705
Monthly average number of children in respect of whom families received a child-raising benefit		404845		

a Dane dotyczą okresu: w liczniku – od 1 stycznia do 30 czerwca, w mianowniku – od 1 lipca do 31 grudnia.
 a Data concern the period: in the numerator – from 1 January to 30 June, in the denominator – from 1 July to 31 December.

Uwaga: Od 1 kwietnia 2016 r. do 30 czerwca 2019 r. przysługiwało rodzicom lub opiekunom dzieci do 18 roku życia, niezależnie od dochodu na drugie i kolejne dziecko, a w przypadku dochodu w wysokości nie przekraczającej 800 zł na osobę, także na pierwsze lub jedyne dziecko. Od 1 lipca 2019 r. przysługuje na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia, bez względu na dochód osiągnięty przez rodzinę.

Note: From 1 April 2016 to 30 June 2019, it was available to parents or guardians for each child up to the age of 18, regardless of the income for the second and next child, and in the case of income not exceeding PLN 800 per person, also for the first or only child. Since 1 July 2019, child-raising benefit has been granted to every child until 18 years old, regardless of family income.

Świadczeniem wychowawczym wypłacanym w ramach programu „Rodzina 500 plus” w województwie pomorskim w 2021 r. objęto przeciętnie miesięcznie 432,7 tys. dzieci, o 1,1% więcej niż w 2020 r. (w kraju odpowiednio więcej o 0,2%). Wydatki z tytułu wypłaty świadczeń wychowawczych wyniosły 2660,0 mln zł, o 0,8% więcej niż w 2020 r. (w kraju o 0,2% mniej).

W 2021 r. ze wsparcia w wysokości 500 zł miesięcznie w postaci dodatku wychowawczego przeciętnie miesięcznie korzystało 3,6 tys. dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i rodzinnych domach dziecka. Natomiast dodatek do zryczałtowanej kwoty przeciętnie miesięcznie trafiał do 51 dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego. Wydatki na te świadczenia wyniosły odpowiednio 21,3 mln zł oraz 306,6 tys. zł. W 2021 r. wypłacano także dodatek w wysokości świadczenia wychowawczego w łącznej kwocie 5,2 mln zł, który przeciętnie miesięcznie trafił do 872 dzieci przebywających w pozostałych placówkach pieczy zastępczej.

Tablica 18. Świadczenia na rzecz rodziny
Table 18. Benefits to the family

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	Specification
Dobry Start ^a :					Good Start ^a :
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł	•	•	86191	86977	amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN
liczba dzieci (i osób uczących się), na które wypłacono świadczenie (w ciągu roku)	•	•	287429	289868	number of children (and persons in education) in respect of whom benefits have been paid (during a year)
Zasiłek rodzinny:					Family allowance:
kwota świadczeń ^b wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł	294413	277336	244287	216608	amount of family allowances ^b (during a year) in thousand PLN
dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny	143911	135494	116380	101863	children in respect of whom the parents receive family allowances
udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku	29,5	27,6	23,5	20,5	share of children aged under 17 years in respect of whom the parents receive family allowances in the total number of children of this age
Fundusz alimentacyjny:					Alimony fund:
kwota świadczeń wypłaconych (w ciągu roku) w tys. zł	92786	85880	80850	78576	amount of benefits paid (during a year) in thousand PLN
liczba wypłaconych świadczeń	225487	206859	192728	186309	number of paid benefits
Ulga prorodzinna w zeznaniach podatkowych PIT:					Family tax relief in PIT returns:
kwota odliczeń od podatku z tytułu ulgi prorodzinnej w tys. zł	348474	356997	351255	•	amount of the pro-family tax relief deductions in thousand PLN
liczba dzieci ^c	414418	423598	428326	•	number of children ^c

a W ramach programu „Dobry Start” dla każdego uczącego się dziecka, rozpoczynającego rok szkolny wypłacane jest jeden raz w roku świadczenie na wyprawkę szkolną. b Wraz z dodatkami. c Liczba dzieci podana została łącznie, tj. dzieci, na które dokonano odliczenia od podatku jak również dzieci, na które przysługiwał zwrot nieodliczonej kwoty ulgi na dzieci.

a As part of the “Good Start” program, a benefit for a school starter kit is paid once at the beginning of the school year to each child starting education. b Including supplements. c The total number of children was given, i.e. children in respect of whom the child relief was deducted from tax as well as children who were entitled to the reimbursement of not deducted child relief.

W ramach programu „Dobry start” pomoc realizowana jest w formie jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300 zł na uczące się dziecko i ma wspomóc rodziny w ponoszeniu wydatków związanych z rozpoczęciem roku szkolnego. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez dziecko 20. roku życia, a na dziecko niepełnosprawne do ukończenia przez nie 24. roku życia. W 2021 r. w województwie pomorskim przekazano na ten cel 87,0 mln zł (o 0,9% więcej niż w 2020 r.) dla 289,9 tys. uczniów (o 0,8% więcej).

W 2021 r. na świadczenia rodzinne, mające na celu finansowe wsparcie rodzin z dziećmi i z osobami niepełnosprawnymi, przeznaczono 855,7 mln zł, o 18,5 mln zł (o 2,2%) więcej niż w 2020 r.

Wśród wydatków na świadczenia rodzinne podstawowe znaczenie miały wydatki na pomoc skierowaną do rodzin z dziećmi, czyli zasiłki rodzinne wraz z dodatkami (środki na częściowe pokrycie wydatków na utrzymanie dziecka). W 2021 r. kwota wypłaconych zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami wyniosła 216,6 mln zł, o 11,3% mniej niż w 2020 r. W porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszyła się także liczba rodzin pobierających to świadczenie – z 53,1 tys. do 44,6 tys. (o 16,1%) oraz liczba dzieci, na które rodzice otrzymują zasiłek – ze 116,4 tys. do 101,9 tys. (o 12,5%). Zmniejszył się również udział dzieci w wieku do lat 17, na które rodzice otrzymują zasiłek rodzinny w ogólnej liczbie dzieci w tym wieku (z 23,5% do 20,5%).

W ramach świadczeń rodzinnych obok zasiłków rodzinnych wypłacane są także świadczenia pielęgnacyjne, czyli przyznane w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych rosła corocznie osiągając w 2021 r. wartość 217,9 mln zł, o 1,2% więcej niż w 2020 r. Udział zasiłków pielęgnacyjnych w świadczeniach rodzinnych ogółem wyniósł 25,5%, o 0,2 p.proc. mniej niż w 2020 r.

Dla dzieci i innych osób, które nie otrzymują należnego im wsparcia finansowego od osób zobowiązanych do alimentacji, został stworzony fundusz alimentacyjny. W 2021 r. na świadczenia z funduszu alimentacyjnego wydatkowano 78,6 mln zł, o 2,8% mniej niż w 2020 r. Wypłata środków ma charakter zwrotny, do jej spłaty zobowiązani są dłużnicy alimentacyjni. W 2021 r. średnio miesięcznie udzielono 15,5 tys. świadczeń (16,1 tys. w 2020 r.), a ich przeciętna kwota wyniosła 422 zł (420 zł rok wcześniej).

Żłobek to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w żłobku jest sprawowana od ukończenia 20 tygodnia życia dziecka, żłobek zapewnia opiekę do 10 godz. dziennie. Żłobki, obok klubów dziecięcych, opiekuna dziennego i niani, zostały wprowadzone ustawą z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2022 r. poz. 1324, z późn. zm.). Obecnie pieczę nad działalnością regulowaną ustawą sprawuje Minister Rodziny i Polityki Społecznej.

Klub dziecięcy to jednostka organizacyjna sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3, realizująca funkcje opiekuńcze, wychowawcze i edukacyjne. Opieka w klubie dziecięcym jest sprawowana od ukończenia 1 roku życia dziecka, klub dziecięcy zapewnia opiekę do 5 godz. dziennie.

Oddział żłobkowy przy przedszkolu – jednostka działająca przy przedszkolu (lub innej instytucji) sprawująca opiekę nad dziećmi do lat 3 nie wpisana do rejestru żłobków i klubów dziecięcych.

Tablica 19. Żłobki i kluby dziecięce
Stan w dniu 31 grudnia
Table 19. Nurseries and children's clubs
As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2019	2020	2021	Specification
Żłobki	161	214	227	249	Nurseries
w tym publiczne	28	47	50	58	of which public
Kluby dziecięce	53	96	102	119	Children's clubs
w tym publiczne	-	3	3	4	of which public
Miejsca:					Places:
w żłobkach	4224	7597	8722	9977	in nurseries
w klubach dziecięcych	786	1830	1974	2378	in children's clubs
Dzieci przebywające (w ciągu roku):					Children staying (during the year):
w żłobkach	6330	10540	11259	12504	in nurseries
w klubach dziecięcych	1006	2344	2473	3021	in children's clubs

Na koniec 2021 r. w województwie pomorskim działało 368 placówek opieki nad dziećmi do lat 3 (o 39 więcej niż w 2020 r. i o 154 więcej niż w 2015 r.). Łącznie placówki dysponowały 12,4 tys. miejsc (o 1,7 tys. miejsc więcej niż w 2020 r. i o 7,3 tys. więcej niż w 2015 r.). Najwięcej było żłobków (67,7%), których liczba wzrosła o 22, a liczba miejsc o 1,3 tys. w stosunku do 2020 r. Od 2018 r. nie funkcjonują oddziały żłobkowe.

W województwie pomorskim w końcu 2021 r. na 1000 dzieci w wieku do lat 3 przypadało 170 miejsc w placówkach (w 2020 r. – 141, a w 2015 r. – 68). W kraju wskaźnik ten był wyższy i wyniósł 182 (odpowiednio 156 i 73).

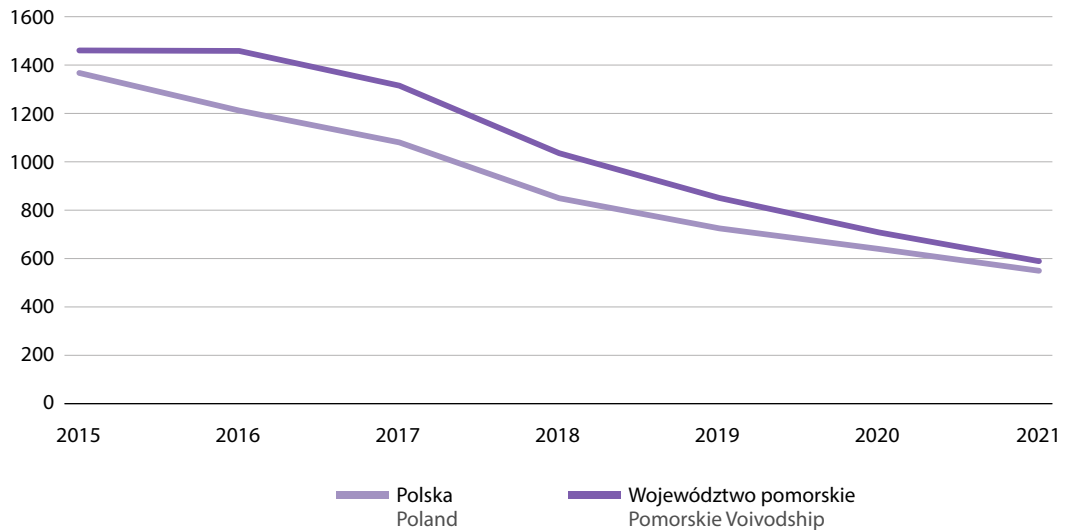
W 2021 r. w województwie pomorskim w placówkach opieki nad dziećmi do lat 3 przebywało 15,5 tys. dzieci (o 1,8 tys. więcej niż w 2020 r. i o 8,2 tys. więcej niż w 2015 r.). Natomiast na koniec 2021 r. było to 10,1 tys. dzieci (o 1,5 tys. więcej niż w 2020 r. i o 5,7 tys. więcej niż w 2015 r.), wśród których dwulatki stanowiły ponad połowę podopiecznych – 51,9%, a dzieci które miały ukończony pierwszy rok życia – 40,8%. Najmniej było dzieci poniżej pierwszego roku życia (1,6%) oraz trzylatków (5,5%). Z placówek opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 korzystały również dzieci w wieku 4 lat i więcej, jednak ich udział był niewielki i wyniósł 0,2%.

Liczba dzieci w żłobkach, klubach dziecięcych i oddziałach żłobkowych na 1000 dzieci w wieku do lat 3 wzrosła z 60 w końcu 2015 r. do 139 w końcu 2021 r. (w kraju wzrost odpowiednio z 68 do 155).

Wykres 31. Dzieci w wieku do lat 3 na 100 miejsc w żłobkach ^a i klubach dziecięcych

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 31. Children up to the age of 3 years per 100 places in nurseries ^a and children's clubs
As of 31 December

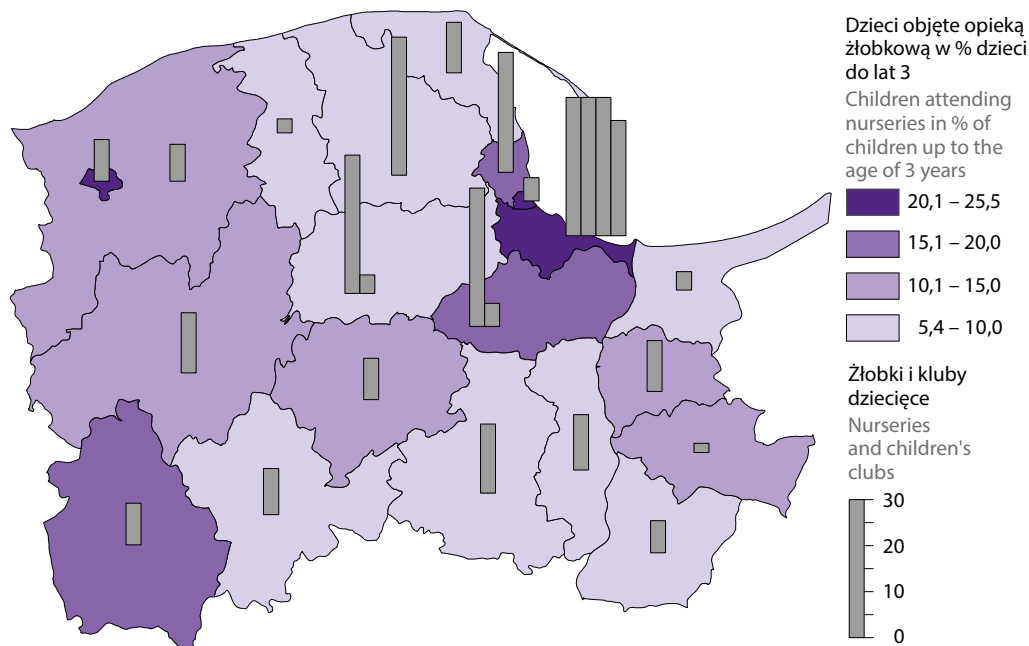
^a Łącznie z oddziałami żłobkowymi.
^a Including nursery sections.

Udział dzieci objętych opieką w placówkach sprawujących opiekę nad dziećmi do lat 3 w ogólnej liczbie dzieci do lat 3 w końcu 2021 r. wyniósł 13,9% (o 2,6 p.proc. więcej niż w 2020 r. i o 7,9 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten ukształtował się na wyższym poziomie – 15,5% (wzrost odpowiednio o 2,7 p.proc. i 8,7 p.proc.).

Analizując opiekę nad dziećmi w wieku do lat 3 na poziomie powiatów województwa pomorskiego można zauważyć, że największy udział dzieci korzystających ze żłobków i klubów dziecięcych odnotowano w Słupsku – 25,5% (w 2020 r. – 22,7%), a także w Gdańsku – 23,4% (odpowiednio 18,8%) i w Sopocie – 22,7% (odpowiednio 21,0%). Natomiast najniższy udział wystąpił w powiatach: lęborskim – 5,4% (w 2020 r. – 3,6%), kwidzyńskim – 7,3% (analogicznie jak w 2020 r.) i starogardzkim – 7,9% (5,9% w 2020 r.).

W 2021 r. w 57,7% gmin województwa pomorskiego działała przynajmniej jedna placówka opieki nad dziećmi do lat 3 (52,0% w 2020 r. i 43,1% w 2015 r.).

Mapa 28. Żłobki i kluby dziecięce w 2021 r.
 Stan w dniu 31 grudnia
 Map 28. Nurseries and children's clubs in 2021
 As of 31 December

Warunki mieszkaniowe

Housing conditions

W 2021 r. w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby mieszkań w zasobach mieszkaniowych w stosunku do roku poprzedniego.

W skali roku odnotowano wzrost długości rozdzielczej sieci wodociągowej, sieci kanalizacyjnej oraz sieci gazowej, co przełożyło się na wzrost zużycia wody w gospodarstwach domowych i zużycia gazu z sieci, natomiast mniej ścieków zostało odprowadzonych siecią kanalizacyjną.

Tablica 20. Zasoby mieszkaniowe ^a
 Stan w dniu 31 grudnia
 Table 20. Dwelling stocks ^a
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020 ^b	2021 ^b
Mieszkania Dwellings	836573	896745	934604 ^c	937670
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności Dwelling stocks per 1,000 population	362,5	382,6	398,3 ^c	397,8

^a Na podstawie bilansów. ^b Dane uwzględniają wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021. ^c Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

^a Based on balances. ^b The data take into account the results of the National Population and Housing Census 2021. ^c Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

Tablica 20. Zasoby mieszkaniowe ^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 20. Dwelling stocks ^a (cont.)

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020 ^b	2021 ^b
Przeciętna w zasobach: Dwelling stocks, average:				
liczba izb w mieszkaniu number of rooms in a dwelling	3,79	3,77	3,76	3,79
powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ² useful floor area of a dwelling in m ²	71,8	72,3	72,4	73,5
liczba osób na 1 mieszkanie number of persons per dwelling	2,76	2,61	2,58	2,51

a Na podstawie bilansów. b Dane uwzględniają wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2021.

a Based on balances. b The data take into account the results of the National Population and Housing Census 2021.

Zasoby mieszkaniowe województwa pomorskiego na koniec grudnia 2021 r. obejmowały 937,7 tys. mieszkań (o 0,3% więcej niż w 2020 r. i o 12,1% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 6,2% zasobów mieszkaniowych w Polsce. Na 1 mieszkanie przypadały średnio 3 osoby, a przeciętna powierzchnia 1 mieszkania w zasobach mieszkaniowych to 73,5 m². Pod względem liczby mieszkań przypadających na 1000 mieszkańców województwo pomorskie znalazło się na siódmym miejscu w kraju (397,8 mieszkania). W 2021 r. w miastach znajdowało się 71,7% ogólnej liczby mieszkań, a ich liczba wzrosła o 1,8 tys. (o 0,3%) w stosunku do 2020 r. oraz o 60,7 tys. (o 9,9%) w stosunku do 2015 r.

Badanie z zakresu gospodarki mieszkaniowej w części dotyczącej stanu zasobów mieszkaniowych, jak i wybranych informacji charakteryzujących warunki mieszkaniowe, zostało przygotowane na podstawie opracowania statystycznego **Bilans zasobów mieszkaniowych** za dany rok (według stanu na 31 grudnia).

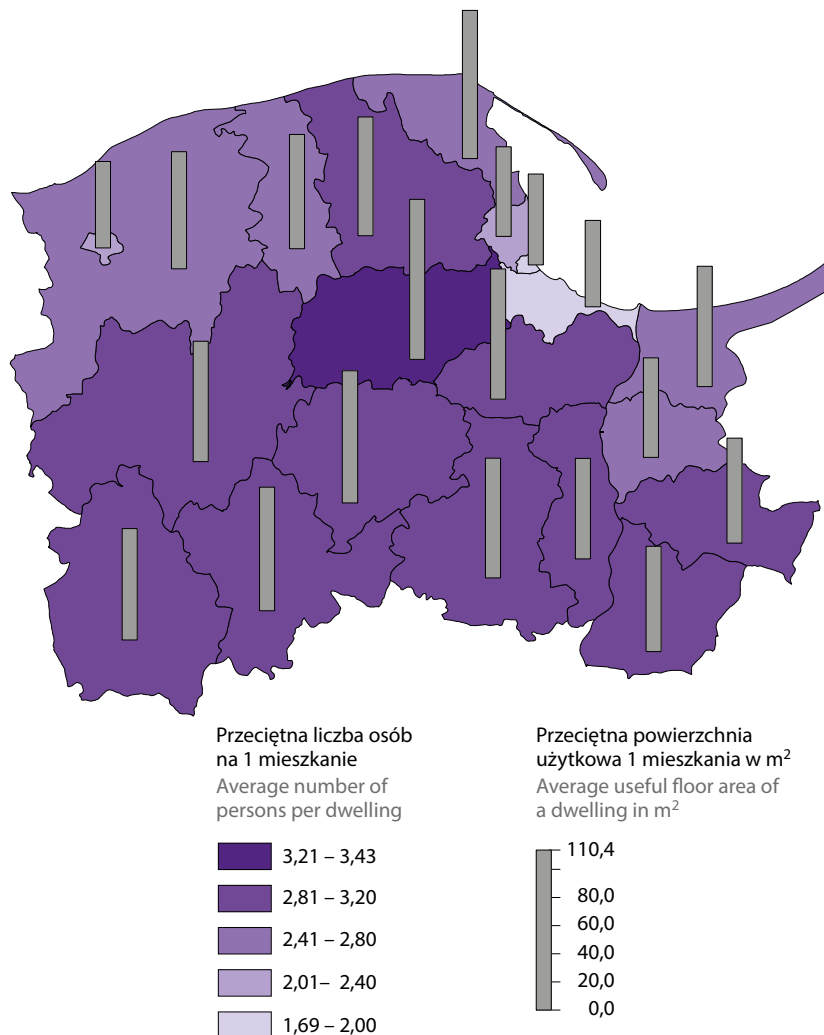
Zasoby mieszkaniowe – ogół mieszkań zamieszkałych i niezamieszkałych znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieszkalnych. Do zasobów mieszkaniowych nie zalicza się lokali w obiektach zbiorowego zakwaterowania (tj. hoteli pracowniczych, domów studenckich, burs i internatów, domów pomocy społecznej) z wyjątkiem znajdujących się tam mieszkań; pomieszczeń prowizorycznych oraz obiektów ruchomych (tzn. barakowozów, wagonów kolejowych, barek i statków).

Mapa 29. Warunki mieszkaniowe ludności w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 29. Housing conditions of population in 2021

As of 31 December

W 2021 r. długość rozdzielczej sieci wodociągowej w województwie pomorskim wyniosła 17327,2 km (wzrost o 422,3 km w stosunku do 2020 r. i o 1659,4 km do 2015 r.), co stanowiło 5,5% długości sieci wodociągowej w kraju. W miastach długość rozdzielczej sieci wodociągowej wyniosła 4430,5 km wzrost o 146,9 km (o 3,4%) w stosunku do 2020 r. Sieci przybyło również na terenach wiejskich o 275,4 km (o 2,2%). Gęstość sieci wodociągowej w województwie pomorskim to 94,6 km/100 km² (w kraju – 101,3 km/100 km²), co uplasowało województwo pomorskie na ósmym miejscu w kraju. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 413,3 km/100 km², zaś na wsi 74,8 km/100 km².

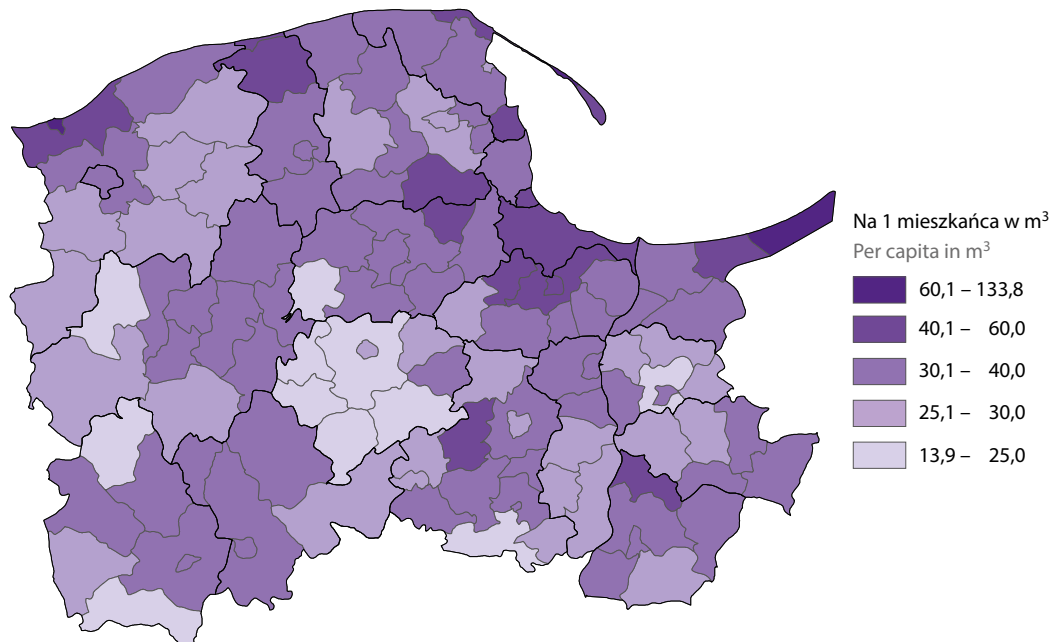
Wodociągi to kompleks urządzeń wodociągowych służących do ujęcia wód powierzchniowych i podziemnych, studni publicznych, urządzeń służących do magazynowania i uzdatniania wód, sieci wodociągowe, urządzenia regulujące ciśnienie wody.

Tablica 21. Wodociągi
 Stan w dniu 31 grudnia
 Table 21. Water supply system
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Sieć rozdzielcza w km Distribution network in km	15667,8	16689,6	16904,9	17327,2
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt. Connections leading to residential buildings and collective accommodation establishments in units	281612	310739	317049	325784
Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm ³ Consumption of water from water supply system in households (during the year) in hm ³	75,7	81,4	83,3	83,5

Ludność korzystająca z sieci wodociągowej w 2021 r. stanowiła 96,7% mieszkańców województwa pomorskiego, o 0,1 p.proc. więcej niż w 2020 r. oraz o 0,5 p.proc. więcej niż w 2015 r. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 98,9% (o 0,2 p.proc. więcej niż w 2015 r.), a na wsi – 93,0% (o 1,5 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W Polsce 92,4% ludności korzystało z sieci wodociągowej (w miastach 96,7%, a na wsi 85,9%), co stanowiło wzrost o 0,6 p.proc. w stosunku do 2015 r. (w miastach wzrost o 0,2 p.proc., a na wsi o 1,3 p.proc.).

Mapa 30. Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych w 2021 r.
 Map 30. Consumption of water from water supply systems in households in 2021

Długość sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim w 2021 r. wyniosła 12127,9 km (wzrost o 260,5 km w stosunku do 2020 r. i o 1821,9 km do 2015 r.), co stanowiło 7,0% długości sieci kanalizacyjnej w kraju. W miastach długość sieci kanalizacyjnej wyniosła 3913,3 km, wzrost o 81,5 km (o 2,1%) w stosunku do 2020 r. Na terenach wiejskich długość sieci wyniosła 8214,6 km, wzrost o 179,0 km (o 2,2%). Gęstość sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim to 66,2 km/100 km² (w kraju – 55,5 km/100 km²), co uplasowało województwo pomorskie na czwartym miejscu w Polsce. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 365,0 km/100 km², zaś na wsi 47,6 km/100 km².

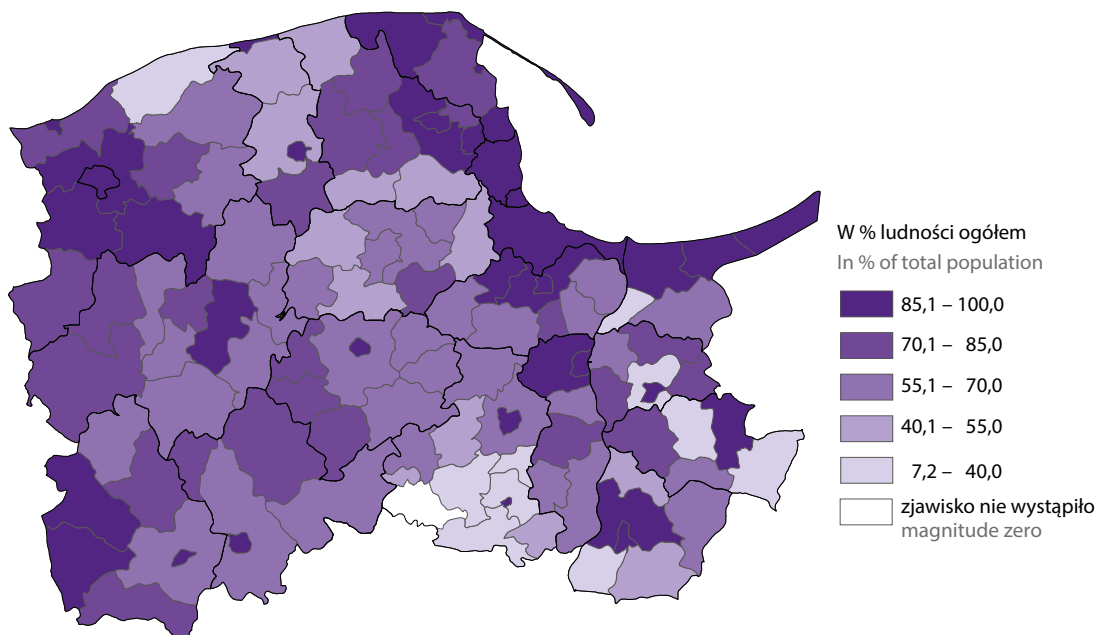
Kanalizacja to kompleks urządzeń kanalizacyjnych służący do odprowadzania ścieków: sieć kanalizacyjna, wyloty urządzeń służących do wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi, urządzenia podczyszczające i oczyszczające ścieki oraz przepompownie ścieków.

Tablica 22. Kanalizacja
Stan w dniu 31 grudnia
Table 22. Sewage system
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Sieć kanalizacyjna ^a w km Sewage system ^a in km	10306,0	11389,8	11867,4	12127,9
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania w szt. Connections leading to residential buildings and collective accommodation establishments in units	196749	218034	223089	231343
Ścieki odprowadzone siecią kanalizacyjną (w ciągu roku) w hm ³ Wastewater discharged by sewage system (during the year) in hm ³	83,7	92,2	92,0	91,2
w tym oczyszczane of which treated	81,3	89,8	89,4	89,7

a łącznie z kolektorami.
a Including collectors.

Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim w 2021 r. stanowiła 84,2% ogólnej liczby ludności (o 0,3 p.proc. więcej niż w 2020 r. i o 1,5 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 95,2% (o 0,4 p.proc. więcej niż w 2015 r.), a na wsi 65,5% (o 4,8 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W kraju 71,9% ludności korzystało z sieci kanalizacyjnej (w miastach 90,7%, a na wsi 43,8%), co oznacza wzrost w porównaniu z 2015 r. o 2,2 p.proc. (w miastach wzrost o 0,9 p.proc., a na wsi o 4,6 p.proc.).

Mapa 31. Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej ^a w 2021 r.Map 31. Population connected to the sewage system ^a in 2021

a W celu zachowania spójności danych udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej obliczono z wykorzystaniem danych pochodzących z NSP 2011.

a In order to maintain data consistency, the percentage of the population connected to the sewage system was recalculated using data from the National Census 2011.

Długość sieci gazowej w województwie pomorskim w 2021 r. wyniosła 8071,0 km (wzrost o 272,5 km w stosunku do 2020 r. i o 1466,4 km w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 4,9% długości sieci kanalizacyjnej w kraju. W miastach długość sieci gazowej wyniosła 3910,7 km, wzrost o 52,2 km (o 1,4%) w stosunku do 2020 r. Na terenach wiejskich długość sieci wyniosła 4160,3, wzrost o 220,3 km (o 5,6%). Gęstość sieci kanalizacyjnej w województwie pomorskim to 41,2 km/100 km² (w kraju – 49,3 km/100 km²), co uplasowało województwo pomorskie na siódmym miejscu w Polsce. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 362,3 km/100 km², zaś na wsi 21,3 km/100 km².

Sieć gazowa to system przewodów doprowadzających do odbiorców paliwa gazowe przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przesyłu i dystrybucji gazu. W systemie przewodów rozróżnia się:

- sieć przesyłową i rozdzielczą (na gaz wysokometanowy i zaazotowany) – przewody uliczne przeznaczone do doprowadzenia gazu do budynków lub innych obiektów za pośrednictwem przyłączy;
- przyłącza – system przewodów łączących sieć rozdzielczą z budynkami i innymi obiektami.

Tablica 23. Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych

Stan w dniu 31 grudnia

Table 23. Gas supply system as well as consumers and consumption of gas from gas supply system in households
As of 31 December

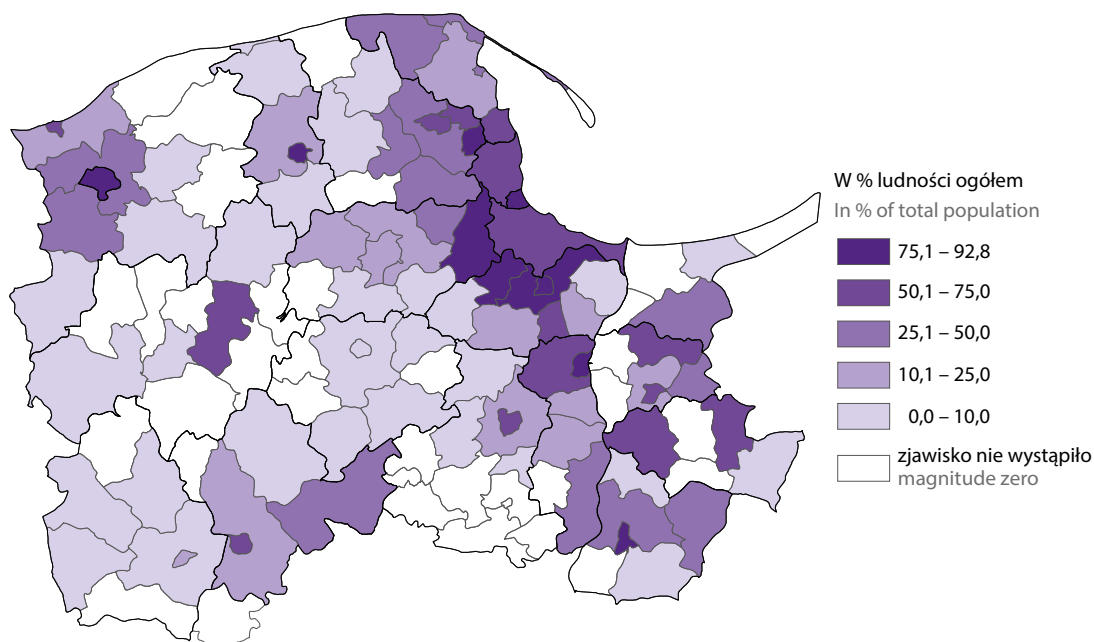
Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Sieć gazowa w km Gas supply system in km	6604,6	7478,2	7798,5	8071,0
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i niemieszkalnych w szt. Connections leading to residential and non-residential buildings in units	114913	136606	143925	151405
Odbiorcy gazu z sieci ^a w tys. Consumers of gas from gas supply system ^a in thousands	402,5	442,0	461,4	471,5
Zużycie gazu z sieci (w ciągu roku): Consumption of gas from gas supply system (during the year):				
w GWh in GWh	2206,5	2512,9	2715,4	3152,1
na 1 mieszkańca w kWh per capita in kWh	957,4	1074,9	1151,4 ^b	1336,9

a Łącznie z odbiorcami korzystającymi z gazomierzy zbiorczych. b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

a Including customers using collective gas-meters. b Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

W 2021 r. w województwie pomorskim 51,8% ludności korzystało z sieci gazowej, co oznacza wzrost o 0,3 p.proc. w stosunku do 2020 r. oraz o 2,7 p.proc. w porównaniu z 2015 r. W miastach województwa pomorskiego wskaźnik ten wyniósł 69,2% (o 1,0 p.proc. mniej niż w 2015 r.), a na wsi 22,3% (o 11,4 p.proc. więcej niż w 2015 r.). W kraju 54,8% ludności korzystało z sieci gazowej (w miastach 72,3%, a na wsi 28,8%), co oznacza wzrost o 2,7 p.proc. w stosunku do 2015 r. (w miastach wzrost o 0,7 p.proc., a na wsi o 6,2 p.proc.). W 2021 r. w województwie pomorskim zużycie gazu w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosło 1336,9 kWh, a w Polsce – 1564,4 kWh.

Mapa 32. Ludność korzystająca z gazu z sieci ^a w 2021 r.
 Map 32. Population connected to the gas supply system ^a in 2021

a W celu zachowania spójności danych udział ludności korzystającej z sieci gazowej obliczono z wykorzystaniem danych pochodzących z NSP 2011.

a In order to maintain data consistency, the percentage of the population connected to the sewage system was recalculated using data from the National Census 2011.

Ochrona zdrowia

Health care

W ambulatoryjnej opiece zdrowotnej utrzymywał się trwający od kilkunastu lat systematyczny wzrost liczby poradni świadczących tę formę opieki medycznej. Natomiast 2021 r. to kolejny rok, w którym odnotowano spadek liczby praktyk lekarskich, które udzielały porad w ramach umowy podpisanej bezpośrednio z NFZ. Od 2014 r. (z wyjątkiem 2020 r.) systematycznie zwiększała się liczba porad udzielonych w tych placówkach.

W porównaniu z 2015 r. odnotowano spadek liczby szpitali, łóżek w szpitalach oraz leczonych pacjentów.

W końcu 2021 r. w stosunku do analogicznego okresu 2019 r. odnotowano wzrost liczby lekarzy, lekarzy dentyków i położnych oraz spadek liczby pielęgniarek.

W 2021 r. w porównaniu z 2015 r. odnotowano wzrost liczby zespołów ratownictwa medycznego, natomiast liczba zrealizowanych wyjazdów na miejsce zdarzenia oraz liczba osób którym udzielono pomocy była mniejsza.

Ambulatoryjna opieka zdrowotna realizowana jest przez poradnie, przychodnie i praktyki lekarskie (tj. przychodnie, ośrodki zdrowia, poradnie, ambulatoria i izby chorych oraz zakłady badań diagnostycznych i medyczne laboratoria diagnostyczne).

Stacjonarna opieka zdrowotna to całodobowa opieka lekarska i pielęgniarska świadczona w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (tj. szpitale – ogólne, psychiatryczne i uzdrowiskowe, ośrodki leczenia odwykowego, ośrodki rehabilitacyjne dla narkomanów, regionalne ośrodki psychiatrii sądowej, zakłady opiekuńczo-lecznicze i pielęgnacyjno-opiekuńcze, hospicja, oddziały opieki paliatywnej, sanatoria).

Ratownictwo medyczne to system, który tworzy się w ramach realizacji zadań państwa polegających na zapewnieniu pomocy każdej osobie znajdującej się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W końcu 2021 r. w województwie pomorskim działało 1329 podmiotów ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (1145 przychodni oraz 184 praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów) realizujących świadczenia finansowane ze środków publicznych. Liczba przychodni wzrosła o 2,8% w porównaniu z 2020 r. i o 20,7% w stosunku do 2015 r. Natomiast liczba praktyk lekarzy i lekarzy dentyistów zmniejszyła się zarówno w odniesieniu do 2020 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 4,7% i o 29,2%. W Polsce w 2021 r. w skali roku odnotowano większą o 2,2% liczbę przychodni oraz o 7,3% mniejszą liczbę praktyk lekarzy i lekarzy dentyistów.

Tablica 24. Placówki opieki zdrowotnej

Stan w dniu 31 grudnia

Table 24. Health care facilities

As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2019	2020	2021	Specification
Przychodnie	949	1114	1114	1145	Out-patient departments
Praktyki lekarzy i lekarzy dentyistów ^a	260	218	193	184	Medical and dental practices ^a
Porady udzielone ^{bc} w tys.	18467,9	20045,6	17640,0	19846,8	Consultations provided ^{bc} in thousands
lekarskie ^d	16636,3	18192,1	16195,2	18087,6	medical ^d
stomatologiczne	1831,7	1853,4	1444,8	1759,1	dental
Szpitale ogólne	54	44	43	39	General hospitals
łóżka w szpitalach ogólnych	9506	8433	8615	7910	beds in general hospitals
na 10 tys. ludności	41,2	36,0	36,5	33,5	per 10 thousand population
wykorzystanie łóżek w %	64,8	68,1	53,1	63,8	usage of beds in %
przeciętny pobyt chorego w dniach	5,1	5,4	4,9	4,8	average patient stay in days

a Dane obejmują praktyki, które podpisały kontrakty z NFZ lub przychodniami. b Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów. c W ciągu roku. d Łącznie z poradami z izb przyjęć udzielanymi pacjentom niehospitalizowanym.

a Data concern practices that have signed a contract with the National Health Fund or out-patient departments. b Including consultations paid by patients. c During the year. d Including consultations provided to non-hospitalised patients in admission rooms.

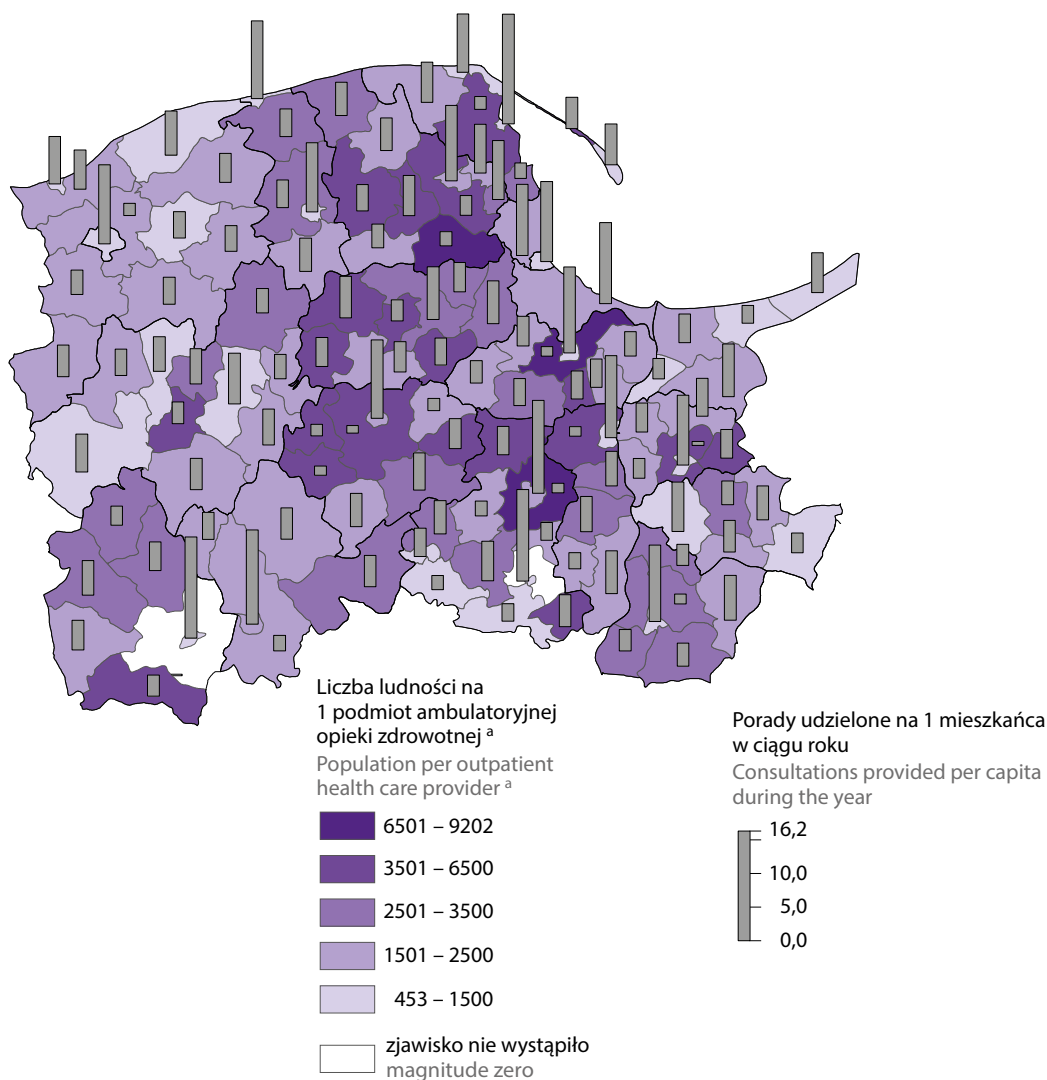
Według stanu w końcu 2021 r. w województwie pomorskim na 1 podmiot ambulatoryjnej opieki zdrowotnej przypadało 1775 osób (1804 w 2020 r. i 1909 w 2015 r.). W kraju wskaźnik ten był niższy i wyniósł odpowiednio 1474 osoby (1491 w 2020 r. i 1481 w 2015 r.).

W 2021 r. w województwie pomorskim udzielono 19846,8 tys. porad, o 12,5% więcej niż w 2020 r. i o 7,5% więcej niż w 2015 r. Spośród porad lekarskich 7540,2 tys. stanowiły porady w opiece specjalistycznej (6545,7 tys. w 2020 r. i 6731,4 tys. w 2015 r.).

W 2021 r. liczba udzielonych porad ogółem w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa pomorskiego wyniosła 8,4 (w 2020 r. – 7,5, a w 2015 r. – 8,0). W Polsce przeciętnie 1 mieszkańcowi udzielono 8,4 porad (7,5 w 2020 r. i 8,3 w 2015 r.).

Mapa 33. Ambulatoryjna opieka zdrowotna w 2021 r.

Map 33. Outpatient health care in 2021

a Stan w dniu 31 grudnia.
a As of 31 December.

W województwie pomorskim na koniec 2021 r. funkcjonowało 39 szpitali ogólnych, do dyspozycji których było 7910 łóżek (o 8,2% mniej niż rok wcześniej i o 16,8% mniej niż w 2015 r.). Liczba łóżek w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców wyniosła 33,5 (o 3,0 mniej niż w 2020 r. i o 7,7 mniej niż w 2015 r.). Na 1 łóżko przypadało przeciętnie 298 mieszkańców (o 24 mieszkańców więcej niż w 2020 r. i o 55 więcej niż w 2015 r.). W Polsce na 10 tys. ludności przypadały 44,4 łóżka (o 0,4 więcej niż w 2020 r. i o 4,2 mniej niż w 2015 r.), a na 1 łóżko przeciętnie przypadało 225 mieszkańców (o 2 mieszkańców mniej niż w 2020 r. i o 19 więcej niż w 2015 r.).

W 2021 r. w województwie pomorskim hospitalizowano 367,5 tys. pacjentów (o 11,9% więcej niż w 2020 r. i o 10,2% mniej niż w 2015 r.). Przeliczając na 10 tys. mieszkańców leczono 1559 osób, o 166 więcej niż rok wcześniej i o 218 mniej niż w 2015 r. W Polsce wskaźnik ten był wyższy i w 2021 r. wyniósł 1667 osób (o 165 więcej niż w 2020 r. i o 360 mniej niż w 2015 r.).

Od 2019 r. dane dotyczące **lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych** opracowywane są w oparciu o źródła administracyjne, w tym rejestry:

- posiadających prawo wykonywania zawodu (lekarzy i lekarzy dentystów, pielęgniarek i położnych),
- płatników składek ZUS,
- podmiotów wykonujących działalność leczniczą,
- praktyk lekarskich,
- praktyk pielęgniarek i położnych.

Dane dotyczą pracujących bezpośrednio z pacjentem, bez względu na główne miejsce pracy.

W związku z przejściem na nowe źródło dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Raportu, opartymi o metodę sprawozdawczości.

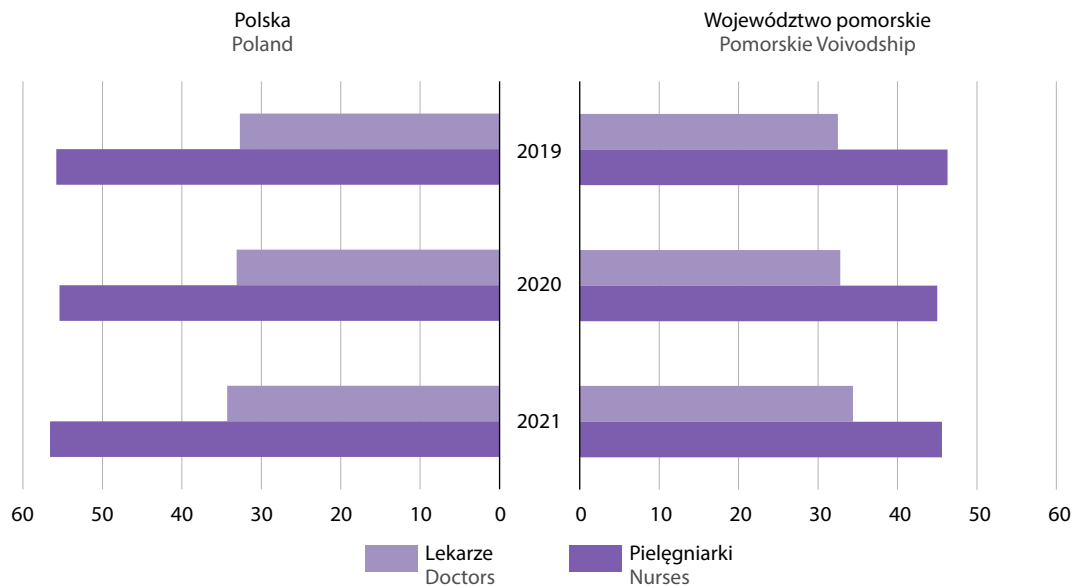
W województwie pomorskim w końcu 2021 r. bezpośrednio z pacjentem pracowało 8,1 tys. lekarzy (o 4,9% więcej niż w 2020 r. i o 6,5% więcej niż w 2019 r.) oraz 2,2 tys. lekarzy dentystów (odpowiednio więcej o 3,8% i o 4,2%). Przeliczając na 10 tys. ludności lekarzy było 34,4, a lekarzy dentystów 9,4. W kraju wskaźniki te były zbliżone i wyniosły odpowiednio 34,3 i 9,2.

Pielęgniarek pracowało 10,8 tys. (o 1,3% więcej niż w 2020 r. i o 0,8% mniej niż w 2019 r.), a położnych 1,4 tys. (odpowiednio więcej o 3,4% i o 5,1%). W przeliczeniu na 10 tys. ludności przypadało 45,6 pielęgniarek, natomiast na 10 tys. kobiet było 11,9 położnych. W kraju wskaźniki te były wyższe i wyniosły odpowiednio 56,6 i 14,5.

Wykres 32. Lekarze i pielęgniarki na 10 tys. ludności

Stan w dniu 31 grudnia

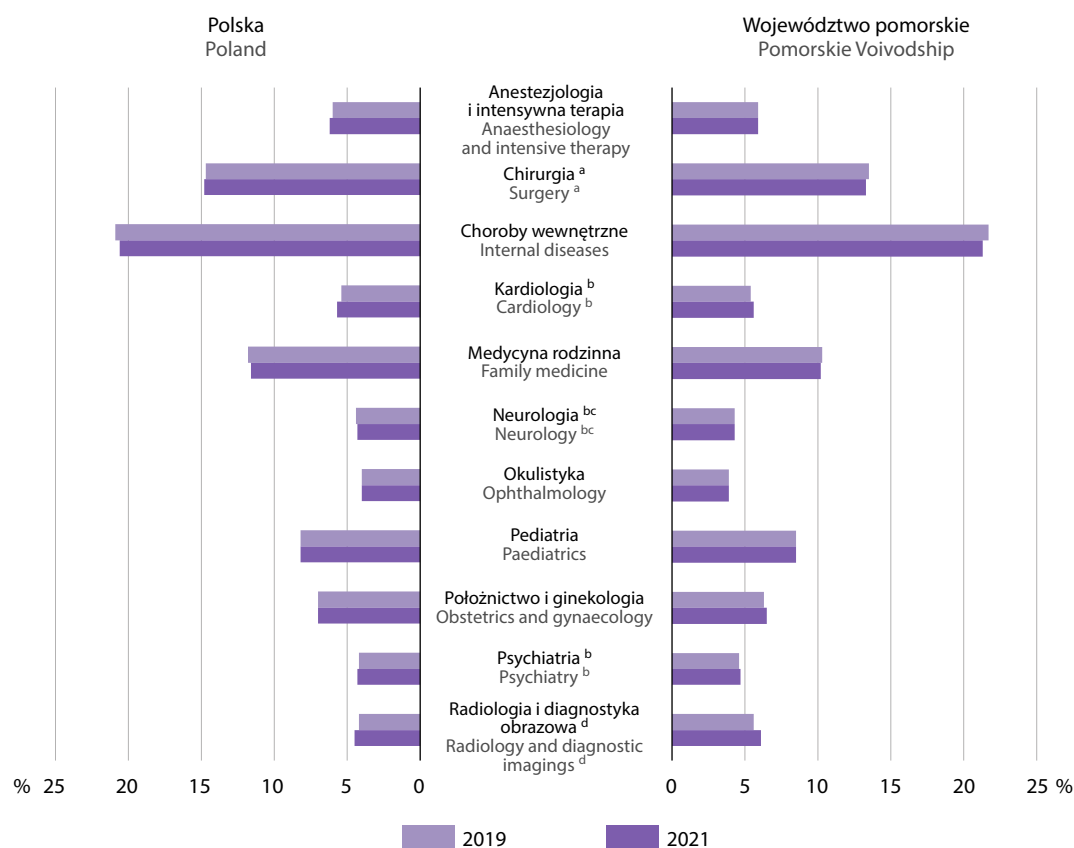
Chart 32. Doctors and nurses per 10 thousand population
As of 31 December

W końcu 2021 r. w województwie pomorskim pracowało 5,3 tys. lekarzy specjalistów (o 3,4% więcej niż w 2020 r. i o 5,1% więcej niż w 2019 r.), którzy stanowili 65,3% ogólnej liczby lekarzy (66,3% w 2020 r. i 66,2% w 2019 r.). W kraju udział ten był wyższy i wyniósł odpowiednio 67,2% (67,4% i 67,5%).

W województwie pomorskim w 2021 r. najczęściej posiadaną specjalizacją była specjalizacja z zakresu chorób wewnętrznych (21,3% ogólnej liczby lekarzy specjalistów), chirurgii (13,3%) oraz medycyny rodzinnej (10,2%). W kraju te same specjalizacje były najczęstsze, przy czym ich udziały wyniosły odpowiednio 20,6%, 14,8% i 11,6%.

Wykres 33. Lekarze specjaliści
 Stan w dniu 31 grudnia
 Chart 33. Medical specialists
 As of 31 December

a Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, ortopedii i traumatologii narządu ruchu, neurochirurgii, chirurgii onkologicznej, plastycznej, szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii oraz urologii i chirurgii naczyniowej. b Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. cd Także: c – neuropatologii, d – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

a General, paediatric and thoracic surgery, orthopaedics and traumatology, orthopaedics and traumatology of the locomotor system, neurosurgery, oncological, plastic, maxillo-facial surgery, cardiosurgery as well as urology and vascular surgery. b Including children's specialists. cd Also: c – neuropathology, d – oncological radiotherapy and children's radiology.

W końcu 2021 r. w województwie pomorskim pracowało także 1,8 tys. farmaceutów (o 1,7% mniej niż w 2020 r. i tyle samo co w 2019 r.), 1,4 tys. fizjoterapeutów (odpowiednio więcej o 0,7% i o 5,7%) oraz 0,8 tys. diagnostów laboratoryjnych (odpowiednio mniej o 2,7% i o 2,0%).

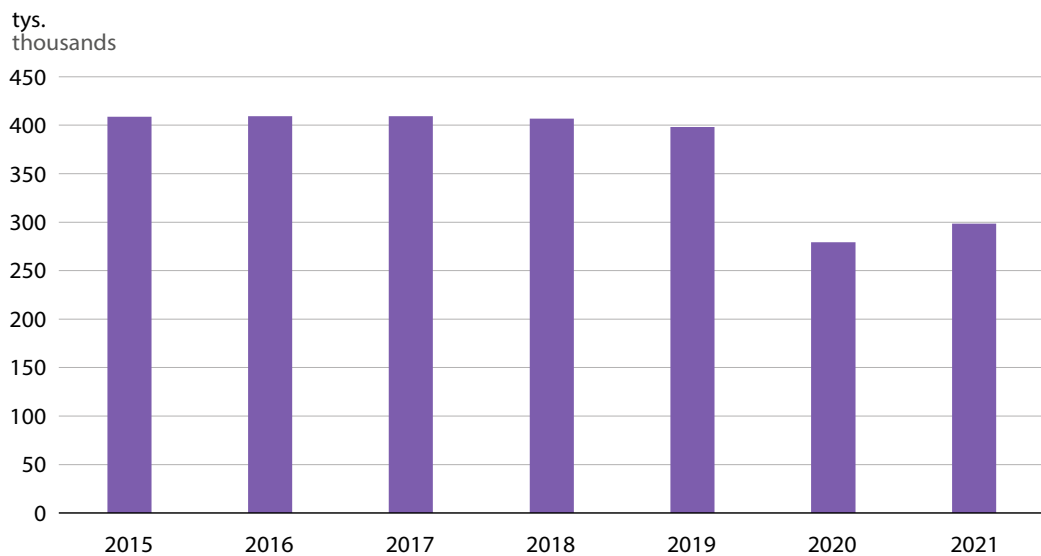
W końcu 2021 r. w województwie pomorskim świadczeń medycznych udzielało 96 zespołów ratownictwa medycznego (o 2 zespoły więcej niż w 2020 r. i o 10 więcej niż w 2015 r.), w tym 76 zespołów podstawowych i 20 specjalistycznych. Dodatkowo działał 1 lotniczy zespół ratownictwa medycznego, 13 szpitalnych oddziałów ratunkowych i 9 izb przyjęć.

W 2021 r. w województwie pomorskim zespoły ratownictwa medycznego zrealizowały 166,0 tys. wyjazdów na miejsce zdarzenia, o 11,5% więcej niż rok wcześniej i o 0,9% mniej niż w 2015 r. Przeciętnie w przeliczeniu na 1000 ludności przypadało 70 wyjazdów zespołów ratownictwa medycznego na miejsce zdarzenia (o 7 więcej niż w 2020 r. i o 2 mniej niż w 2015 r.). W Polsce wskaźnik wyjazdów był wyższy i wyniósł 81 (72 w 2020 r. i 82 w 2015 r.).

W trakcie jednego wyjazdu pomoc mogła zostać udzielona więcej niż jednej osobie, dlatego liczba osób, którym udzielono świadczeń w trakcie wyjazdów zespołów ratownictwa była wyższa niż liczba wyjazdów i wyniosła 166,7 tys. (o 10,9% więcej niż w 2020 r. i o 1,5% mniej niż w 2015 r.). Wśród osób, którym udzielono pomocy na miejscu zdarzenia dzieci i młodzież w wieku do 18 lat stanowiły 5,7%, a osoby w wieku 65 lat i więcej – 47,3%

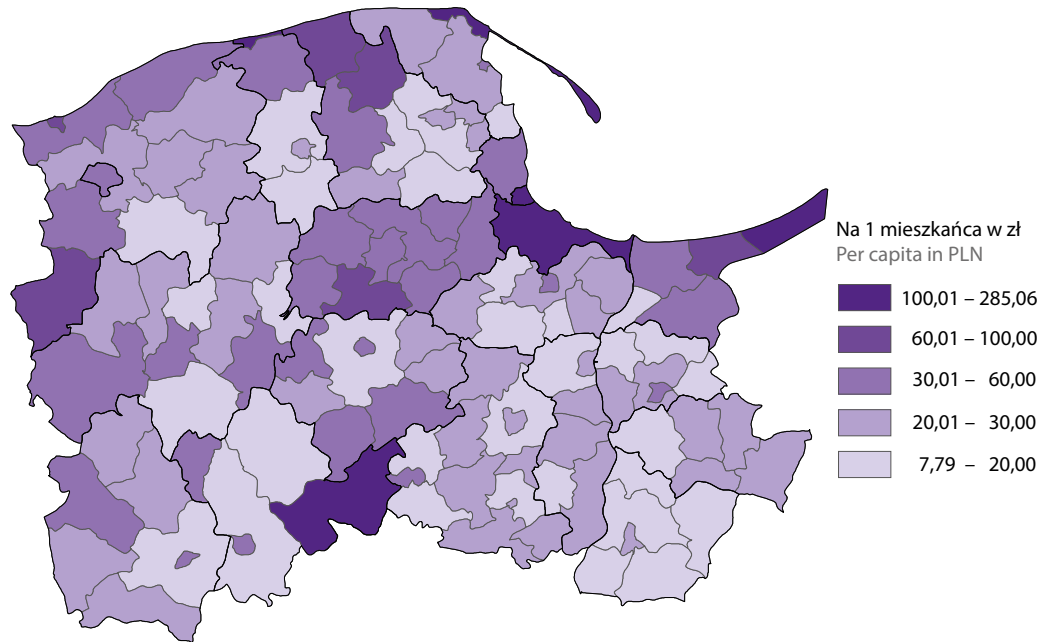
Wykres 34. Świadczenia udzielone w trybie ambulatoryjnym w szpitalnych oddziałach ratunkowych i izbach przyjęć

Chart 34. Outpatient health services provided in hospital emergency wards and admission rooms

W 2021 r. w szpitalnych oddziałach ratunkowych lub na izbie przyjęć udzielono pomocy medycznej w trybie ambulatoryjnym dla 280,1 tys. osób (o 7,2% więcej niż w 2020 r. i o 26,7% mniej niż w 2015 r.). Większość pacjentów stanowili mężczyźni – 51,1%, natomiast udział dzieci i młodzieży do lat 18 wyniósł 15,8%, a osób w wieku 65 lat i więcej – 23,1%.

Mapa 34. Wydatki gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Ochrona zdrowia” w 2021 r.
 Map 34. Expenditure of gminas and cities with powiat status in “Health care” division in 2021

W 2021 r. wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dziale ochrona zdrowia w województwie pomorskim wyniosły 372,2 mln zł, o 59,5 mln zł więcej niż w 2020 r. i o 197,1 mln zł więcej niż w 2015 r. (w Polsce 6267,4 mln zł, odpowiednio więcej o 470,6 mln zł i o 2360,8 mln zł). Najwięcej na ochronę zdrowia wydatkował samorząd województwa (46,4% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w województwie na ochronę zdrowia), następnie miasta na prawach powiatu (21,1%), powiaty (19,6%) i gminy (13,0%). W Polsce również najwięcej wydatkował samorząd województwa (42,7% wydatków wszystkich jednostek samorządu terytorialnego w kraju na ochronę zdrowia), a następnie miasta na prawach powiatu (22,7%), powiaty (21,9%) oraz gminy (12,8%). Spośród gmin i miast na prawach powiatu województwa pomorskiego najwyższe wydatki na ochronę zdrowia na 1 mieszkańca odnotowano w Łebie – 285,06 zł, Krynicy Morskiej – 252,93 zł i Sopocie – 230,91 zł. Najniższe natomiast w gminach wiejskich: Pszczółki – 7,79 zł, Sadlinki – 8,47 zł i Starogard Gdański – 8,56 zł.

Kultura Culture

W 2021 r. odnotowano w skali roku spadek liczby bibliotek publicznych i punktów bibliotecznych, muzeów oraz teatrów i instytucji muzycznych. Wzrosła natomiast liczba galerii, kin oraz centrów kultury, domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w przeliczeniu na 1 mieszkańca były wyższe niż w 2020 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. w województwie pomorskim działało 357 bibliotek publicznych (z filiami) i punktów bibliotecznych (4,2% ogólnej liczby placówek bibliotecznych w kraju), o 9 mniej niż w 2020 r. i o 46 mniej niż w 2015 r. Liczba ludności przypadająca na 1 placówkę biblioteczną wyniosła 6607 osób i zwiększyła się o 164 osoby w odniesieniu do 2020 r. i o 881 osób w porównaniu z 2015 r. W Polsce wartość tego wskaźnika była niższa niż w województwie pomorskim i wyniosła 4441 osób (o 38 osób więcej niż w 2020 r. i o 328 osób więcej niż w 2015 r.). Liczba czytelników wyniosła 297,7 tys., co oznacza spadek o 4,1% w porównaniu z 2020 r. i o 21,5% w odniesieniu do 2015 r. W 2021 r. w województwie pomorskim na 1000 ludności przypadało 126 czytelników (ósma lokata w kraju).

W województwie pomorskim w końcu 2021 r. liczba muzeów (łącznie z oddziałami) wyniosła 89 (9,5% ogólnej liczby muzeów w kraju), o 1 mniej niż w 2020 r. Muzea i oddziały muzealne zwiedziło 2,2 mln osób, co w porównaniu z 2020 r. oznacza wzrost o 35,8%. W 2021 r. w województwie pomorskim w przeliczeniu na 1000 ludności przypadało 951 osób zwiedzających muzea i oddziały muzealne (w Polsce – 665 osób), co uplasowało województwo pomorskie na trzecim miejscu w kraju po województwie mazowieckim i małopolskim.

W końcu 2021 r. w województwie pomorskim działały 22 galerie (7,0% ogólnej liczby galerii w kraju), o 2 więcej niż w 2020 r. i o 1 więcej niż w 2015 r. Galerie zwiedziło 165,3 tys. osób, co oznacza wzrost o 46,5% w porównaniu z 2020 r. i spadek o 30,2% w odniesieniu do 2015 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. w województwie pomorskim działało 15 teatrów i instytucji muzycznych (o 1 mniej niż w 2020 r. i o 1 więcej niż w 2015 r.), które stanowiły 8,1% ogólnej liczby tego rodzaju instytucji w Polsce. W 2021 r. teatry i instytucje muzyczne zorganizowały 1,9 tys. przedstawień i koncertów, w których uczestniczyło 371,1 tys. widzów i słuchaczy (wzrost w porównaniu z 2020 r. odpowiednio o 47,4% i 32,0%). Na 1000 ludności w województwie pomorskim przypadało 157 widzów i słuchaczy w teatrach i instytucjach muzycznych (w Polsce – 125), co uplasowało województwo pomorskie na drugim miejscu w kraju po województwie mazowieckim.

W końcu grudnia 2021 r. w województwie pomorskim działało 31 kin stałych (o 3 więcej niż w 2020 r. i o 7 więcej niż w 2015 r.), które stanowiły 5,9% kin w kraju. Liczba widzów w kinach w 2021 r. wyniosła 2025,5 tys. i w skali roku zwiększyła się o 58,6%, natomiast w porównaniu z 2015 r. była niższa o 44,3%. Na 1000 ludności w województwie pomorskim przypadało 859 widzów w kinach (trzecia lokata w kraju po województwie mazowieckim i dolnośląskim), a w Polsce odpowiednio 723 widzów.

W końcu grudnia 2021 r. w województwie pomorskim działalność prowadziły 292 centra, domy i ośrodki kultury, kluby oraz świetlice (o 0,7% więcej niż w 2020 r. i o 9,0% mniej niż w 2015 r.). Większość tych instytucji stanowiły świetlice (48,6%), a najmniej było klubów (7,5%). W porównaniu z 2020 r. wzrosła liczba centrów kultury i świetlic, a zmniejszyła się liczba domów i ośrodków kultury oraz klubów. W 2021 r. centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice zorganizowały 10,7 tys. imprez, w których uczestniczyło 940,0 tys. osób (w 2020 r. odpowiednio 7,8 tys. imprez i 492,8 tys. uczestników). Na 1000 ludności w województwie pomorskim przypadało 399 uczestników imprez (w Polsce odpowiednio 481 uczestników). Wśród zorganizowanych imprez przeważały warsztaty (29,9%), natomiast największą liczbę uczestników zgromadziły koncerty (30,4%).

Tablica 25. Instytucje kultury
Stan w dniu 31 grudnia
Table 25. Cultural institutions
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Biblioteki publiczne i punkty biblioteczne Public libraries and library service points	403	371	366	357
Muzea i oddziały muzealne ^a Museums with branches ^a	73	83	90	89
Galerie Art galleries	21	23	20	22
Teatry i instytucje muzyczne Theatres and music institutions	14	15	16	15
Centra, domy i ośrodki kultury Centres of culture, cultural centres and establishments	128	132	131	128
Kluby i świetlice Clubs and community centres	193	197	159	164

^a Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach.
^a Starting from 2020, museums include only museums operating on the basis of a statute or regulations agreed upon with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums.

Tablica 25. Instytucje kultury (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 25. Cultural institutions (cont.)

As of 31 December

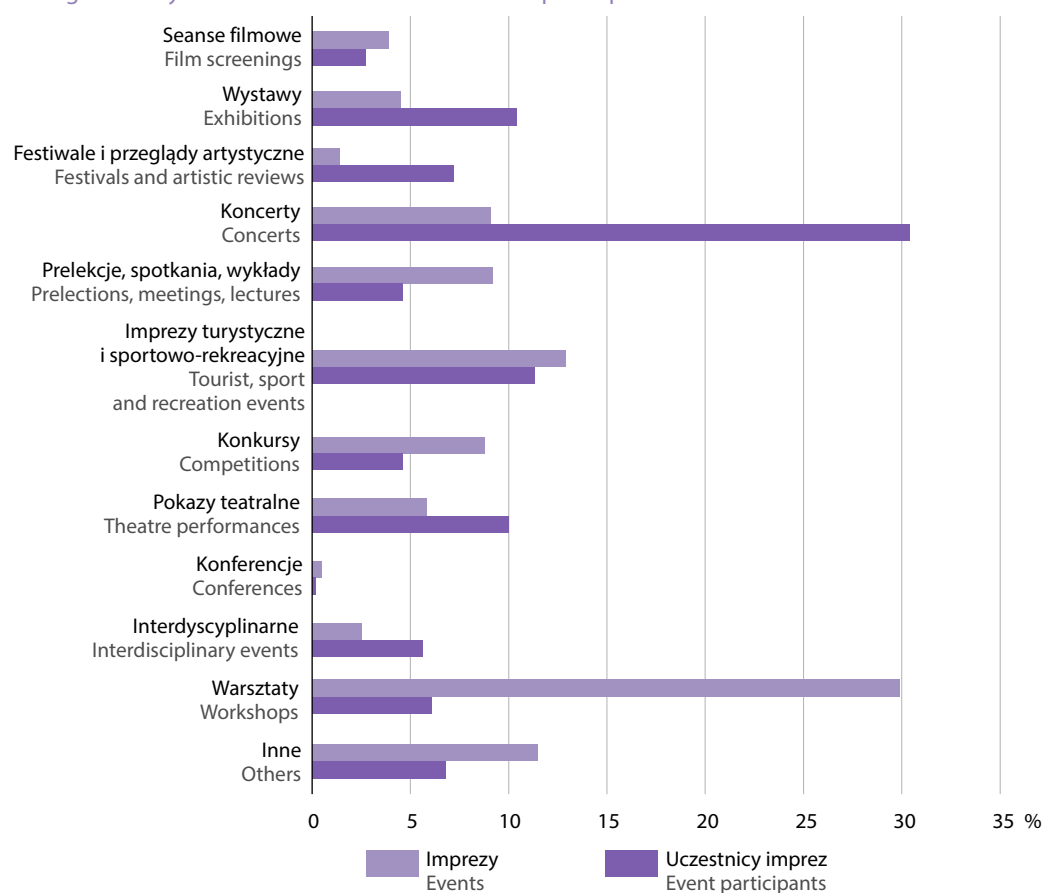
Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Kina stałe Indoor cinemas	24	32	28	31
Ludność na 1 placówkę biblioteczną Population per library establishment	5726	6318	6443	6607
Zwiedzający muzea i oddziały muzealne ^{ab} na 1000 ludności Museums and exhibition visitors ^{ab} per 1,000 population	1034	1609	700	951
Ludność na 1 instytucję kultury ^c Population per culture institution ^c	7189	7124	8132	8078

a Od 2020 r. do muzeów zaliczane są wyłącznie muzea działające w oparciu o uzgodniony z ministrem właściwym do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego statut bądź regulamin, zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 21 listopada 1996 r. o muzeach. b W ciągu roku. c Centra kultury, domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice.

a Starting from 2020, museums include only museums operating on the basis of a statute or regulations agreed upon with the minister responsible for culture and protection of national heritage, pursuant to Art. 6 of the Act of 21 November 1996 on museums. b W ciągu roku. c Centres of culture, cultural centres and establishments, clubs and community centres.

Wykres 35. Imprezy i uczestnicy imprez organizowanych przez placówki kultury w 2021 r.

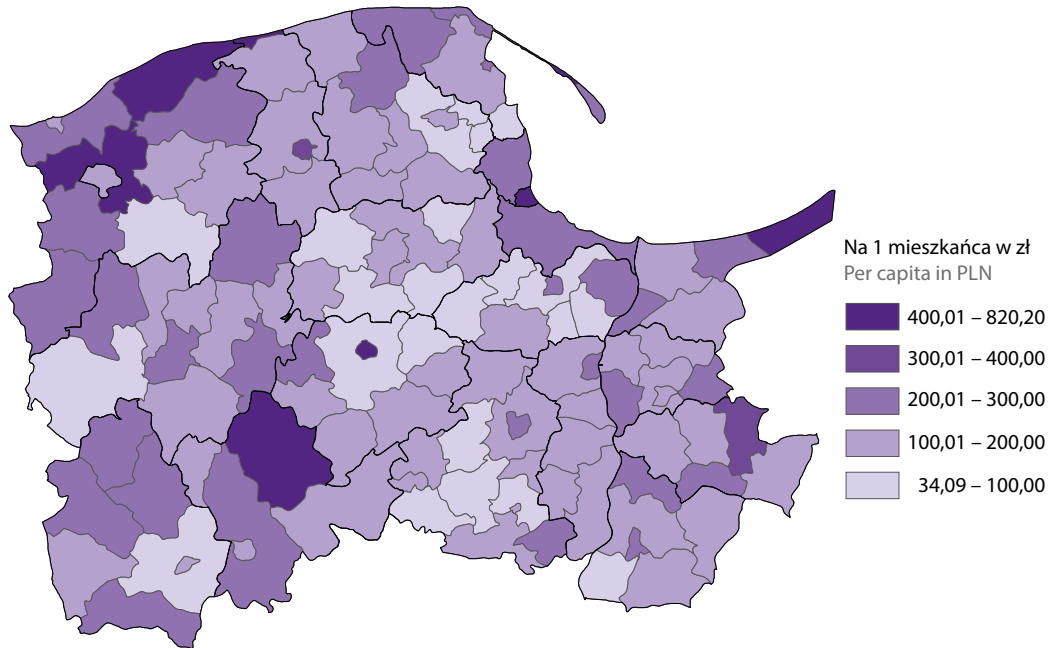
Chart 35. Events organised by culture institutions and the event participants in 2021

W 2021 r. w województwie pomorskim wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 209,03 zł (w 2020 r. – 186,97 zł, a w 2015 r. – 155,09 zł) i były wyższe niż w kraju, gdzie ukształtowały się na poziomie 198,21 zł. Wśród gmin i miast na prawach powiatu w województwie pomorskim najwyższe wydatki na 1 mieszkańca odnotowano w Sopocie (820,20 zł), gminie wiejskiej Smołdzino (714,64 zł) i gminie miejskiej Łeba (503,49 zł), natomiast najniższe w gminach wiejskich: Sadlinki (34,09 zł), Kościerzyna (47,36 zł) oraz Osieczna (48,42 zł).

Mapa 35. Wydatki budżetów gmin i miast na prawach powiatu w dziale „Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego” w 2021 r.

Map 35. Expenditure of gminas and cities with powiat status in “Culture and national heritage” division in 2021

Bezpieczeństwo publiczne

Public safety

Według wstępnych danych w 2022 r. liczba przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych wzrosła w porównaniu z 2021 r., na co wpływ miał wzrost liczby przestępstw we wszystkich kategoriach. Natomiast liczba wypadków drogowych zmniejszyła się w skali roku.

Od 2014 r. dane dotyczące przestępstw stwierdzonych w zakończonych postępowaniach przygotowawczych oraz wskaźników ich wykrywalności nie obejmują czynów karalnych popełnionych przez nieletnich, co powoduje brak porównywalności z danymi za lata poprzednie.

Przestępstwo stwierdzone jest to zdarzenie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo – zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. – jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego, zgodnie z Kodeksem karnym skarbowym – jest to przestępstwo skarbowe.

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

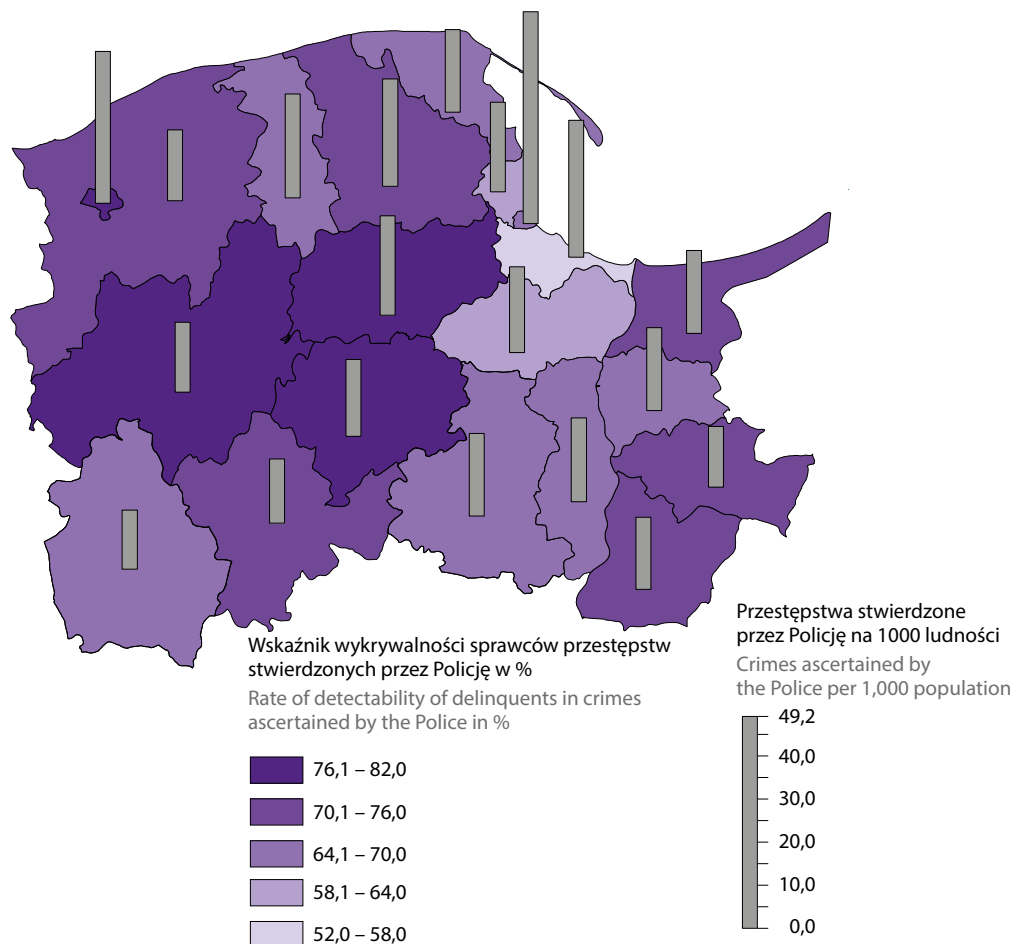
Zmiany w życiu społeczno-gospodarczym mieszkańców województwa pomorskiego wpłynęły na rozmiar przestępczości w województwie. Według wstępnych danych w 2022 r. w zakończonych postępowaniach przygotowawczych stwierdzono 54,8 tys. przestępstw, co oznacza wzrost zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 7,0% i o 11,8% (w Polsce odnotowano 863,0 tys. przestępstw oraz wzrost o 5,1% oraz o 7,9%).

Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw wyniósł 65,2% (w Polsce – 71,1%) wobec 62,5% w 2021 r. i 59,1% w 2015 r. Najwyższy wskaźnik wykrywalności odnotowano w powiecie bytowskim (82,0%), a najniższy w Gdańsku (52,0%).

Liczba przestępstw o charakterze gospodarczym wyniosła 15,0 tys. (wzrost o 19,5% w stosunku do 2021 r.), przy wskaźniku wykrywalności 67,6%, przestępstw drogowych 4,0 tys. (wzrost odpowiednio o 4,8%, a wskaźnik wykrywalności 98,5%), a przestępstw o charakterze kryminalnym – 33,9 tys. (wzrost o 2,4%, wskaźnik wykrywalności – 58,5%). W ogólnej liczbie przestępstw najczęściej odnotowano m.in. przestępstw przeciwko mieniu (30,4 tys., wskaźnik wykrywalności 44,7%), przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji (4,4 tys., wskaźnik wykrywalności 97,9%) oraz przeciwko rodzinie i opiece (3,1 tys., wskaźnik wykrywalności 99,9%).

Mapa 36. Zagrożenie przestępczością w 2022 r.

Map 36. Crime risk in 2022

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

Dane o **wypadkach drogowych** pochodzą z Systemu Ewidencji Wypadków i Kolizji (SEWiK) prowadzonego przez Komendę Główną Policji i obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

W 2022 r. w województwie pomorskim miały miejsce 1592 wypadki drogowe, o 10,4% mniej niż w 2021 r. i o 40,5% mniej niż w 2015 r. (w Polsce odpowiednio 21322 wypadki, spadek zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 6,5% i 35,3%). W wypadkach tych poszkodowanych zostało 2045 osób, w tym 100 osób to ofiary śmiertelne. Zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r. odnotowano spadek liczby osób poszkodowanych w wypadkach drogowych odpowiednio o 6,1% i 41,9%. Zmniejszyła się również liczba ofiar śmiertelnych w stosunku do 2021 r. (o 15,3%) i w porównaniu z 2015 r. (o 41,2%). Analizując wypadki drogowe na 100 tys. ludności województwo pomorskie uplasowało się na drugim miejscu w kraju (67,5) po województwie łódzkim (92,6), podczas gdy średnia dla kraju wyniosła 56,4.

Tablica 26. Wypadki drogowe ^a oraz ich skutki

Table 26. Road accidents ^a and their effects

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Wypadki Accidents	2675 ^b	1848	1776	1592
Ofiary śmiertelne Fatalities	170	169	118	100
na 100 wypadków per 100 road accidents	6,4 ^b	9,1	6,6	6,3
Ranni Injured persons	3347 ^b	2236	2060	1945
na 100 wypadków per 100 road accidents	125,1 ^b	121,0	116,0	122,2

^a Zarejestrowane przez Policję. ^b Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.

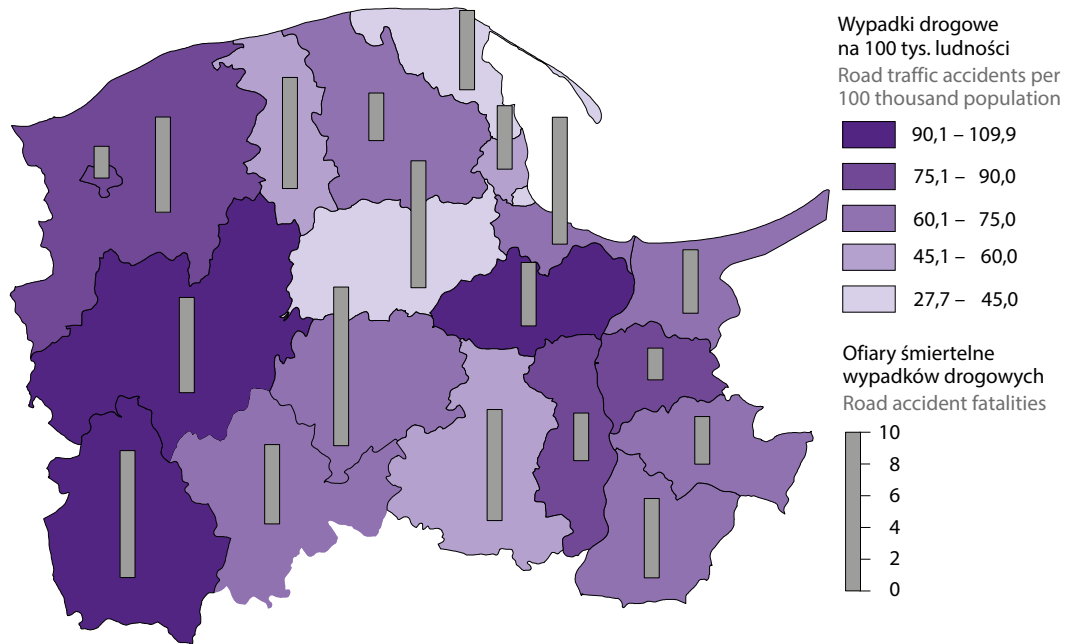
Źródło: dane Komendy Głównej Policji.

^a Registered by the Police. ^b Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

Source: data of the National Police Headquarters.

Mapa 37. Bezpieczeństwo na drogach w 2022 r.

Map 37. Road safety in 2022

Źródło: dane Komendy Głównej Policji.
Source: data of the National Police Headquarters.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

W 2022 r. w województwie pomorskim udział gospodarstw domowych (z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata) posiadających dostęp do Internetu w domu oraz udział osób w wieku 16-74 lata, które korzystały z Internetu wzrósł zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r.

Tablica 27. Gospodarstwa domowe posiadające dostęp do Internetu w domu oraz osoby korzystające z Internetu
Table 27. Households with access to the Internet at home and Internet users

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022
Odsetek gospodarstw domowych ^a posiadających dostęp do Internetu w domu Percentage of households ^a with access to the Internet at home	78,1	90,5	92,1	95,8
Odsetek osób ^b korzystających z Internetu Percentage of individuals ^b using the Internet	76,8	87,8	91,9	94,9
Odsetek osób ^b korzystających regularnie (co najmniej raz w tygodniu) z Internetu Percentage of individuals ^b using the Internet regularly (at least once a week)	71,1	84,3	88,6	91,0

a Dane dotyczą gospodarstw domowych z osobami w wieku 16-74 lata. b Osoby w wieku 16-74 lata.
a Data concern households with persons aged 16-74. b Persons aged 16-74.

Wskaźnik gospodarstw domowych posiadających w domu dostęp do Internetu dotyczy wszystkich gospodarstw z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata, posiadających połączenie z Internetem poprzez dowolne urządzenie (uwzględniając również urządzenia przenośne, w tym smartfony), a nie gospodarstw będących jedynie w zasięgu tej infrastruktury.

Powszechny dostęp do Internetu umożliwia społeczeństwu komunikację w sferze społecznej, kulturalnej i biznesowej. W 2022 r. w województwie pomorskim dostęp do Internetu w domu posiadało 95,8% gospodarstw domowych (z co najmniej jedną osobą w wieku 16-74 lata). Wskaźnik ten wzrósł w porównaniu z 2021 r. o 3,7 p.proc., a w porównaniu z 2015 r. o 17,7 p.proc. W województwie pomorskim regularnie (co najmniej raz w tygodniu) korzystało z Internetu 91,0% osób w wieku 16-74 lata (w 2021 r. – 88,6%, a w 2015 r. – 71,1%).

Spośród gospodarstw domowych posiadających dostęp do Internetu w województwie pomorskim, 95,6% korzystało z łączy szerokopasmowych, co oznacza wzrost w skali roku o 3,9 p.proc. Dostęp do szerokopasmowego łącza stacjonarnego posiadało 73,9% gospodarstw domowych (wzrost o 6,3 p.proc.), natomiast z szerokopasmowego łącza mobilnego korzystało 69,5% gospodarstw domowych (wzrost o 5,9 p.proc.).

Wykres 36. Osoby^a zamawiające przez Internet towary lub usługi do użytku prywatnego w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 36. Individuals^a ordering goods or services via the Internet for private use during the last 12 months

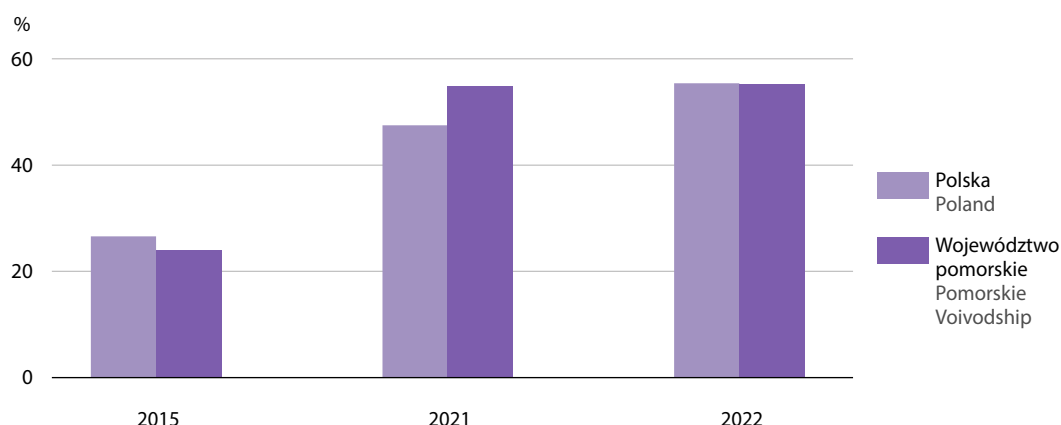
^a Osoby w wieku 16-74 lata.
^a Persons aged 16-74.

W 2022 r. zakupów towaru lub usługi przez Internet w ciągu ostatnich 12 miesięcy od momentu przeprowadzenia badania dokonało 71,1% mieszkańców województwa pomorskiego w wieku 16–74 lata, o 10,6 p.proc. więcej niż przed rokiem (w Polsce odpowiednio – 64,6%, wzrost o 3,4 p.proc.).

W latach 2015–2022 systematycznie wzrastał udział osób zamawiających towary lub usługi do użytku prywatnego w sieci w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających moment przeprowadzenia badania. W województwie pomorskim udział ten wzrósł o 34,8 p.proc., a w Polsce o 27,7 p.proc.

Wykres 37. Osoby ^a korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy

Chart 47. Individuals ^a using e-government services during the last 12 months

^a Osoby w wieku 16-74 lata.
^a Persons aged 16-74.

W 2022 r. w województwie pomorskim osoby korzystające w ciągu ostatnich 12 miesięcy od momentu przeprowadzenia badania z usług administracji publicznej przez Internet stanowiły 55,1% ogólnej liczby osób w wieku 16-74 lata (w Polsce – 55,4%), co oznacza wzrost w porównaniu z 2021 r. i 2015 r. odpowiednio o 0,2 p.proc. i o 31,4 p.proc. (w Polsce wzrost o 7,9 p.proc. i o 28,8 p.proc.). Wśród osób korzystających z usług administracji publicznej przez Internet największym zainteresowaniem cieszyło się pobieranie lub drukowanie formularzy urzędowych. Z możliwości tej skorzystało 28,8% mieszkańców województwa pomorskiego (w kraju 29,1%).

Aktywność społeczna

Social activity

W 2022 r. w województwie pomorskim odnotowano wzrost liczby fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wpisanych do rejestru REGON w porównaniu z 2015 r. W 2020 r. działało mniej rejestrowych organizacji non-profit niż w 2016 r.

Tablica 28. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON

Stan w dniu 31 grudnia

Table 28. Foundations, associations and social organisations entered in the REGON register
As of 31 December

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	Specification
Ogółem	8103	8906	9181	9579	Total
Na 10 tys. ludności	35,1	37,8	38,9	40,6	Per 10 thousand population

Według stanu na koniec 2022 r. do rejestru REGON w województwie pomorskim wpisanych było 9579 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, co oznacza wzrost w stosunku do 2021 r. o 4,3%, a w porównaniu z 2015 r. o 18,2%. W 2022 r. stanowiły one 6,0% tego typu podmiotów w całym kraju.

W przeliczeniu na 10 tys. ludności liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych wyniosła 40,6 wobec 35,1 w 2015 r. (w kraju odpowiednio 42,6 i 35,1). Pod względem wysokości tego wskaźnika województwo pomorskie uplasowało się na dwunastej pozycji w kraju (w 2015 r. – ósme miejsce).

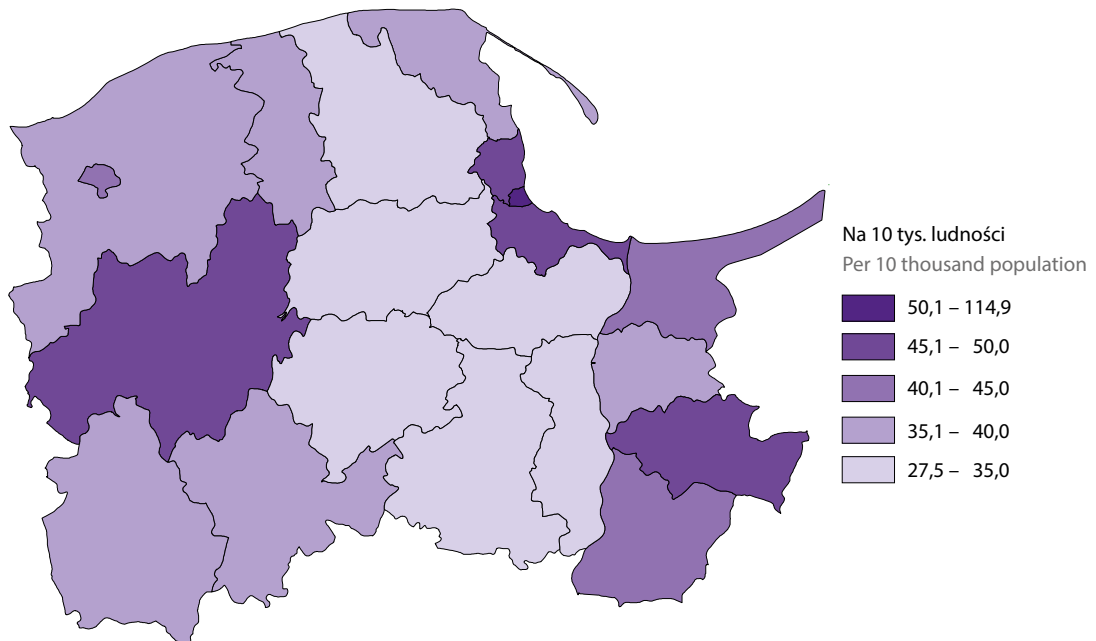
W końcu 2022 r. najwięcej zarejestrowanych fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych odnotowano w Gdańsku – 2422, natomiast najmniej w powiecie nowodworskim – 136. Przeliczając liczbę fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 10 tys. mieszkańców najwyższy wskaźnik odnotowano w Sopocie – 114,9, a najniższy w powiecie wejherowskim – 27,5.

Mapa 38. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne wpisane do rejestru REGON w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 38. Foundations, associations and social organisations entered in the REGON register in 2022

As of 31 December

Sektor non-profit – zalicza się do niego podmioty, które spełniają następujące warunki:

- 1) są w odpowiednim stopniu sformalizowane (np. w wyniku zarejestrowania we właściwym urzędzie) lub przynajmniej ich cele, sposób działania i struktura mają charakter trwały,
- 2) są instytucjonalnie odrębne od administracji publicznej,
- 3) mają charakter niezarobkowy (działają nie dla zysku i nie rozdzielają ewentualnej nadwyżki między swoich członków, pracowników itp.),
- 4) są samorządne (władze i kierunki działania określone są wewnątrz organizacji),
- 5) charakteryzują się dobrowolnością uczestnictwa w działalności organizacji.

W 2020 r. na terenie województwa pomorskiego aktywnie działało 5,4 tys. rejestrowych organizacji non-profit (w 2018 r. – 5,2 tys., a w 2016 r. – 5,5 tys.), które stanowiły 5,7% wszystkich organizacji w kraju (95,1 tys.). Najwięcej aktywnych organizacji non-profit (99,2%) to podmioty ekonomii społecznej, a co siódma organizacja posiadała status organizacji pożytku publicznego (0,8 tys.). Najliczniejszą grupę organizacji non-profit stanowiły stowarzyszenia i podobne organizacje społeczne – 70,9% (3,8 tys.) oraz fundacje – 19,9% (1,1 tys.). W przeliczeniu na 10 tys. ludności w województwie pomorskim były 23 organizacje non-profit (22 w 2018 r. i 24 w 2016 r.). W kraju wskaźnik ten wyniósł 25 w 2020 r. (23 w 2018 r. i 24 w 2016 r.).

Organizacje non-profit prowadzą różnorodną działalność. W 2020 r. w województwie pomorskim w ramach swojej działalności statutowej organizacje najczęściej zajmowały się sportem, turystyką, rekreacją, hobby – 26,3% (26,9% w Polsce), kulturą i sztuką – 14,4% (12,4% w kraju), edukacją i wychowaniem, badaniami naukowymi – 11,4% (10,5% w kraju), ratownictwem – 10,0% (15,3% w kraju) oraz pomocą społeczną i humanitarną – 9,9% (8,3% w kraju).

W 2020 r. większość badanych organizacji non-profit prowadziła wyłącznie nieodpłatną działalność statutową (67,2%), natomiast udział organizacji prowadzących odpłatną działalność statutową lub działalność gospodarczą wyniósł 32,8%, w tym 4,6% stanowiły organizacje pozyskujące środki finansowe z obu tych źródeł (w Polsce odpowiednio 27,4% i 3,7%).

Na koniec 2020 r. aktywne organizacje rejestrowe posiadały 336,8 tys. członkostw osób fizycznych. Mediana liczby członków wyniosła 26 osób (w Polsce 28 osób). Do badanych organizacji non-profit częściej należeli mężczyźni – 57,7% (w kraju – 55,2%).

W 2020 r. większość organizacji non-profit działała wyłącznie w oparciu o pracę społeczną (wolontariat). Brak korzystania z płatnego personelu deklarowało 57,3% organizacji non-profit (w kraju 61,6%), co oznacza wzrost w porównaniu z 2018 r. o 3,0 p.proc. (w kraju wzrost o 5,7 p.proc.). Wolontariat w województwie pomorskim świadczyło 85,8 tys. osób (zarówno członków organizacji, jak i osób niebędących członkami).

W organizacjach non-profit korzystających z pracy płatnej, częściej występowało zatrudnienie wyłącznie w ramach umów cywilnoprawnych (umowy zlecenia, umowy o dzieło itp.) niż zatrudnienie etatowe. Korzystanie z pracy płatnej wyłącznie w oparciu o umowy cywilnoprawne dotyczyło 25,6% organizacji, o 1,7 p.proc. mniej niż w 2018 r. (w kraju udział wyniósł 24,1%, o 4,5 p.proc. mniej). Natomiast udział podmiotów zatrudniających pracowników na podstawie stosunku pracy w województwie pomorskim zmniejszył się z 18,4% do 17,1% (w kraju odpowiednio spadek z 15,6% do 14,2%).

Rozdział 6

Chapter 6

Gospodarka

Economy

6.1. Produkt krajowy brutto

6.1. Gross domestic product

Produkt krajowy brutto w województwie pomorskim w 2021 r. (według wstępnego szacunku) był wyższy niż rok wcześniej i wzrost ten był najwyższy w porównaniu z latami 2015-2020. Od 2015 r. rosła relacja PKB na 1 mieszkańca według parytetu siły nabywczej do średniej unijnej. W 2020 r. w skali roku odnotowano wzrost wartości dodanej brutto w przeliczeniu na 1 pracującego.

Produkt krajowy brutto (PKB) przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

Według wstępnych danych wartość produktu krajowego brutto wytworzonego w województwie pomorskim w 2021 r. wyniosła 157486 mln zł i w porównaniu z rokiem poprzednim była (w cenach bieżących) wyższa o 15,8% (w porównaniu z 2015 r. o 52,0%). Był to wzrost wyższy od przeciętnego w kraju o 3,6 p.proc. Udział województwa w generowaniu PKB kraju wyniósł 6,0% i był o 0,2 p.proc. wyższy niż w 2020 r. i w 2015 r.

Produkt krajowy brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca w 2021 r. wyniósł 66793 zł (o 15,8% więcej niż w 2020 r. i o 48,6% więcej niż w 2015 r.), co uplasowało województwo pomorskie na piątym miejscu w kraju po województwach: mazowieckim, dolnośląskim, wielkopolskim i śląskim. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca stanowił 96,7% wartości krajowej (w 2020 r. – 94,2%, a w 2015 r. – 96,1%).

Na podstawie danych dla lat 2015¹–2021 można stwierdzić, że w województwie pomorskim wartość PKB na 1 mieszkańca wyrażona we wspólnej umownej walucie – standardzie siły nabywczej (PPS) rosła, stanowiąc od 67% do 75% średniej obliczonej dla 27² państw Unii Europejskiej.

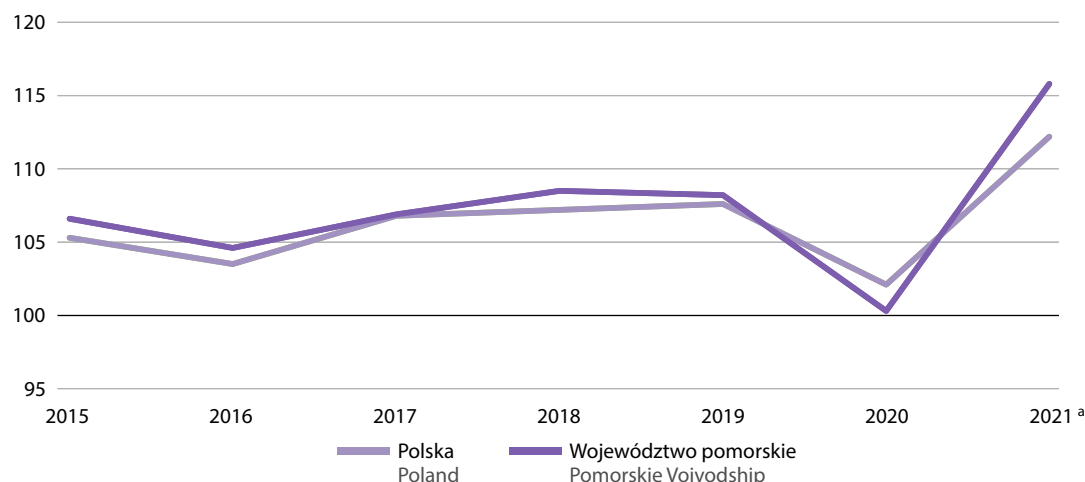
¹ Dane będą przedmiotem dalszej rewizji, zgodnie z rekomendacjami Zharmonizowanej Europejskiej Polityki Rewizji (HERP).
² Bez Wielkiej Brytanii.

Wykres 38. Dynamika produktu krajowego brutto (ceny bieżące)

rok poprzedni=100

Chart 38. Indices of gross domestic product (current prices)

previous year=100

a Wstępny szacunek.
a Preliminary estimate.

W 2020 r. według danych zrewidowanych udziały poszczególnych podregionów w generowaniu PKB województwa kształtowały się na poziomie od 6,8% w podregionie chojnickim do 47,7% w podregionie trójmiejskim (w 2015 r. odpowiednio od 6,5% do 47,5% w tych samych podregionach). W porównaniu z 2015 r. cztery podregiony zwiększyły swój udział w tworzeniu produktu krajowego brutto województwa: gdański (o 0,4 p.proc.), chojnicki (o 0,3 p.proc.), trójmiejski (o 0,2 p.proc.) i słupski (o 0,1 p.proc.). Natomiast udział podregionu starogardzkiego zmniejszył się (o 0,9 p.proc.). PKB wytworzony w podregionie trójmiejskim stanowił w 2020 r. 2,8% ogólnej wartości wytworzonej w całym kraju (wzrost o 0,1 p.proc. w porównaniu z 2015 r.).

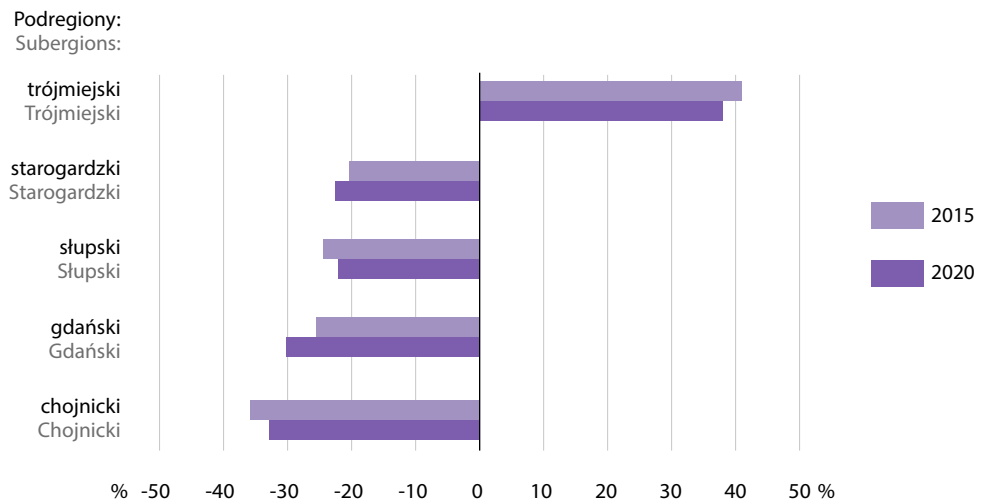
W województwie pomorskim wartość PKB w przeliczeniu na 1 mieszkańca była wyraźnie zróżnicowana w poszczególnych podregionach – w 2020 r. wskaźnik ten wyniósł od 41170 zł w podregionie chojnickim do 84474 zł w podregionie trójmiejskim – odpowiednio od 71,4% do 146,5% średniej wojewódzkiej. W porównaniu z 2015 r. udziały podregionu chojnickiego i słupskiego wzrosły w stosunku do średniej wojewódzkiej odpowiednio o 4,6 p.proc. i o 4,1 p.proc., natomiast w podregionach: gdańskim, starogardzkim i trójmiejskim odnotowano spadek odpowiednio o 3,5 p.proc., o 0,5 p.proc. i o 0,1 p.proc.

Pod względem wartości PKB na 1 mieszkańca podregion trójmiejski zajmował w 2020 r. szóstą lokatę w Polsce, przewyższając średnią krajową o 38,0% (w 2015 r. o 40,9%). W pozostałych podregionach województwa PKB na 1 mieszkańca stanowił od 67,2% średniej krajowej w podregionie chojnickim do 77,9% w podregionie słupskim (w 2015 r. odpowiednio od 64,2% w podregionie chojnickim do 79,6% w podregionie starogardzkim). Rozpiętość między podregionami o najniższym i najwyższym wskaźniku zmniejszyła się o 5,9 p.proc. (do 70,8 p.proc.).

W ciągu pięciu lat nie odnotowano znaczących zmian wskaźnika dyspersji PKB na 1 mieszkańca obliczonego na poziomie podregionów – w 2020 r. wyniósł on 30,2%, w 2019 r. – 34,8%, a w 2015 r. – 30,2%.

Wykres 39. Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według podregionów (ceny bieżące) – odchylenia względne od przeciętnej wartości w kraju

Chart 39. Gross domestic product per capita by subregions (current prices) – relative deviations from the national average value

Wskaźnik dyspersji (miara zróżnicowania) regionalnego produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca na poziomie podregionów (NUTS 3) został obliczony jako suma wartości bezwzględnych różnic między wartościami dla podregionów danego województwa a wartością produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca dla tego województwa, ważonych udziałem liczby ludności poszczególnych podregionów w województwie, wyrażona w procentach produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca dla danego województwa.

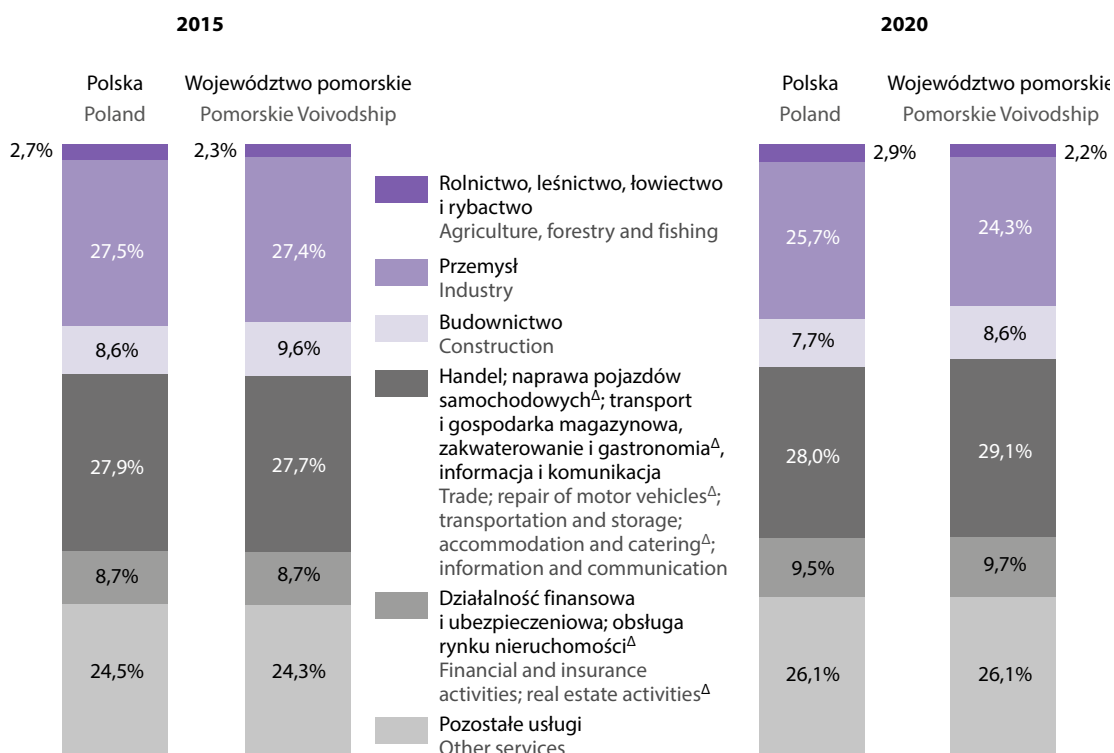
Wartość dodana brutto (WDB) mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

Wartość dodana brutto (WDB) wytworzona w województwie pomorskim w 2020 r. (według danych zrewidowanych) wyniosła 119815 mln zł. Wydajność pracy, mierzona wartością dodaną brutto przypadającą na 1 pracującego, wyniosła 139607 zł i była (w cenach bieżących) wyższa o 3,0% niż w 2019 r. i o 18,7% niż w 2015 r. Wydajność pracy stanowiła 98,4% wartości krajowej (w 2019 r. o 2,9%, a w 2015 r. o 3,6% więcej niż średnio w kraju).

W latach 2015–2020 w województwie pomorskim, podobnie jak w kraju, największy udział w generowaniu wartości dodanej brutto osiągnęły jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji, a najmniejszy udział – jednostki działające w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie.

W 2020 r. jednostki prowadzące działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji wypracowały 29,1% WDB województwa (w 2019 r. – 29,1%, a w 2015 r. – 27,7%). Udział jednostek świadczących pozostałe usługi (w tym administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) stanowił 26,1% WDB województwa i był o 1,0 p.proc. wyższy niż w 2019 r. i o 1,8 p.proc. wyższy niż w 2015 r. Jednostki przemysłowe wytworzyły 24,3% wartości dodanej brutto województwa – o 1,4 p.proc. mniej niż w 2019 r. i o 3,1 p.proc. mniej niż w 2015 r. Jednostki prowadzące działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości wytworzyły 9,7% wojewódzkiej wartości dodanej brutto – o 0,4 p.proc. więcej niż w 2019 r. i o 1,0 p.proc. więcej niż w 2015 r. Jednostki budowlane wypracowały 8,6% WDB województwa – o 0,1 p.proc. mniej niż w 2019 r. i o 1,0 p.proc. mniej niż w 2015 r. Udział rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa w generowaniu wojewódzkiej wartości dodanej brutto wyniósł 2,2% – o 0,1 p.proc. więcej niż w 2019 r. i o 0,1 p.proc. mniej niż w 2015 r.

Wykres 40. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności (ceny bieżące)
Chart 40. Gross value added by kind of activity (current prices)

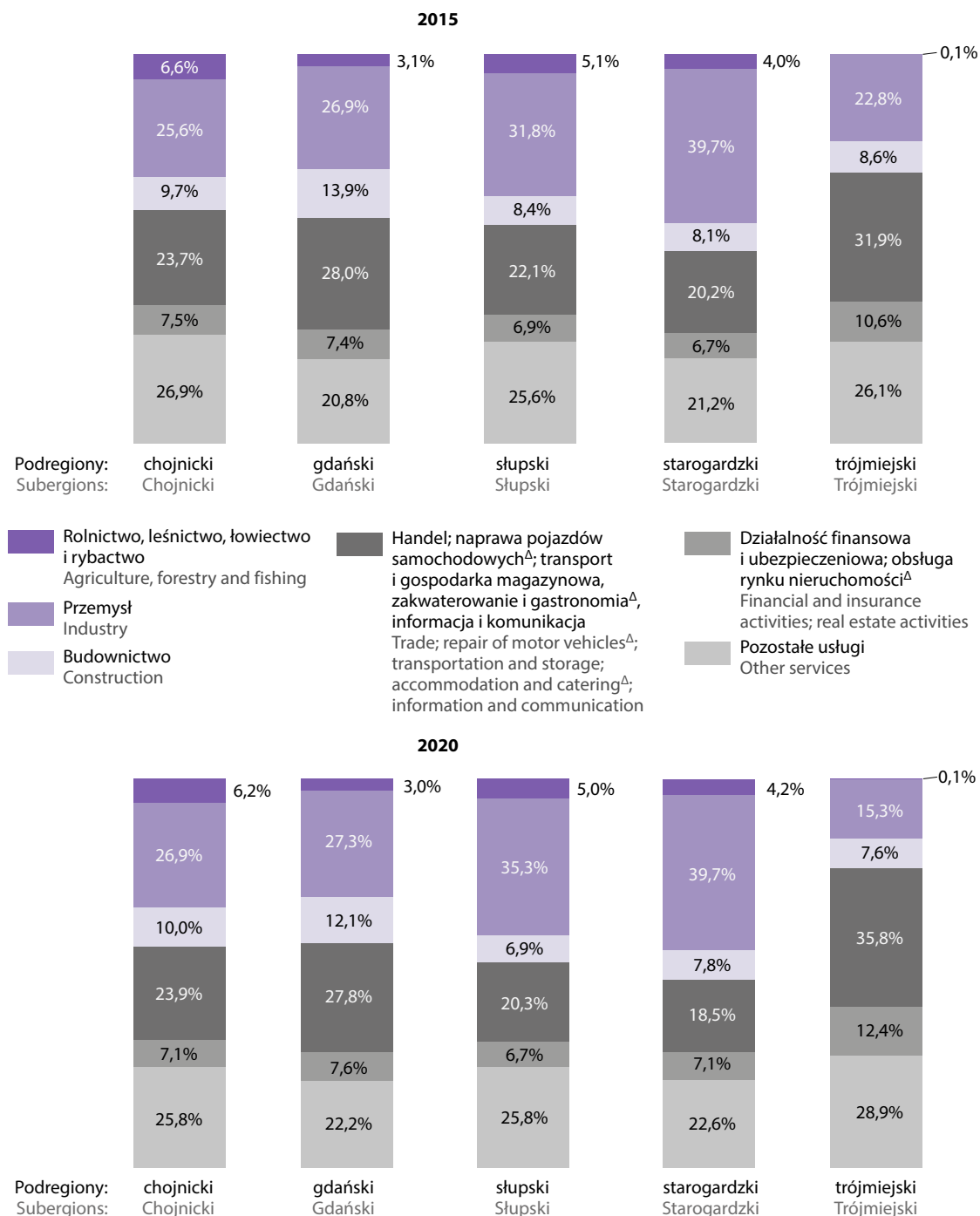

W 2020 r. odnotowano znaczne zróżnicowanie udziału jednostek przemysłowych w generowaniu wartości dodanej brutto – od 15,3% w podregionie trójmiejskim do 39,7% w podregionie starogardzkim (w 2015 r. od 22,8% do 39,7% w tych samych podregionach). Udział podmiotów prowadzących działalność w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji w tworzeniu wartości dodanej brutto kształtował się na poziomie od 18,5% w podregionie starogardzkim do 35,8% w podregionie trójmiejskim (w 2015 r. od 20,2% do 31,9% w tych samych podregionach). Najmniej zróżnicowany był udział jednostek budowlanych – od 6,9% w podregionie słupskim do 12,1% w podregionie gdańskim (w 2015 r. od 8,1% w podregionie starogardzkim do 13,9% w podregionie gdańskim).

Na przestrzeni lat 2015–2020 największe zmiany w strukturze rodzajowej gospodarki poszczególnych podregionów zaobserwowano w przemyśle (od minus 7,5 p.proc. w podregionie trójmiejskim do plus 3,5 p.proc. w podregionie słupskim). Nieco mniejsze zmiany miały miejsce w handlu; naprawie pojazdów samochodowych; transporcie i gospodarce magazynowej; zakwaterowaniu i gastronomii; informacji i komunikacji (od minus 1,8 p.proc. w podregionie słupskim do plus 3,9 p.proc. w podregionie trójmiejskim). Zmiany notowane w pozostałych rodzajach działalności zawierały się w przedziale od minus 1,8 p.proc. do plus 2,8 p.proc.

Wydajność pracy mierzona wartością dodaną brutto w przeliczeniu na 1 pracującego w województwie pomorskim w 2020 r. najwyższa była w podregionie trójmiejskim – 156181 zł (spadek o 1,6% w stosunku do 2019 r. i wzrost o 16,1% w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 110,0% średniej krajowej (120,5% w 2019 r. i 118,5% w 2015 r.). Najniższą wydajność pracy odnotowano w podregionie chojnickim – 113035 zł (wzrost o 13,1% w stosunku do 2019 r. oraz o 31,9% porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 79,6% wartości krajowej (75,5% w 2015 r.).

Wykres 41. Wartość dodana brutto według rodzajów działalności i podregionów (ceny bieżące)
 Chart 41. Gross value added by kind of activity and subregions (current prices)

6.2. Przedsiębiorczość

6.2. Entrepreneurship

Podmioty gospodarki narodowej

Entities of the national economy

Według stanu na koniec 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost liczby podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON. Wzrosła również liczba podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 ludności. W skali roku zwiększyła się zarówno liczba nowo zarejestrowanych, jak i wyrejestrowanych podmiotów. Począwszy od 2015 r. nadal największy udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych podmiotów w rejestrze REGON stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Podmiot gospodarki narodowej to osoba prawna, jednostka organizacyjna niemająca osobowości prawnej oraz osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą.

W systemie REGON pojęcie podmiotu gospodarki narodowej jest tożsame z pojęciem jednostki prawnej. Posiadanie osobowości prawnej nie jest kryterium określenia podmiotu jako jednostki prawnej. Dane nie obejmują osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

W województwie pomorskim według stanu na koniec grudnia 2022 r. w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej REGON zarejestrowanych było 344569 podmiotów gospodarczych, co stanowiło 6,9% ogólnej liczby podmiotów zarejestrowanych w kraju. W porównaniu z końcem 2021 r. liczba podmiotów zwiększyła się o 3,8%, a w stosunku do 2015 r. wzrost wyniósł 22,2% (w Polsce liczba podmiotów wzrosła odpowiednio o 3,3% i o 19,4%). Pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON województwo pomorskie uplasowało się na szóstym miejscu w kraju.

Dominującą grupę (96,0% ogólnej liczby podmiotów) stanowiły jednostki z sektora prywatnego, które skupiały 330630 podmiotów, a ich liczba wzrosła w stosunku do 2021 r. o 3,7%. Jednocześnie odnotowano w skali roku wzrost liczby podmiotów w sektorze publicznym o 0,1%.

Tablica 29. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 29. Entities of the national economy in the REGON register ^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	2022 Polska=100 Poland=100
Ogółem Total	281861	318518	331929	344569	6,9
sektor publiczny public sector	7813	7102	7084	7091	6,3
sektor prywatny private sector	272446	306524	318967	330630	6,9

^a W podziale według sektorów własności bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

^a In the breakdown by ownership sectors, excluding the entities for which the information about ownership form is not included in the REGON register.

Tablica 29. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 29. Entities of the national economy in the REGON register^a (cont.)

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	2022 Polska=100 Poland=100
Ogółem (dok.): Total (cont.):					
W tym: Of which:					
spółki partnerships and companies	47994	50370	53011	55498	6,0
fundacje foundations	1476	2016	2133	2312	6,7
stowarzyszenia i organizacje społeczne associations and social organisations	6627	6890	7048	7267	5,8
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą natural persons conducting economic activity	200399	233511	243540	252857	7,1

a W podziale według sektorów własności bez podmiotów, dla których informacja o formie własności nie występuje w rejestrze REGON.

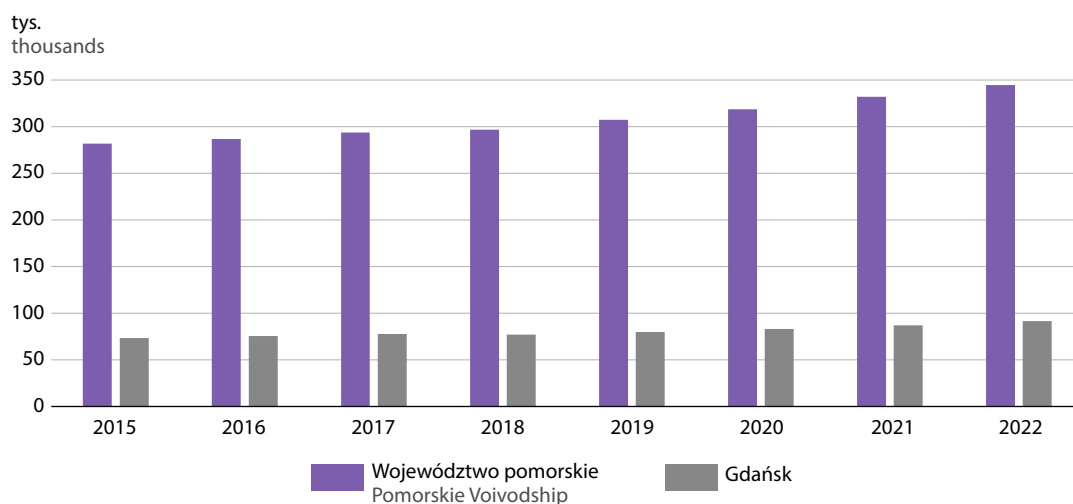
a In the breakdown by ownership sectors, excluding the entities for which the information about ownership form is not included in the REGON register.

Wykres 42. Podmioty gospodarki narodowej

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 42. Entities of the national economy

As of 31 December

W końcu 2022 r. w województwie pomorskim liczba podmiotów gospodarki narodowej w przeliczeniu na 1000 ludności wyniosła 146,1 (czwarte miejsce w kraju), w 2021 r. – 140,7, a w 2015 r. – 122,1 (w Polsce odpowiednio 132,3; 127,6; 108,9). Pod względem przestrzennego rozmieszczenia podmiotów dominowała Krynica Morska, gdzie odnotowano 423,7 podmiotów na 1000 ludności, Łeba – 418,4, Jastarnia – 340,6, a najniższą liczbę podmiotów w przeliczeniu na 1000 ludności odnotowano w Starym Targu – 70,5, w Sadlinkach – 70,6 oraz w Mikołajkach Pomorskich – 70,6.

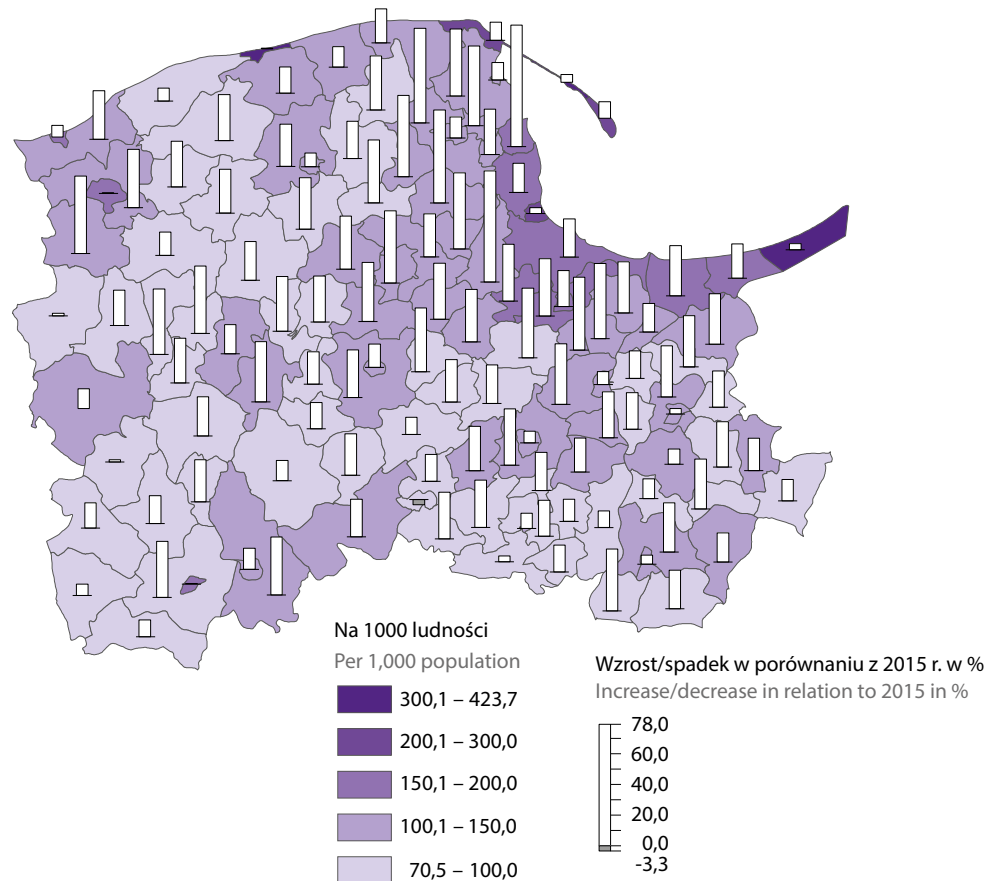
W końcu 2022 r. największy wzrost liczby podmiotów w skali roku odnotowano w gminach: Malbork o 11,0%, Szemud o 10,5% oraz Osieczna o 9,6%. Natomiast największy spadek liczby podmiotów odnotowano w gminach: Stary Dzierżoń – o 1,9%, Czarne – 1,6% i Debrzno – o 1,3%.

Mapa 39. Podmioty gospodarki narodowej w 2022 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 39. Entities of the national economy in 2022

As of 31 December

W 2022 r. w województwie pomorskim zarejestrowano 28675 nowych podmiotów (wzrost o 4,1% w stosunku do 2021 r.), natomiast wyrejestrowano 16207 podmiotów (odpowiednio wzrost o 12,3%). Największy udział w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 83,4% (wzrost o 0,8 p.proc. w stosunku do 2021 r.) oraz spółki handlowe – 11,9% (spadek o 0,8 p.proc.).

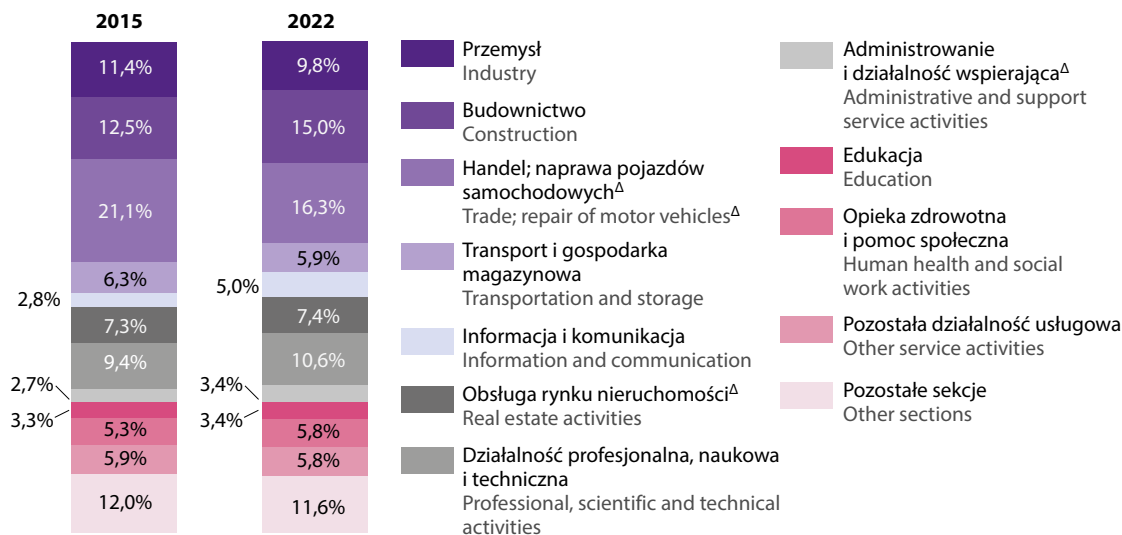
Wśród zarejestrowanych w województwie pomorskim podmiotów gospodarki narodowej dominowały jednostki, których podstawową działalnością był handel; naprawa pojazdów samochodowych – 16,3% ogólnej liczby podmiotów (wzrost o 0,3% w stosunku do 2021 r.), budownictwo – 15,0% (wzrost o 5,6%) oraz działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 10,6% (wzrost o 5,0%). Największy wzrost liczby zarejestrowanych podmiotów w odniesieniu do 2015 r. odnotowano w sekcji informacja i komunikacja z 7957 do 17158 (o 115,6%).

Wykres 43. Podmioty gospodarki narodowej według wybranych sekcji PKD

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 43. Entities of the national economy by selected PKD sections

As of 31 December

Według stanu na koniec 2022 r. w sektorze prywatnym w podziale podmiotów według form prawnych dominowały osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą – 73,4% ogólnej liczby zarejestrowanych podmiotów (analogicznie jak w 2021 r.).

W końcu 2022 r. w województwie pomorskim w rejestrze REGON wpisanych było 55498 spółek (wzrost zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r. odpowiednio o 4,7% i 15,6%) oraz 9579 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych (wzrost odpowiednio o 4,3% i 18,2%).

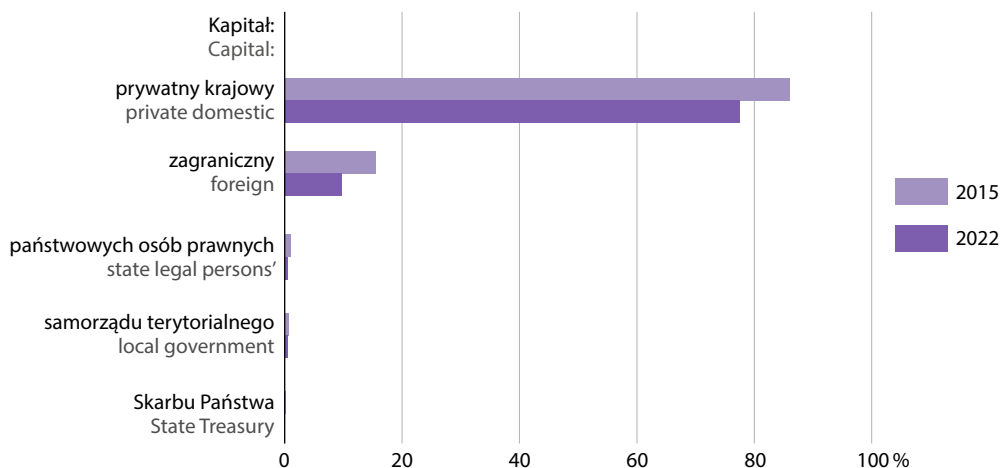
W 37005 zarejestrowanych spółkach handlowych w podziale według rodzaju kapitału największy udział miał kapitał prywatny krajowy – 77,5% oraz kapitał zagraniczny – 9,8%. Natomiast w podziale według sekcji najwięcej spółek handlowych prowadziło działalność w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych – 16,9% ogólnej liczby spółek handlowych oraz budownictwo – 15,1%.

Wykres 44. Spółki handlowe według rodzaju kapitału ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 44. Commercial companies by type of capital ^a

As of 31 December

a Danych dotyczących liczby spółek według rodzaju kapitału nie należy sumować na „ogółem”, ponieważ ujmują one spółki według występowania w nich rodzaju kapitału, a nie kapitału przeważającego.

a Data on the number of companies by type of capital should not be added up to “total” as they include companies by share of capital type rather than their predominant capital.

Działalność badawcza i rozwojowa oraz innowacyjna

Research and development as well as innovation activity

Od 2015 r. w województwie pomorskim zaobserwowano systematyczny wzrost nakładów wewnętrznych poniesionych na działalność B+R w cenach bieżących oraz wzrost liczby podmiotów w działalności B+R. Natomiast wzrost liczby personelu wewnętrznego B+R wyrażonej w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) notowany jest od 2016 r.

W badaniu z zakresu działalności badawczej i rozwojowej w województwie pomorskim według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. 501 podmiotów wykazało prowadzenie działalności badawczej i rozwojowej, co oznacza wzrost w skali roku o 76 podmiotów. Wśród jednostek, które w 2020 r. i 2021 r. wykazały działalność B+R zdecydowanie dominowały jednostki z sektora przedsiębiorstw, dla których działalność badawcza i rozwojowa nie była podstawową działalnością.

Działalność badawcza i rozwojowa (B+R) to ogół działań polegających na prowadzeniu i wspieraniu badań naukowych i prac rozwojowych. Jest to praca twórcza, prowadzona w sposób metodyczny, podejmowana w celu zwiększenia zasobów wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie oraz w celu tworzenia nowych zastosowań dla wiedzy już istniejącej.

Nakłady wewnętrzne na działalność B+R to wartość prac badawczych i rozwojowych danej jednostki wykonanych przez jej własne zaplecze badawcze, niezależnie od źródeł ich finansowania.

Ogólna wartość nakładów wewnętrznych poniesionych na działalność B+R w 2021 r. w województwie pomorskim wyniosła 2891,2 mln zł i w porównaniu z 2015 r. i 2020 r. zwiększyła się odpowiednio o 150,1% i 22,2%. Większość nakładów wewnętrznych na działalność B+R stanowiły nakłady bieżące (2534,6 mln zł), które stanowiły 87,7% nakładów ogółem i w stosunku do 2015 r. i 2020 r. były wyższe o 171,4% i 18,3%. W nakładach bieżących dominowały nakłady osobowe – 1691,0 mln zł (wzrost o 21,9% w porównaniu z 2020 r.). Natomiast nakłady inwestycyjne (356,4 mln zł) stanowiły 12,3% nakładów wewnętrznych na działalność B+R, a ich wartość była wyższa o 59,6% niż w 2020 r.

W 2021 r. w województwie pomorskim analizując sektory wykonawcze, największe nakłady wewnętrzne na działalność B+R poniosły podmioty sektora przedsiębiorstw – 70,1% (wzrost o 9,2 p.proc. w porównaniu z 2015 r. i o 2,4 p.proc. w stosunku do 2020 r.), podczas gdy w Polsce udział ten wyniósł 63,1% w Polsce (wzrost o 16,5 p.proc. w porównaniu z 2015 r. i o 0,3 p.proc. w stosunku do 2020 r.).

Udział nakładów wewnętrznych poniesionych na działalność badawczą i rozwojową w województwie pomorskim w stosunku do nakładów krajowych wyniósł 7,7% w 2021 r. (w 2015 r. – 6,4%, a w 2020 r. – 7,3%).

Tablica 30. Nakłady wewnętrzne ^a na działalność B+R według źródeł finansowania (ceny bieżące)

Table 30. Intramural expenditure ^a on R&D by sources of financing (current prices)

Wyszczególnienie	2015	2019	2020	2021	Specification
	w mln zł in million PLN				
Ogółem	1156,1	2287,9	2365,5	2891,1	Total
sektor finansujący:					funding sector:
Rządowy	390,1	646,3	690,5	847,3	Government
Przedsiębiorstw	597,8	1469,1	1476,7	1805,5	Business enterprise
Szkolnictwa wyższego	18,7	53,6	•	•	Higher education
Prywatnych instytucji niekomercyjnych	2,6	22,3	•	•	Private non-profit
Reszta świata	146,9	96,5	110,2	178,4	Rest of the world

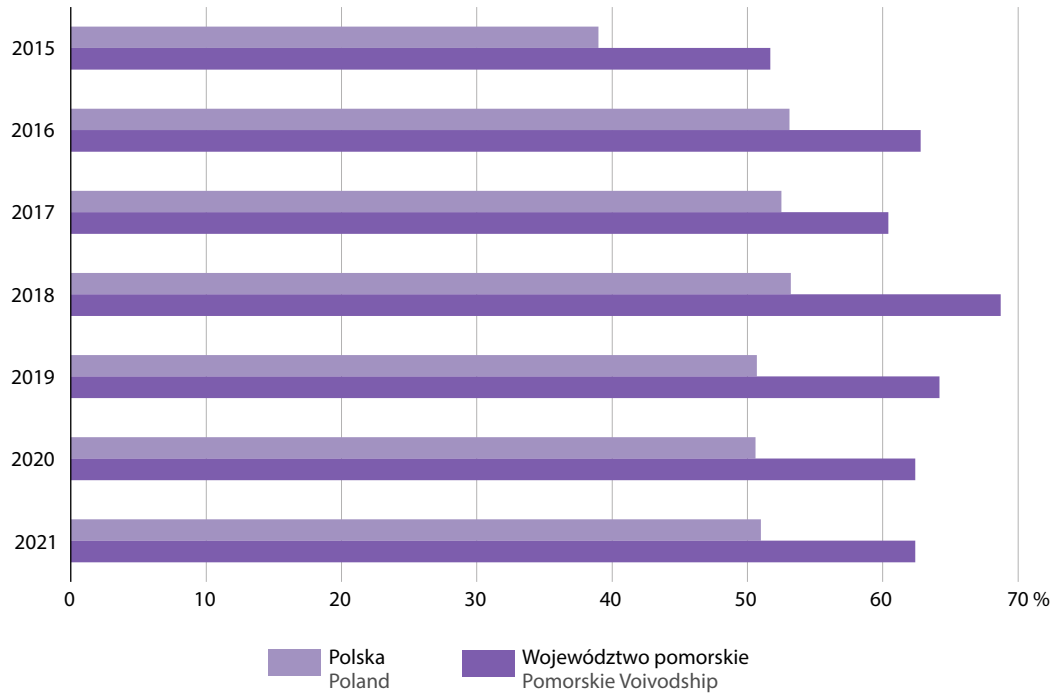
^a Bez amortyzacji środków trwałych.

^a Excluding depreciation of fixed assets.

W strukturze nakładów wewnętrznych na działalność B+R według sektorów finansujących w województwie pomorskim dominowały środki pochodzące z sektora przedsiębiorstw, które w 2021 r. stanowiły 62,4%, a ich udział w stosunku do 2020 r. nie uległ zmianie. Natomiast udział sektora rządowego w finansowaniu działalności B+R zwiększył się z 29,2% w 2020 r. do 29,3% w 2021 r.

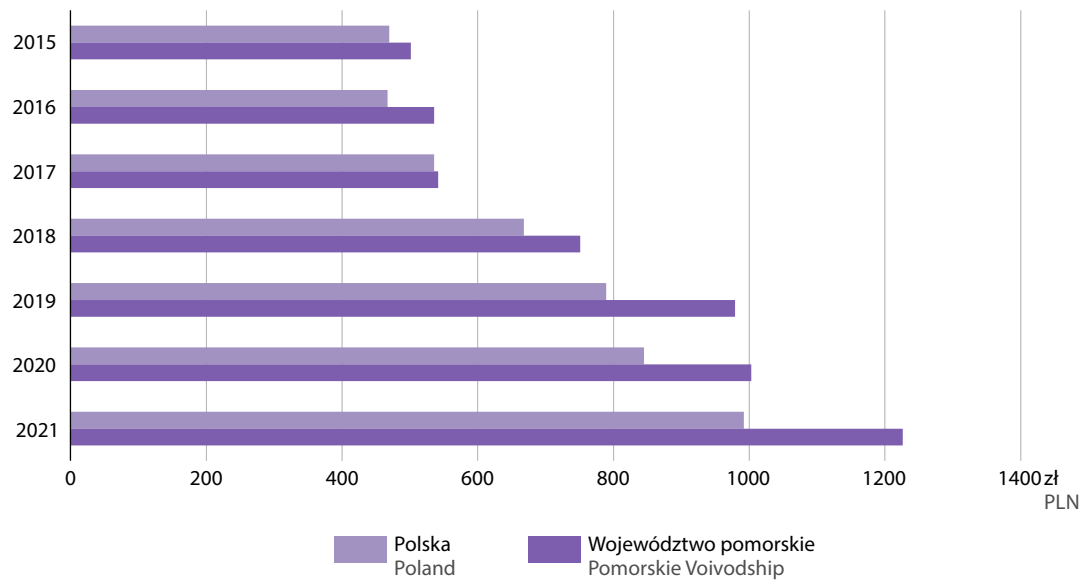
Wykres 45. Udział nakładów wewnętrznych na działalność B+R finansowanych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na działalność B+R

Chart 45. Share of intramural expenditure on R&D financed from business enterprise sector in intramural expenditure on R&D

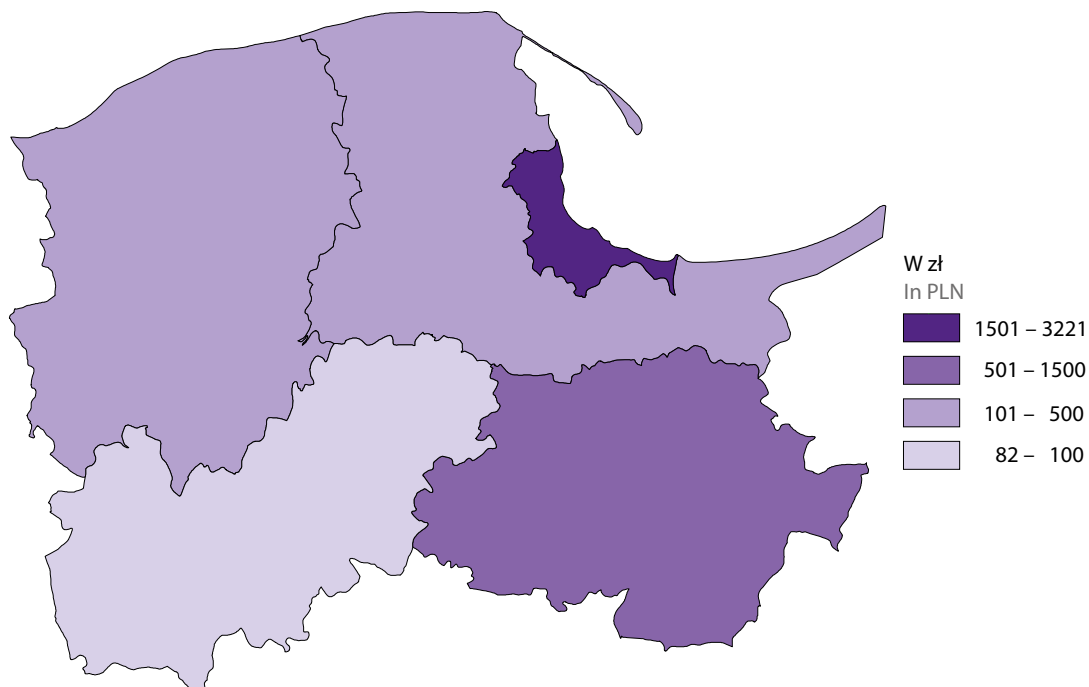
W 2021 r. w Polsce drugi największy udział finansowania działalności badawczej i rozwojowej ze środków sektora przedsiębiorstw odnotowano w województwie pomorskim – 62,4% (w kraju udział ten wyniósł 51,0%).

W 2021 r. w województwie pomorskim udział nakładów wewnętrznych na działalność B+R finansowanych przez sektor przedsiębiorstw w nakładach wewnętrznych na działalność B+R ogółem w stosunku do 2015 r. zwiększył się o 12,0 p.proc. (w kraju odpowiednio o 10,7 p.proc.).

Wykres 46. Nakłady wewnętrzne ^a na działalność B+R na 1 mieszkańcaChart 46. Intramural expenditure ^a on R&D per capita

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

W 2021 r. nakłady wewnętrzne na działalność B+R w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim wyniosły 1226 zł (w 2015 r. – 502 zł, w 2020 r. – 1003 zł), co uplasowało województwo na trzecim miejscu kraju. W latach 2015-2021 średnia wartość nakładów wewnętrznych na działalność B+R przypadająca na 1 mieszkańca województwa pomorskiego była wyższa niż wartość krajowa.

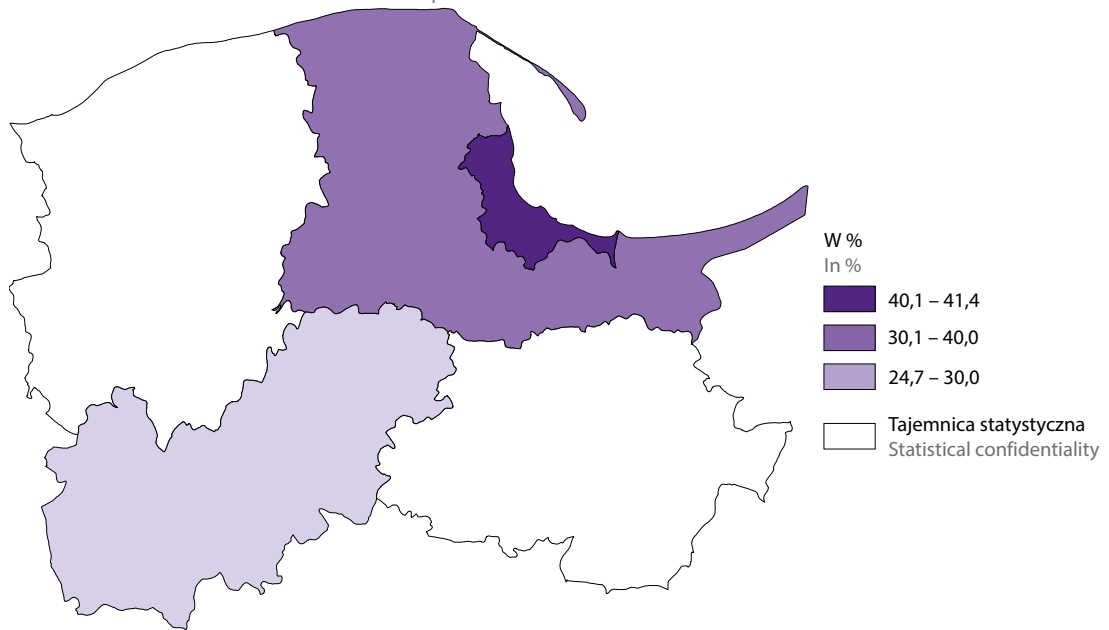
Mapa 40. Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R na 1 mieszkańca w 2021 r.Map 40. Intramural expenditure^a on R&D per capita in 2021

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Tablica 31. Nakłady wewnętrzne^a na działalność B+R według pochodzenia środków (ceny bieżące)Table 31. Intramural expenditures^a on R&D by origin of funds (current prices)

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2021 Polska=100 Poland=100	Specification
	w mln zł in million PLN					
Ogółem	1748,0	2287,9	2365,5	2891,2	7,7	Total
nakłady finansowane ze środków:						expenditure financed from:
Wewnętrznych	1194,2	1471,4	1487,2	1781,1	9,1	Internal funds
Zewnętrznych	553,9	816,5	878,3	1110,0	6,1	External funds
w tym od instytucji rządowych i samorządowych	420,2	641,5	•	840,7	6,0	of which funds from the general government

^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

Mapa 41. Udział środków zewnętrznych w nakładach wewnętrznych ^a na działalność B+R w 2021 r.Map 41. Share of external funds in intramural expenditures ^a on R&D in 2021

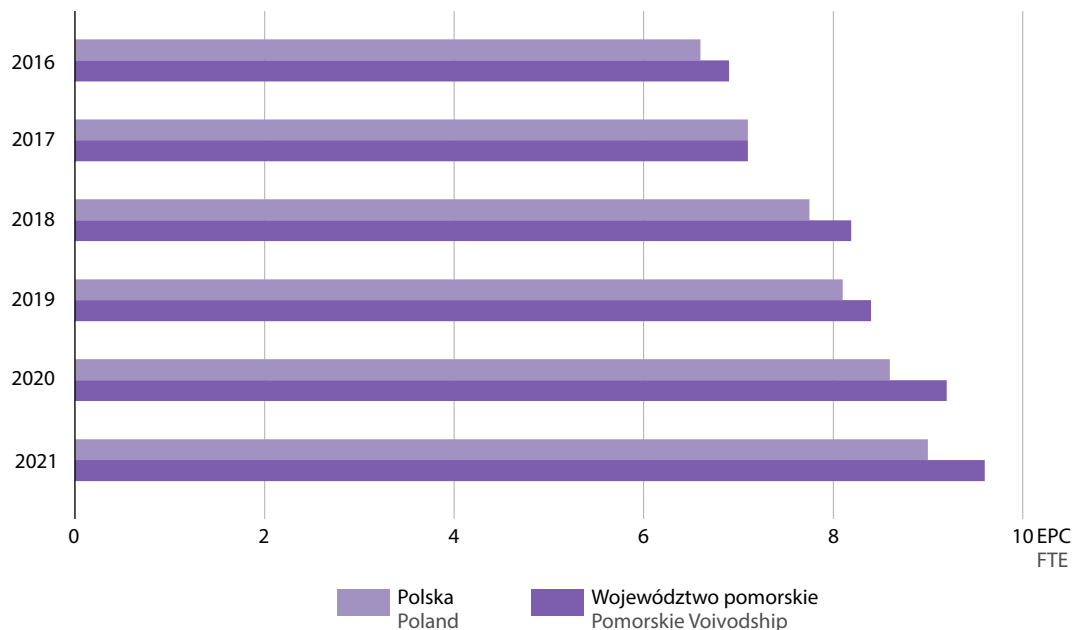
^a Bez amortyzacji środków trwałych.
^a Excluding depreciation of fixed assets.

W 2021 r. w nakładach wewnętrznych na działalność B+R w województwie pomorskim dominowały nakłady finansowane ze środków wewnętrznych – 61,6% (w kraju 51,9%). W skali roku udział środków wewnętrznych w nakładach wewnętrznych na działalność B+R zmniejszył się 1,3 p.proc. (w kraju wzrost o 1,1 p.proc.).

Personel wewnętrzny B+R są to osoby pracujące (zatrudnieni, pracujący właściciele oraz nieodpłatnie pomagający członkowie ich rodzin) w jednostce statystycznej, które wnoszą wkład w wewnętrzną działalność badawczą i rozwojową tej jednostki.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (ECP) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia liczby osób faktycznie zaangażowanych w działalność B+R. Jeden ECP oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczą i rozwojową.

Wykres 47. Personel wewnętrzny B+R^a na 1000 osób aktywnych zawodowo^b
 Chart 47. Internal R&D personnel^a per 1,000 economically active persons^b

a W ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC). b Do obliczenia relacji przyjęto za podstawę (mianownik) liczbę aktywnych zawodowo i pracujących na podstawie Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) – przeciętne w roku.
 a In full time equivalent (FTE). b The ratios were calculated on the basis of the number of economically active and employed persons (denominator), based on the Labour Force Survey (LFS) – annual averages.

Badacze (pracownicy naukowo-badawczy) są to osoby prowadzące badania naukowe oraz ulepszające lub rozwijające koncepcje, teorie, modele, techniki, oprzyrządowanie, oprogramowanie lub metody operacyjne.

W 2021 r. liczba personelu wewnętrznego zaangażowanego w działalność B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) wyniosła 10245,7 i wzrosła w stosunku do 2020 r. o 5,4%. Największy udział stanowili badacze – 82,9% (wzrost o 7,6%). W 2021 r. personel wewnętrzny B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) w województwie pomorskim stanowił 6,6% personelu B+R w Polsce.

W 2021 r. udział personelu wewnętrznego B+R w ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC) na 1000 osób aktywnych zawodowo w województwie pomorskim wyniósł 8,0, a w Polsce – 6,5 (w 2020 r. odpowiednio 7,5 i 6,2).

Działalność innowacyjna obejmuje wszystkie działania o charakterze rozwojowym, finansowym i komercyjnym podejmowane przez przedsiębiorstwo, których zamierzonym celem jest innowacja. Działalność innowacyjna obejmuje także działalność badawczą i rozwojową (B+R), która nie jest bezpośrednio związana z tworzeniem konkretnej innowacji.

Badania dotyczące innowacji prowadzone są w dwóch grupach: wśród przedsiębiorstw przemysłowych oraz wśród przedsiębiorstw wybranych działów PKD w sektorze usług. Badaniami tymi objęte są przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2021 r. w województwie pomorskim 23,0% przedsiębiorstw przemysłowych i 24,4% przedsiębiorstw usługowych z ogólnej liczby badanych przedsiębiorstw zrealizowało w trzyletnim okresie projekty innowacyjne, które zakończyły się sukcesem, polegającym na wprowadzeniu przynajmniej jednej innowacji produktowej lub innowacji procesów biznesowych (w Polsce odpowiednio 22,0% i 19,7%). W skali roku zmniejszył się udział innowacyjnych przedsiębiorstw przemysłowych (o 5,2 p.proc.) oraz udział innowacyjnych przedsiębiorstw usługowych (o 9,5 p.proc.). Innowacje produktowe w województwie pomorskim wprowadziło 13,8% przedsiębiorstw przemysłowych oraz 4,8% przedsiębiorstw usługowych, natomiast innowacje procesów biznesowych odpowiednio 18,2% i 23,6%.

Wśród przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych wprowadzających innowacje największy udział miały podmioty o liczbie pracujących 250 osób i więcej (76,2% przedsiębiorstw przemysłowych i 62,7% przedsiębiorstw usługowych).

Tablica 32. Przedsiębiorstwa innowacyjne według rodzajów wprowadzonych innowacji
Table 32. Innovative enterprises by types of introduced innovations

Wyszczególnienie Specification	2013-2015	2018-2020	2019-2021	2019-2021 Polska Poland
	w % ogółu przedsiębiorstw in % of total enterprises			
Przedsiębiorstwa przemysłowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych ^a Industrial enterprises which introduced product or business process ^a innovations	15,6	28,2	23,0	22,0
nowe lub ulepszone produkty new or improved products	10,7	18,0	13,8	13,1
nowe lub ulepszone procesy biznesowe ^a new or improved business processes ^a	10,3	23,9	18,2	18,0
Przedsiębiorstwa usługowe, które wprowadziły innowacje produktowe lub procesów biznesowych ^a Service enterprises which introduced product or business process ^a innovations	9,7	33,9	24,4	19,7
nowe lub ulepszone produkty new or improved products	3,5	14,9	4,8	6,8
nowe lub ulepszone procesy biznesowe ^a new or improved business processes ^a	8,2	30,6	23,6	18,1

^a W latach 2013–2015 dane dotyczą innowacji procesowych.
^a In 2013–2015, the data relate to process innovations.

W 2021 r. wysokim udziałem przedsiębiorstw innowacyjnych charakteryzowały się m.in. następujące działy przemysłu: wytwarzanie i przetwarzanie koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (100,0%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych (63,6%), naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (54,5%), produkcja urządzeń elektrycznych (53,7%) oraz produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (50,0%).

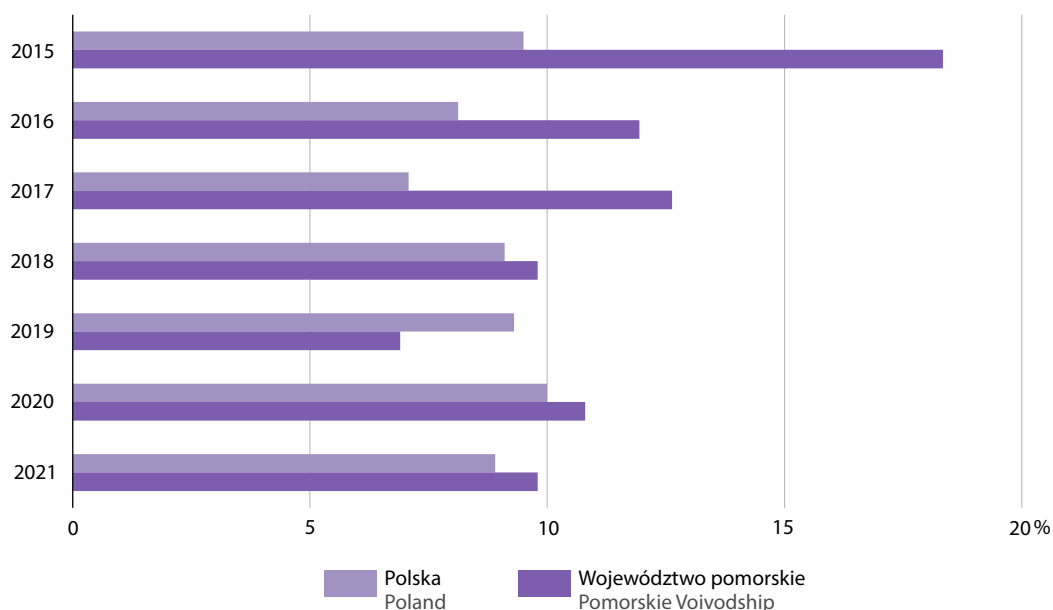
W 2021 r. w województwie pomorskim nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesów biznesowych badanych przedsiębiorstw przemysłowych wyniosły 1122,1 mln zł i były wyższe o 71,0% od poniesionych w 2020 r. Nakłady te stanowiły 5,9% ogólnej wartości nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa przemysłowe w kraju, a ich udział zwiększył się o 2,7 p.proc. w stosunku do 2020 r. W strukturze nakładów dominowały nakłady na działalność badawczą i rozwojową (58,0%), a głównym źródłem finansowania nakładów na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach przemysłowych były środki własne (81,2%).

Wysokim udziałem innowacyjnych przedsiębiorstw usługowych charakteryzowały się następujące działy: finansowa działalność usługowa, z wyłączeniem ubezpieczeń i funduszy emerytalnych (71,7%), ubezpieczenia, reasekuracja oraz fundusze emerytalne, z wyłączeniem obowiązkowego ubezpieczenia społecznego (66,7%), działalność finansowa i ubezpieczeniowa (59,8%), badania naukowe i prace rozwojowe (59,1%) oraz działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem, w zakresie informatyki oraz działalność powiązana (54,9%).

W województwie pomorskim nakłady na działalność innowacyjną w zakresie innowacji produktowych i procesów biznesowych badanych przedsiębiorstw usługowych wyniosły 1663,7 mln zł i były wyższe o 18,8% od poniesionych w 2020 r. Nakłady te stanowiły 7,4% ogólnej wartości nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa usługowe w kraju, a ich udział zmniejszył się o 0,2 p.proc. w stosunku do 2020 r. W strukturze nakładów dominowały nakłady na działalność badawczą i rozwojową (75,7%), a głównym źródłem finansowania były środki własne (72,5%).

Wykres 48. Udział przychodów przedsiębiorstw przemysłowych ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych w przychodach ze sprzedaży ogółem

Chart 48. Share of revenues of industrial enterprises from sale of new or improved products in total revenues from sales

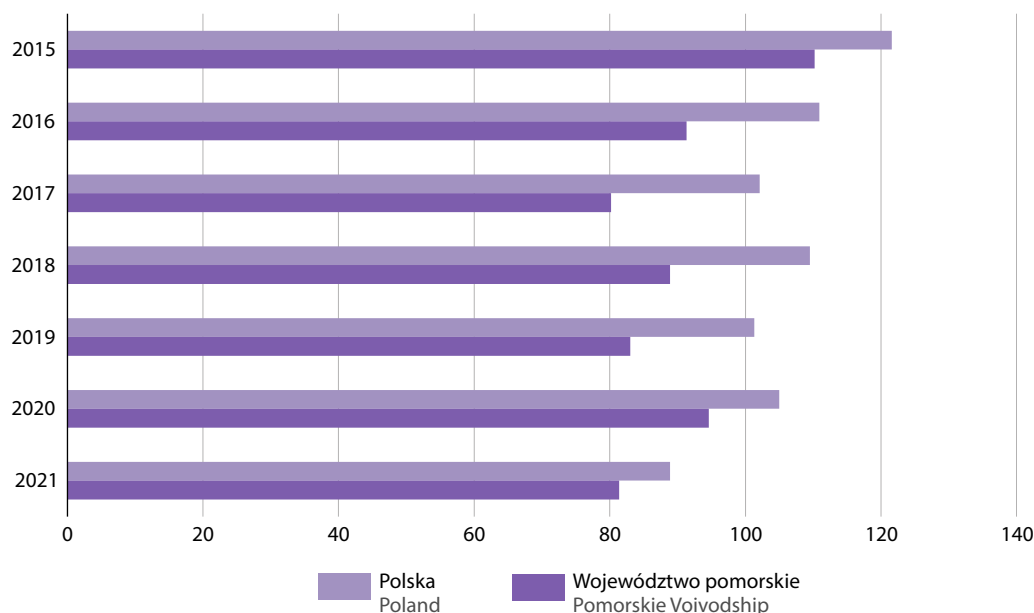
W 2021 r. w województwie pomorskim uzyskiwanie przychodów netto ze sprzedaży produktów nowych lub istotnie ulepszonych wprowadzonych na rynek w latach 2019-2021 deklarowało 13,6% badanych przedsiębiorstw przemysłowych, w tym 4,8% przedsiębiorstw deklarowało uzyskanie przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych dla rynku na którym działa, natomiast 10,2% przedsiębiorstw zadeklarowało uzyskanie przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych tylko dla przedsiębiorstwa (w Polsce odpowiednio 12,9%, 5,9% oraz 8,8%). W 2021 r. przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych, których produkcję uruchomiono w latach 2019-2021, uzyskane przez badane przedsiębiorstwa przemysłowe, stanowiły 9,8% przychodów netto ze sprzedaży ogółem osiągniętych przez przedsiębiorstwa przemysłowe (w Polsce – 8,9%). Natomiast udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych dla rynku wyniósł 4,2%, a tylko dla przedsiębiorstwa – 5,6% (w Polsce odpowiednio 3,3% i 5,6%).

W 2021 r. w województwie pomorskim uzyskiwanie przychodów netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) nowych lub istotnie ulepszonych wprowadzonych na rynek w latach 2019-2021 deklarowało 4,1% badanych przedsiębiorstw usługowych, w tym 1,5% przedsiębiorstw deklarowało uzyskanie przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych dla rynku na którym działa, natomiast 3,3% przedsiębiorstw zadeklarowało uzyskanie przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych tylko dla przedsiębiorstwa (w Polsce odpowiednio 6,6%, 3,1% oraz 4,7%). W 2021 r. przychody netto ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych, których produkcję uruchomiono w latach 2019-2021, uzyskane przez badane przedsiębiorstwa usługowe, stanowiły 1,3% przychodów netto ze sprzedaży ogółem osiągniętych przez przedsiębiorstwa usługowe (w Polsce – 3,1%). Natomiast udział przychodów ze sprzedaży produktów nowych lub ulepszonych dla rynku wyniósł 0,7%, a tylko dla przedsiębiorstwa – 0,6% (w Polsce odpowiednio 1,2% i 1,9%).

W 2021 r. wnioskodawcy z województwa pomorskiego zgłosili do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej 192 wynalazki (spadek o 13,9% w stosunku do 2020 r. i o 24,4% w odniesieniu do 2015 r.), co stanowiło 5,7% ogólnej liczby wynalazków zgłoszonych w Polsce przez podmioty krajowe i uplasowało województwo pomorskie na siódmym miejscu w kraju. W 2021 r. w województwie pomorskim udzielono 119 patentów (wzrost o 8,2% w stosunku do 2020 r. i o 7,2% w stosunku do 2015 r.). Ze zgłoszonych w kraju wynalazków, na które udzielono patent, 3,7% zostało zgłoszonych przez podmioty z województwa pomorskiego, co uplasowało województwo pomorskie na dziesiątym miejscu w kraju.

Liczba zgłaszanych wzorów użytkowych do Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej przez podmioty krajowe z województwa pomorskiego kształtowała się następująco: 62 w 2015 r., 55 w 2020 r. i 34 w 2021 r., a liczba udzielonych praw ochronnych na zgłoszone wzory użytkowe odpowiednio: 37, 20 oraz 25. Ilość zgłoszonych z terenu województwa pomorskiego wzorów użytkowych stanowiła 4,7% zgłoszeń w skali kraju, natomiast liczba udzielonych praw ochronnych – 4,6%.

Wykres 49. Zgłoszenia wynalazków dokonane przez podmioty krajowe^a na 1 mln mieszkańców
Chart 49. Patent applications filed by domestic entities^a per million inhabitants

^a Zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej.
Źródło: dane Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej.
a Filed at the Patent Office of the Republic of Poland.
Source: data of the Patent Office of the Republic of Poland.

Wskaźnik liczby zgłoszeń wynalazków krajowych do ochrony w Urzędzie Patentowym RP na 1 milion mieszkańców w 2021 r. wyniósł 81,4 dla województwa pomorskiego i 88,9 dla Polski (w 2015 r. odpowiednio 110,2 i 121,6, a w 2020 r. – 94,6 i 105,0).

Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach

Use of information and communication technologies in enterprises

W 2022 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu zwiększył się w stosunku do 2015 r. i 2021 r.

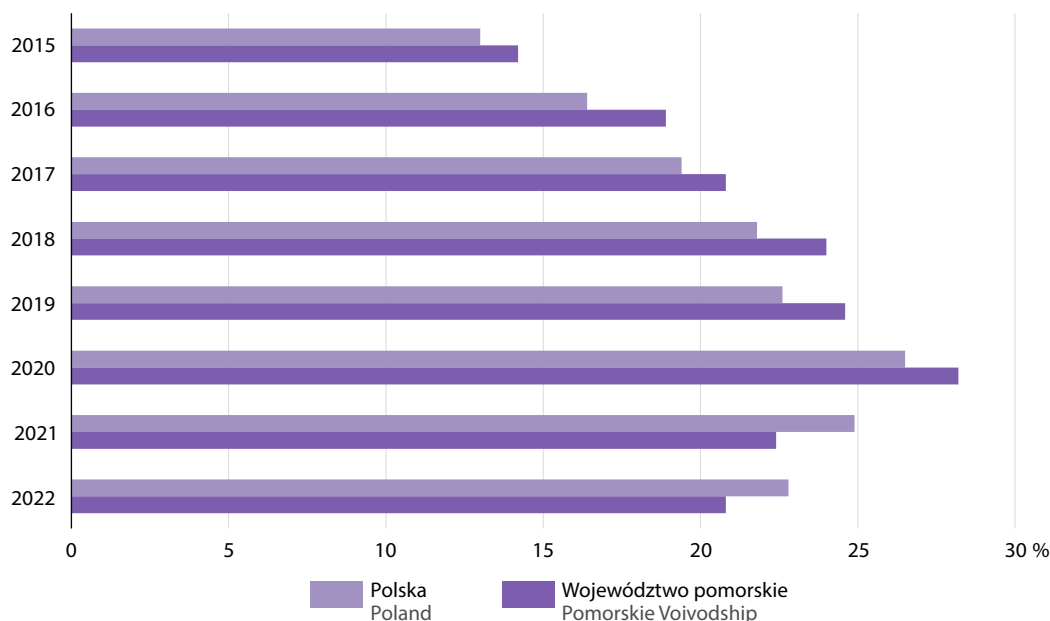
W 2021 r. nastąpił wzrost udziału przedsiębiorstw otrzymujących zamówienia przez sieci komputerowe w porównaniu z 2015 r. i 2020 r.

Pod pojęciem **technologii informacyjnych i komunikacyjnych**, zwanych zamiennie technologiami informacyjno-telekomunikacyjnymi, teleinformatycznymi lub technikami informacyjnymi, kryje się rodzina technologii przetwarzających, gromadzących i przesyłających informacje w formie elektronicznej.

Badanie dotyczące wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach (SSI-01) obejmuje podmioty, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2022 r. szerokopasmowy dostęp do Internetu (w tym szerokopasmowy mobilny) posiadało 99,2% przedsiębiorstw z województwa pomorskiego (w porównaniu z 2015 r. i 2021 r. nastąpił wzrost odpowiednio o 4,6 p.proc. i 0,6 p.proc.) oraz 98,5% przedsiębiorstw w Polsce (odpowiednio wzrost o 6,6 p.proc. oraz bez zmian).

Wykres 50. Przedsiębiorstwa posiadające dostęp do Internetu ^a
Chart 50. Enterprises with access to the Internet ^a

^a Dostęp do Internetu o prędkości 30-100 Mbit/s.
^a Internet access 30-100 Mbit/s.

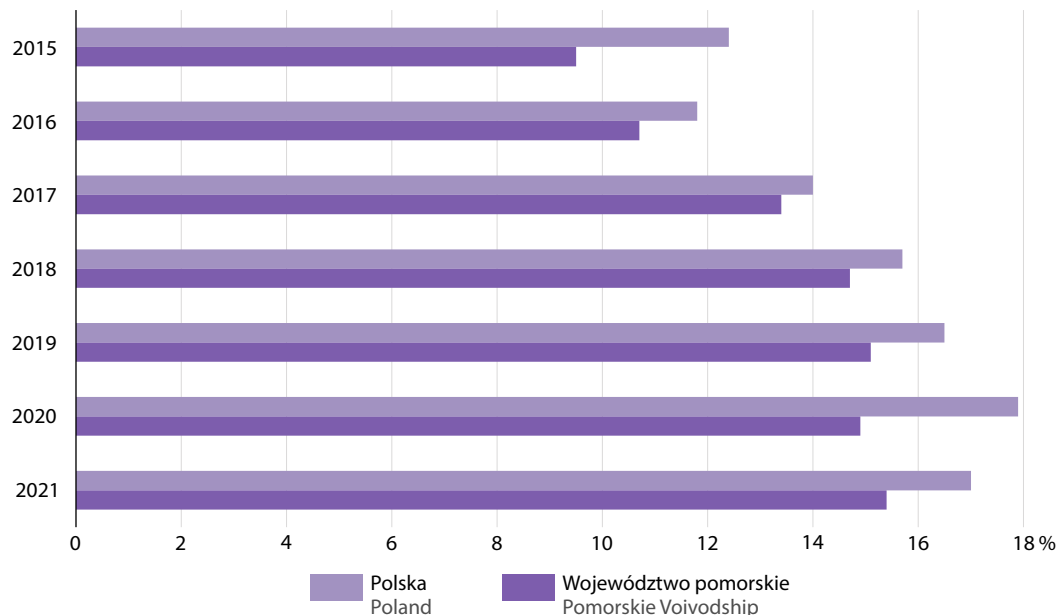
W 2022 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw korzystających z Internetu poprzez stałe łącze szerokopasmowe zmniejszył się o 5,1 p.proc. w porównaniu z 2015 r. i o 3,7 p.proc. w porównaniu z 2021 r. (w kraju spadek odpowiednio o 2,5 p.proc. i 1,5 p.proc.).

Do **sprzedaży elektronicznej** zaliczyć należy zamówienia i rezerwacje składane na stronie internetowej przedsiębiorstwa (w sklepie internetowym, aplikacji, poprzez extranet), na internetowych platformach handlowych, w serwisach aukcyjnych oraz za pośrednictwem systemu EDI. Z transakcji elektronicznych wykluczone są zamówienia składane pocztą elektroniczną (e-mail), faxem lub przez telefon. Do podstawowych cech odróżniających sprzedaż elektroniczną od sprzedaży tradycyjnej zaliczyć można dostępność ofert handlowych z wielu źródeł w krótkim czasie i o każdej porze.

W 2021 r. w województwie pomorskim udział przedsiębiorstw prowadzących sprzedaż poprzez sieci komputerowe wyniósł 15,4% i w porównaniu z 2015 r. i 2020 r. zwiększył się o odpowiednio o 5,9 p.proc. i 0,5 p.proc. (w Polsce 17,0%, odpowiednio wzrost o 4,6 p.proc. i spadek o 0,9 p.proc.).

Wykres 51. Przedsiębiorstwa otrzymujące zamówienia przez sieci komputerowe

Chart 51. Enterprises receiving orders via computer networks

Otwarte dane publiczne – wytworzone przez urząd administracji publicznej (lub na jego zlecenie), które są dostępne dla każdego zainteresowanego do wykorzystania, przetwarzania i udostępniania w dowolnych celach.

Otwarte dane publiczne stanowią użyteczne źródło informacji do przetwarzania, planowania i podejmowania decyzji biznesowych w przedsiębiorstwach. W 2021 r. w województwie pomorskim z otwartych danych publicznych korzystało 19,2% przedsiębiorstw, o 2,3 p.proc. więcej niż w 2020 r. (w Polsce – 19,0%, wzrost odpowiednio o 1,7 p.proc.). Przedsiębiorstwa wykazywały zainteresowanie m.in. danymi z kategorii: gospodarka i finanse (16,8%), transport (9,2%), dane przestrzenne (7,8%) oraz ochrona środowiska (7,3%). Udział przedsiębiorstw identyfikujących dane publiczne, które mogłyby być wykorzystane w celach biznesowych, lecz nie zostały udostępnione w ramach otwartych danych publicznych wyniósł 4,6% (o 0,4 p.proc. więcej niż w kraju).

Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych

Financial results of non-financial enterprises

W 2022 r. w województwie pomorskim odnotowano poprawę wyników finansowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych oraz wyższe niż przed rokiem przychody ze sprzedaży na eksport. Większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych pogorszyła się. Zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie badanych przedsiębiorstw niefinansowych.

Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007), działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007), szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

W 2022 r. w województwie pomorskim przychody ogółem badanych przedsiębiorstw niefinansowych ukształtowały się na poziomie 305800,5 mln zł i zwiększyły się o 23,4% w stosunku do 2021 r. i o 101,0% w porównaniu z 2015 r.

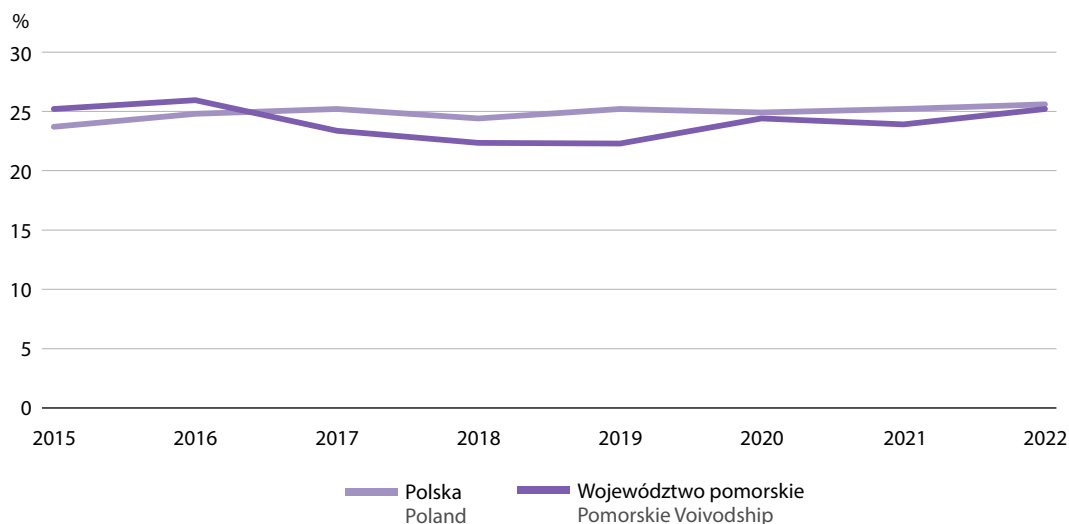
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w 2022 r. osiągnęły wartość 298115,1 mln zł (wzrost o 24,1% w stosunku do 2021 r. i o 101,4% do 2015 r.). Wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wystąpił prawie we wszystkich sekcjach. Najwyższy wartościowy wzrost tych przychodów odnotowano w przetwórstwie przemysłowym, w handlu; naprawie pojazdów samochodowych oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę. Najwyższy procentowy wzrost przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów odnotowano w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 52,8%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 46,9%). Największy udział przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w województwie odnotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się przetwórstwem przemysłowym (42,1% wartości województwa) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (odpowiednio 31,1%).

W 2022 r. przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów przeznaczonych na eksport wyniosły 75121,1 mln zł – o 30,9% więcej niż w 2021 r. Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniósł 25,2% (w 2021 r. – 23,9%). Przychody ze sprzedaży produktów na eksport stanowiły 72,8% przychodów na eksport ogółem, natomiast przychody ze sprzedaży towarów i materiałów na eksport – 27,2%.

Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów na eksport obejmują wewnątrzspółnotową dostawę do krajów członkowskich UE oraz eksport do krajów pozaunijnych.

Wykres 52. Udział eksportu w przychodach ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ogółem

Chart 52. Share of export in total revenue from sale of products, goods and materials

Koszty ogółem w 2022 r. wyniosły 284776,0 mln zł (wzrost o 24,6% w stosunku do 2021 r. i o 96,4% do 2015 r.). Najwyższy udział kosztów w układzie rodzajowym badane przedsiębiorstwa wykazały na zużycie materiałów i energii (46,8%), usługi obce (24,7%) oraz na wynagrodzenia (13,7%).

W 2022 r. koszty ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wyniosły 274030,1 mln zł (o 22,6% więcej niż rok wcześniej i o 94,8% więcej niż w 2015 r.). Największy udział kosztów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w województwie pomorskim wykazały podmioty działające w sekcji przetwórstwo przemysłowe (40,7% kosztów województwa) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (odpowiednio 32,6%). Największy wzrost w skali roku kosztów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wystąpił w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 61,7%), zakwaterowanie i gastronomia (o 45,7%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 39,1%).

Wyniki finansowe:

- wynik finansowy brutto oblicza się jako różnicę przychodów ogółem i kosztów ogółem – w przypadku nadwyżki kosztów ogółem nad przychodami ogółem wynik finansowy zapisuje się ze znakiem (-);
- wynik finansowy netto (zysk lub strata) to wynik finansowy brutto pomniejszony o obowiązkowe obciążenia.

Wynik finansowy ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów ukształtował się w 2022 r. na poziomie 24084,9 mln zł i był wyższy w stosunku do roku poprzedniego o 45,3% i o ponad trzy razy wyższy niż w 2015 r.

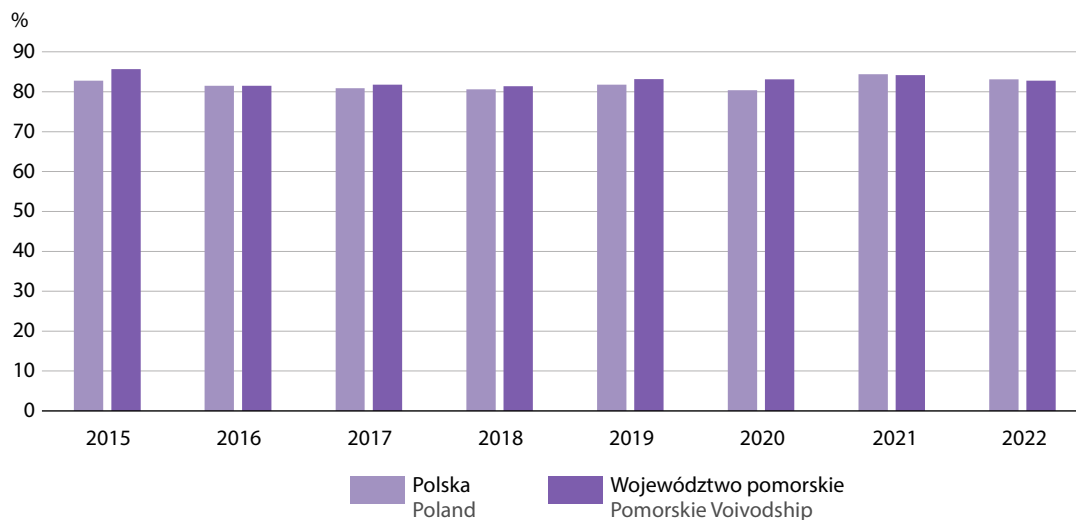
W stosunku rocznym wynik na operacjach finansowych zmniejszył się z 1913,8 mln zł w 2021 r. do minus 2316,9 mln zł w 2022 r. W badanym okresie pogorszył się również wynik na pozostałej działalności operacyjnej (z 917,7 mln zł do minus 743,5 mln zł). W rezultacie wynik finansowy brutto osiągnął wartość 21024,6 mln zł (o 8,4% wyższą niż przed rokiem – zysk brutto był wyższy o 20,4%, a strata brutto o 217,1%), a po odliczeniu obowiązkowych obciążeń wynik finansowy netto ukształtował się na poziomie 17024,7 mln zł (wzrost o 5,8% w stosunku rocznym – zysk netto wzrósł o 17,6%, a strata netto o 170,4%).

W 2022 r. prawie we wszystkich sekcjach nastąpiła poprawa wyniku finansowego netto w skali roku. Największe wartościowe wzrosty wyniku finansowego netto w województwie odnotowano: w przetwórstwie przemysłowym, w transporcie i gospodarce magazynowej oraz w informacji i komunikacji. W ujęciu procentowym największy wzrost wyniku finansowego netto odnotowano w sekcjach: obsługa rynku nieruchomości (o 79,3%), informacja i komunikacja (o 66,4%), transport i gospodarka magazynowa (o 47,8%). Niższy wynik finansowy netto niż rok wcześniej odnotowano m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – minus 220,0 mln zł (wobec 2664,0 mln zł rok wcześniej).

Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw w 2022 r. wyniósł 82,8% (w 2021 r. – 84,2%, a w 2015 r. – 85,7%). Udział przychodów przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej kwocie przychodów wyniósł 86,2% (w 2021 r. 94,6%, w 2015 r. – 95,4%).

Wykres 53. Udział liczby przedsiębiorstw wykazujących zysk netto w ogólnej liczbie przedsiębiorstw niefinansowych

Chart 53. Share of the number of enterprises showing net profit in the total number of non-financial enterprises

Wskaźniki:

- wskaźnik poziomu kosztów jest to relacja kosztów ogółem do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności sprzedaży brutto to relacja wyniku finansowego ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów do przychodów netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów;
- wskaźnik rentowności obrotu brutto to relacja wyniku finansowego brutto do przychodów ogółem;
- wskaźnik rentowności obrotu netto to relacja wyniku finansowego netto do przychodów ogółem;
- wskaźnik płynności finansowej I stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych);
- wskaźnik płynności finansowej II stopnia to relacja inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych (bez funduszy specjalnych).

W 2022 r. większość wskaźników ekonomiczno-finansowych badanych przedsiębiorstw niefinansowych pogorszyła się w skali roku, ale uległy poprawie w stosunku do 2015 r.

W 2022 r. wskaźnik poziomu kosztów zwiększył się w skali roku i wyniósł 93,1% (wobec 92,2% w 2021 r.). Odnotowano również pogorszenie wskaźników rentowności obrotu brutto i netto (spadek po 0,9 p.proc. do odpowiednio 6,9% i 5,6%). Zmniejszył się w porównaniu z 2021 r. wskaźnik płynności finansowej I stopnia (o 4,3 p.proc. do 38,6%). Poprawił się natomiast wskaźnik rentowności sprzedaży brutto o 1,2 p.proc. do 8,1% oraz wskaźnik płynności finansowej II stopnia o 2,1 p.proc. do 105,4%.

W 2022 r. najwyższą rentowność netto osiągnęły przedsiębiorstwa z sekcji: obsługa rynku nieruchomości (17,5%), budownictwo (11,8%) oraz informacja i komunikacja (11,7%), natomiast najniższą rentowność netto odnotowano w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (minus 15,6%).

W porównaniu z 2021 r. pogorszenie rentowności wystąpiło w większości sekcji, a w największym stopniu w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (z 13,6% do minus 0,8%) oraz w edukacji (z 10,3% do 6,0%), a także w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (z 5,2% do 2,1%). Natomiast poprawa rentowności wystąpiła m.in. w obsłudze rynku nieruchomości (z 11,9% do 17,5%) oraz w informacji i komunikacji (z 8,9% do 11,7%).

W kraju w 2022 r. większość podstawowych wskaźników ekonomiczno-finansowych w skali roku również pogorszyła się, a w stosunku do 2015 r. wskaźniki były zdecydowanie korzystniejsze.

Tablica 33. Wybrane wskaźniki ekonomiczno-finansowe w badanych przedsiębiorstwach niefinansowych
Table 33. Selected economic and financial indicators in the surveyed non-financial enterprises

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	2022 Polska Poland	Specification
	w % in %					
Wskaźnik poziomu kosztów	95,3	96,3	92,2	93,1	94,0	Cost level indicator
Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto	5,0	3,8	6,9	8,1	6,0	Gross sales profitability indicator
Wskaźnik rentowności obrotu brutto	4,7	3,7	7,8	6,9	6,0	Gross turnover profitability indicator
Wskaźnik rentowności obrotu netto	4,0	3,1	6,5	5,6	5,0	Net turnover profitability indicator
Wskaźnik płynności finansowej I stopnia	39,1	41,6	42,9	38,6	39,0	First degree financial liquidity indicator
Wskaźnik płynności finansowej II stopnia	100,8	101,1	103,3	105,4	105,4	Second degree financial liquidity indicator

Aktywa obrotowe są częścią kontrolowanych przez jednostkę zasobów majątkowych wykorzystywanych w działalności operacyjnej o wiarygodnie określonej wartości, powstałych w wyniku przeszłych zdarzeń, które spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych. Obejmują zapasy (rzeczowe aktywa obrotowe) oraz krótkoterminowe: należności, inwestycje oraz rozliczenia międzyokresowe.

Na koniec grudnia 2022 r. wartość aktywów obrotowych badanych przedsiębiorstw wyniosła 89350,5 mln zł i była o 5,9% wyższa niż na koniec 2021 r. i o 79,1% niż na koniec 2015 r. W skali roku zwiększyły się krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe (o 35,0%), należności krótkoterminowe (o 15,5%) oraz zapasy (o 3,3%). Zmniejszyły się natomiast inwestycje krótkoterminowe (o 6,2%).

W strukturze zapasów wzrósł udział towarów (z 34,6% do 37,5%), natomiast zmniejszył się udział materiałów (z 32,8% do 31,1%), półproduktów i produktów w toku (z 16,5% do 15,1%) oraz produktów gotowych (z 14,1% do 13,0%).

Zobowiązania długo- i krótkoterminowe (bez funduszy specjalnych) na koniec grudnia 2022 r. wyniosły łącznie 80976,8 mln zł i były o 4,6% wyższe niż przed rokiem. Zobowiązania długoterminowe stanowiły 32,7% ogółu zobowiązań (32,5% w grudniu 2021 r.), a ich wartość wyniosła 26454,6 mln zł i była o 5,1% wyższa niż na koniec grudnia 2021 r. Zobowiązania krótkoterminowe badanych przedsiębiorstw wyniosły 54522,2 mln zł i w skali roku wzrosły o 4,3%. Na koniec grudnia 2022 r. relacja zobowiązań krótkoterminowych z tytułu dostaw i usług do należności z tego tytułu ukształtowała się na poziomie 99,4% i była o 1,3 p.proc. niższa od odnotowanej na koniec grudnia 2021 r. W porównaniu z 2021 r. odnotowano poprawę w zakresie sprawności działania przedsiębiorstw. Cykl spłaty zobowiązań z tytułu dostaw i usług skrócił się o 6 dni (do 33 dni), cykl rotacji zapasów – o 7 dni (do 36 dni), a cykl rotacji należności z tytułu dostaw i usług – o 6 dni (do 33 dni).

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw

Investment outlays of enterprises

W 2021 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno wartości nakładów inwestycyjnych (w cenach bieżących; według lokalizacji inwestycji), jak i ich wartości w przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa poniesionych przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

W 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez badane przedsiębiorstwa niefinansowe mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego oraz spadek liczby inwestycji rozpoczętych, przy wzroście ich wartości kosztorysowej.

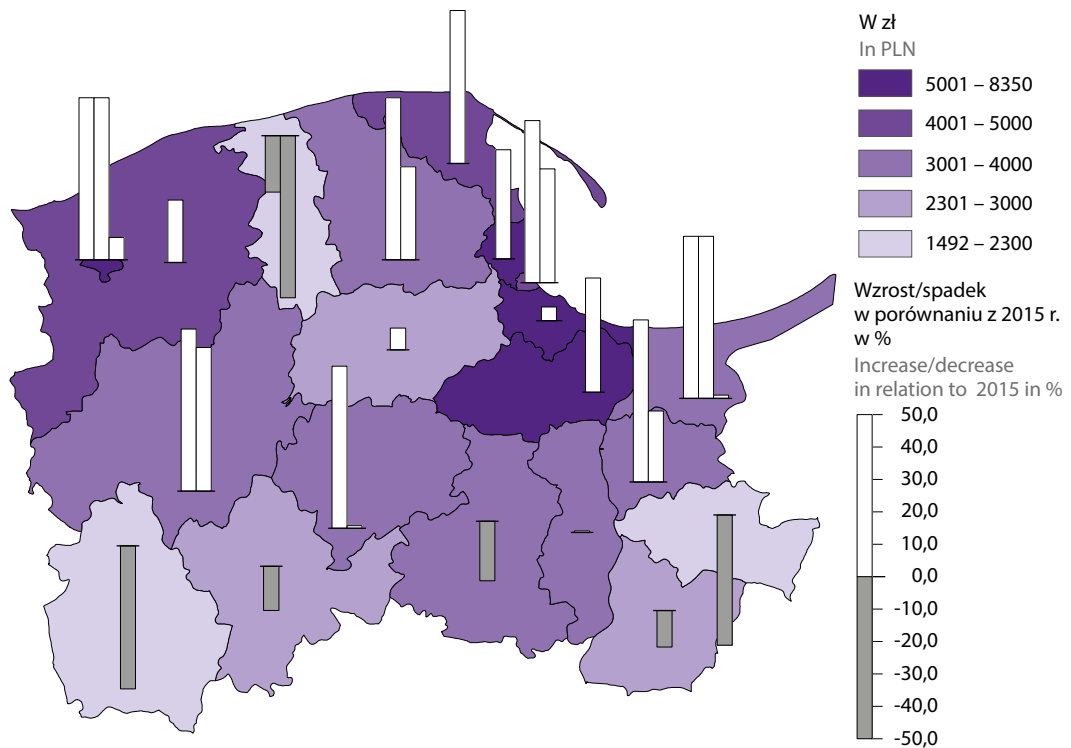
Nakłady inwestycyjne to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji. Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

W pierwszej części analizy dane o nakładach inwestycyjnych dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób (na podstawie rocznych sprawozdań: SP, F-03, F-02/dk, SP-3); dane prezentowane są zgodnie z lokalizacją inwestycji.

W 2021 r. wartość nakładów inwestycyjnych (w cenach bieżących; według lokalizacji inwestycji) poniesionych przez przedsiębiorstwa, w których liczba pracujących przekracza 9 osób wyniosła 12005,0 mln zł i w odniesieniu do 2020 r. wzrosła o 19,0%, a w porównaniu z 2015 r. zwiększyła się o 15,9%. W 2021 r. udział wartości nakładów inwestycyjnych poniesionych przez przedsiębiorstwa na terenie województwa w łącznej wartości nakładów inwestycyjnych w kraju wyniósł 5,8% i w porównaniu z 2020 r. zwiększył się o 0,3 p.proc., natomiast w stosunku do 2015 r. zmniejszył o 0,4 p.proc.

W 2021 r. wartość nakładów inwestycyjnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła 5092 zł, w 2020 r. 4299 zł, a w 2015 r. 4494 zł (w kraju odpowiednio 5434 zł, 4805 zł i 4347 zł).

Według lokalizacji inwestycji największe nakłady wśród przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, zanotowano w jednostkach działających w miastach na prawach powiatu: Gdańsku – 4838,1 mln zł (40,3% ogółu w województwie) i Gdyni – 1547,8 mln zł (odpowiednio 12,9%) oraz w powiecie wejherowskim – 693,6 mln zł (5,8%) i gdańskim – 674,0 mln zł (5,6%). Natomiast najniższą wartość nakładów inwestycyjnych zanotowano wśród przedsiębiorstw z powiatów sztumskiego 70,7 mln zł (0,6% ogółu w województwie), nowodworskiego – 103,1 mln zł (odpowiednio 0,9%), człuchowskiego – 111,2 mln zł (0,9%) oraz z Sopotu – 142,9 mln zł (1,2%).

Mapa 42. Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^a na 1 mieszkańca w 2021 r. (ceny bieżące)Map 42. Investment outlays in enterprises ^a per capita in 2021 (current prices)

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.
 a Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment location.

W drugiej części analizy dane o **nakładach inwestycyjnych** dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób (na podstawie kwartalnego sprawozdania F-01/I-01¹); dane prezentowane są zgodnie z siedzibą inwestora.

Nakłady inwestycyjne (w cenach bieżących) poniesione w 2022 r. przez przedsiębiorstwa niefinansowe mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego wyniosły 9706,2 mln zł (4,9% wartości krajowej) i były wyższe o 12,5% od poniesionych w 2021 r. W kraju wartość nakładów inwestycyjnych w odniesieniu do zrealizowanych w 2021 r. zwiększyła się o 18,2%.

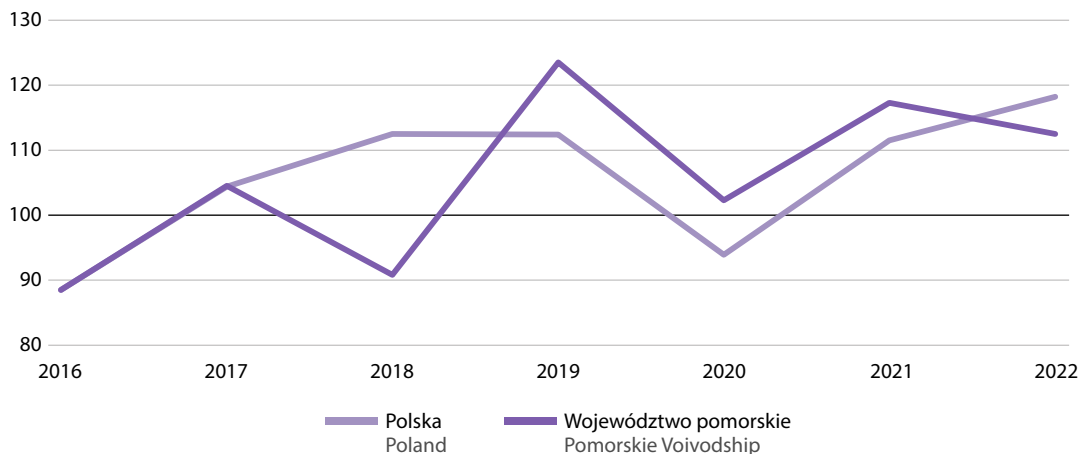
¹ Dane dotyczą przedsiębiorstw niefinansowych (jednostek prawnych) prowadzących księgi rachunkowe, w których liczba pracujących wynosi 50 i więcej osób. Dane nie obejmują rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa (sekcja A według PKD 2007); działalności finansowej i ubezpieczeniowej (sekcja K według PKD 2007); szkół wyższych; samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej; instytucji kultury posiadających osobowość prawną oraz związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych.

Wykres 54. Dynamika nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)

rok poprzedni=100

Chart 54. Indices of investment outlays of non-financial enterprises (current prices)

previous year=100

Nakłady na środki trwałe to nakłady na: budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentacje projektowo-kosztorysowe; maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem); środki transportu; inne, tj. melioracje wodne, poprawę walorów (ulepszenie) gruntów, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie oraz odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji.

Pozostałe nakłady to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

Tablica 34. Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych (ceny bieżące)

Table 34. Investment outlays of non-financial enterprises (current prices)

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	Specification
Ogółem:					Total:
w mln zł	6936,2	7358,5	8628,4	9706,2	in million PLN
Polska=100	5,1	4,9	5,2	4,9	Poland=100
W tym – w % – nakłady na:					Of which – in % – outlays on:
budynki i budowle	50,0	44,5	46,9	41,8	buildings and structures
zakupy	49,6	55,2	52,8	57,8	purchases
maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi	38,1	36,9	35,3	39,9	machinery, technical equipment and tools
środków transportu	11,5	18,3	17,5	17,9	transport equipment

W 2022 r. w województwie pomorskim 4060,3 mln zł (o 0,3% więcej niż rok wcześniej) ogólnej wartości nakładów inwestycyjnych (zrealizowanych przez przedsiębiorstwa mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego) wydatkowano na budynki i budowle, 3872,5 mln zł (odpowiednio wzrost o 27,0%) na zakup maszyn, urządzeń technicznych i narzędzi, a 1735,3 mln zł (wzrost o 15,0%) na zakup środków transportu. Zakupy inwestycyjne osiągnęły wartość 5607,8 mln zł i w porównaniu z 2021 r. zwiększyły się o 23,0%.

W skali roku wzrost wielkości nakładów inwestycyjnych miał miejsce m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 95,9%), w informacji i komunikacji (o 40,2%), w transporcie i gospodarce magazynowej (o 37,5%), w przetwórstwie przemysłowym (o 32,6%) oraz w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,2%). Natomiast spadek nakładów w omawianym okresie odnotowano m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 27,3%) oraz w budownictwie i w obsłudze rynku nieruchomości (po 17,2%).

W 2022 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 32,3% ogółu poniesionych nakładów), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (odpowiednio 18,4%), transportu i gospodarki magazynowej (12,0%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (8,1%), informacji i komunikacji (4,4%) oraz obsługi rynku nieruchomości (3,9%).

W strukturze nakładów inwestycyjnych według sekcji w porównaniu z 2021 r. zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność m.in. w zakresie przetwórstwa przemysłowego (o 4,9 p.proc.) oraz transportu i gospodarki magazynowej (o 2,2 p.proc.). Zmniejszył się natomiast udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność m.in. w zakresie handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 4,4 p.proc.), wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,9 p.proc.) oraz obsługi rynku nieruchomości (o 1,4 p.proc.).

W 2022 r. rozpoczęto realizację 21716 inwestycji, o 3,1% mniej niż przed rokiem. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 4264,7 mln zł i była o 23,1% wyższa niż w 2021 r. Natomiast w kraju liczba rozpoczętych inwestycji zmniejszyła się o 23,8%, a ich wartość kosztorysowa zwiększyła się o 47,1%.

Na ulepszenie (przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadło 23,8% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem 45,2%).

Wartość kosztorysowa inwestycji dotyczy nakładów na budowę środków trwałych zarówno rozpoczętą i zakończoną, jak również rozpoczętą i niezakończoną w roku sprawozdawczym, przyjmując wartość w cenach bieżących wynikającą z dokumentacji projektowo-kosztorysowej, z uwzględnieniem ewentualnych zmian w wartości kosztorysowej dokonanych do końca roku sprawozdawczego.

Przez **inwestycje nowo rozpoczęte** rozumie się te budowy środków trwałych, których realizację faktycznie rozpoczęto w roku sprawozdawczym.

6.4. Produkcja i usługi

6.4. Production and services

Rolnictwo

Agriculture

W 2022 r. w województwie pomorskim przy zmniejszonej powierzchni uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyższe były ich plony w porównaniu z 2021 r. Zbiory rzepaku i rzepiku były wyższe niż rok wcześniej, o czym zadecydowała zwiększona powierzchnia uprawy i wyższe plony. Zmniejszył się areal uprawy ziemniaków, ale wyższe były ich plony, co spowodowało zwiększenie zbiorów w stosunku do 2021 r.

W 2022 r. w skali roku odnotowano wzrost pogłowia bydła oraz spadek pogłowia trzody chlewnej i owiec. Więcej skupiono mleka krowiego, a mniej ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków oraz żywca wieprzowego, wołowego i drobiowego. Odnotowano w skupie wzrost cen ziarna pszenicy, żyta, ziemniaków jadalnych, żywca rzeźnego wołowego, wieprzowego i drobiowego oraz mleka.

W 2021 r. w województwie pomorskim nastąpił spadek globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych), o czym zadecydowała niższa wartość produkcji roślinnej, przy wzroście produkcji zwierzęcej. Odnotowano również spadek wartości końcowej produkcji rolniczej, jak i wartości towarowej produkcji rolniczej.

Produkcja roślinna

W 2022 r. powierzchnia upraw zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi wyniosła 336,8 tys. ha i była niższa o 13,0% niż w 2021 r. i o 10,3% niż w 2015 r. Plony zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnęły poziom 47,4 dt z 1 ha i były wyższe niż w 2021 r. i 2015 r. odpowiednio o 1,7% i 11,3% oraz średnich plonów w Polsce o 3,3%. Zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi w województwie oszacowano na 1596,0 tys. t, o 11,6% mniej niż w 2021 r. i o 0,2% mniej niż w 2015 r.

W 2022 r. powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku wyniosła 88,4 tys. ha i zwiększyła się w porównaniu z poprzednim rokiem o 17,5%, a w stosunku do 2015 r. o 14,2%. Plony wyniosły 37,5 dt z 1 ha i w porównaniu z plonami uzyskanymi rok wcześniej zwiększyły się o 11,3%, a w odniesieniu do 2015 r. wzrosły o 28,9%. Zbiory rzepaku i rzepiku oszacowano na 331,3 tys. t, co oznacza wzrost w stosunku do 2021 r. o 30,8%, a w porównaniu z 2015 r. o 47,1%.

Tablica 35. Plony wybranych ziemiopłodów rolnych
Table 35. Yields of selected agricultural crops

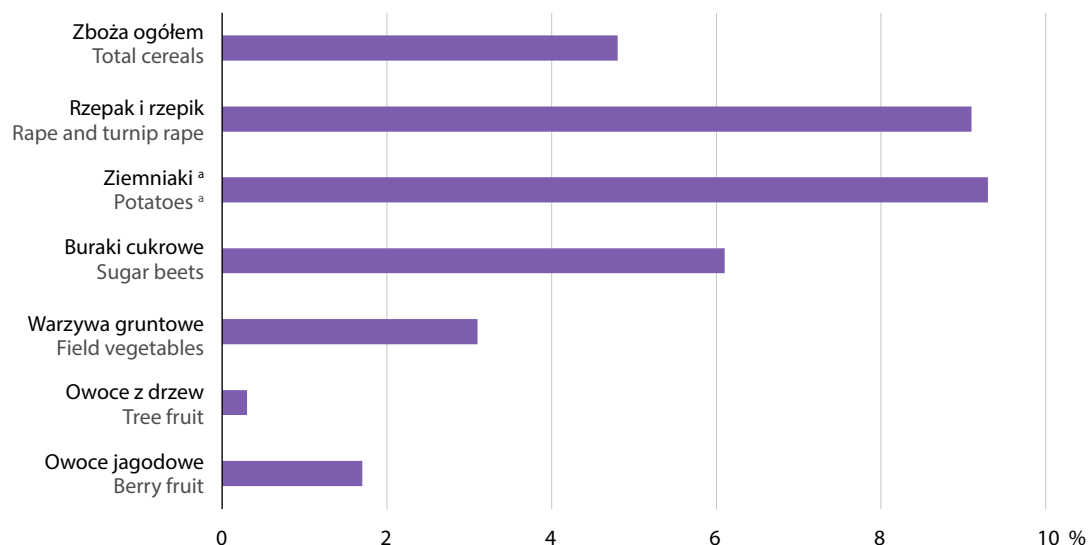
Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	2022 Polska Poland	Specification
	z 1 ha w dt per ha in dt					
Zboża ogółem	42,1	48,9	46,3	46,8	49,5	Total cereals
w tym zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	42,6	49,0	46,6	47,4	45,9	of which basic cereals with cereal mixtures
w tym:						of which:
pszenica	55,3	63,1	59,4	58,1	53,4	wheat
żyto	30,8	34,9	36,5	35,8	36,0	rye
pszenżyto	37,3	43,5	40,7	41,3	45,0	triticale
Rzepak i rzepik	29,1	33,4	33,7	37,5	33,8	Rape and turnip rape
Ziemniaki ^a	260	358	255	320	308	Potatoes ^a
Buraki cukrowe	568	664	645	740	638	Sugar beets

a Bez uprawy w ogrodach przydomowych; w 2015 r. – łącznie z ogrodami przydomowymi.
a Excluding cultivation in the kitchen gardens; in 2015 – including kitchen gardens.

Powierzchnia uprawy ziemniaków wyniosła 17,5 tys. ha i zmniejszyła się o 14,8% w stosunku do 2021 r. Z 1 ha zebrano 320 dt ziemniaków, o 25,5% więcej niż w 2021 r. Plony uzyskane w województwie pomorskim były wyższe o 3,9% od średnich plonów ziemniaków w kraju. Produkcja ziemniaków wyniosła 558,9 tys. t i była wyższa o 6,8% niż w 2021 r.

Wykres 55. Udział województwa w krajowej produkcji wybranych ziemiopłodów rolnych i ogrodnicych w 2022 r.

Chart 55. The Voivodship's share in domestic production of selected agricultural and horticultural crops in 2022

a Bez uprawy w ogrodach przydomowych.
a Excluding cultivation in the kitchen gardens.

Pogłowie zwierząt gospodarskich

W latach 2015-2018 badanie pogłowia trzody chlewnej oraz produkcji żywca wieprzowego było prowadzone 3 razy w roku (według stanu w dniu 1 marca, 1 czerwca oraz 1 grudnia). Od 2019 r. badanie pogłowia trzody chlewnej oraz produkcji żywca wieprzowego prowadzone jest 2 razy w roku – w czerwcu (według stanu w dniu 1 czerwca) i w grudniu (według stanu w dniu 1 grudnia).

Do grudnia 2021 r. badanie pogłowia bydła, owiec i drobiu oraz produkcji zwierzęcej według siedziby użytkownika prowadzone było 2 razy w roku – według stanu w czerwcu i w grudniu. Od czerwca 2022 r. dane o pogłowie bydła, owiec według siedziby stada w dniu 1 czerwca 2022 r. pochodzą z systemu Identyfikacji i Rejestracji Zwierząt (IRZ) Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa i zostały uzupełnione o szacunki Głównego Urzędu Statystycznego.

Od 2020 r. użytki rolne są podawane według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.

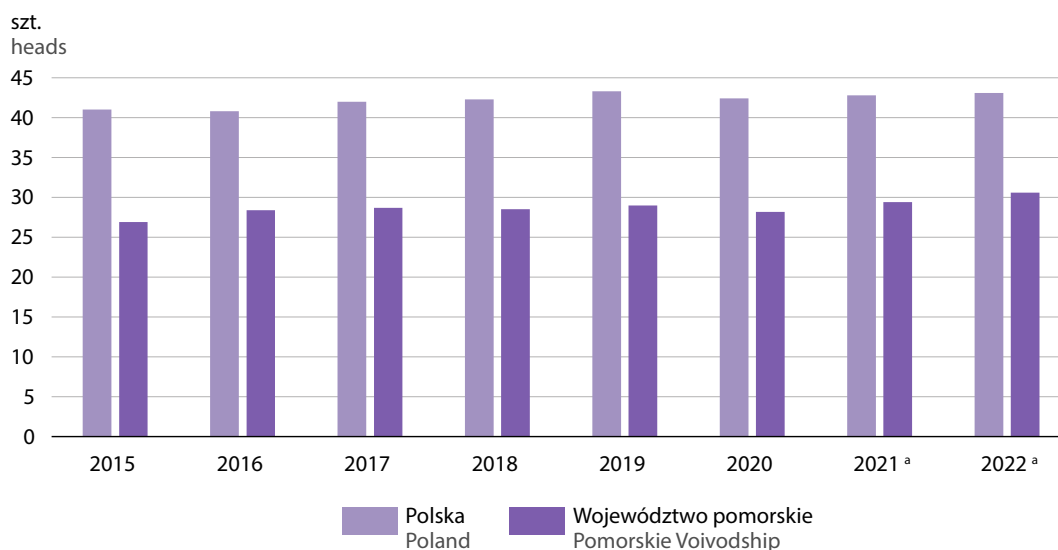
W czerwcu 2022 r. pogłowie bydła w województwie pomorskim liczyło 236,8 tys. szt., co stanowiło 3,7% pogłowia bydła w kraju (ósme miejsce w kraju). Obsada bydła ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 30,6 szt. wobec 29,4 szt. rok wcześniej. W stosunku do 2021 r. liczebność stada bydła zwiększyła się o 4,0%, natomiast w odniesieniu do 2015 r. o 15,9% (w kraju odpowiednio wzrost o 0,7% i o 8,1%).

W czerwcu 2022 r. w pogłowie bydła ogółem 30,4% stanowiły krowy, wśród których udział krów mlecznych wyniósł 89,8% (w kraju odpowiednio 34,3% i 93,9%). Znaczny udział krów mlecznych w stadzie bydła świadczy o ukierunkowaniu hodowli tego gatunku zwierząt na produkcję mleka.

Wykres 56. Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 czerwca

Chart 56. Cattle density per 100 ha of agricultural land
As of 1 June

^a Jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.
^a Data were calculated on the basis of the area of agricultural land as of 1 June 2020.

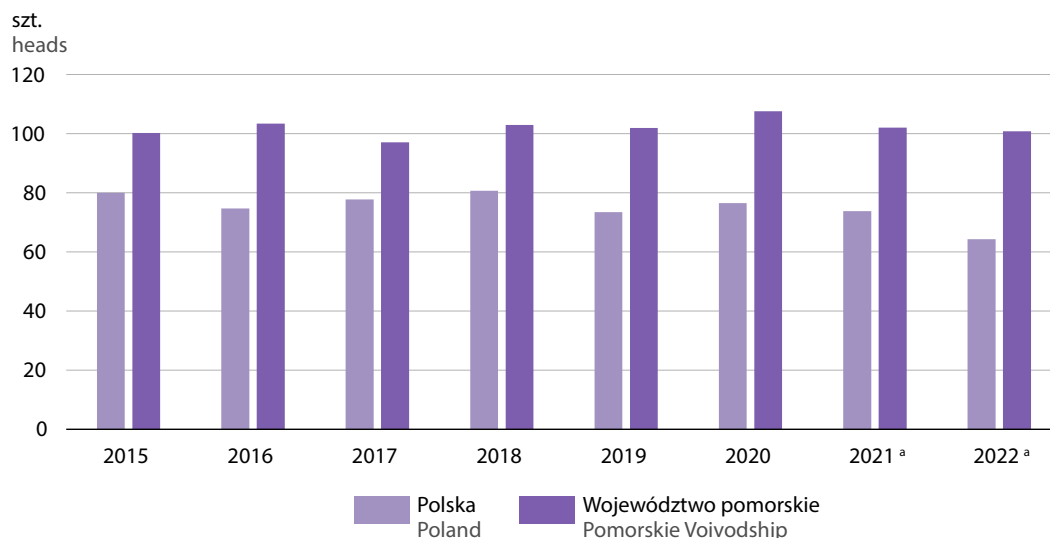
W czerwcu 2022 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie pomorskim ukształtowało się na poziomie 779,1 tys. szt., co stanowiło 8,1% pogłowia trzody chlewnej w kraju (piąta lokata w kraju), w tym 64,0 tys. szt. (8,2%) stanowiły lochy (w kraju – 6,3%). Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych wyniosła 100,8 szt. wobec 102,0 szt. w czerwcu 2021 r. W odniesieniu do stanu z czerwca 2021 r. wielkość stada trzody chlewnej zmniejszyła się o 1,2% (w Polsce o 12,9%), a w porównaniu z analogicznym okresem 2015 r. nastąpił wzrost o 2,3% (w kraju spadek o 17,4%).

Wykres 57. Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych

Stan w dniu 1 czerwca

Chart 57. Pig density per 100 ha of agricultural land

As of 1 June

^a Jako podstawę przeliczeń przyjęto powierzchnię użytków rolnych według stanu w dniu 1 czerwca 2020 r.
^a Data were calculated on the basis of the area of agricultural land as of 1 June 2020.

W czerwcu 2022 r. stado owiec liczyło 18,9 tys. szt., co stanowiło 6,5% pogłowia owiec w kraju (piąta lokata w kraju). Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 2,4 szt. (analogicznie jak w 2021 r.). Stan pogłowia owiec zmniejszył się w skali roku o 0,6% (w Polsce wzrost o 0,3%), a w stosunku do 2015 r. zaobserwowano wzrost o 28,6% (w kraju wzrost o 27,4%).

Skup produktów rolnych

W 2022 r. skupiono 779,3 tys. t ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych (łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego), co stanowiło 9,2% skupu ogółem tego typu ziaren zbóż w kraju. W skali roku skup w województwie był niższy o 12,6%, a w kraju niższy o 4,6%. W omawianym roku skupiono 535,0 tys. t pszenicy, o 12,5% mniej niż w poprzednim roku. Skup żyta wyniósł 70,0 tys. t i zmniejszył się o 25,7% w odniesieniu do 2021 r.

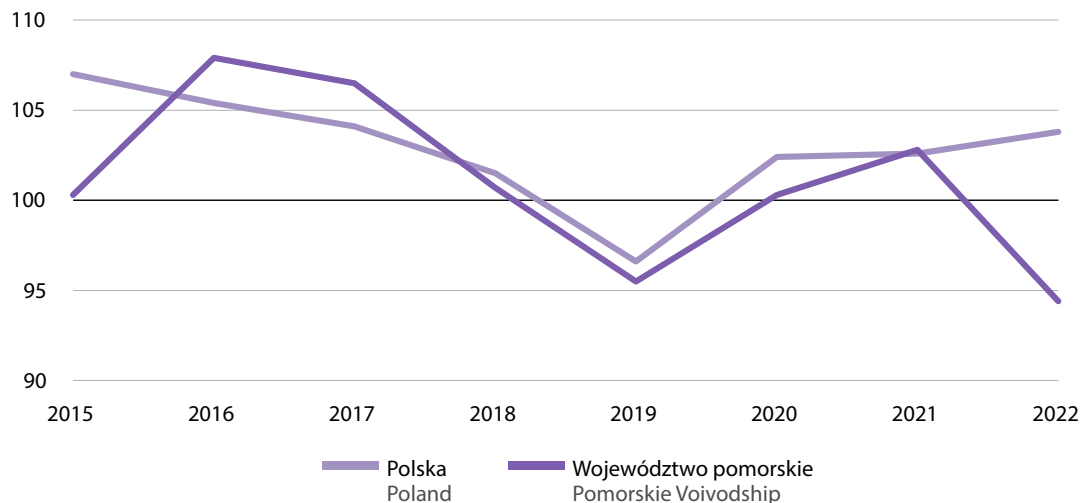
Skup ziemniaków ukształtował się na poziomie 291,4 tys. t, co stanowiło 17,9% skupu ziemniaków ogółem w kraju. W porównaniu z rokiem poprzednim odnotowano spadek skupu ziemniaków o 18,1%, a w kraju spadek o 21,6%.

W analizowanym okresie skupiono 307,0 tys. t żywca rzeźnego (w przeliczeniu na mięso, łącznie z tłuszczami) w wadze poubojowej ciepłej (wbc), co stanowiło 6,1% skupu ogólnokrajowego. W porównaniu z 2021 r. skup żywca rzeźnego w wadze poubojowej ciepłej w województwie był niższy o 5,7%, a w kraju wyższy o 3,7%.

W ciągu 2022 r. skupiono 406,4 tys. t żywca rzeźnego w wadze żywej (6,0% skupu żywca rzeźnego ogółem w kraju), o 5,6% mniej niż w 2021 r. (w kraju o 3,8% więcej).

Wykres 58. Dynamika skupu żywca rzeźnego ogółem (w wadze żywej)

rok poprzedni=100

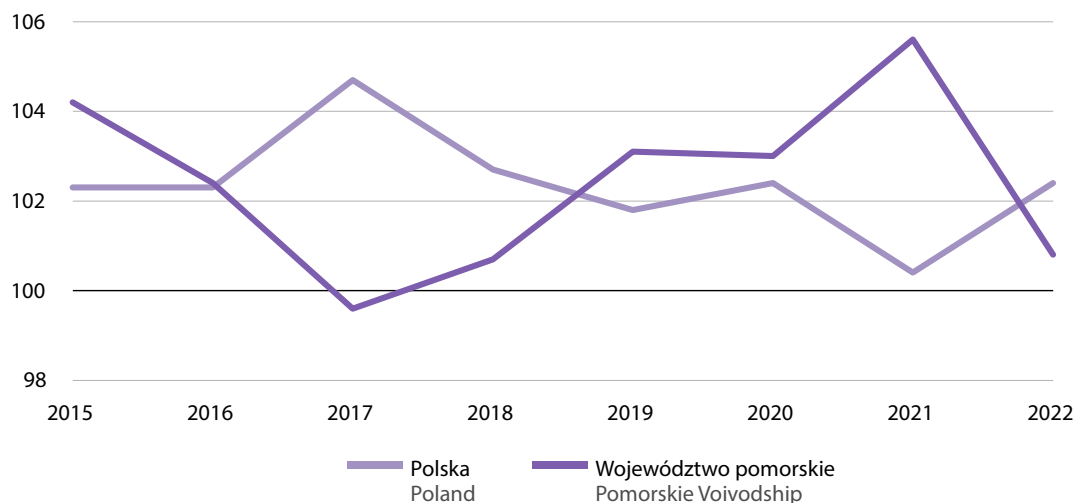
Chart 58. Indices of total animals for slaughter procurement (in live weight)
previous year=100

W 2022 r. skupiono 289,5 tys. t żywca wieprzowego, o 1,0% mniej niż w roku poprzednim. Skup żywca wołowego ukształtował się na poziomie 27,8 tys. t i był o 0,1% niższy niż przed rokiem, a żywca drobiowego skupiono 88,6 tys. t, o 19,5% mniej niż w 2021 r.

Skup mleka krowiego wyniósł 360,5 mln l (2,9% wielkości skupu mleka krowiego w kraju), o 0,8% więcej niż przed rokiem (w kraju więcej o 2,4%).

Wykres 59. Dynamika skupu mleka

rok poprzedni=100

Chart 59. Indices of cows' milk procurement
previous year=100

Ceny produktów rolnych w skupie

Przeciętne roczne ceny skupu obliczono jako iloraz wartości (w cenach bieżących bez VAT) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

W województwie pomorskim ceny skupu w 2022 r. w porównaniu z 2021 r. kształtowały się następująco:

- pszenicy – 158,15 za 1 dt (w kraju – 152,00 zł), wzrost o 60,7%,
- żyta – 118,75 zł za 1 dt (w kraju – 120,79 zł), wzrost o 56,5%,
- ziemniaków jadalnych (bez wczesnych) – 77,48 zł za 1 dt (w kraju – 90,34 zł), wzrost o 33,2%,
- żywca wołowego – 10,32 zł za 1 kg (w kraju – 10,48 zł), wzrost o 36,6%,
- żywca wieprzowego – 6,56 zł za 1 kg (w kraju – 6,73 zł), wzrost o 38,8%,
- drobiu rzeźnego – 5,79 zł za 1 kg (w kraju – 6,16 zł), wzrost o 40,5%,
- mleka krowiego – 2,29 zł za 1 l (w kraju – 2,31 zł), wzrost o 49,3%.

Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza

Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku),
- **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

W 2021 r. zanotowano spadek produkcji globalnej w porównaniu z 2020 r. o 2,8%, o czym zadecydował spadek produkcji roślinnej o 8,2%, przy jednoczesnym wzroście produkcji zwierzęcej o 2,8%. W 2021 r. udział województwa pomorskiego w ogólnokrajowej globalnej produkcji rolniczej wyniósł 4,5% i w przypadku produkcji roślinnej ukształtował się na poziomie 4,2%, a zwierzęcej 4,8%.

Produkcja zwierzęca stanowiła 58,2% wartości końcowej produkcji rolniczej w województwie pomorskim. Wartość produkcji końcowej była w skali roku o 1,9% niższa (na co wpłynął spadek produkcji roślinnej o 6,7% oraz wzrost produkcji zwierzęcej o 2,0%).

W towarowej produkcji rolniczej odnotowano spadek produkcji ogółem (o 5,9%), na co wpływ miał spadek produkcji roślinnej (o 19,2%), przy jednoczesnym wzroście produkcji zwierzęcej (o 4,1%).

Udział województwa w produkcji końcowej oraz towarowej ogółem w kraju wyniósł odpowiednio 4,7% i 4,6%.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

W produkcji rolniczej (globalnej, końcowej i towarowej) prezentowane dane uwzględniają naliczone za dany rok płatności uzupełniające do powierzchni upraw (m.in. chmielu, tytoniu, zbóż, oleistych, strączkowych i roślin przeznaczonych na nasiona oraz na paszę).

Przemysł Industy

W 2021 r. w województwie pomorskim w porównaniu z 2020 r. wyższa była produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) oraz wydajności pracy mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w przemyśle.

Dane o produkcji sprzedanej przemysłu dotyczą działalności przemysłowej i nieprzemysłowej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji: B – „Górnictwo i wydobywanie”, C – „Przetwórstwo przemysłowe”, D – „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz E – „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Dane o **wartości produkcji sprzedanej przemysłu** prezentuje się bez VAT i podatku akcyzowego, natomiast łącznie z wartością dotacji przedmiotowych do wyrobów i usług – w tzw. cenach bazowych.

W pierwszej części analizy dane o produkcji sprzedanej przemysłu oraz przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Wyniki opracowane zostały na podstawie danych rocznych z systemu zintegrowanego – produkcja, zatrudnienie i wynagrodzenia dla sekcji B, C, D, E (z badań statystycznych: Z-06, SP, F-01/I-01, DG-1) i mają status danych ostatecznych (do 2021 r. włącznie).

W 2021 r. wartość produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim w cenach bieżących wyniosła 113287,3 mln zł – szóste miejsce w kraju (w 2020 r. – 88194,3 mln zł), a jej udział w wartości ogólnokrajowej wyniósł 6,3% (o 0,2 p.proc. więcej niż w 2020 r.). Natomiast produkcja sprzedana przemysłu liczona w cenach stałych była w województwie pomorskim wyższa o 10,7% w stosunku do poprzedniego roku.

W 2021 r. na terenie województwa pomorskiego działalność gospodarczą prowadziły 2084 podmioty przemysłowe, o 0,2% mniej niż w 2020 r.

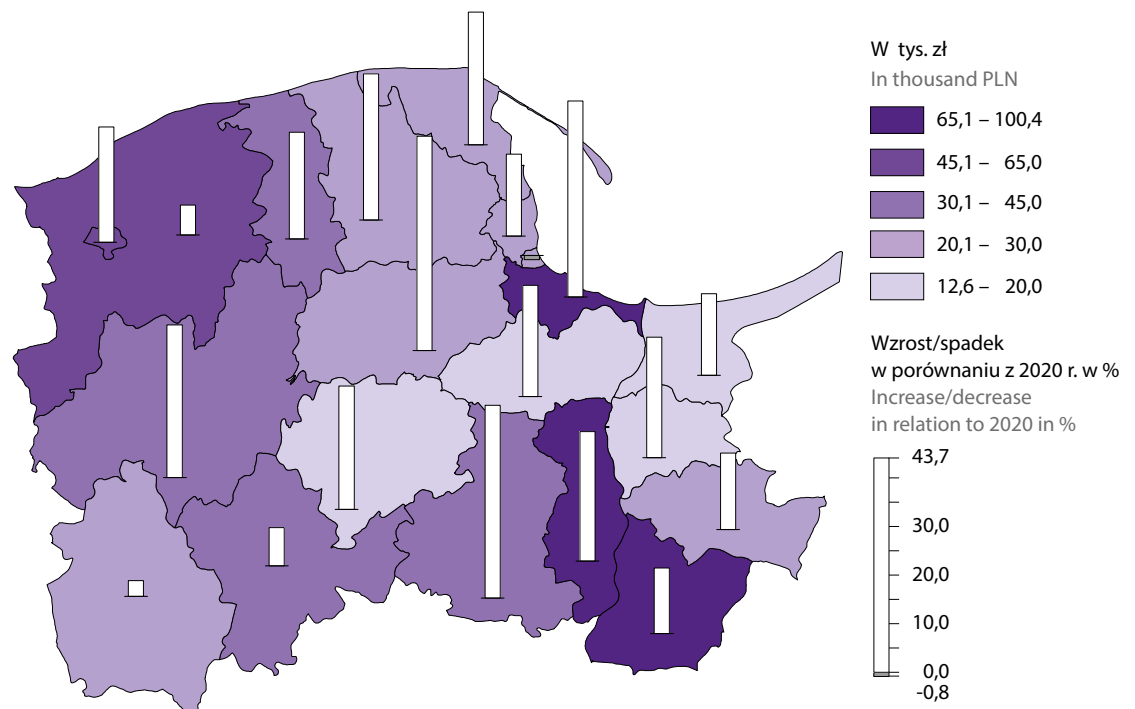
Najwyższą wartość produkcji sprzedanej (w cenach bieżących) wśród przedsiębiorstw przemysłowych osiągnęły podmioty mające siedzibę w Gdańsku – 48823,7 mln zł (43,1% wartości dla województwa), w powiecie tczewskim – 8822,2 mln zł (odpowiednio 7,8%) i kwidzyńskim – 6766,0 mln zł (6,0%) oraz w Gdyni – 6249,3 mln zł (5,5%). Najniższą wartość produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano natomiast w powiecie nowodworskim – 431,4 mln zł (0,4% wartości w województwie), w Sopocie 786,3 mln zł (odpowiednio 0,7%) oraz w powiecie sztumskim – 795,4 mln zł (0,7%) i malborskim – 997,0 mln zł (0,9%). Spośród wymienionych powiatów produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) w skali roku wzrosła w Gdańsku (o 39,7%) oraz w powiatach: tczewskim (o 25,5%), malborskim (o 23,7%) i nowodworskim (o 16,1%), a także w Gdyni (o 15,9%) oraz powiecie sztumskim (o 14,9%) i kwidzyńskim (o 13,0%), a zmniejszyła się jedynie w Sopocie (o 2,3%). W relacji do 2020 r. spośród dwudziestu powiatów w województwie pomorskim w dziewiętnastu z nich odnotowano wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach bieżących).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego, w województwie pomorskim w 2021 r. wyniosła 740,7 tys. zł (w cenach bieżących) i zwiększyła się o 27,1% w porównaniu z 2020 r.

Największą wartość wydajności pracy wśród przedsiębiorstw przemysłowych osiągnęły podmioty mające siedzibę w Gdańsku (1590,4 tys. zł) oraz w powiatach: tczewskim (681,5 tys. zł), słupskim (671,9 tys. zł) i kwidzyńskim (666,5 tys. zł), natomiast najniższą odnotowano w powiatach: kościerskim (349,7 tys. zł), nowodworskim (361,0 tys. zł), bytowskim (363,5 tys. zł) oraz sztumskim (388,2 tys. zł). Wydajność pracy w przemyśle w skali roku wzrosła w Gdańsku (o 39,8%) oraz w powiatach: tczewskim (o 28,3%), kościerskim (o 25,3%), bytowskim (o 21,9%), kwidzyńskim (o 16,4%), sztumskim (o 9,2%), nowodworskim (o 7,4%) oraz słupskim (o 6,1%). W relacji do 2020 r. we wszystkich powiatach w województwie pomorskim odnotowano wzrost wydajności pracy w przemyśle, mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w cenach bieżących.

Mapa 43. Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące) na 1 mieszkańca w 2021 r.

Map 43. Sold production of industry (current prices) per inhabitant in 2021

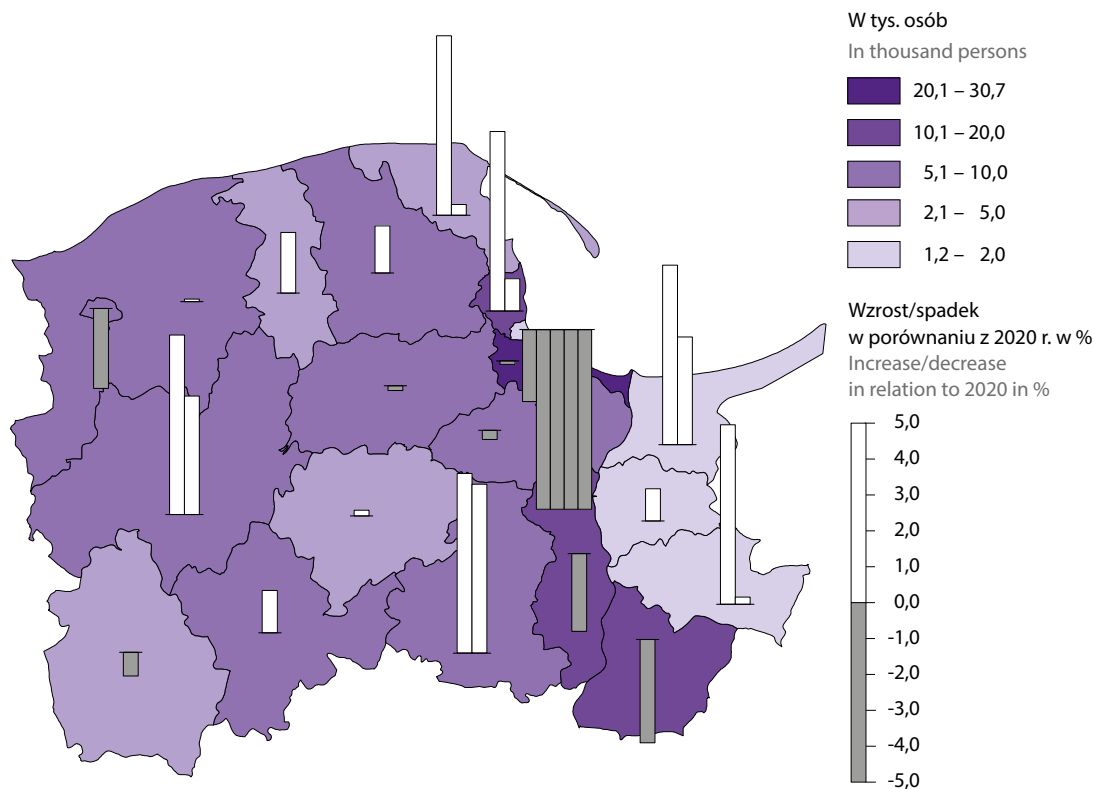

W 2021 r. w przeliczeniu na 1 mieszkańca wartość produkcji sprzedanej przemysłu wyniosła 48048 zł – piąte miejsce w kraju (dla Polski odpowiednio 47262 zł) i w skali roku zwiększyła się w województwie o 28,5%, a w kraju o 24,9%.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca największe wartości produkcji sprzedanej przemysłu odnotowano w Gdańsku 100402 zł (wzrost w skali roku o 40,0%) oraz w powiatach: kwidzyńskim 83248 zł (wzrost o 13,4%), tczewskim 78491 zł (wzrost o 26,4%) oraz słupskim 61857 zł (wzrost o 6,1%).

Mapa 44. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w 2021 r.

Map 44. Average employment in industry in 2021

W 2021 r. przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 152,9 tys. osób i wzrosło w porównaniu z poprzednim rokiem (o 1,0%).

Najwyższą liczbę osób przeciętnie zatrudnionych wśród przedsiębiorstw przemysłowych osiągnęły podmioty mające siedzibę w Gdańsku – 30,7 tys. osób (20,1% ogólnej liczby zatrudnionych w województwie) i Gdyni – 13,3 tys. osób (odpowiednio 8,7%) oraz w powiatach: tczewskim – 12,9 tys. osób (8,5%), kwidzińskim – 10,2 tys. osób (6,6%) oraz wejherowskim – 9,8 tys. osób (6,4%). Najniższą liczbę osób przeciętnie zatrudnionych odnotowano natomiast w przedsiębiorstwach w powiecie nowodworskim – 1,2 tys. osób (0,8%), w Sopocie – 1,5 tys. osób (1,0%) oraz w powiecie malborskim 1,8 tys. osób (1,2%) i sztumskim – 2,0 tys. osób (1,3%).

W dwunastu powiatach w porównaniu z 2020 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia, które najbardziej wzrosło w powiecie starogardzkim (o 9,7%), natomiast największy spadek odnotowano w Sopocie (o 22,0%).

W 2022 r. w województwie pomorskim według danych wstępnych produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) była niższa niż przed rokiem. Odnotowano natomiast wzrost wydajności pracy mierzonej wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego w przemyśle, któremu towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia.

W drugiej części analizy dane o produkcji sprzedanej przemysłu oraz przeciętnym zatrudnieniu w przemyśle dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych krótkookresowych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

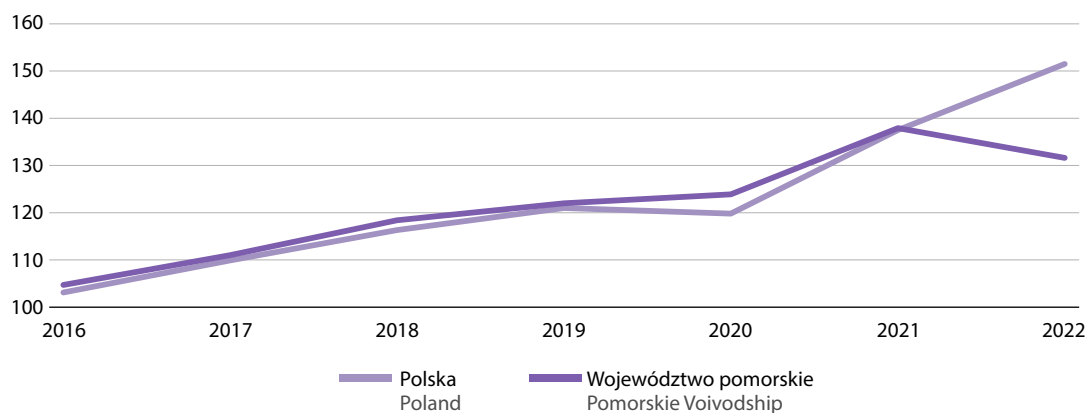
W 2022 r. w województwie pomorskim według danych wstępnych produkcja sprzedana przemysłu osiągnęła (w cenach bieżących) wartość 139813,6 mln zł (szóste miejsce w kraju) i była niższa (w cenach stałych) od zanotowanej w 2021 r. o 4,6% oraz wyższa w porównaniu z 2015 r. o 31,6%. W kraju produkcja sprzedana przemysłu (w cenach stałych) zwiększyła się zarówno w skali roku (o 10,2%), jak i w porównaniu z 2015 r. (o 51,5%).

W skali roku odnotowano następujący wzrost produkcji sprzedanej przemysłu (w cenach stałych): w I kwartale o 12,7%, w I półroczu o 11,5%, a w okresie trzech kwartałów o 4,3%.

Tablica 36. Przemysł
Table 36. Industry

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	Specification
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące):					Sold production of industry (current prices):
w mln zł	76715,3	91650,4	118723,1	139813,6	in million PLN
Polska=100	6,4	6,1	6,4	5,6	Poland=100
Udział produkcji sprzedanej przetwórstwa przemysłowego w produkcji sprzedanej przemysłu (ceny bieżące) w %	91,7	92,1	93,2	93,4	Share of sold production of manufacturing in sold production of industry (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle w tys.	135,6	154,3	154,3	157,4	Average paid employment in industry in thousands

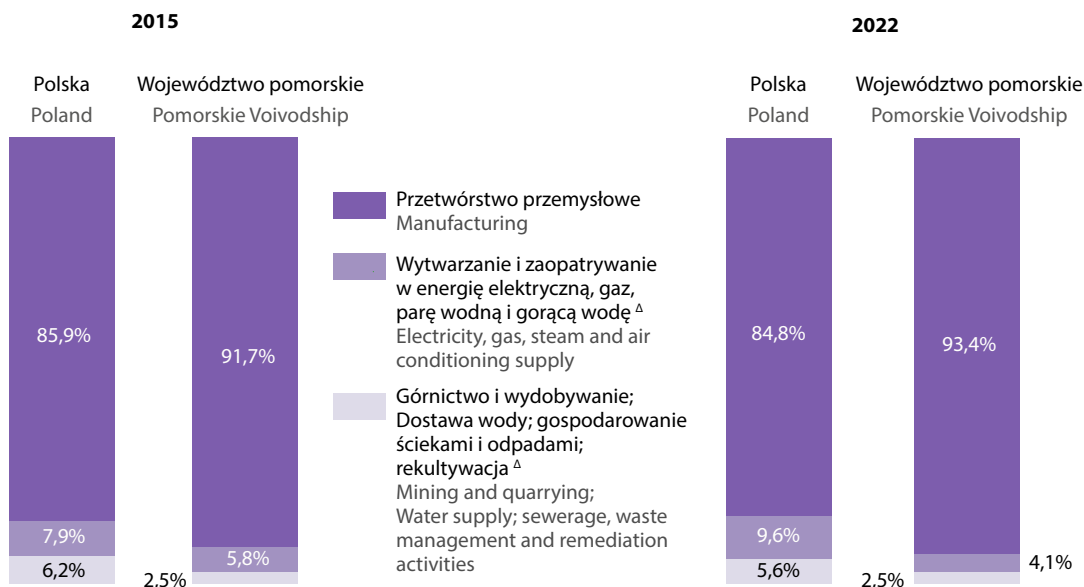
Wykres 60. Dynamika produkcji sprzedanej przemysłu (ceny stałe)
2015=100
Chart 60. Indices of sold production of industry (constant prices)
2015=100

W 2022 r. w województwie pomorskim dominującą wartość w produkcji sprzedanej przemysłu ogółem (w cenach bieżących) stanowiła produkcja w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 130639,9 mln zł. Natomiast produkcja sprzedana w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę wyniosła 5789,9 mln zł.

Wykres 61. Produkcja sprzedana przemysłu według sekcji PKD (ceny bieżące)

Chart 61. Sold production of industry by PKD sections (current prices)

W 2022 r. w porównaniu z 2021 r. odnotowano spadek produkcji sprzedanej w cenach stałych m.in. w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 5,2%), której udział (w cenach bieżących) w produkcji przemysłowej ogółem w województwie wyniósł 93,4% (w kraju udział ten wyniósł 84,8%). W skali roku wzrosła produkcja m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,5%), a produkcja w tej sekcji (w cenach bieżących) stanowiła 4,1% produkcji przemysłowej województwa (w kraju odpowiednio 9,6%).

W 2022 r. niższa niż przed rokiem była produkcja sprzedana (w cenach stałych) m.in. w następujących działach przetwórstwa przemysłowego: produkcja pozostałego sprzętu transportowego (o 18,0%), produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 7,0%), produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 2,0%) oraz produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 0,7%).

Z kolei wzrost odnotowano m.in. w produkcji urządzeń elektrycznych (o 43,7%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 26,5%), maszyn i urządzeń (o 18,7%), wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 15,9%), mebli (o 10,4%), wyrobów z metali (o 9,4%), artykułów spożywczych (o 2,4%) oraz pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 2,0%).

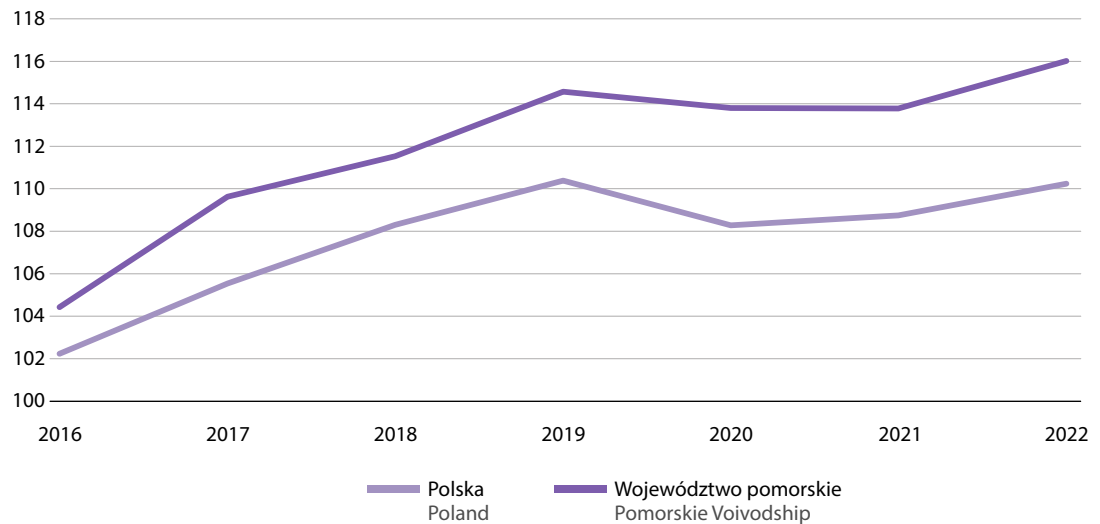
W skali roku zwiększeniu produkcji sprzedanej przemysłu w województwie pomorskim towarzyszył wzrost przeciętnego zatrudnienia w przemyśle. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle wyniosło 157,4 tys. osób, co oznacza wzrost (o 2,0%) w stosunku do 2021 r. (w kraju wzrost o 1,4%) oraz wzrost w porównaniu z 2015 r. o 16,0% (w kraju wzrost o 10,2%). W skali roku wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m.in. w sekcji przetwórstwo przemysłowe (o 1,9%), natomiast spadek wystąpił m.in. w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,1%).

Wykres 62. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w przemyśle

2015=100

Chart 62. Indices of average paid employment in industry

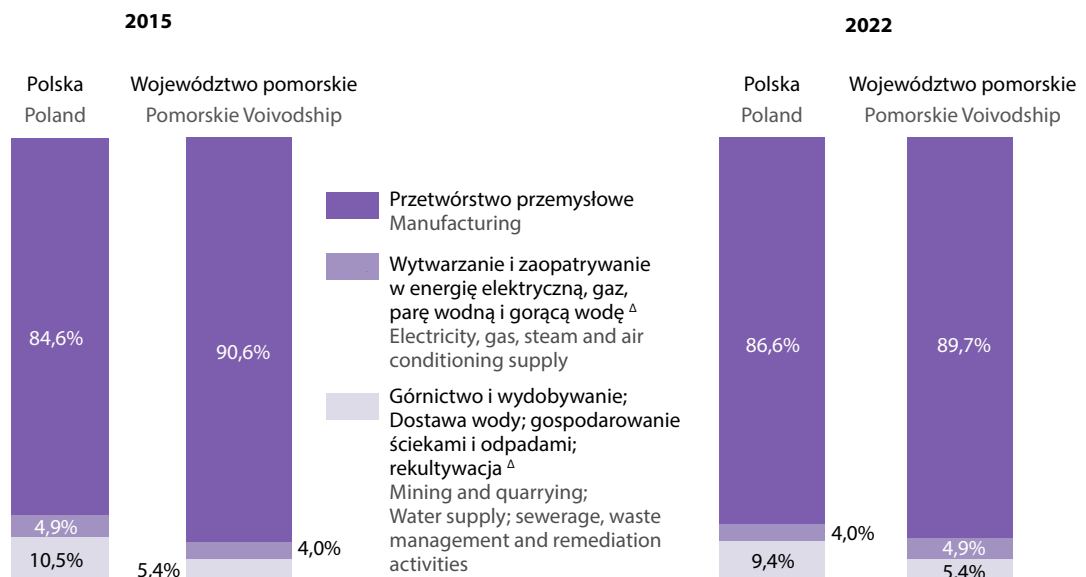
2015=100

Wydajność pracy w przemyśle mierzona wartością produkcji sprzedanej w cenach stałych na 1 zatrudnionego w województwie pomorskim w 2022 r. zmniejszyła się o 6,4% w stosunku do roku poprzedniego (w kraju wzrost o 8,7%).

Wykres 63. Przeciętne zatrudnienie w przemyśle według sekcji PKD

Chart 63. Average paid employment in industry by PKD sections

Budownictwo

Construction

W 2022 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost produkcji sprzedanej budownictwa. Wyższa niż przed rokiem była również wartość produkcji budowlano-montażowej. Odnotowano wzrost wydajności pracy w budownictwie, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji.

Dane zarówno o produkcji sprzedanej budownictwa, jak i sprzedaży produkcji budowlano-montażowej dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; opracowane zostały na podstawie danych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

W 2022 r. w województwie pomorskim produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 28393,9 mln zł (piąte miejsce w kraju) i zwiększyła się o 31,5% w porównaniu z rokiem poprzednim (w 2021 r. wzrost o 11,4%). W kraju produkcja sprzedana budownictwa była o 29,8% wyższa od notowanej w roku poprzednim (w 2021 r. wzrost o 13,7%). W porównaniu z 2015 r. produkcja sprzedana budownictwa zwiększyła o 149,6%, a w Polsce o 115,7%.

Dane o produkcji sprzedanej budownictwa dotyczą działalności budowlanej i niebudowlanej podmiotów gospodarczych zaliczanych do sekcji „Budownictwo”.

Tablica 37. Budownictwo
Table 37. Construction

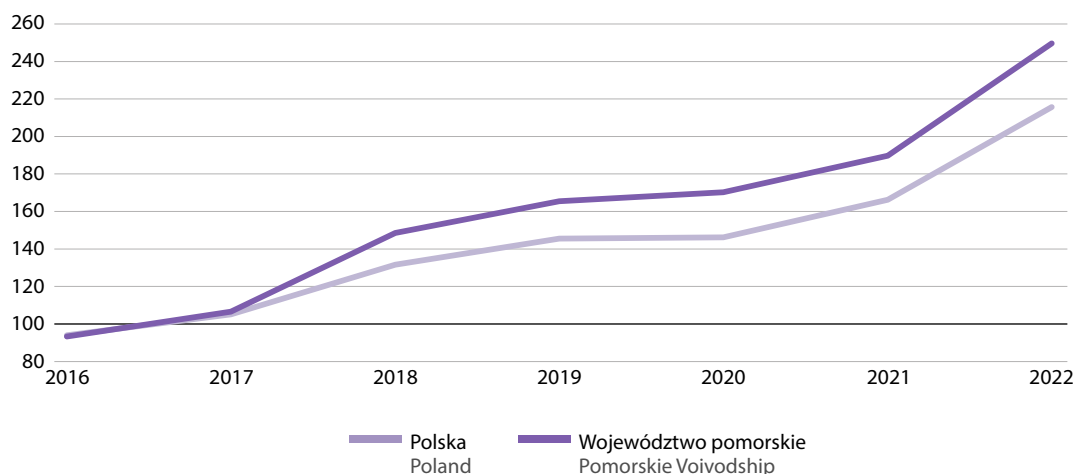
Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022	Specification
Produkcja sprzedana budownictwa (ceny bieżące):					Sold production of construction (current prices):
w mln zł	11376,3	19374,4	21585,3	28393,9	in million PLN
Polska=100	6,3	7,3	7,1	7,2	Poland=100
Udział produkcji budowlano-montażowej w produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące) w %	44,7	44,5	42,0	44,6	Share of construction and assembly production in sold production of construction (current prices) in %
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie w tys.	25,7	31,6	31,8	34,0	Average paid employment in construction in thousands

Wykres 64. Dynamika produkcji sprzedanej budownictwa (ceny bieżące)

2015=100

Chart 64. Indices of sold production of construction (current prices)

2015=100

W 2022 r. w województwie pomorskim produkcja budowlano-montażowa wyniosła 12661,2 mln zł, co stanowiło 44,6% wartości produkcji sprzedanej budownictwa ogółem (w 2021 r. – 42,0%) i zwiększyła się o 39,8% w stosunku do zanotowanej w roku poprzednim (w 2021 r. wzrost o 4,9%). W kraju wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 15,5% (w 2021 r. wzrost o 7,9%).

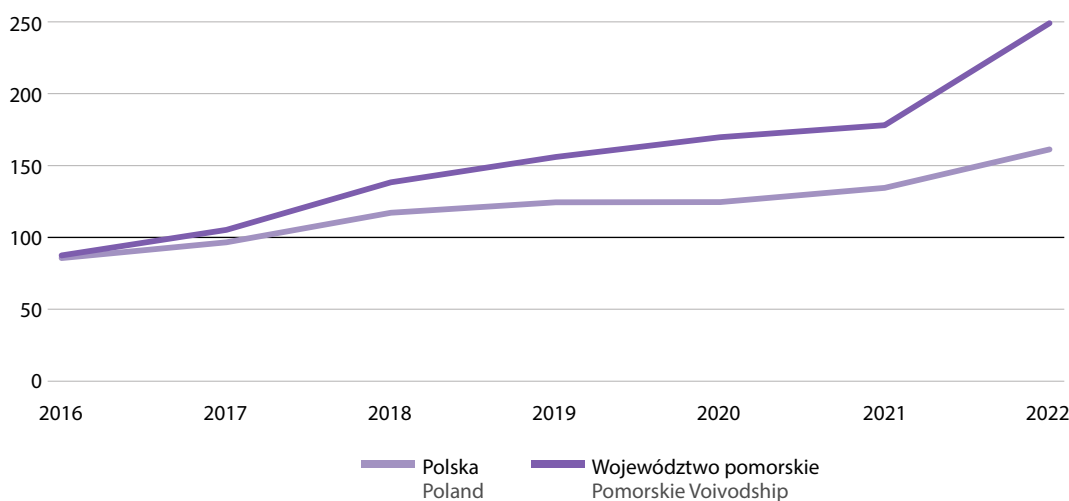
Dane o **sprzedaży produkcji budowlano-montażowej** dotyczą robót zrealizowanych na terenie kraju, wykonanych siłami własnymi (tj. bez podwykonawców) na rzecz zleceniodawców przez podmioty budowlane zaliczane zgodnie z PKD 2007 do sekcji „Budownictwo”. Obejmują roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów.

Wykres 65. Dynamika produkcji budowlano-montażowej (ceny bieżące)

2015=100

Chart 65. Indices of construction and assembly production (current prices)

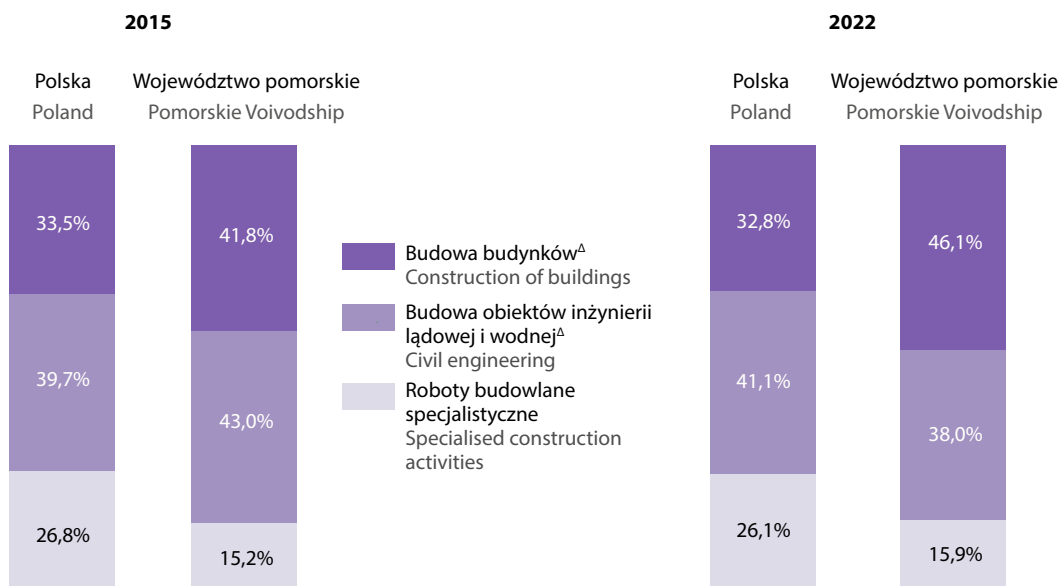
2015=100

W 2022 r. w produkcji budowlano-montażowej ogółem najwyższy udział miały przedsiębiorstwa specjalizujące się w budowie budynków (46,1%), a ich produkcja była o 34,1% wyższa niż w 2021 r. Udział podmiotów, których podstawowym rodzajem działalności jest wykonywanie robót związanych z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej wyniósł 38,0%, a produkcja zwiększyła się o 56,3%. Natomiast udział jednostek wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne wyniósł 15,9%, a produkcja była wyższa o 24,0%.

Wykres 66. Produkcja budowlano-montażowa według działów PKD (ceny bieżące)

Chart 66. Construction and assembly production by PKD divisions (current prices)

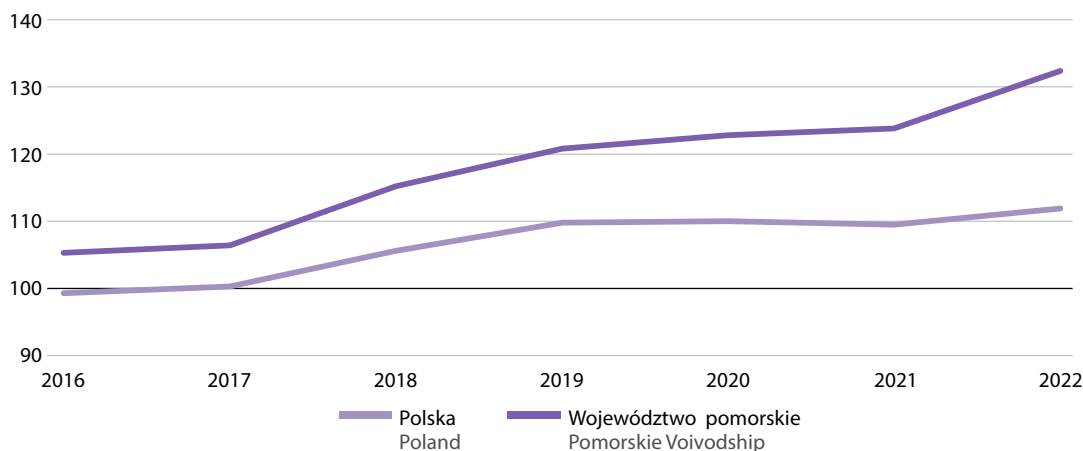
W 2022 r. w skali roku w strukturze sprzedaży produkcji budowlano-montażowej zwiększył się udział przedsiębiorstw wykonujących roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej, natomiast zmniejszył się udział przedsiębiorstw wykonujących roboty budowlane specjalistyczne (o 2,1 p.proc.) oraz zajmujących się głównie budową budynków (o 1,9 p.proc.).

Wykres 67. Dynamika przeciętnego zatrudnienia w budownictwie

2015=100

Chart 67. Indices of average paid employment in construction

2015=100

Wzrostowi produkcji sprzedanej budownictwa w województwie pomorskim towarzyszył wzrost w skali roku przeciętnego zatrudnienia w tej sekcji o 7,0% (w kraju wzrost o 2,2%). W województwie pomorskim wydajność pracy w budownictwie mierzona wartością produkcji sprzedanej na 1 zatrudnionego wyniosła (w cenach bieżących) 834,3 tys. zł i była wyższa o 22,9% niż w 2021 r.

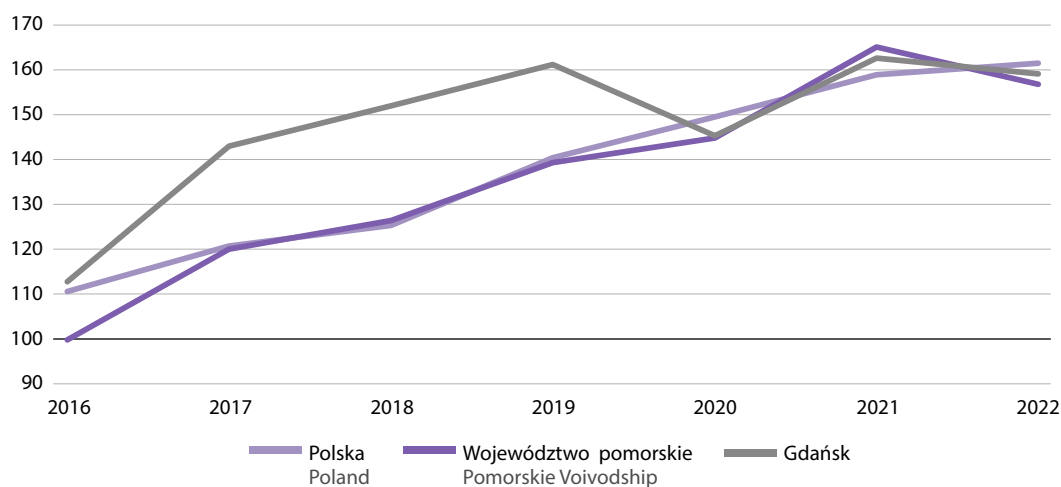
W 2022 r. w województwie pomorskim według wstępnych danych oddano do użytkowania 20,7 tys. mieszkań o łącznej powierzchni 1668,0 tys. m², co stanowiło 8,7% efektów budownictwa mieszkaniowego w Polsce. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania zmniejszyła się o 5,0% w porównaniu z 2021 r. (w kraju wzrost o 1,7%), a wzrosła o 56,8% w odniesieniu do 2015 r. (w kraju wzrost o 61,9%).

Wykres 68. Dynamika liczby mieszkań oddanych do użytkowania

2015=100

Chart 68. Indices of the number of dwellings completed

2015=100

Tablica 38. Budownictwo mieszkaniowe

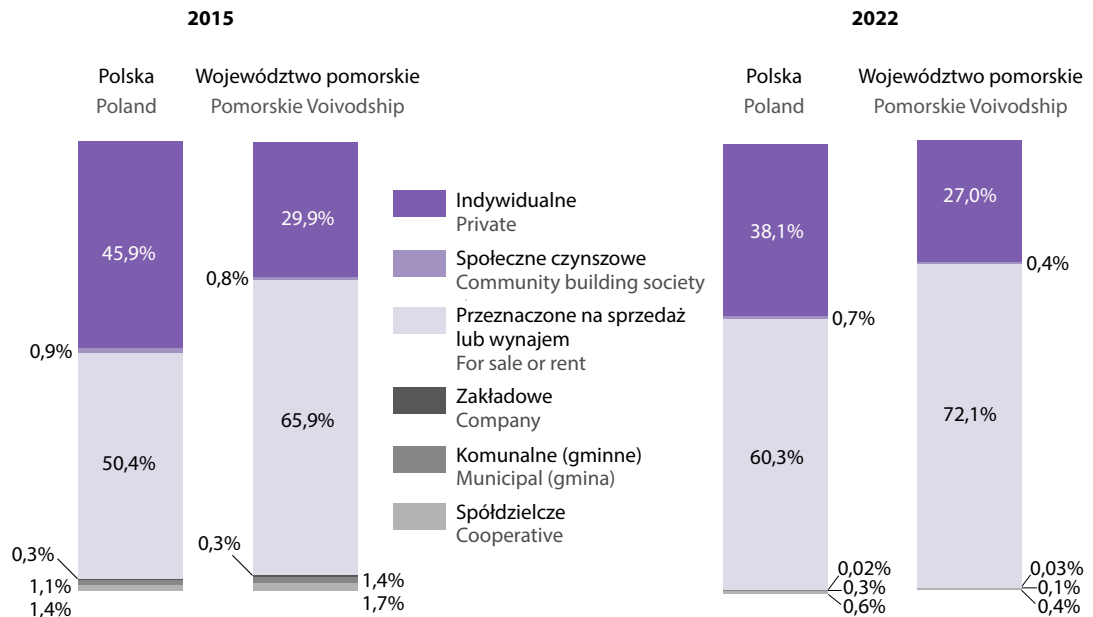
Table 38. Residential construction

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	2022 Polska Poland
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności Dwellings completed per 1,000 population	5,7	8,1	9,2 ^a	8,7	6,3
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania oddanego do użytkowania w m ² Average useful floor area of a dwelling completed in m ²	86,3	79,7	81,1	80,7	92,3
Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym na 1000 ludności Dwellings which received construction permits or whose construction projects were registered per 1,000 population	6,7	11,4 ^a	13,2 ^a	11,6	7,9
Mieszkania, których budowę rozpoczęto na 1000 ludności Dwellings started per 1,000 population	6,0	8,9	10,1	7,9	5,3

^a Dane zmieniono w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji.
^a Data have been changed in relation to those published in the previous edition.

W 2022 r. najczęściej mieszkań oddano do użytkowania w ramach budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem (72,1% ogólnej liczby oddanych mieszkań) oraz budownictwa indywidualnego (27,0%). 62,1% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania wybudowano w miastach.

Wykres 69. Mieszkania oddane do użytkowania według form budownictwa
Chart 69. Dwellings completed by forms of construction

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

W 2022 r. w województwie pomorskim przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 80,7 m² i zmniejszyła się o 0,4 m² w stosunku do 2021 r., a w porównaniu z 2015 r. zmniejszyła się o 5,6 m². Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej przekazano do użytkowania w powiatach: sztumskim (129,9 m²), kartuskim (123,9 m²) oraz człuchowskim (120,7 m²), natomiast o najmniejszej powierzchni użytkowej – w Gdańsku (57,8 m²), w Słupsku (59,1 m²) oraz w Sopocie (63,3 m²).

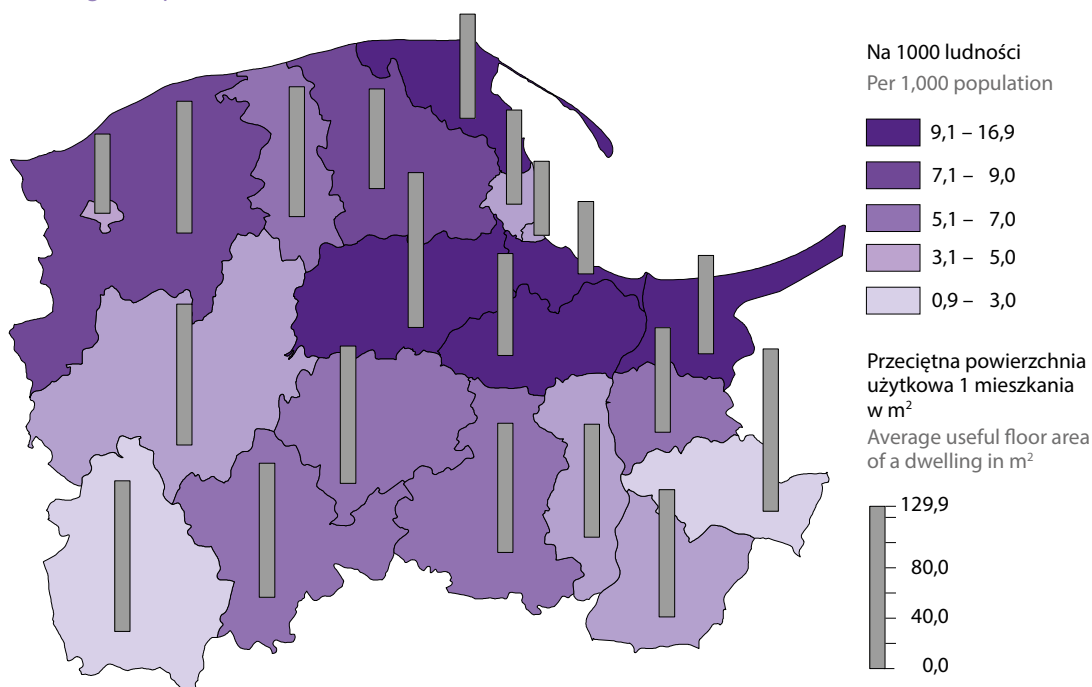
W Polsce przeciętna powierzchnia mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 92,3 m² i zmniejszyła się o 0,6 m² w stosunku do 2021 r. oraz o 7,5 m² w porównaniu z 2015 r.

W 2022 r. przeciętna liczba izb w mieszkaniu oddanym do użytkowania w województwie pomorskim wyniosła 3,5 (3,5 w 2021 r., a w 2015 r. – 3,6).

W przeliczeniu na 1000 ludności w województwie pomorskim oddano do użytkowania 8,7 mieszkania (w 2021 r. – 9,2, a w 2015 r. – 5,7), najczęściej w powiecie puckim (16,9), w powiecie gdańskim (15,3) i w Gdańsku (14,7). W Polsce wskaźnik ten osiągnął wartość 6,3 (w 2021 r. – 6,2, a w 2015 r. – 3,8).

Mapa 45. Mieszkania oddane do użytkowania w 2022 r.

Map 45. Dwellings completed in 2022

W 2022 r. w województwie pomorskim odnotowano 27,4 tys. pozwoleń na mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (spadek o 12,1% w stosunku do 2021 r. oraz wzrost o 76,8% w stosunku do 2015 r.), co stanowiło 9,2% wszystkich pozwoleń na budowę w kraju. Najwięcej mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym wydano inwestorom budującym na sprzedaż lub wynajem (74,2%) oraz inwestorom indywidualnym (24,2%). Największy wzrost liczby wydanych pozwoleń w stosunku do 2021 r. odnotowano w powiecie sztumskim (o 62,1%), w powiecie chojnickim (o 19,8%) oraz w powiecie gdańskim (o 17,2%), a największy spadek w Słupsku (o 74,5%), w Sopocie (o 58,2%) oraz w powiecie człuchowskim (o 43,3%).

W 2022 r. w województwie pomorskim rozpoczęto budowę 18,7 tys. mieszkań (9,3% wszystkich mieszkań, których budowę rozpoczęto w Polsce), co oznacza spadek o 21,3% w stosunku do 2021 r. oraz wzrost o 34,1% w stosunku do 2015 r. Najwięcej mieszkań, których budowę rozpoczęto stanowią inwestycje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem (65,4%) oraz inwestycje indywidualne (31,2%). Największy wzrost mieszkań, których budowę rozpoczęto w stosunku do 2021 r. odnotowano w powiecie lęborskim (o 130,0%), w powiecie malborskim (o 59,2%) oraz w powiecie chojnickim (o 47,4%), a największy spadek w powiecie tczewskim (o 77,0%), w Sopocie (o 66,0%) oraz w powiecie nowodworskim (o 57,9%).

Rynek wewnętrzny

Internal market

W 2022 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost zarówno wartości sprzedaży detalicznej, jak i sprzedaży hurtowej.

Dane zarówno o **sprzedaży detalicznej**, jak i **hurtowej** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób, opracowane zostały na podstawie danych pozyskiwanych z miesięcznych meldunków o działalności gospodarczej DG-1.

Sprzedaż detaliczna (w cenach bieżących) zrealizowana przez jednostki handlowe i niehandlowe (o liczbie pracujących powyżej 9 osób) z województwa pomorskiego zwiększyła się w skali roku zarówno w 2021 r. (o 22,1%), jak i 2022 r. (o 19,8%), w kraju w omawianych latach odnotowano wzrost odpowiednio o 12,9% i o 19,9%. W porównaniu z 2015 r. sprzedaż wzrosła o odpowiednio o 44,6% i o 73,2%.

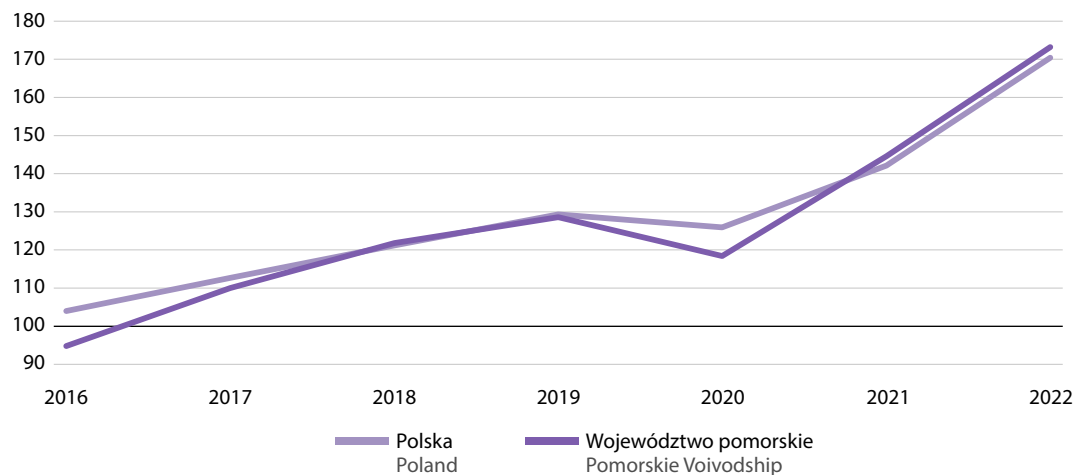
Dane o **sprzedaży detalicznej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż towarów własnych i komisowych (nowych i używanych), dokonywaną w punktach sprzedaży detalicznej, placówkach gastronomicznych oraz innych punktach sprzedaży (np. składy, magazyny) w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców.

Wykres 70. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące)

2015=100

Chart 70. Indices of retail sales of goods (current prices)

2015=100

Tablica 39. Dynamika sprzedaży detalicznej towarów ^a (ceny bieżące)
Table 39. Indices of retail sales of goods ^a (current prices)

Wyszczególnienie Specification	2015	2020	2021	2022	2022 Polska Poland
	rok poprzedni=100 previous year=100				
Ogółem Total	103,7	92,1	122,1	119,8	119,9
w tym: of which:					
Pojazdy samochodowe, motocykle, części Motor vehicles, motorcycles, parts	120,5	85,9	104,5	94,5	98,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe Solid, liquid and gaseous fuels	97,1	85,9	124,7	149,5	135,9
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe Food, beverages and tobacco products	99,6	104,3	102,2	114,8	118,9
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny Pharmaceuticals, cosmetics, orthopedic equipment	108,2	102,6	106,1	112,6	117,9
Meble, RTV, AGD Furniture, radio, TV and household appliances	112,0	99,8	116,5	112,7	109,9
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach Newspapers, books, other sale in specialised stores	113,0	101,4	98,3	93,1	112,1
Pozostałe Others	97,7	90,2	144,6	97,6	120,9

a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym stanem organizacyjnym. Kształtowanie się dynamiki sprzedaży detalicznej wynika m.in. ze zmiany zarówno przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa, jak i zmian organizacyjnych.

a Enterprises were grouped on the basis of the Polish Classification of Activities (PKD 2007), including a given enterprise in a specific category by predominating kind of activity and according to its present organisational status. The retail sales index results, inter alia, from a change in both the predominating kind of activity of the enterprise and in its organisation.

Wyższy poziom sprzedaży niż w 2021 r. uzyskano m.in. w podmiotach z grup: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 49,5%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 14,8%), meble, RTV, AGD (o 12,7%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 12,6%). Spadek sprzedaży zanotowano natomiast m.in. w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 6,9%), pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 5,5%) oraz pozostałe (o 2,4%).

W 2022 r. najwyższy udział w sprzedaży detalicznej ogółem uzyskano w podmiotach z grup: paliwa stałe, ciekłe i gazowe (26,8%), żywność, napoje i wyroby tytoniowe (10,1%), pozostałe (10,1%) oraz farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (9,4%).

Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** (łącznie z podatkiem VAT) obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych lub użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstw handlowych zaliczanych do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle”.

Sprzedaż hurtowa towarów (w cenach bieżących) w jednostkach handlowych, a także w przedsiębiorstwach hurtowych województwa pomorskiego zwiększyła się w skali roku zarówno w 2021 r. (odpowiednio o 24,0% i 18,6%, w kraju odpowiednio o 22,5% i 21,8%), jak i 2022 r. (odpowiednio o 38,6% i 39,6%, w kraju odpowiednio o 35,9% i 39,3%). Natomiast sprzedaż zrealizowana zarówno w 2021 r., jak i 2022 r. wzrosła w porównaniu z 2015 r. w jednostkach handlowych odpowiednio o 111,1% i o 192,7%, a w przedsiębiorstwach hurtowych odpowiednio o 93,9% i o 170,7%. W 2022 r. w skali roku największy wzrost sprzedaży hurtowej w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano w sprzedaży żywności (o 152,5%) oraz wyrobów włókienniczych, odzieży i obuwia (o 119,2%), natomiast spadek w sprzedaży realizowanej na zlecenie (o 55,4%) oraz sprzedaży AGD, RTV, artykułów użytku domowego (o 30,2%).

Transport

Transport

W latach 2015-2021 wskaźniki gęstości dróg publicznych oraz ścieżek rowerowych w województwie pomorskim systematycznie wzrastały.

W 2021 r. w województwie pomorskim w porównaniu z 2020 r. odnotowano spadek liczby przewiezionych pasażerów transportem autobusowym w komunikacji krajowej oraz międzynarodowej (bez komunikacji miejskiej). W skali roku liczba i długość linii krajowej regularnej komunikacji autobusowej zmniejszyła się, natomiast w międzynarodowej regularnej komunikacji autobusowej nie uległa zmianie.

W 2021 r. przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej w województwie pomorskim przewiozły powszechnie dostępnymi dla ludności środkami komunikacji miejskiej więcej pasażerów niż w 2020 r. i mniej niż w 2015 r. W skali roku długość linii autobusowych komunikacji miejskiej zmniejszyła się, linii tramwajowych zwiększyła się, a linii trolejbusowych nie uległa zmianie.

W 2021 r. liczba startów i lądowań samolotów w Porcie Lotniczym Gdańsk oraz liczba pasażerów obsługiwanych zwiększyła się w stosunku do 2020 r. i zmniejszyła się w porównaniu z 2015 r.

Rozwój sieci transportowej wpływa na rozwój przemysłu i miast, jak również warunkuje przemieszczanie towarów oraz ludności na każdym poziomie podziału terytorialnego.

Długość eksploatowanych na terenie województwa pomorskiego linii kolejowych normalnotorowych na koniec 2021 r. wyniosła 1212 km i nie zmieniła się w stosunku do 2020 r. oraz zmniejszyła się o 0,5% w porównaniu z 2015 r. Zelektryfikowane linie kolejowe stanowiły 38,2% ogólnej długości sieci kolejowej województwa (w kraju 62,8%). Gęstość linii kolejowych w województwie pomorskim wyniosła 6,6 km na 100 km², co uplasowało województwo pomorskie na szóstym miejscu w kraju, tak samo jak w 2020 r., natomiast w 2015 r. odpowiednio 6,7 km na 100 km², również szóste miejsce w kraju. W Polsce w analizowanych latach wskaźnik gęstości linii kolejowych wyniósł 6,2 km na 100 km².

Drogi publiczne to drogi zaliczone na podstawie przepisów ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1693, z późn. zm.) do jednej z kategorii dróg, z których może korzystać każdy, zgodnie z ich przeznaczeniem. Ze względu na funkcje w sieci drogowej, dzielą się na następujące kategorie: drogi krajowe; drogi wojewódzkie; drogi powiatowe oraz drogi gminne.

Tablica 40. Drogi publiczne według rodzajów nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Table 40. Public roads by types of surface

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Ogółem w km Total in km	22804,0	22827,2	23251,2	22781,9
O nawierzchni twardej Hard surface	13382,4	14547,1	15123,7	15233,6
w tym ulepszonej of which improved	12195,3	13147,6	13589,8	13646,8
O nawierzchni gruntowej Unsurfaced	9421,6	8280,1	8127,5	7548,3

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

Według stanu na koniec 2021 r. łączna długość dróg publicznych w województwie pomorskim wyniosła 22782 km, z czego 66,9% stanowiły drogi o nawierzchni twardej, a 33,1% drogi o nawierzchni gruntowej. W porównaniu z 2020 r. długość dróg publicznych w województwie zmniejszyła się o 469 km, a w stosunku do 2015 r. – o 22 km. Wskaźnik gęstości dróg publicznych wyniósł 124,3 km na 100 km² (w 2020 r. – 126,9 km, a w 2015 r. – 124,5 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg publicznych wyniósł 137,5 km na 100 km² (w 2020 r. – 137,6 km, a w 2015 r. – 134,2 km).

Tablica 41. Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Table 41. Hard surface public roads

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Ogółem w km Total in km	13382,4	14547,1	15123,7	15233,6
na 100 km ² per 100 km ²	73,1	79,4	82,5	83,1
W tym o nawierzchni ulepszonej Of which with improved surface	12195,3	13147,1	13589,8	13646,8
w tym: of which:				
ekspresowe expressways	72,3	103,3	103,3	103,3
autostrady motorways	65,9	65,9	65,9	65,9

Źródło: dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.
Source: data of the General Directorate for National Roads and Motorways.

Na koniec 2021 r. długość dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie pomorskim wyniosła 15234 km, co oznacza zarówno wzrost w stosunku do 2020 r. (o 110 km), jak i 2015 r. (o 1851 km). Wskaźnik gęstości dróg publicznych o twardej nawierzchni wyniósł 83,1 km na 100 km² (w 2020 r. – 82,5 km, a w 2015 r. – 73,1 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg publicznych wyniósł 100,9 km na 100 km² (w 2020 r. – 100,3 km, a w 2015 r. – 93,0 km).

W 2021 r. na terenie województwa długość dróg ekspresowych wyniosła 103 km i w porównaniu z 2020 r. nie zmieniła się, a w stosunku do 2015 r. wzrosła o 31 km. Długość autostrad wyniosła 66 km (bez zmian w stosunku do 2020 r. i 2015 r.). Wskaźnik gęstości dróg ekspresowych i autostrad wyniósł 0,92 km na 100 km² (w 2020 r. – 0,92 km, a w 2015 r. – 0,75 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg ekspresowych i autostrad wyniósł 1,46 km (w 2020 r. – 1,36 km, a w 2015 r. – 0,98 km).

Drogi o nawierzchni ulepszonej stanowiły w 2021 r. 89,6% długości dróg publicznych o twardej nawierzchni w województwie (w 2020 r. – 89,9%, a w 2015 r. – 91,1%).

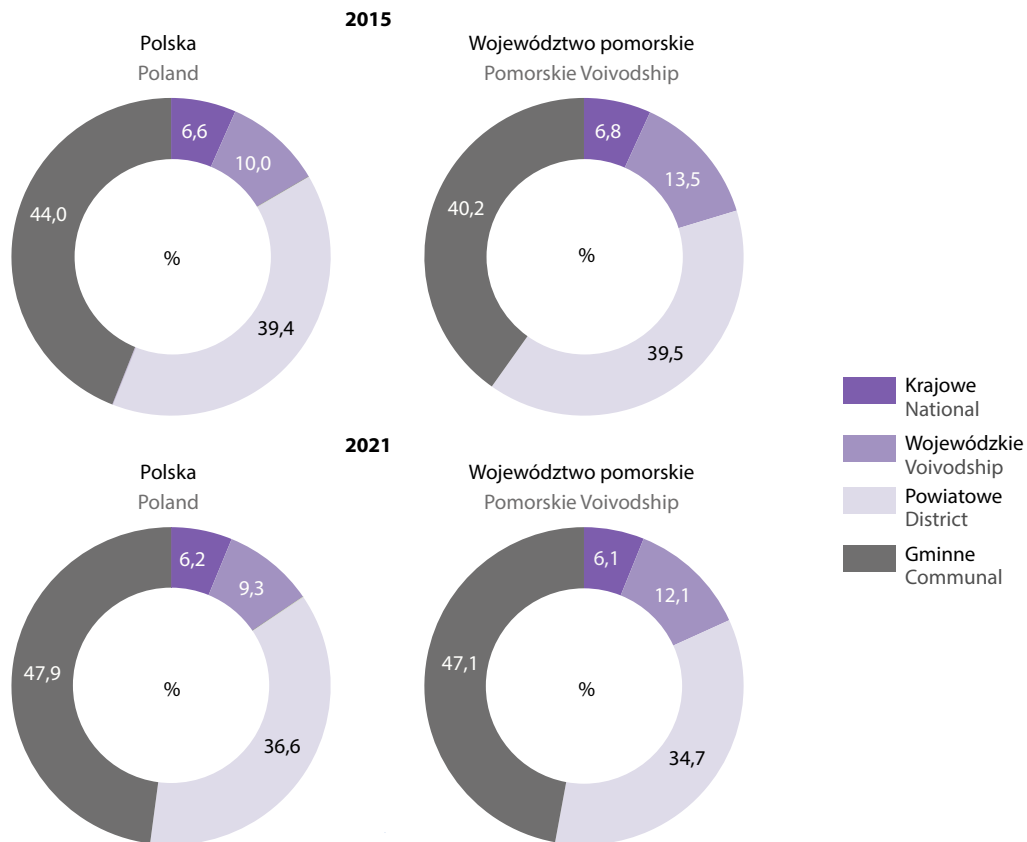
Według staniu na koniec 2021 r. łączna długość dróg krajowych o nawierzchni twardej w województwie pomorskim wyniosła 929 km (o 16 km więcej niż w 2015 r.), dróg wojewódzkich – 1838 km (odpowiednio wzrost o 37 km), dróg powiatowych – 5292 km (wzrost o 2 km), a dróg gminnych – 7174 km (wzrost o 1796 km).

Wykres 71. Drogi publiczne o twardej nawierzchni

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 71. Hard surface public roads

As of 31 December

Na koniec 2021 r. znaczny udział w długości sieci dróg publicznych o nawierzchni twardej w województwie pomorskim miały drogi gminne – 47,1% oraz powiatowe – 34,7% (w 2015 r. odpowiednio 40,2% oraz 39,5%).

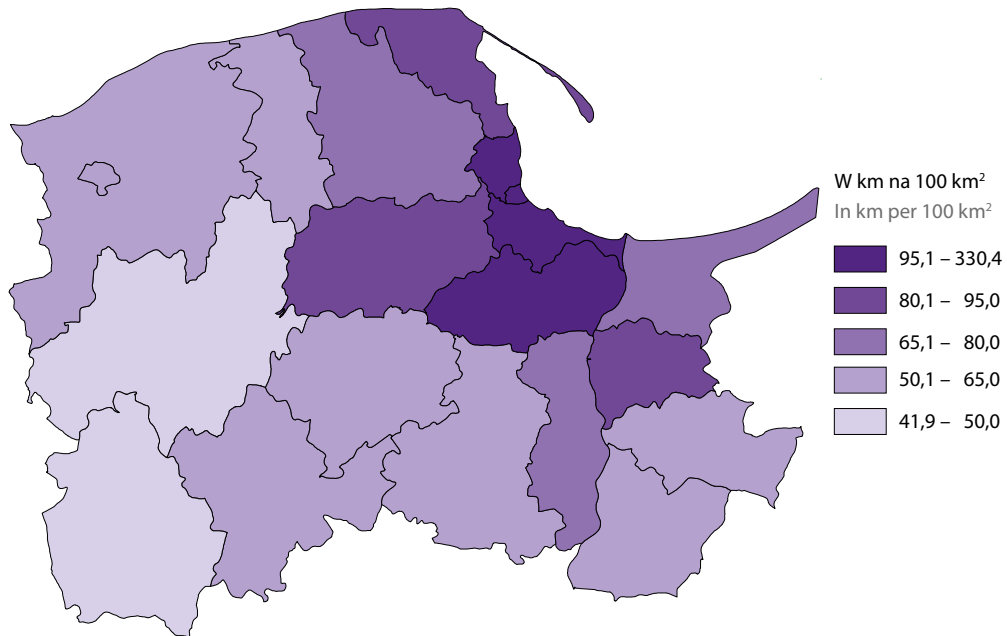
Sieć dróg publicznych powiatowych wyniosła 5688 km, a dróg publicznych gminnych – 14327 km. Drogi powiatowe o nawierzchni twardej wyniosły 5292 km (28,9 km na 100 km²), natomiast drogi gminne o nawierzchni twardej – 7174 km (39,2 km na 100 km²). Nawierzchnię gruntową posiadało 7,0% długości dróg powiatowych i 49,9% dróg gminnych.

Mapa 46. Drogi gminne i powiatowe o nawierzchni twardej ulepszonej w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 46. Improved hard surface communal and district roads in 2021

As of 31 December

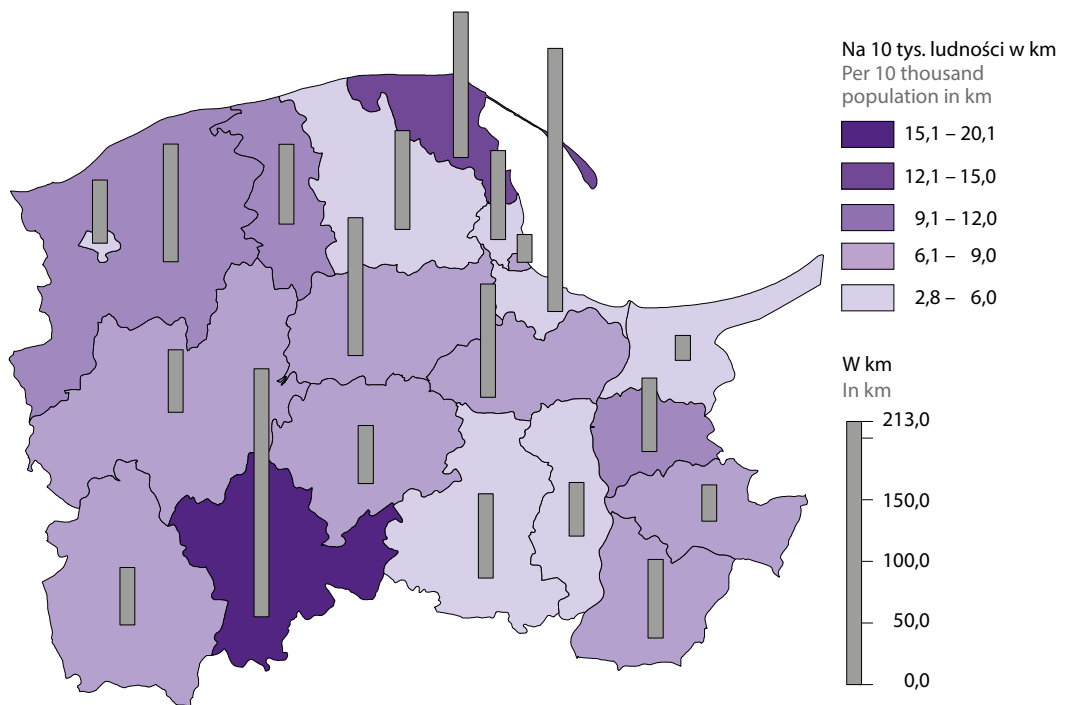

Droga dla rowerów (ścieżka rowerowa) – droga lub jej część przeznaczona do ruchu rowerów jednośladowych, oznaczona odpowiednimi znakami drogowymi ustawa z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 988, z późn. zm.).

Według stanu na koniec 2021 r. długość dróg dla rowerów w województwie pomorskim wyniosła 1550 km i w porównaniu z 2020 r. wzrosła o 71 km, a w stosunku do 2015 r. – o 499 km. Wskaźnik gęstości dróg dla rowerów wyniósł 8,46 km na 100 km² (w 2020 r. – 8,07 km, a w 2015 r. – 5,74 km). W Polsce wskaźnik gęstości dróg dla rowerów wyniósł 5,92 km na 100 km² (w 2020 r. – 5,52 km, a w 2015 r. – 3,45 km).

Mapa 47. Ścieżki rowerowe w województwie pomorskim w 2021 r.

Map 47. Cycle paths in Pomorskie Voivodship in 2021

Pod względem długości dróg dla rowerów w województwie pomorskim przodował Gdańsk – 213 km oraz powiaty: chojnicki – 201 km, pucki – 118 km i kartuski – 112 km. W porównaniu z 2015 r. znaczący przyrost długości dróg dla rowerów odnotowano w powiecie kartuskim (o 95 km) i chojnickim (o 65 km) oraz w Gdańsku (o 46 km).

Najwyższe wartości wskaźnika długości dróg dla rowerów na 10 tys. ludności w województwie pomorskim odnotowano w powiatach: chojnickim (20,85 km), puckim (13,06 km) oraz lęborskim (10,09 km), natomiast najniższe w Gdyni (2,94 km) oraz w powiecie wejherowskim (3,55 km) i tczewskim (3,88 km).

Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego (bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej) prowadziły regularną komunikację autobusową na 588 liniach krajowych o całkowitej długości 22,5 tys. km (w 2020 r. odpowiednio 659 linii, 28,6 tys. km) oraz na 3 liniach międzynarodowych o długości 1886 km (analogicznie jak w 2020 r.).

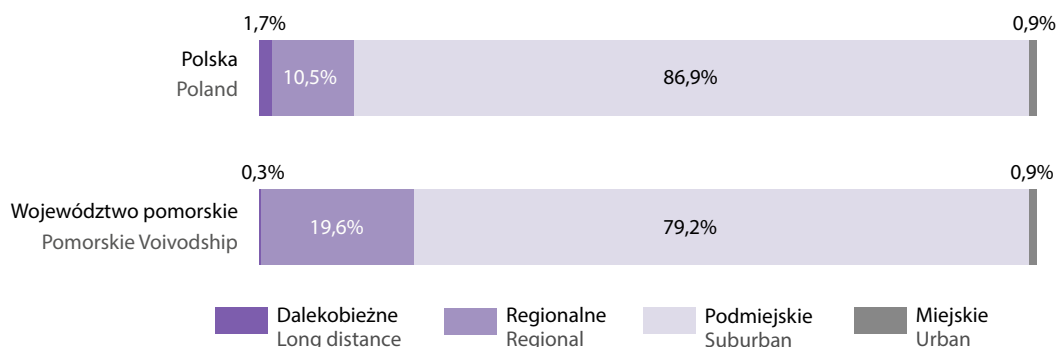
W stosunku do stanu z 31 grudnia 2015 r. zmniejszyła się zarówno liczba autobusowych linii krajowych, jak i ich długość odpowiednio o 23,9% i o 40,3%, natomiast zwiększyła się zarówno liczba autobusowych linii międzynarodowych, jak i ich długość odpowiednio o 200,0% i o 897,9%. W ogólnej liczbie linii krajowych dominowały linie podmiejskie, które w 2021 r. stanowiły 79,3%, w 2020 r. – 75,7%, a w 2015 r. – 75,4%.

Wykres 72. Krajowe linie regularnej komunikacji autobusowej w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Chart 72. National lines of scheduled bus transport in 2021

As of 31 December

W 2021 r. transportem autobusowym, realizowanym przez przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób mające siedzibę na terenie województwa pomorskiego (bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej), przewieziono 12,8 mln pasażerów, o 3,9% mniej niż w 2020 r. W komunikacji krajowej przedsiębiorstwa przewiozły 12779,3 tys. pasażerów, a w międzynarodowej – 9,6 tys. (w 2020 r. odpowiednio 13281,1 tys. i 21,3 tys.). Według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. do dyspozycji przedsiębiorstw znajdowało się 765 autobusów (o 54 autobusy mniej niż w 2020 r.). Średnia odległość przewozu jednego pasażera w 2021 r. wyniosła 37 km w komunikacji krajowej i 608 km w komunikacji międzynarodowej (w 2020 r. odpowiednio 27 km i 412 km). Większość pasażerów komunikacji międzynarodowej stanowiły osoby podróżujące na Białoruś – 65,8% (w 2020 r. – 75,2%).

Tablica 42. Komunikacja miejska ^a

Stan w dniu 31 grudnia

Table 42. Urban transport ^a

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Długość linii komunikacji miejskiej ogółem w km Total length of urban transport lines in km	2902	3765	3643	3615
linii autobusowych bus lines	2560	3408	3277	3248
linii tramwajowych tram lines	162	159	155	156
linii trolejbusowych trolleybus lines	180	198	211	211
Tabor komunikacji miejskiej: Urban transport stock:				
autobusy buses	661	746	728	719
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	607	689	708	699

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Tablica 42. Komunikacja miejska ^a (dok.)

Stan w dniu 31 grudnia

Table 42. Urban transport ^a (cont.)

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Tabor komunikacji miejskiej (dok.): Urban transport stock (cont.):				
trolejbusy trolleybuses	86	105	108	108
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities
tramwaje trams	171	126	141	141
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	109	114	136	141
Liczba miejsc w autobusach w tys. Number of seats in buses in thousands	74,1	81,5	80,1	77,9
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	69,3	76,9	78,7	76,6
Liczba miejsc w trolejbusach w tys. Number of seats in trolleybuses in thousands	8,5	11,6	11,8	11,8
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities
Liczba miejsc w tramwajach w tys. Number of seats in trams in thousands	24,9	24,6	27,7	26,7
w tym przystosowane do przewozu osób niepełnosprawnych of which adapted to carry people with disabilities	20,4	21,4	25,7	26,7
Przewozy pasażerów w mln (w ciągu roku) Transport of passengers in millions (during the year)	291,6	299,5	192,5	207,3
Przewozy pasażerskie na 1 mieszkańca (w ciągu roku) Passenger transport per capita (during the year)	126,52	128,11	81,63	87,92

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

Na koniec 2021 r. w województwie pomorskim łączna długości linii komunikacyjnych komunikacji miejskiej (realizowanej przez przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej o liczbie pracujących powyżej 9 osób) wyniosła 3615 km (spadek w stosunku do 2020 r. o 0,8% i wzrost o 24,6% w porównaniu z 2015 r.). Długość linii autobusowych komunikacji miejskiej zmniejszyła się w porównaniu z 2020 r. o 0,9%, długość linii tramwajowych zwiększyła się o 0,7%, natomiast długość linii trolejbusowych nie uległa zmianie. W porównaniu z 2015 r. długość linii autobusowych i trolejbusowych komunikacji miejskiej zwiększyła się odpowiednio o 26,9% i o 17,2%, a długość linii tramwajowych zmniejszyła się o 3,7%.

Tabor komunikacji miejskiej w województwie pomorskim według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. liczył 719 autobusów, 141 tramwajów (silnikowych i doczepnych) oraz 108 trolejbusów (w 2020 r. odpowiednio: 728, 141 i 108). W stosunku do 2015 r. tabor komunikacji miejskiej zwiększył się o 58 autobusów oraz o 22 trolejbusy i zmniejszył się o 30 tramwajów. 56,9% ogólnej liczby autobusów używanych przez przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej stanowiły pojazdy w wieku do 10 lat (analogicznie, jak w 2020 r.), a 7,1% pojazdów wykorzystywało paliwa alternatywne (w 2020 r. – 6,3%).

W 2021 r. liczba autobusów komunikacji miejskiej przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych zmniejszyła się w porównaniu z 2020 r. (o 9 autobusów) i wzrosła w porównaniu z 2015 r. (o 92 autobusy). Udział autobusów komunikacji miejskiej przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie autobusów komunikacji miejskiej wyniósł 91,8% w 2015 r., 97,3% w 2020 r. i 97,2% w 2021 r. Liczba tramwajów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych wzrosła zarówno w porównaniu z 2020 r., jak i 2015 r. (odpowiednio o 5 i 32 tramwaje), a ich udział w ogólnej liczbie tramwajów wzrósł z 63,7% w 2015 r. do 96,5% w 2020 r. i do 100,0% w 2021 r.

Przedsiębiorstwa i zakłady komunikacji miejskiej przewiozły w województwie pomorskim w 2021 r. powszechnie dostępnymi dla ludności środkami komunikacji miejskiej (autobusami, tramwajami i trolejbusami) 207,3 mln pasażerów, o 7,7% więcej niż w 2020 r. i o 28,9% mniej niż w 2015 r.

Dane o **ruchu pasażerów w portach lotniczych** obejmują pasażerów: dla których określony port krajowy jest portem zakończenia lotu rozpoczętego w porcie krajowym lub zagranicznym, dla których określony port krajowy jest portem rozpoczęcia lotu kończącego się w porcie krajowym lub zagranicznym, w transzycie bezpośrednim, tj. pasażerów dla których przy kontynuacji podróży samolotem numer lotu pozostał bez zmian.

W 2021 r. łączna liczba startów i lądowań w Porcie Lotniczym Gdańsk wyniosła 28,1 tys., co oznacza wzrost w skali roku o 27,2% oraz spadek w porównaniu z 2015 r. o 30,1%. W skali roku liczba startów i lądowań samolotów polskich zwiększyła się o 21,8%, natomiast samolotów zagranicznych wzrosła o 29,1%. W 2021 r. w łącznej liczbie startów i lądowań z lotniska Gdańsk udział startów i lądowań samolotów polskich wyniósł 24,7% i w porównaniu z 2020 r. i 2015 r. zmniejszył się odpowiednio o 1,1 p.proc. i o 12,7 p.proc.

Tablica 43. Ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk

Table 43. Passenger traffic at Gdańsk Airport

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021
Pasażerowie przybyli z portów ^a : Passenger arrivals from airports ^a :				
krajowych domestic	225564	213084	78060	95284
zagranicznych foreign	1618766	2471030	767189	988207
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	1505294	2463299	763392	979961
Pasażerowie odprawieni do portów ^a : Passenger departures to airports ^a :				
krajowych domestic	230842	216149	76966	93639
zagranicznych foreign	1620204	2462703	775639	963348
w tym w ruchu regularnym of which scheduled service	1507841	2456242	771817	954176

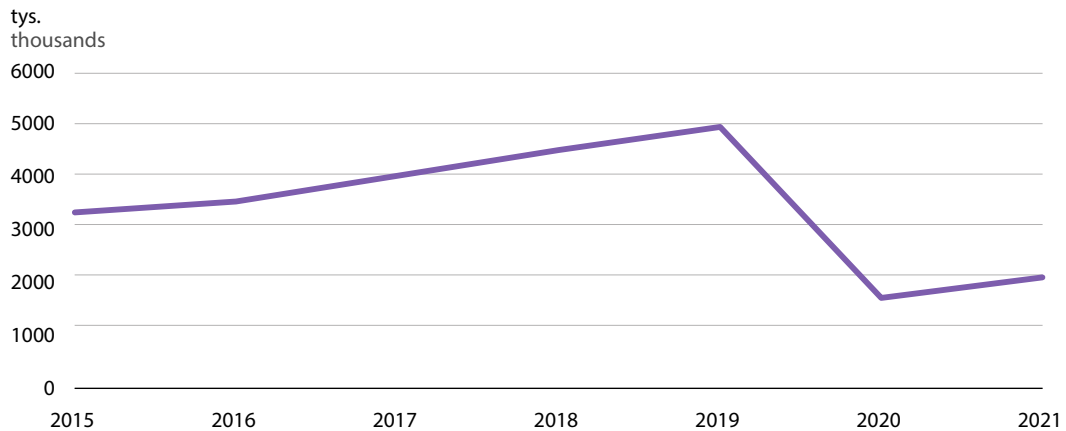
a W lotach komunikacyjnych.

a In transport flights.

W 2021 r. port lotniczy w Gdańsku obsłużył łącznie 2140,5 tys. pasażerów (bez tranzytu), o 26,1% więcej niż w 2020 r. i o 42,1% mniej niż 2015 r. Liczba obsłużonych pasażerów w skali roku zwiększyła się w ruchu międzynarodowym o 26,5%, a w ruchu krajowym o 21,9%. W porównaniu z 2015 r. liczba obsłużonych pasażerów zmniejszyła się zarówno w ruchu zagranicznym, jak i krajowym odpowiednio o 39,7% i o 58,6%. Udział obsłużonych przez port lotniczy w Gdańsku pasażerów w ruchu krajowym (przyjazdy i wyjazdy) wyniósł 8,8% (w 2020 r. – 9,1%, a w 2015 r. – 12,4%).

Wykres 73. Międzynarodowy ruch pasażerów w Porcie Lotniczym Gdańsk (przyjazdy i wyjazdy)

Chart 73. International passenger traffic at Gdańsk Airport (arrivals and departures)

Gospodarka morska

Maritime economy

W 2022 r. obroty ładunkowe w portach województwa pomorskiego wzrosły zarówno w stosunku do 2021 r., jak i 2015 r.

W 2022 r. obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego wyniosły 86,2 mln t , co oznacza wzrost w porównaniu z 2021 r. o 27,2%, a w odniesieniu do 2015 r. o 83,2% (w kraju odpowiednio wzrost o 23,1% i o 71,1%).

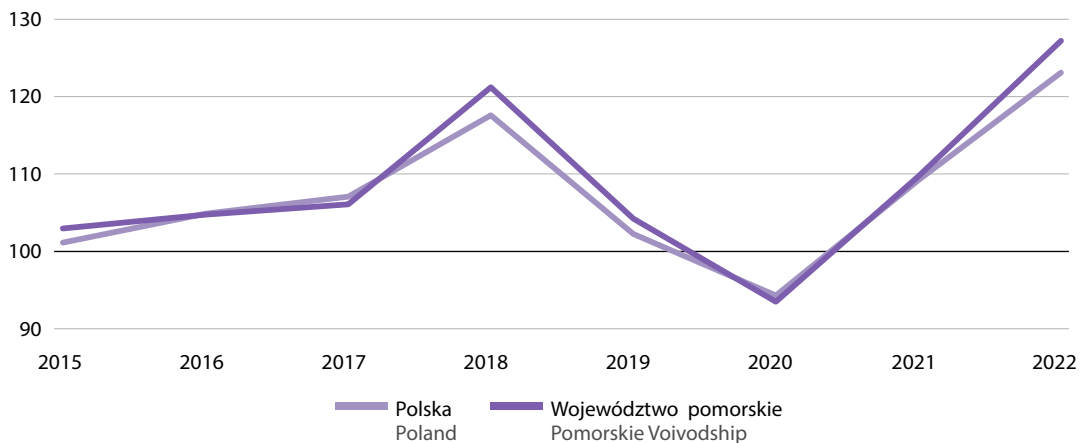
Obroty ładunkowe w portach morskich województwa pomorskiego stanowiły 72,5% obrotów ładunkowych w kraju (o 2,4 p.proc. więcej niż w 2021 r. i o 4,8 p.proc. więcej niż w 2015 r.).

Wykres 74. Dynamika obrotów ładunkowych w portach morskich

rok poprzedni=100

Chart 74. Indices of cargo traffic in seaports

previous year=100

Informacje o obrotach ładunkowych pochodzą od przedstawicieli statków zawijających do portów morskich i są pozyskiwane za pośrednictwem urzędów morskich – kapitanatów, bosmanatów w zakresie wymaganym Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/42/WE z dnia 6 maja 2009 r. w sprawie sprawozdań statystycznych w odniesieniu do przewozu rzeczy i osób drogą morską (DZ. U. WE L 141 z 6 czerwca 2009 r.). Dane te nie uwzględniają: statków o pojemności brutto (GT) mniejszej niż 100, jednak w przypadkach uzasadnionych względami statystycznymi (np. duża częstotliwość ruchu lub znaczna waga ładunku transportowanego) są ujmowane w badaniu; załadunku bunkru (tj. paliwa dla statków) – wykazywany jest tylko wtedy, gdy statki dokonują jego przewozu pomiędzy portami lub z portu do statku zacumowanego na otwartym morzu; obrotu wewnątrz krajowego, z wyjątkiem kabotażu, tj. ładunków przewożonych drogą morską pomiędzy polskimi portami morskimi; wagi własnej załadowanych i wyładowanych kontenerów i jednostek ro-ro służących do transportu towarów.

W 2022 r. w skali roku w portach morskich województwa wzrost wielkości przeładunków odnotowano w przeładunkach: „masowych suchych” (o 64,7%), „pozostałych ładunków drobnicowych” (o 35,4%), „masowych ciekłych” (o 28,7%) oraz „ładunków tocznych” (o 3,0%), natomiast spadek wystąpił jedynie w przeładunkach „kontenerów dużych” (o 1,4%).

Tablica 44. Obroty ładunkowe w portach morskich

Table 44. Cargo traffic in seaports

Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022		Specification
	w tys. t in thousand tonnes				2021=100	
POLSKA POLAND						
Ogółem	69529,5	88520,0	96662,9	118972,4	123,1	Total
Masowe ciekłe	18856,3	22460,6	29889,5	38824,6	129,9	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa ^a	16693,8	17306,8	24747,8	32032,6	129,4	of which crude oil ^a
Masowe suche	25744,3	30420,2	28526,2	41707,6	146,2	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	8138,8	10014,4	8545,9	22443,7	262,6	of which coal and coke
Kontenery duże	13576,4	21655,6	23115,1	22755,4	98,4	Large containers
Ładunki toczne ^b	7759,5	8747,2	10031,9	9719,5	96,9	Rolling goods ^b
Pozostałe ładunki drobnicowe	3593,1	5236,5	5100,2	5965,3	117,0	Other general cargo
WOJEWÓDZTWO POMORSKIE POMORSKIE VOIVODSHIP						
Ogółem	47081,5	61811,3	67779,8	86236,8	127,2	Total
Masowe ciekłe	15834,2	15841,5	21789,7	28039,0	128,7	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa ^a	14988,7	14513,0	20547,2	26631,0	129,6	of which crude oil ^a
Masowe suche	14884,8	19997,5	18025,7	29696,6	164,7	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	5565,3	7370,7	5760,4	18070,8	313,7	of which coal and coke
Kontenery duże	13060,5	21116,8	22691,4	22362,8	98,6	Large containers
Ładunki toczne ^b	2206,7	2733,2	3095,6	3190,0	103,0	Rolling goods ^b
Pozostałe ładunki drobnicowe	1095,2	2122,4	2177,3	2948,5	135,4	Other general cargo

a Łącznie z produktami z ropy naftowej. b Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

a Including petroleum products. b E.g. road vehicles, railway wagons.

Tablica 44. Obroty ładunkowe w portach morskich (dok.)

Table 44. Cargo traffic in seaports (cont.)

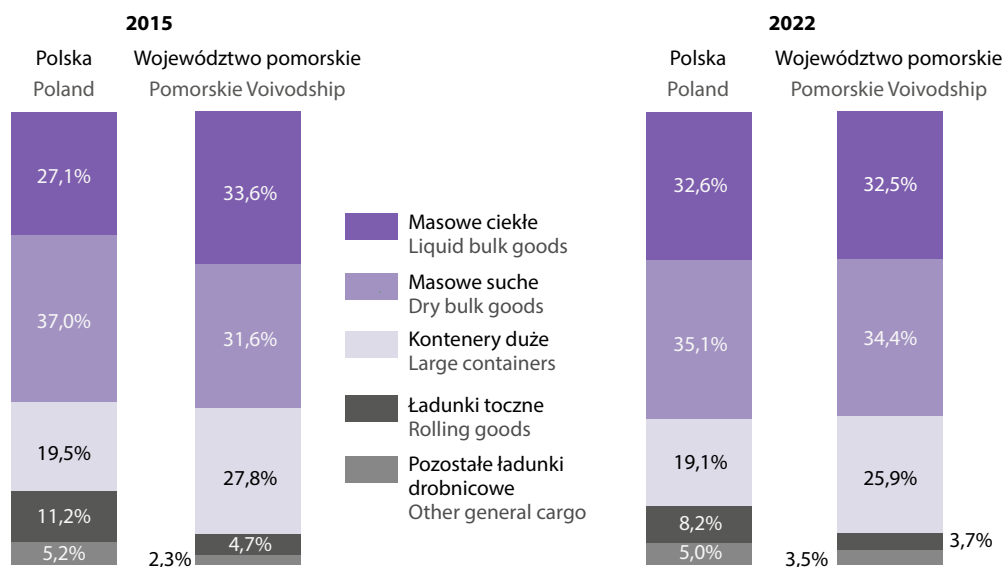
Wyszczególnienie	2015	2020	2021	2022		Specification
	w tys. t in thousand tonnes				2021=100	
GDAŃSK						
Ogółem	31684,9	40574,7	45020,2	63153,2	140,3	Total
Masowe ciekłe	14992,2	13473,9	18577,2	25043,5	134,8	Liquid bulk goods
w tym ropa naftowa ^a	14539,5	12709,8	17912,4	24191,4	135,1	of which crude oil ^a
Masowe suche	8546,4	11402,9	10624,5	21163,0	199,2	Dry bulk goods
w tym węgiel i koks	4183,1	5629,4	4592,9	14759,9	321,4	of which coal and coke
Kontenery duże	7508,2	14038,0	14580,5	14892,8	102,1	Large containers
Ładunki toczne ^b	163,7	448,6	482,6	513,3	106,4	Rolling goods ^b
Pozostałe ładunki drobnicowe	474,3	1211,2	755,4	1540,6	204,0	Other general cargo

a Łącznie z produktami z ropy naftowej. b Np. pojazdy drogowe, wagony kolejowe.

a Including petroleum products. b E.g. road vehicles, railway wagons.

Wykres 75. Obroty ładunkowe w portach morskich według kategorii ładunkowych

Chart 75. Cargo traffic in seaports by cargo categories

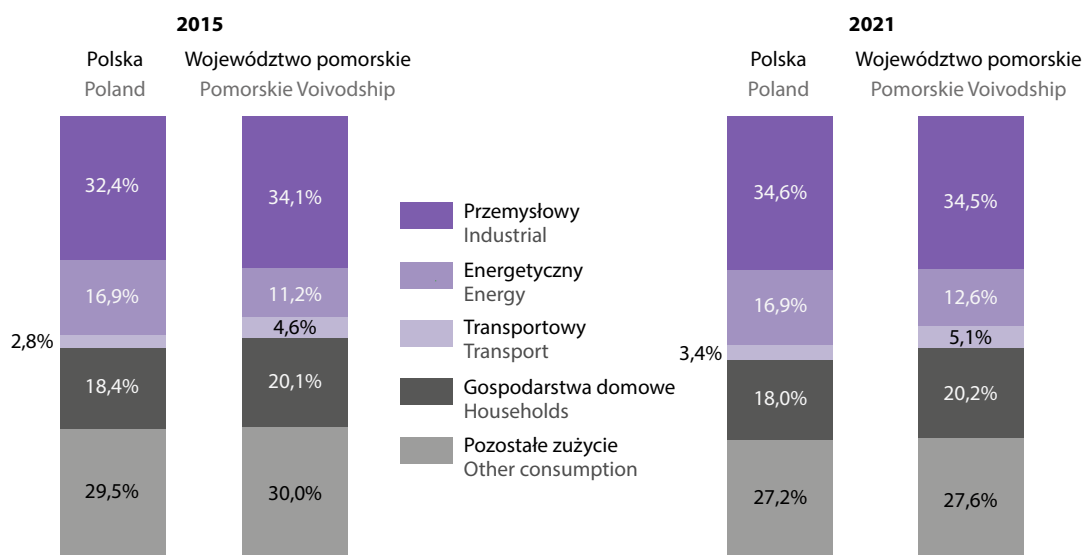
Spośród portów morskich województwa największe obroty ładunkowe w 2022 r. odnotowano w Gdańsku – 63,2 mln t, co oznacza wzrost w stosunku do 2021 r. (o 40,3%) oraz w odniesieniu do 2015 r. (o 99,3%). Obroty ładunkowe w Gdańsku stanowiły 73,2% obrotów województwa pomorskiego ogółem, co oznacza wzrost udziału zarówno w stosunku do 2021 r. (o 6,8 p.proc.), jak i 2015 r. (o 5,9 p.proc.). Największy udział w obrotach ładunkowych ogółem w gdańskich portach miały przeładunki z grupy „masowe ciekłe”, których przeładowano 25,0 mln t (39,7%) oraz „masowe suche” odpowiednio 21,1 mln t (33,5%).

Energia Energy

W 2021 r. w województwie pomorskim w skali roku odnotowano wzrost mocy zainstalowanej w elektrowniach oraz mocy osiągalnej w elektrowniach. W gospodarstwach domowych odnotowano wzrost zarówno odbiorców energii elektrycznej, jak i zużycia energii elektrycznej w ciągu roku.

W 2021 r. moc zainstalowana w elektrowniach w województwie pomorskim wyniosła 2823,3 MW, co stanowiło 5,0% mocy zainstalowanej w kraju. W porównaniu z 2015 r. moc zainstalowana wzrosła w województwie o 59,6% (w kraju o 38,8%), natomiast w odniesieniu do 2020 r. odnotowano wzrost odpowiednio o 21,6% i o 8,1%. Moc osiągalna wyniosła 2771,3 MW, 5,2% mocy osiągalnej w kraju. W porównaniu z 2015 r. moc osiągalna wzrosła w województwie o 54,9% (w kraju o 33,0%), natomiast w odniesieniu do 2020 r. odnotowano wzrost odpowiednio o 20,9% i 6,8%.

Wykres 76. Zużycie energii elektrycznej według sektorów gospodarki
Chart 76. Electricity consumption by economy sectors

W 2021 r. w województwie pomorskim wyprodukowano 5628,2 GWh energii elektrycznej (wzrost o 8,7% w stosunku do 2020 r. i o 32,6% w porównaniu z 2015 r.), co stanowiło 3,1% energii wyprodukowanej w Polsce. W kraju odnotowano wzrost o 13,7% w odniesieniu do 2020 r. i o 8,9% w stosunku do 2015 r. W 2021 r. w województwie pomorskim największy udział w produkcji energii stanowiły odnawialne nośniki energii – 60,0% (w Polsce – 17,0%), a w 2015 r. odpowiednio 45,9% i 13,8%.

Informacje o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych oraz gospodarstw zbiorowego zamieszkania, które opłacają rachunki za zużycie energii elektrycznej według stawek grupy taryfowej „gospodarstwa domowe”. Dane o zużyciu energii elektrycznej ustala się na podstawie wpłat zaliczkowych dokonanych przez odbiorców.

Tablica 45. Odbiorcy i zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych

Table 45. Consumers and consumption of electricity in households

Wyszczególnienie	2015	2019	2020	2021	Specification
Odbiorcy (stan w dniu 31 grudnia) w tys.	846,1	939,9	1004,0	969,0	Consumers (as of 31 December) in thousands
miasta	612,2	679,1	715,0	682,7	urban areas
wieś	233,8	260,8	289,0	286,3	rural areas
Zużycie (w ciągu roku):					Consumption (during the year):
w GWh	1655,8	1826,6	1934,4	1860,9	in GWh
miasta	1087,8	1125,1	1204,9	1145,2	urban areas
wieś	568,0	701,5	729,6	715,7	rural areas
w kWh na odbiorcę ^a	1957,1	1943,5	1926,7	1920,4	in kWh per consumer ^a
miasta	1776,8	1656,8	1685,1	1677,4	urban areas
wieś	2429,1	2690,1	2524,2	2499,9	rural areas

a Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców według stanu w dniu 31 grudnia.

Źródło: dane Ministerstwa Klimatu i Środowiska.

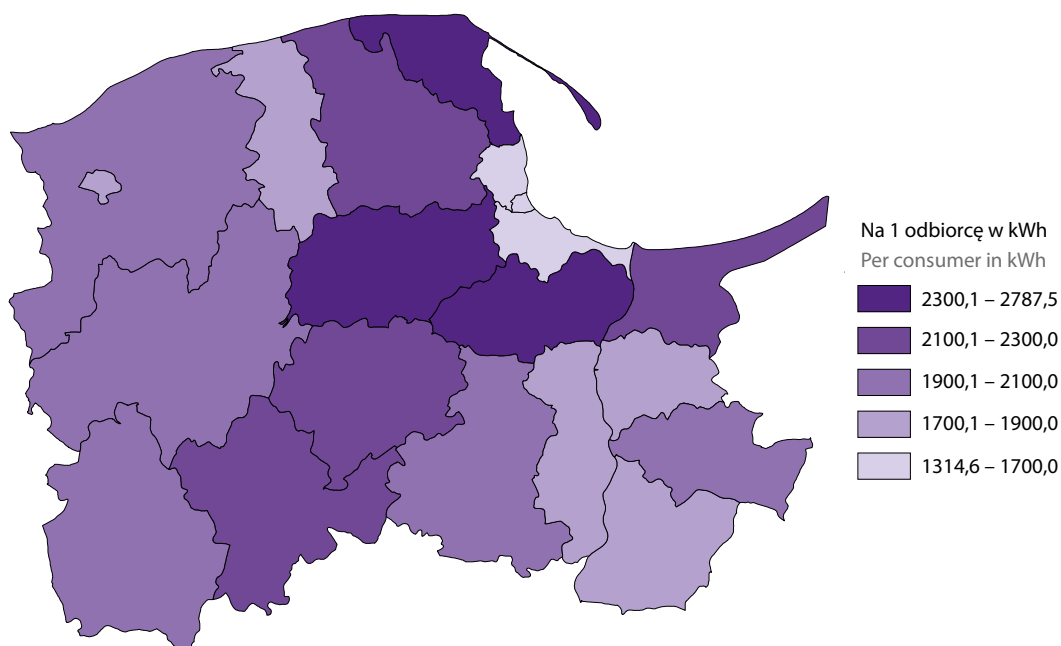
a Data were calculated using the number of customers as of 31 December.

Source: data of the Ministry of Climate and Environment.

W 2021 r. w województwie pomorskim odnotowano 969,0 tys. odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (o 3,5% mniej niż w 2020 r. i o 14,5% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 6,1% wszystkich odbiorców w Polsce. Większość odbiorców energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w województwie to mieszkańcy miast – 70,5% (w 2020 r. – 71,2%). W Polsce odbiorcy w miastach stanowili 66,5% (w 2020 r. – 66,8%). Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych wyniosło 1860,9 GWh (o 3,8% mniej niż w 2020 r. i o 12,4% więcej niż w 2015 r.), co stanowiło 5,9% zużycia energii elektrycznej w gospodarstwach w Polsce. Więcej energii elektrycznej w gospodarstwach domowych zużyto w miastach – 61,5% (w 2020 r. – 62,3%), w Polsce udział ten wyniósł 58,5% (w 2020 r. – 58,7%). Zużycie energii elektrycznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim w 2021 r. wyniosło 789,3 kWh – w miastach 771,0 kWh, a na wsi 820,3 kWh (w Polsce odpowiednio 789,3 kWh, 815,5 kWh i 859,1 kWh).

Mapa 48. Zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych w 2021 r.

Map 48. Consumption of electricity in households in 2021

Rozdział 7

Chapter 7

Zarządzanie rozwojem

Development management

7.1. Dochody jednostek samorządu terytorialnego

7.1. Revenue of local government units

W 2021 r. jednostki samorządu terytorialnego uzyskały łącznie dochody wyższe niż rok wcześniej, przy czym relatywnie najbardziej wzrosły dochody samorządu województwa. W skali roku odnotowano największy wzrost subwencji ogólnej, wzrosły również dochody własne oraz dotacje.

Dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego województwa pomorskiego w 2021 r. wyniosły 21151,2 mln zł (o 7,7% więcej niż w 2020 r. i o 70,2% niż w 2015 r.) i stanowiły 6,3% łącznych dochodów jednostek samorządu terytorialnego w kraju. Największy wzrost dochodów w skali roku dotyczył samorządu województwa oraz miast na prawach powiatu. W strukturze dochodów jednostek samorządu terytorialnego województwa pomorskiego dochody gmin stanowiły 48,2%, miast na prawach powiatu – 35,5%, powiatów – 10,5%, a województwa – 5,9%.

Największą część dochodów stanowiły dochody własne – 48,9% (w kraju – 47,6%), a najmniejszą subwencja ogólna z budżetu państwa – 23,2% (w kraju – 24,7%).

Dochody ogółem jednostek samorządu terytorialnego w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 8971 zł i były wyższe niż przed rokiem o 640 zł (o 7,7%) oraz o 3578 zł niż w 2015 r. (o 66,3%). Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego znacznie różnią się między sobą wielkością omawianego wskaźnika. W miastach na prawach powiatu i gminach jest on znacznie wyższy niż w powiatach i województwie. W 2021 r. w gminach najwyższe dochody na 1 mieszkańca odnotowano w Krynicy Morskiej – 16023 zł, a najniższe w Redzie – 5595 zł. W Gdańsku na 1 mieszkańca przypadało 8855 zł z tytułu dochodów.

Tablica 46. Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego

Table 46. Revenue of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020 ^a	2021	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział dochodów własnych w % ogółem dochodów share of own revenue in % of total revenue
Ogółem Total	5393,19	7734,85	8330,74	8970,72	48,9
Gminy ^b Gminas ^b	3692,60	5703,14	6359,24	6764,44	41,4
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5659,94	7644,00	8017,72	8809,67	59,6
Powiaty Powiats	972,76	1222,94	1416,13	1467,42	38,0
Województwo Voivodship	365,43	550,5	467,41	530,19	64,5

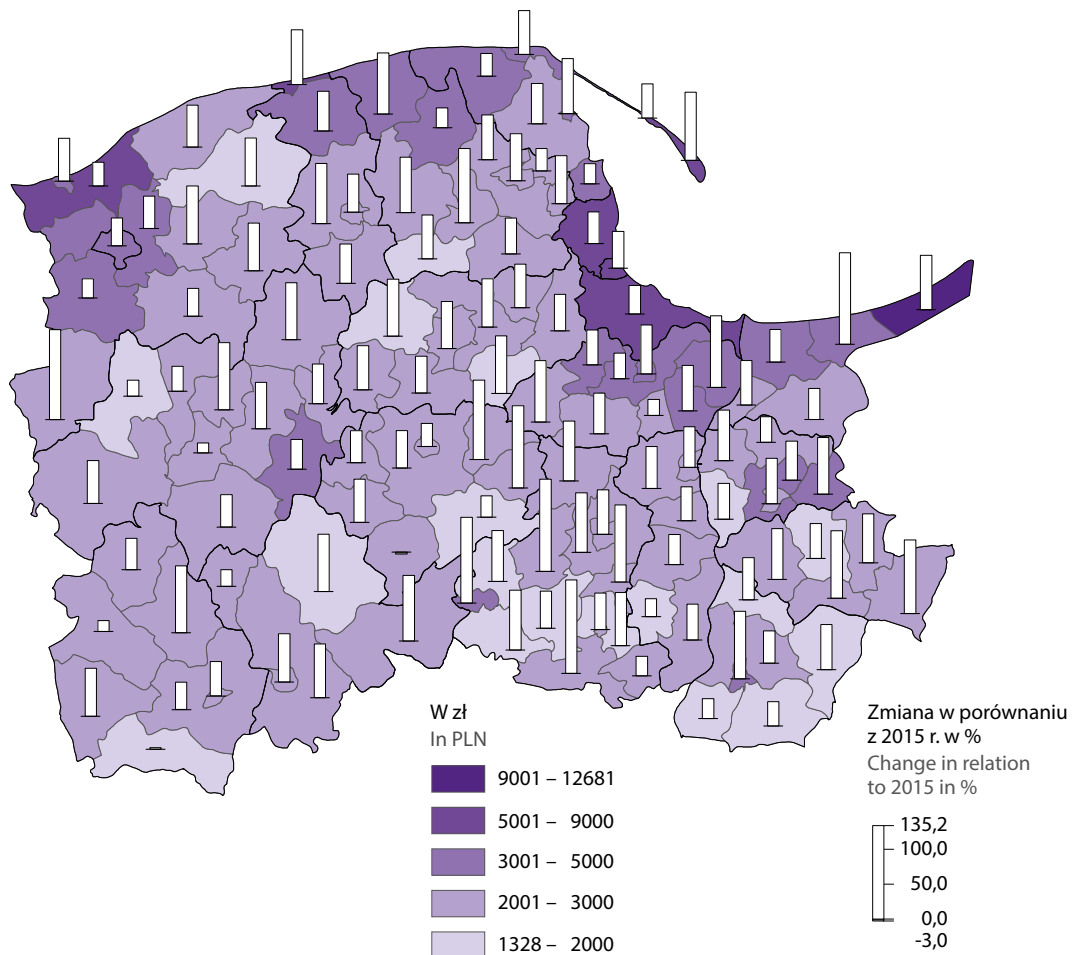
a Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Data have been changed in relation to those published in the previous edition. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Źródłami **dochodów własnych** jednostek samorządu terytorialnego są m.in: wpływy z podatków, opłat, dochody z majątku JST, spadki, zapisy i darowizny na rzecz JST, dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, odsetki od pożyczek udzielanych przez jednostki samorządu terytorialnego o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody JST, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej i inne. W rozumieniu ustawy dochodami własnymi jednostek samorządu terytorialnego są również udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) oraz z podatku dochodowego od osób prawnych (CIT).

Głównym źródłem dochodów JST są dochody własne – w 2021 r. wyniosły one 10335,5 mln zł i stanowiły 48,9% dochodów ogółem (o 0,3 p.proc. mniej niż przed rokiem i o 3,2 p.proc. mniej niż w 2015 r.). Największy udział dochodów własnych w dochodach ogółem odnotowano w budżecie województwa – 64,5%, następnie w budżetach miast na prawach powiatu (59,6%), gmin (41,4%) i powiatów (38,0%).

W dochodach własnych JST najważniejszymi pozycjami są udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych oraz podatek od nieruchomości. W 2021 r. wpływy z tytułu udziału w PIT wyniosły 3873,3 mln zł, a z tytułu podatku od nieruchomości – 1771,1 mln zł, stanowiąc odpowiednio 37,5% i 17,1% dochodów własnych. W porównaniu z rokiem poprzednim dochody własne JST były wyższe o 676,9 mln zł (o 7,0%). Dochody z tytułu udziału w PIT wzrosły o 393,8 mln zł (o 11,3%), a z tytułu podatku od nieruchomości – o 153,2 mln zł (o 9,5%).

Dochody własne budżetów JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie 4384 zł. W gminach było to przeciętnie 2799 zł (od 1328 zł w gminie Sadlinki do 12681 zł w Krynicy Morskiej), natomiast w miastach na prawach powiatu – 5253 zł (od 3821 zł w Słupsku do 8984 zł w Sopocie). W Gdańsku na 1 mieszkańca przypadało 5375 zł dochodów własnych. W powiatach omawiany wskaźnik wyniósł średnio 558 zł (od 392 zł w powiecie sztumskim do 811 zł w powiecie człuchowskim). Z budżetu województwa na każdego mieszkańca przypadało 342 zł dochodów własnych. Znaczące dysproporcje między jednostkami poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego wynikają przede wszystkim z ustawowo różnych udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz z podatku dochodowego od osób prawnych.

Mapa 49. Dochody własne budżetów gmin^a na 1 mieszkańca w 2021 r.Map 49. Own revenue of budgets of gminas^a per capita in 2021

a Dochody własne miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej.
a Own revenue of cities with powiat status includes funds received under the gmina and powiat parts.

W 2021 r. oprócz dochodów własnych na rachunki jednostek samorządu terytorialnego wpłynęły dotacje w kwocie 5910,9 mln zł, z czego 801,8 mln zł (13,6%) to dotacje na zadania inwestycyjne. Łącznie dotacje stanowiły 27,9% dochodów ogółem JST (o 2,0 p.proc. mniej niż w 2020 r. i o 5,7 p.proc. więcej niż w 2015 r.), w tym w budżetach gmin – 35,2%, miast na prawach powiatu – 22,0%, powiatów – 17,2%, a w budżecie województwa – 23,2%. W porównaniu z 2020 r. dotacje ogółem JST były wyższe o 38,2 mln zł (o 0,7%), przy czym dotacje na zadania inwestycyjne zmniejszyły się o 8,5%.

W 2021 r. na 1 mieszkańca średnio przypadało 2507 zł z tytułu dotacji celowych z uwzględnieniem programów z udziałem środków europejskich (w tym 340 zł z tytułu dotacji na zadania inwestycyjne).

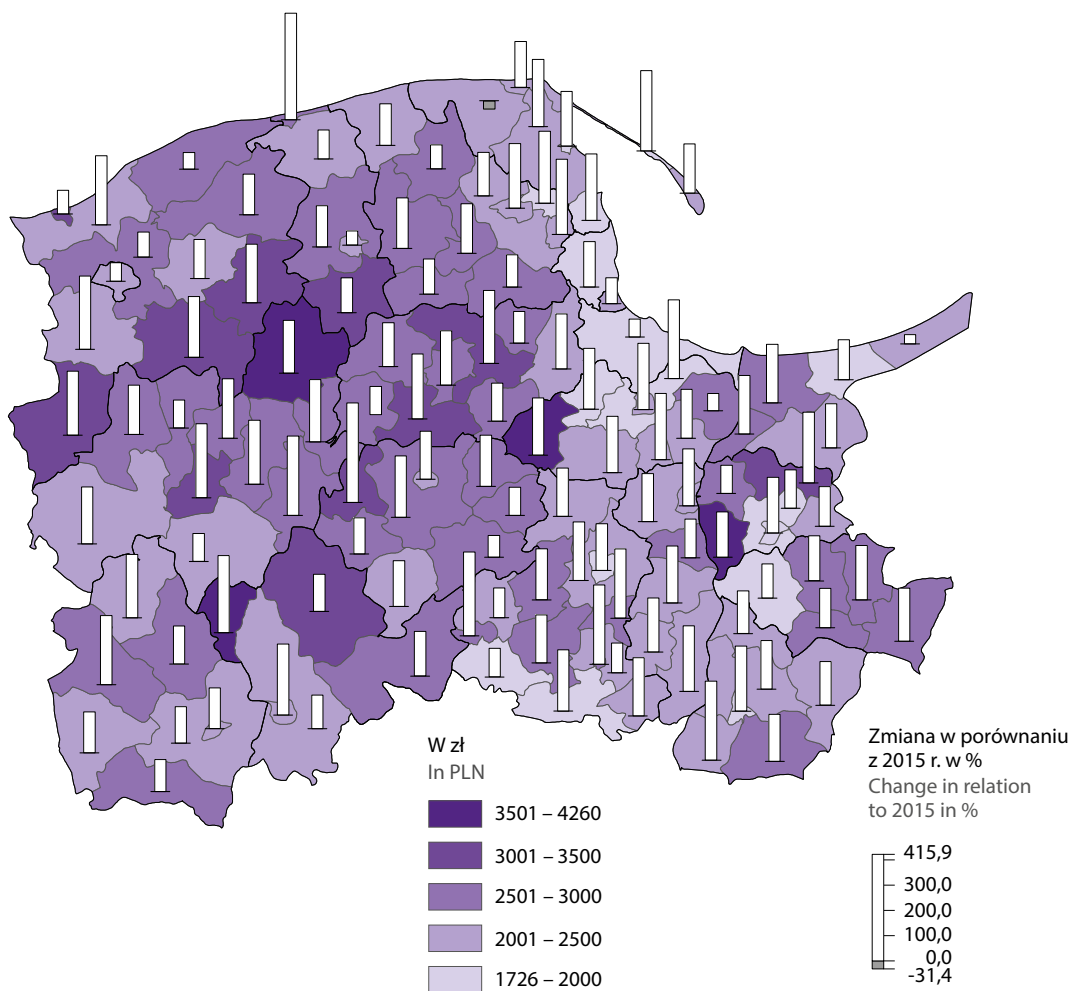
W gminach było to 2384 zł (odpowiednio 293 zł), w miastach na prawach powiatu – 1937 zł (272 zł), w powiatach – 253 zł (35 zł), a z samorządu województwa na 1 mieszkańca przypadało z dotacji 123 zł (32 zł). W gminach najwyższą wartość dotacji na 1 mieszkańca odnotowano w Przywidzu – 4260 zł, a najniższą w Kwidzynie – 1726 zł. W Gdańsku przypadało 1926 zł dotacji na 1 mieszkańca. Wartość dotacji inwestycyjnych na 1 mieszkańca najwyższą była w Przywidzu – 2174 zł, a najniższa w Osiecznej – 3 zł. W Krynicy Morskiej nie odnotowano dotacji inwestycyjnych w 2021 r. W Gdańsku przypadało 288 zł dotacji inwestycyjnych na 1 mieszkańca.

Z ogólnej kwoty otrzymanych przez JST dotacji istotna część (706,3 mln zł – 11,9%) to dotacje przekazane w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy: 200, 620 oraz 205, 625 klasyfikacji budżetowej). Z ogólnej kwoty dotacji europejskich 62,9% (444,3 mln zł) stanowiły dotacje na zadania inwestycyjne. W porównaniu z 2020 r. dotacje z funduszy europejskich były niższe o 290,6 mln zł, w tym dotacje na cele inwestycyjne o 301,8 mln zł, co oznacza spadek odpowiednio o 29,1% i o 40,4%.

W 2021 r. dotacje JST na realizację projektów europejskich (paragrafy: 200, 620 oraz 205 i 625) w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły średnio 300 zł. W miastach na prawach powiatu było to przeciętnie 212 zł, w gminach – 201 zł, a w powiatach – 33 zł. Z budżetu województwa na każdego mieszkańca przypadało 74 zł dotacji europejskich.

Mapa 50. Dotacje^a dla gmin na 1 mieszkańca w 2021 r.

Map 50. Grants^a for gminas per capita in 2021

a Suma dotacji celowych oraz dotacji z paragrafów 200 i 620 oraz 205 i 625 klasyfikacji budżetowej. Dotacje dla miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane w ramach części gminnej i powiatowej.
a The sum of targeted grants and grants from paragraphs 200, 620, 205 and 625 of the budget classification. Grants for cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts.

W 2021 r. JST otrzymały również subwencję ogólną z budżetu państwa w wysokości 4904,9 mln zł, stanowiącą 23,2% dochodów ogółem (o 2,3 p.proc. więcej niż przed rokiem i o 2,5 p.proc. mniej niż w 2015 r.). Największą część subwencji ogólnej (70,5%) stanowiła część oświatowa w kwocie 3455,6 mln zł. Największy udział subwencji ogólnej w dochodach ogółem dotyczył budżetów powiatów (44,8%), a najmniejszy budżetu województwa (12,3%). W odniesieniu do 2020 r. subwencja ogólna JST była wyższa o 789,7 mln zł (o 19,2%), w tym subwencja oświatowa – o 145,4 mln zł (o 4,4%).

7.2. Wydatki jednostek samorządu terytorialnego

7.2. Expenditure of local government units

W 2021 r. jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały łącznie wydatki wyższe niż przed rokiem. Najbardziej wzrosły wydatki samorządu województwa. W strukturze wydatków zwiększył się udział wydatków bieżących kosztem wydatków majątkowych. W skali roku zmniejszyła się wartość wydatków inwestycyjnych oraz ich udział w wydatkach ogółem.

W 2021 r. wydatki ogółem jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 20245,0 mln zł (wzrost o 5,8% w porównaniu z 2020 r. i o 67,5% w porównaniu z 2015 r.) i stanowiły 6,4% łącznych wydatków jednostek samorządu terytorialnego w kraju. Wydatki gmin stanowiły 48,5% wydatków JST województwa, miast na prawach powiatu – 35,5%, powiatów – 10,3%, a samorządu województwa – 5,7%. Zarówno w województwie pomorskim, jak i w kraju, główną część wydatków jednostek samorządu terytorialnego stanowiły wydatki bieżące – odpowiednio 84,8% i 83,6%. Wydatki majątkowe jednostek samorządu terytorialnego stanowiły 15,2% wydatków ogółem, a wydatki inwestycyjne – 13,5%. Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem najwyższy był w przypadku samorządu województwa – 23,1%, w gminach wskaźnik ten wyniósł 14,6%, w powiatach – 12,7%, a w w miastach na prawach powiatu – 10,8%.

Wydatki ogółem JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 8586 zł i w odniesieniu do 2020 r. były wyższe o 472 zł – o 5,8%, a w porównaniu z 2015 r. wyższe odpowiednio o 3342 zł i o 63,7%. Jednostki poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego znacznie różnią się między sobą wielkością omawianego wskaźnika. W miastach na prawach powiatu i gminach był on znacznie wyższy niż w powiatach i w województwie.

Tablica 47. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego
 Table 47. Expenditure of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020 ^a	2021	
	na 1 mieszkańca w zł per capita in PLN				udział wydatków inwesty- cyjnych w % ogółem wydatków share of investment expenditure in % of total expenditure
Ogółem Total	5244,66	7871,63	8114,06	8586,36	13,5
Gminy ^b Gminas ^b	3636,16	5735,17	6080,74	6518,19	14,6
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	5412,75	7932,95	8125,73	8440,16	10,8
Powiaty Powiats	964,54	1221,67	1319,33	1381,69	12,7
Województwo Voivodship	348,06	563,64	450,63	491,36	23,1

a Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data have been changed in relation to those published in the previous edition. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

Głównym obciążeniem dla budżetów JST są wydatki bieżące, które w 2021 r. wyniosły 17173,8 mln zł, stanowiąc 84,8% wydatków ogółem (o 0,6 p.proc. więcej niż w 2020 r. i o 4,4 p.proc. więcej niż w 2015 r.). Największy udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem był w budżetach miast na prawach powiatu (87,3%), powiatów (87,0%) i gmin (83,8%), a mniejszy w budżecie samorządu województwa (74,7%). Z ogólnej kwoty wydatków bieżących najwięcej przeznaczono na wynagrodzenia (5327,4 mln zł) oraz na świadczenia na rzecz osób fizycznych (4099,4 mln zł), co stanowiło odpowiednio 26,3% i 20,2% wydatków ogółem.

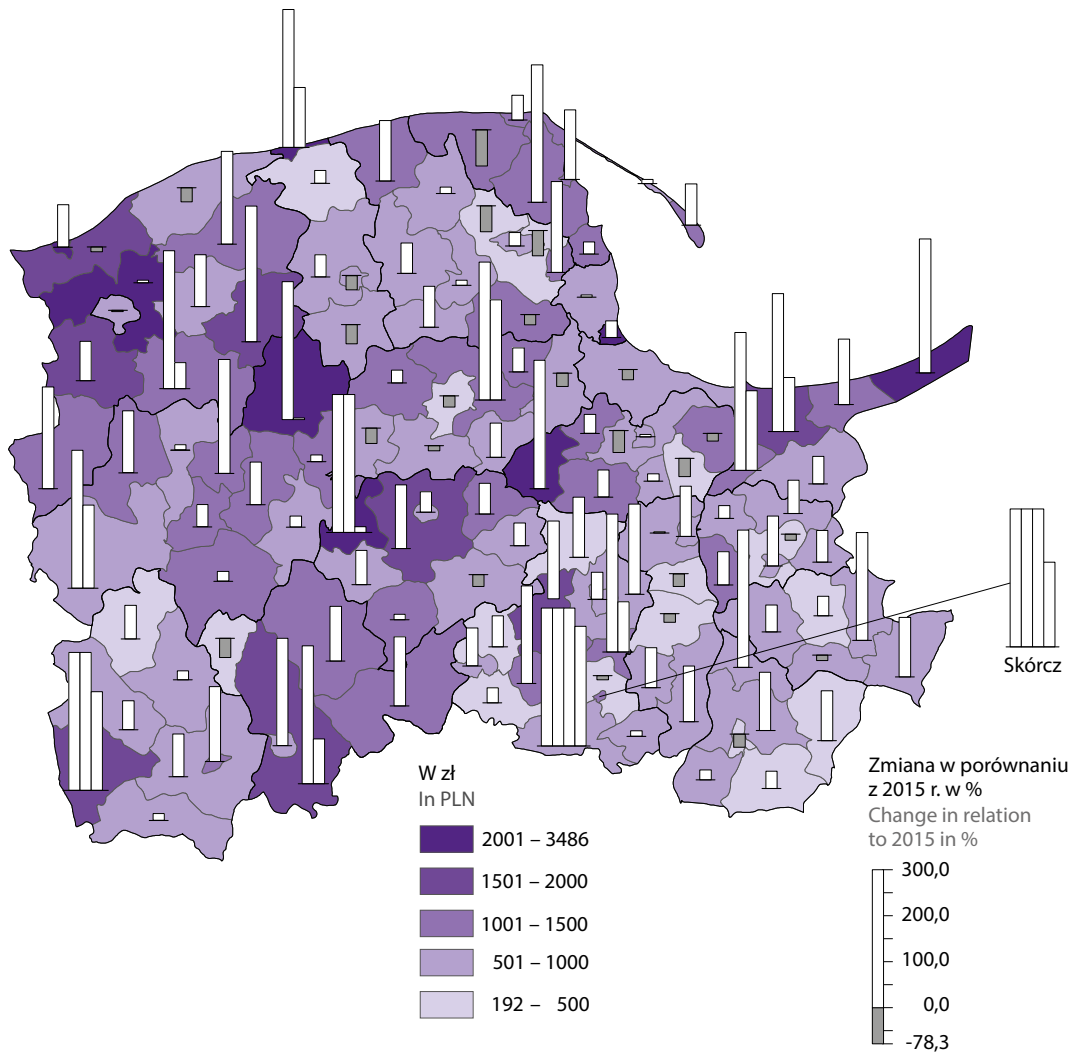
W porównaniu z 2020 r. wydatki bieżące JST były wyższe o 1055,6 mln zł (o 6,5%). Wydatki na wynagrodzenia wzrosły o 380,4 mln zł (o 7,7%), a wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych zmniejszyły się o 44,7 mln zł (o 1,1%).

Oprócz wydatków bieżących jednostki samorządu terytorialnego zrealizowały wydatki majątkowe w kwocie 3071,2 mln zł, z czego niemal całość (89,2%) stanowiły wydatki inwestycyjne – 2738,5 mln zł. Wydatki inwestycyjne stanowiły 13,5% wydatków ogółem JST (o 1,3 p.proc. mniej niż w 2020 r. i o 5,3 p.proc. mniej niż w 2015 r.). Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem największy był w budżecie województwa (23,1%), a niższy w budżetach gmin (14,6%), powiatów (12,7%) i miast na prawach powiatu (10,8%).

W porównaniu z 2020 r. wydatki majątkowe JST były wyższe o 54,0 mln zł, a wydatki inwestycyjne niższe – o 97,4 mln zł, co oznacza odpowiednio wzrost w skali roku o 1,8% i spadek o 3,4%.

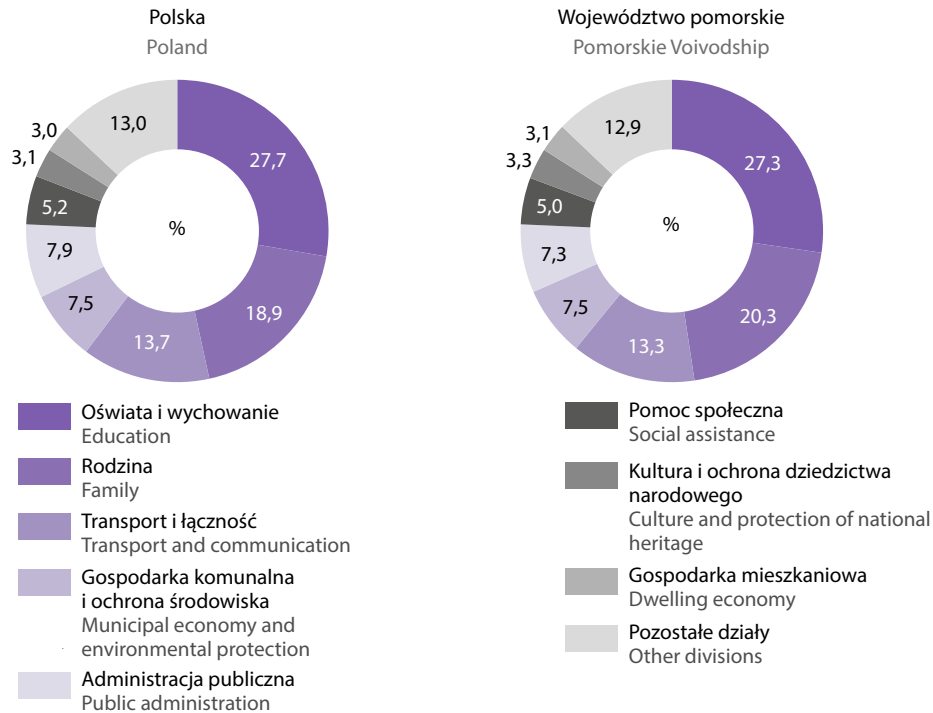
Wydatki inwestycyjne budżetów JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca kształtowały się na poziomie 1161 zł. W miastach na prawach powiatu było to przeciętnie 913 zł, w gminach – 949 zł, a w powiatach – 175 zł. Z budżetu samorządu województwa na każdego mieszkańca przypadało 113 zł wydatków inwestycyjnych. W gminach najwyższe wydatki inwestycyjne w przeliczeniu na 1 mieszkańca odnotowano w gminie Przywidz – 3486 zł, a najniższe w gminie Osieczna – 192 zł. W Gdańsku średnie wydatki inwestycyjne na 1 mieszkańca wyniosły 904 zł.

Mapa 51. Wydatki inwestycyjne gmin^a na 1 mieszkańca w 2021 r.
 Map 51. Investment expenditure of gminas^a per capita in 2021

^a Wydatki miast na prawach powiatu dotyczą zadań statutowych gmin i powiatów.
^a Expenditure of cities with powiat status concerns the statutory tasks of gminas and powiats.

Wykres 77. Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów w 2021 r.
 Chart 77. Expenditure of local government units budgets by divisions in 2021

Analizując wydatki JST według działów, można stwierdzić, że 8 działów (spośród 34 ujętych w klasyfikacji budżetowej) skupia ponad 87% wydatków ogółem. Największy udział mają „Oświata i wychowanie” (27,3%) oraz „Rodzina” (20,3%), a także „Transport i łączność” (13,3%).

Wydatki w dziale „Oświata i wychowanie” miały największy udział w budżetach powiatów i gmin (stanowiąc odpowiednio 32,7% i 28,3% wydatków ogółem tych jednostek), natomiast wydatki w dziale „Rodzina” w budżetach gmin i miast na prawach powiatu (odpowiednio 28,0% i 17,0%). Wydatki w dziale „Transport i łączność” realizowane były głównie przez budżet województwa oraz budżety miast na prawach powiatu stanowiąc odpowiednio 41,3% i 15,4% ogólnej kwoty wydatków tych jednostek. Różna struktura wydatków jednostek poszczególnych szczebli samorządu wynika z odmienności przypisanych im zadań.

Strukturę wydatków ogółem JST według działów cechuje duża stabilność. Różnice w porównaniu z 2020 r. były niewielkie i zawierały się w przedziale od minus 1,2 p.proc. do plus 0,9 p.proc.

7.3. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego

7.3. Result of budgets of local government units

W 2021 r. łączne dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego były wyższe niż wydatki, co wpłynęło na dodatni wynik budżetów tych jednostek. O nadwyżkę w największym stopniu zdecydował wynik budżetów gmin i miast na prawach powiatu.

Rok budżetowy 2021 jednostki samorządu terytorialnego (JST) województwa pomorskiego zamknęły nadwyżką w wysokości 906,3 mln zł (o 77,4% większą niż w 2020 r. i o 164,8% niż w 2015 r.). Na tę kwotę złożył się dodatni wynik wszystkich tych jednostek. Gminy wypracowały 40,9% całego wyniku JST województwa pomorskiego, miasta na prawach powiatu – 34,7%, powiaty – 14,2%, a samorząd województwa – 10,1%.

Tablica 48. Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego
Table 48. Result of budgets of local government units

Wyszczególnienie Specification	2015	2019	2020	2021	
	w mln zł in million PLN				relacja do dochodów ogółem w % relation to total revenue in %
Ogółem Total	342,3	-319,8	511,0	906,3	4,3
Gminy ^a Gminas ^a	82,7	-47,9	418,4	370,9	3,6
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	207,6	-243,0	-92,4	314,6	4,2
Powiaty Powiats	12,1	1,9	145,4	129,1	5,8
Województwo Voivodship	40,0	-30,7	39,6	91,6	7,3

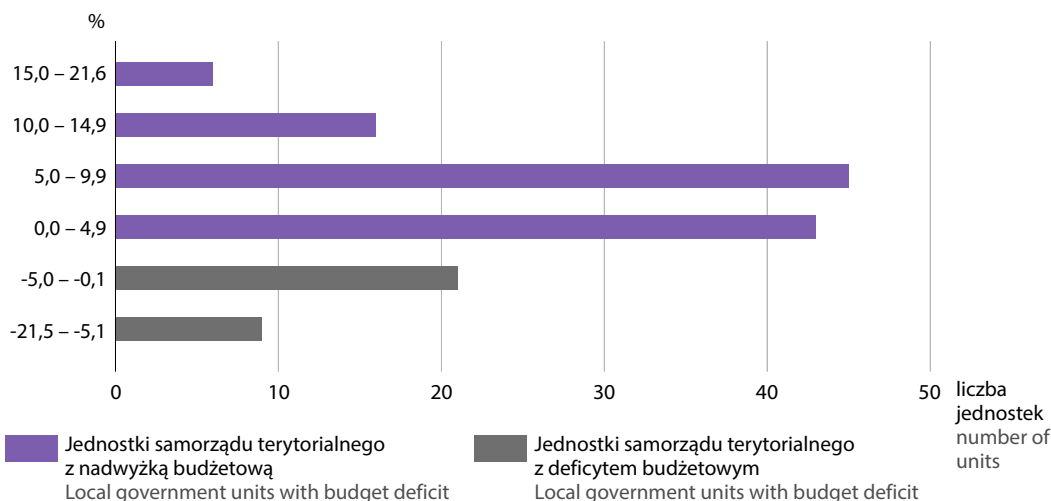
a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

W 2021 r. nadwyżka budżetów JST w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosła przeciętnie 384 zł, przy czym w miastach na prawach powiatu było to 370 zł, w gminach – 246 zł, w powiatach – 86 zł, a w budżecie województwa – 39 zł.

Relacja nadwyżki JST do dochodów ogółem wyniosła 4,3%. W samorządzie województwa relacja ta wyniosła 7,3%, w powiatach – 5,8%, w miastach na prawach powiatu – 4,2%, a w gminach – 3,6%.

Wykres 78. Liczba jednostek samorządu terytorialnego według relacji wyniku budżetowego do dochodów ogółem w 2021 r.

Chart 78. Number of local government units by relation of the budget result to total revenue in 2021

W 2021 r. spośród 119 gmin województwa pomorskiego w 90 nie wydatkowano wszystkich środków budżetowych, a w 29 wydatki przekroczyły dochody. Gminą z największą relacją nadwyżki do dochodów była gmina Czarna Woda (21,6%), natomiast najmniej korzystna sytuacja przedstawiała się w gminie miejskiej Chojnice, w której udział deficytu do dochodów ogółem wyniósł 21,5%. W miastach na prawach powiatu najwyższą relację nadwyżki budżetowej do dochodów odnotowano w Sopocie i Słupsku – po 5,8%, w Gdyni – 5,3%, a w Gdańsku – 3,2%. Natomiast w powiatach województwa pomorskiego w większości powiatów (blisko 90%) relacja wyniku do dochodów ogółem była dodatnia – najwyższa w powiecie chojnickim (13,1%).

Tablica 49. Zadłużenie jednostek samorządu terytorialnego w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Table 49. Debt of local government units in 2021

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	Ogółem w mln zł Total in million PLN	Na 1 mieszkańca w zł Per capita in PLN	W % dochodów ogółem In % of total revenue	2020=100
Ogółem Total	5459,3	2314,50	25,8	100,3
Gminy ^a Gminas ^a	2408,4	1597,14	23,6	99,7
Miasta na prawach powiatu Cities with powiat status	2359,8	2773,64	31,5	99,9
Powiaty Powiats	399,4	264,89	18,1	94,2
Województwo Voivodship	291,6	123,65	23,3	119,6

^a Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.
^a Excluding gminas which are also cities with powiat status.

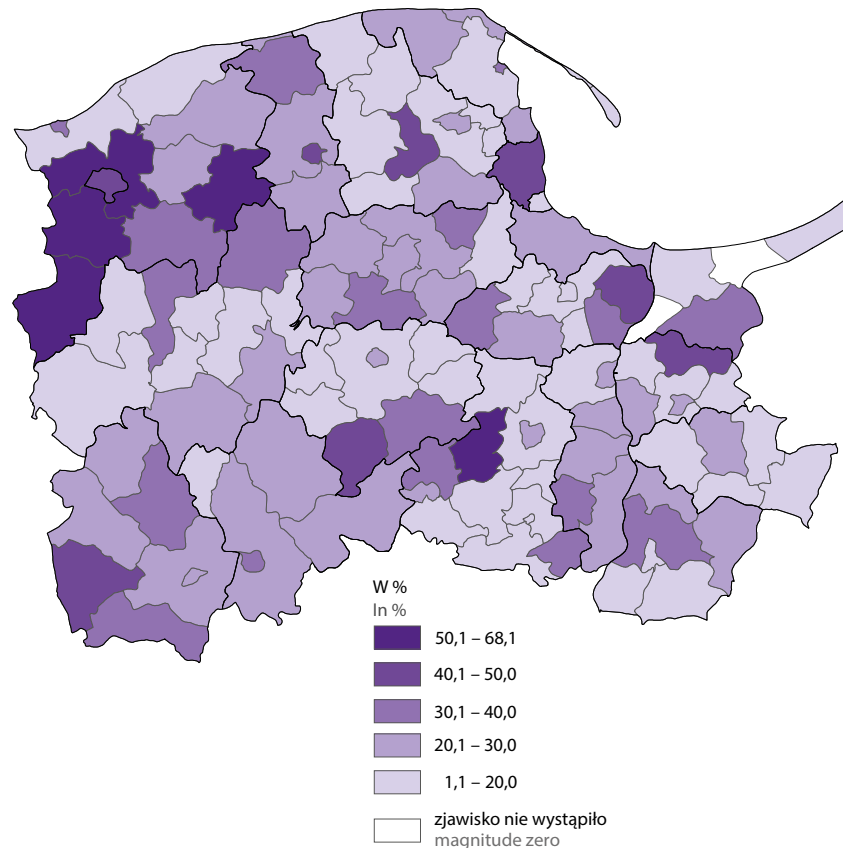
Zobowiązania jednostek samorządu terytorialnego w 2021 r. wyniosły 5459,3 mln zł, z tego większość stanowiły pożyczki i kredyty – 5457,1 mln zł. Udział zobowiązań gmin wyniósł 44,1% zobowiązań ogółem JST województwa pomorskiego, miast na prawach – 43,2%, powiatów – 7,3%, a samorządu województwa – 5,3%.

Mapa 52. Zadłużenie gmin w % dochodów ogółem w 2021 r.

Stan w dniu 31 grudnia

Map 52. Debt of gminas in % of revenue in 2021

As of 31 December

7.4. Projekty dofinansowane ze środków europejskich

7.4. Projects co-financed by the European funds

Udział dofinansowania ze środków Unii Europejskiej projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 na terenie województwa pomorskiego do końca czerwca 2022 r. był niższy niż przeciętnie w kraju. Najwięcej środków było przeznaczonych na projekty zrealizowane w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko.

W 2021 r. jednostki samorządu terytorialnego otrzymały mniejsze niż rok wcześniej dotacje na realizację projektów europejskich.

Umowa Partnerstwa 2014-2020 jest dokumentem określającym strategię interwencji funduszy europejskich w ramach trzech polityk unijnych: polityki spójności, wspólnej polityki rolnej (WPR) i wspólnej polityki rybołówstwa (WPRyb) w Polsce w latach 2014–2020. Instrumentami realizacji Umowy Partnerstwa są krajowe programy operacyjne (KPO) i regionalne programy operacyjne (RPO).

Do końca czerwca 2022 r. całkowita wartość projektów zrealizowanych na terenie województwa pomorskiego w ramach Umowy Partnerstwa 2014–2020 wyniosła 31,2 mld zł, co stanowiło 5,6% wartości całkowitej w Polsce (nie wliczając środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna). Ponad połowa omawianej kwoty (60,2%, 18,8 mld zł) pochodziła z budżetu Unii Europejskiej. W kraju udział dofinansowania ze środków wspólnotowych był o 0,5 p.proc. wyższy i wyniósł 60,7%. Na 1 mieszkańca województwa pomorskiego przypadało przeciętnie 13236 zł, o 1603 zł mniej niż w kraju.

Spośród programów zrealizowanych w województwie pomorskim największą wartość miały projekty Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko – 13,6 mld zł. Stanowiły one 43,5% wartości całkowitej wszystkich projektów w województwie oraz 6,0% wszystkich projektów w tym programie w Polsce. Wartość umów/decyzji w pozostałych programach operacyjnych była znacznie niższa i wyniosła: 4,8 mld zł dla PO Inteligentny Rozwój, 0,7 mld zł dla PO Wiedza Edukacja Rozwój i 0,3 mld zł dla PO Polska Cyfrowa. Ich udział w kraju zawierał się w granicach od 1,8% do 6,3%. Najwyższe dofinansowanie ze środków UE (na poziomie 84,7%) uzyskały projekty w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój. Wartość projektów zrealizowanych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Pomorskiego wyniosła 11,9 mld zł i stanowiła 5,8% wszystkich RPO w Polsce.

Tablica 50. Wartość całkowita projektów w tym wartość dofinansowania ze środków Unii Europejskiej projektów zrealizowanych w ramach Umowy Partnerstwa 2014-2020 na terenie województwa do końca czerwca 2022 r. ^a

Table 50. The total value of projects and the value of European Union co-financing of projects implemented under the Partnership Agreement 2014-2020 in the Voivodship by the end of June 2022 ^a

Wyszczególnienie Specification	Ogółem Total	W tym dofinansowane ze środków Unii Europejskiej Of which co-financed from the European Union resources	Polska=100 Poland=100	Na 1 mieszkańca w zł ^b Per capita in PLN ^b
Ogółem Total	31217,4	18803,5	5,6 ^c	13236
programy operacyjne: operational programmes:				
Infrastruktura i Środowisko Infrastructure and Environment	13570,1	7287,6	6,0	5754
Inteligentny Rozwój Smart Growth	4837,3	2624,3	6,3	2051
Polska Cyfrowa Digital Poland	274,5	170,7	1,8	116
Wiedza Edukacja Rozwój Knowledge Education Development	678,9	574,8	2,6	288
Regionalne Programy Operacyjne Regional Operational Programmes	11856,6	8146,0	5,8	5027

^a Dane szacunkowe; miejsce realizacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie; dane dotyczą podpisanych umów o dofinansowanie; bez środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna. ^b Do przeliczeń przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 30 czerwca 2022 r. ^c Dla Polski łącznie ze środkami Programu Operacyjnego Polska Wschodnia.

Źródło: dane Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej

^a Estimated data; the place of project implementation in accordance with the financing agreement; data relate to the signed co-financing agreements; without the funds of the Technical Assistance Operational Programme. ^b Data were calculated using the population size as of 30 June 2022. ^c For Poland included financing value of Operational Programme Eastern Poland.

Source: data of the Ministry of Funds and Regional Policy.

Tylko część środków publicznych przekazanych na realizację wymienionych programów operacyjnych jest realizowana przez samorządy, natomiast pozostałe trafiają bezpośrednio do sektora małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP), fundacji, stowarzyszeń, uczelni, szkół itp.

Należy podkreślić, że opisane wartości projektów to nie są wszystkie środki europejskie wykorzystywane w województwie. Nie obejmują one:

- funduszy z formalnie już zakończonych poprzednich ram finansowych 2007–2013, lecz jeszcze później w niewielkim stopniu wykorzystywanych,
- środków pozaunijnych z Norweskiego Mechanizmu Finansowego (NMF, tzw. Funduszu Norweskiego), Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy (SPPW) i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG),
- projektów unijnych na lata 2014–2020 realizowanych poza funduszami strukturalnymi i Funduszem Spójności, czyli poza Umową Partnerstwa i pieczęcią Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (np. realizowanych z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich – EFRRO).

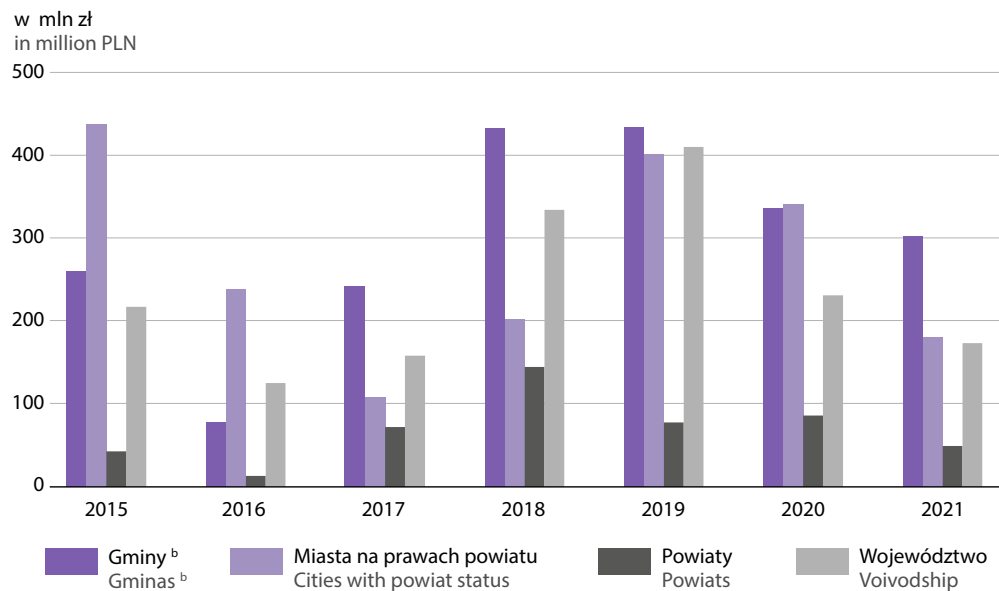
Dotacje z funduszy europejskich (nie tylko z budżetu Unii Europejskiej, ale także ze środków pochodzących z Norweskiego Mechanizmu Finansowego, Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy) oznaczone są w klasyfikacji dochodów budżetowych czterema paragrafami:

- § 200 i 620 dotyczą ram finansowych okresu 2007–2013 oraz źródeł pozaunijnych,
- § 205 i 625 dotyczą ram finansowych okresu 2014–2020.

Dotacje z tytułu § 200 i 205 odnoszą się do projektów i zadań o charakterze nieinwestycyjnym, a dotacje z § 620 i 625 – do zadań inwestycyjnych. Dotacje te wchodzą do budżetów jednostek samorządu terytorialnego, gdy jednostki te skutecznie aplikują o ich przyznanie.

Wykres 79. Dotacje otrzymane przez jednostki samorządu terytorialnego na realizację projektów europejskich^a

Chart 79. Grants received by local government units for the implementation of European projects^a

a Dane dotyczą dotacji z § 200, 620, 205 i 625 klasyfikacji budżetowej. b Bez gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Data relate to grants from §§ 200, 620, 205 and 625 of the budget classification. b Excluding gminas which are also cities with powiat status.

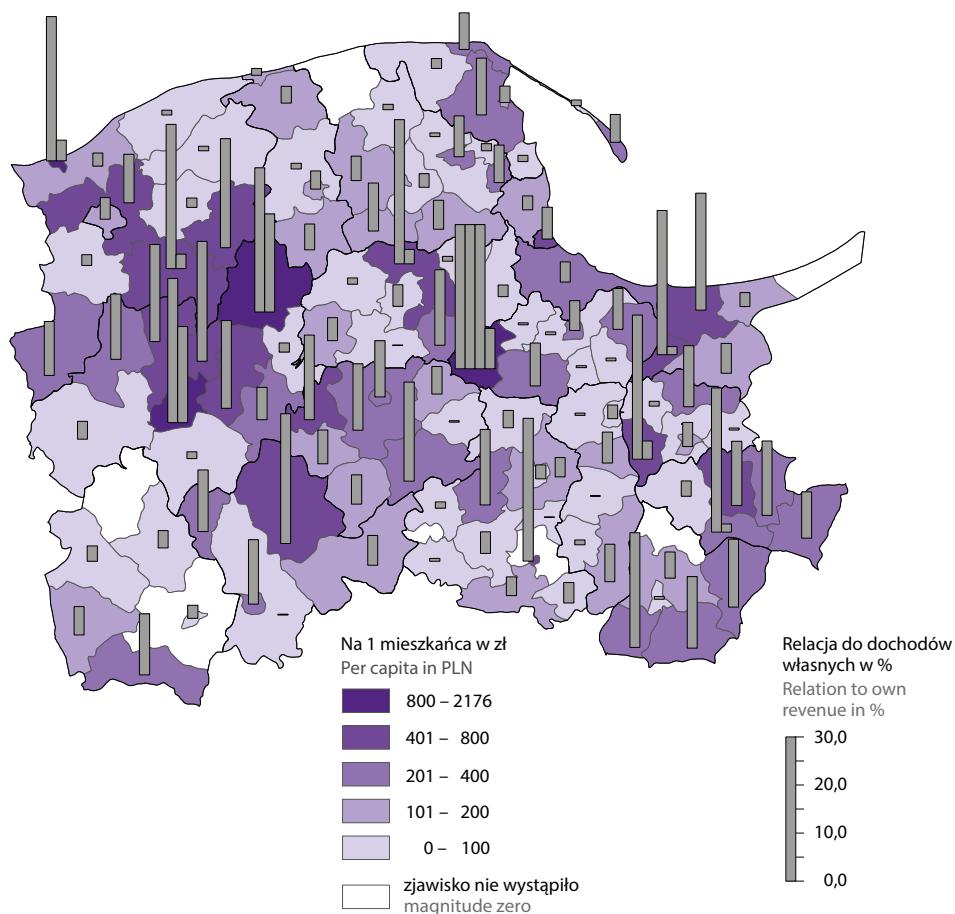
W 2021 r. JST otrzymały 706,3 mln zł (spadek o 24,1% w stosunku do 2020 r. oraz o 26,5% do 2015 r.) dotacji przekazanych w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich, innych środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi oraz płatności z budżetu środków europejskich (paragrafy: 200, 620 i 205, 625 klasyfikacji budżetowej).

Największy udział w 2021 r. dotacji europejskich spośród wszystkich jednostek samorządu terytorialnego odnotowano w gminach (42,8% dotacji europejskich JST w województwie pomorskim), w miastach na prawach powiatu (25,6%), w samorządzie województwa (24,6%) oraz w powiatach (7,0%).

Dotacje w 2021 r. otrzymane na projekty europejskie JST wyniosły średnio 300 zł w przeliczeniu na 1 mieszkańca. Najwyższy wskaźnik odnotowano w miastach na prawach powiatu – 212 zł oraz w gminach – 201 zł, z samorządu województwa przypadało 74 zł z tytułu dotacji europejskich na 1 mieszkańca, a z budżetu powiatów – 33 zł.

Dotacje JST na realizację projektów europejskich stanowiły 6,8% dochodów własnych. Najwyższa relacja dotacji europejskich do dochodów własnych miała miejsce w przypadku samorządu województwa – 21,6%, w gminach było to – 7,2%, w powiatach – 5,9%, a w miastach na prawach powiatu – 4,0%.

Mapa 53. Dotacje otrzymane przez gminy^a na realizację projektów europejskich^b w 2021 r.
Map 53. Grants received by gminas^a for the implementation of European project^b in 2021

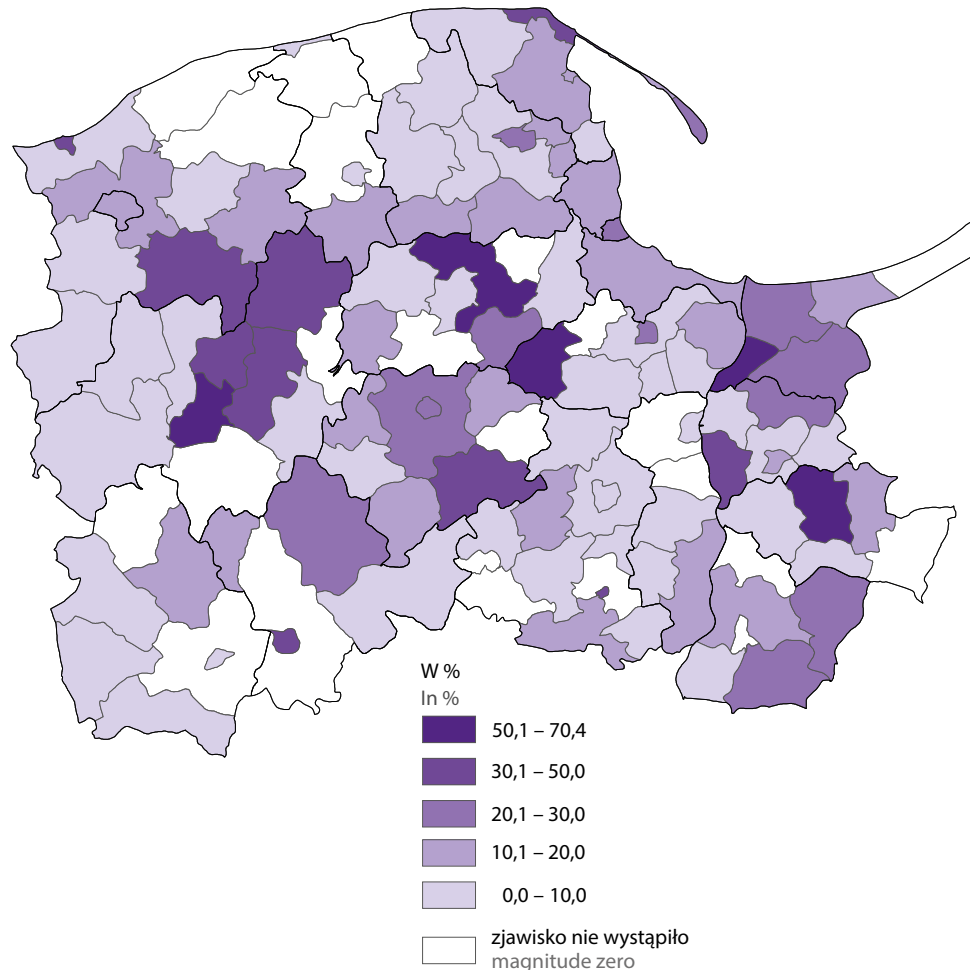
a Dotacje dla miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymywane w ramach części gminnej i powiatowej. b Dane dotyczą dotacji z § 200, 620, 205 i 625 klasyfikacji budżetowej.

a Grants for cities with powiat status include funds received under the gmina and powiat parts. b Data relate to grants from § 200, 620, 205 and 625 of the budget classification.

Dotacje na projekty europejskie w 2021 r. gmin i miast na prawach powiatu wyniosły łącznie 483,0 mln zł, co stanowiło 5,6% dochodów własnych tych jednostek. Na 1 mieszkańca łącznie gmin i miast na prawach powiatu przypadało średnio 205 zł z tytułu dotacji na projekty europejskie. Najwięcej w gminie Przywidz – 2176 zł, a najmniej w gminie Stężycza – 0,5 zł. Poza tym w siedmiu gminach nie korzystano w 2021 r. z dotacji europejskich.

Mapa 54. Udział europejskich dotacji inwestycyjnych w wydatkach inwestycyjnych ogółem w gminach w 2021 r.

Map 54. Share of the European investment grants in total investment expenditure of gminas in 2021

a Dotacje i wydatki miast na prawach powiatu obejmują środki otrzymane i wydatkowane w ramach części gminnej i powiatowej.
a Grants and expenditure of cities with powiat status include funds received and expended under the gmina and powiat parts.

W 2021 r. europejskie dotacje inwestycyjne gmin i miast na prawach powiatu wyniosły łącznie 374,9 mln zł, co przekłada się na ich 17,0% udział w wydatkach inwestycyjnych tych jednostek. Najwyższy udział odnotowano w gminie Tuchomie – 70,4%, a najniższy w gminie Suchy Dąb – 0,02%. W 23 gminach nie realizowano ani jednej inwestycji z udziałem środków europejskich.

7.5. Planowanie przestrzenne

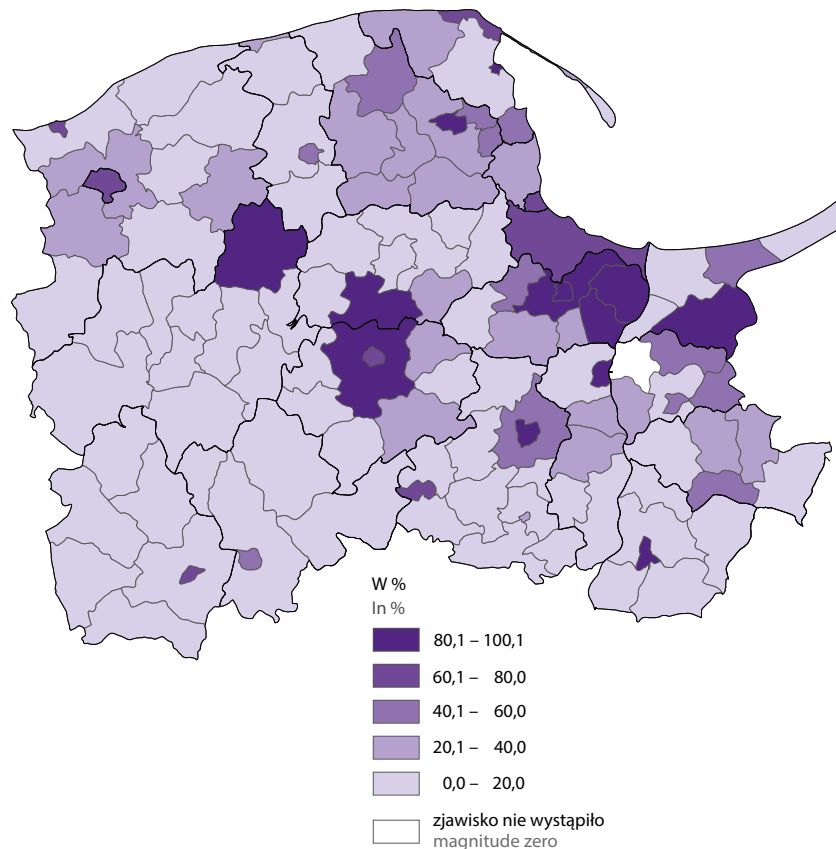
7.5. Spatial planning

W 2021 r. w województwie pomorskim wzrosła w skali roku liczba planów zagospodarowania przestrzennego oraz powierzchnia nimi objęta.

W 2021 r. w województwie pomorskim obowiązywało 6316 planów zagospodarowania przestrzennego (202 plany więcej niż w 2020 r.), które obejmowały 21,8% powierzchni województwa (wzrost o 0,3 p.proc. w skali roku).

Mapa 55. Udział powierzchni objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w powierzchni ogółem w 2021 r. ^a

Map 55. Share of the area covered by binding local spatial management plans in total area in 2021 ^a

^a Wartość wskaźnika większa od 100% wynika z rozbieżności zapisów w dokumentacji planistycznej gmin w stosunku do powierzchni geodezyjnej publikowanej przez GUGIK z uwzględnieniem prowadzonej od 2006 r. rewizji granic jednostek terytorialnych.

^a The index value greater than 100% results from the discrepancy in the planning documentation of the municipalities in relation to the geodetic area published by GUGIK, taking into account the revision of territorial units' borders since 2006.

W województwie pomorskim w 2021 r. odnotowano 895 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie sporządzania na podstawie ustawy z 27 marca 2003 r. (3 plany więcej niż w 2020 r.). W studium do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazano powierzchnię 186,0 tys. ha (spadek o 4,1%).

Rewitalizacja stanowi jeden z obszarów działań władz lokalnych skierowanych na poprawę stanu zagospodarowania i jakości życia na obszarach będących w stanie kryzysowym. Potrzeba rewitalizacji wynika z narastających problemów o charakterze przestrzennym i infrastrukturalnym oraz społecznym i społecznym i gospodarczym. Jej efektem powinno być przywrócenie funkcji danego obszaru z uwzględnieniem nowych uwarunkowań i potrzeb poprzez np. likwidację zagrożeń środowiska naturalnego, przywrócenie wartości użytkowych terenu, stwarzanie nowych miejsc pracy, spadek zagrożenia przestępczością, zachowanie dziedzictwa kulturowego, poprawę dostępu do usług kulturalnych lub edukacyjnych, przeciwdziałanie trudnościom gospodarczym tych terenów oraz złemu stanowi technicznemu budynków.

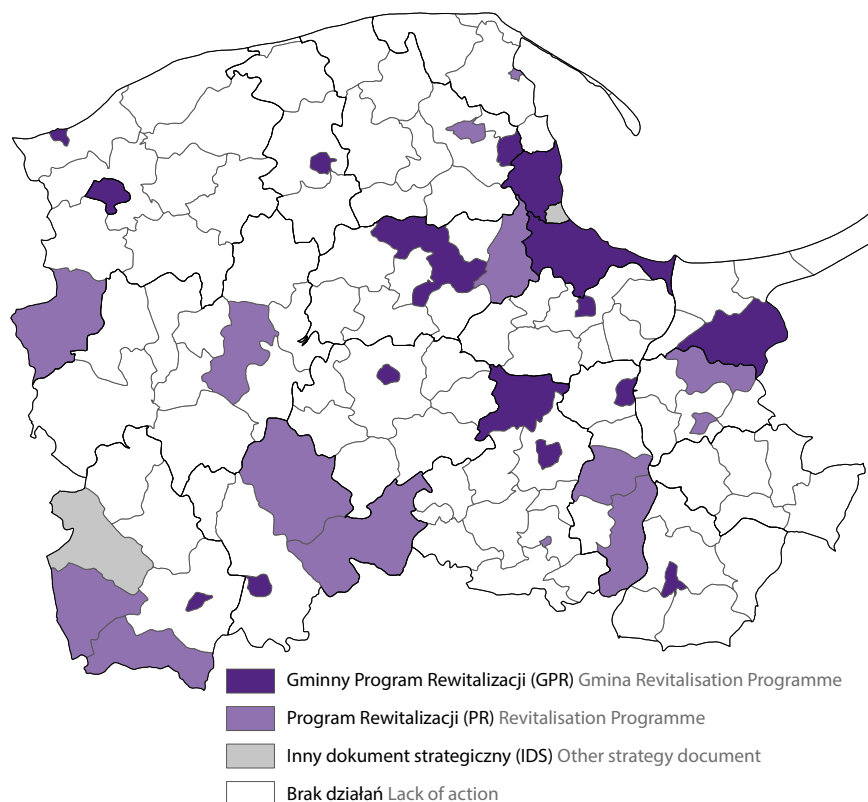
W 2021 r. odnotowano w skali roku niewielki spadek gmin prowadzących działania rewitalizacyjne. Powierzchnia obszarów zdegradowanych pozostała na niezmiennym poziomie. Na obszarach objętych rewitalizacją mieszkało mniej osób niż w 2020 r.

W 2021 r. w województwie pomorskim działania rewitalizacyjne prowadzone były przez niski odsetek wszystkich gmin – 26,0% (32 gmin), w tym 30 gmin wyznaczyło obszary zdegradowane na podstawie programów GPR lub PR. Obszary te obejmowały są powierzchnią 2,0% województwa, a na 0,2% powierzchni województwa prowadzone były działania rewitalizacyjne. Tereny obszarów zdegradowanych były zamieszkiwane przez 10,7% ludności województwa.

Rewitalizacja to proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji, na podstawie działań przygotowanych przez gminy i prowadzonych na podstawie dokumentu strategicznego (gminnego programu rewitalizacji, programu rewitalizacji lub innego dokumentu strategicznego).

Na terenie województwa pomorskiego w 2021 r. działania rewitalizacyjne prowadziły łącznie 32 gminy (w 2020 r. 33 gminy), co stanowiło 26,0% wszystkich gmin w województwie: 14 gmin miejskich, 4 miasta na prawach powiatu, 1 gmina wiejska oraz 13 gmin miejsko-wiejskich. Wśród tych gmin 50,0% prowadziło działania rewitalizacyjne na podstawie GPR (Gminnego Programu Rewitalizacji uchwalonego na podstawie ustawy o rewitalizacji), 43,8% gmin prowadziło działania rewitalizacyjne na podstawie PR (Programu Rewitalizacji uchwalonego na podstawie ustawy o samorządzie gminnym) oraz 6,3% gmin zadeklarowało prowadzenie działań rewitalizacyjnych na podstawie dokumentu IDS (innego dokumentu strategicznego niż program rewitalizacji).

Mapa 56. Aktywność gmin w zakresie rewitalizacji w 2021 r.
 Map 56. Activity of the gminas in the scope of revitalisation in 2021

Obszar zdegradowany to obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych (m.in.: niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- środowiskowych (m.in.: przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska),
- przestrzenno-funkcjonalnych (m.in.: niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej zły stan techniczny, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych),
- technicznych (m.in.: degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, niefunkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Wyznaczenie obszaru zdegradowanego stanowi pierwszy etap działań prowadzących do wskazania terytorium gminy, na którym będzie prowadzona rewitalizacja.

W 2021 r. w województwie pomorskim 30 gmin podało informacje o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego (analogicznie jak w 2020 r.), co stanowiło 24,4% wszystkich gmin w województwie. Obszary zdegradowane w tych gminach obejmowały 35,8 tys. ha – 2,0% powierzchni województwa.

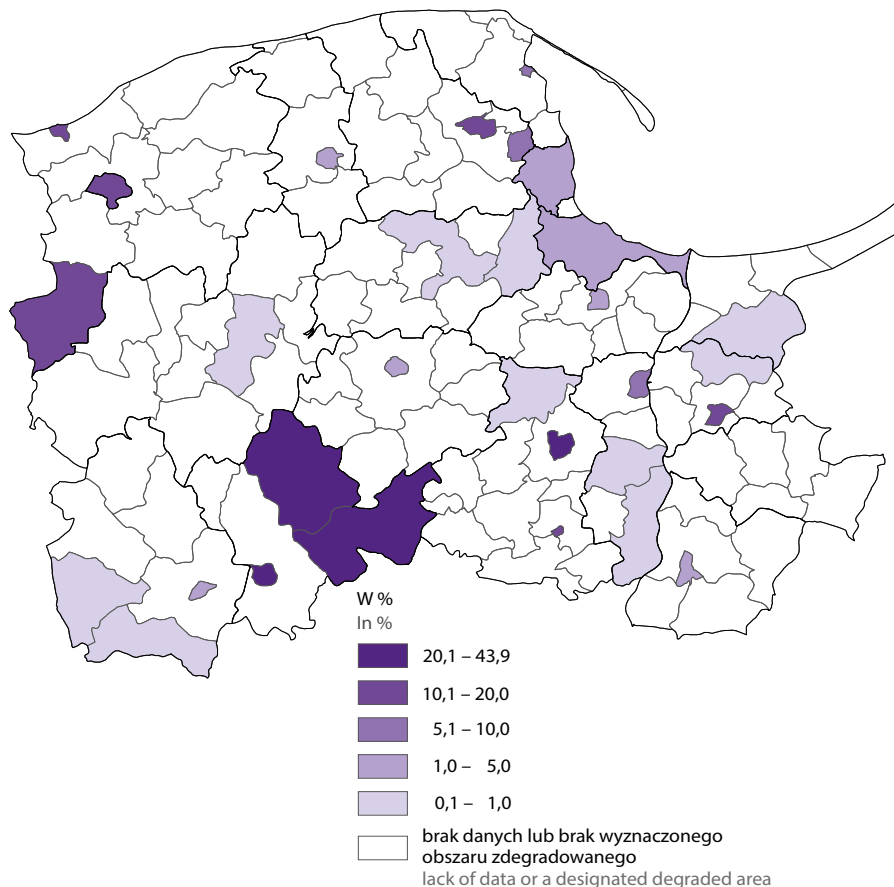
Tablica 51. Obszary zdegradowane w gminach

Table 51. Degraded area in gminas

Wyszczególnienie Specification	2020	2021		2020	2021	
	gminy, które wyznaczyły obszar zdegradowany gminas which designated the degraded area			powierzchnia obszaru zdegradowanego degraded area		
	w liczbach bezwzględnych in absolute numbers	w % in %		w ha in ha	w % in %	
Ogółem Total	30	30	24,4	35770	35770	2,0
gminy miejskie urban gminas	14	14	11,4	2666	2666	0,2
miasta na prawach powiatu cities with powiat status	3	3	2,4	1666	1666	0,1
gminy wiejskie rural gminas	-	-	-	-	-	-
gminy miejsko-wiejskie urban-rural gminas	13	13	10,6	31438	31438	1,7

Mapa 57. Udział powierzchni obszaru zdegradowanego w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR w 2021 r.

Map 57. Share of degraded area in total area of gminas which carried out revitalisation activities on the basis of GPR or PR in 2021

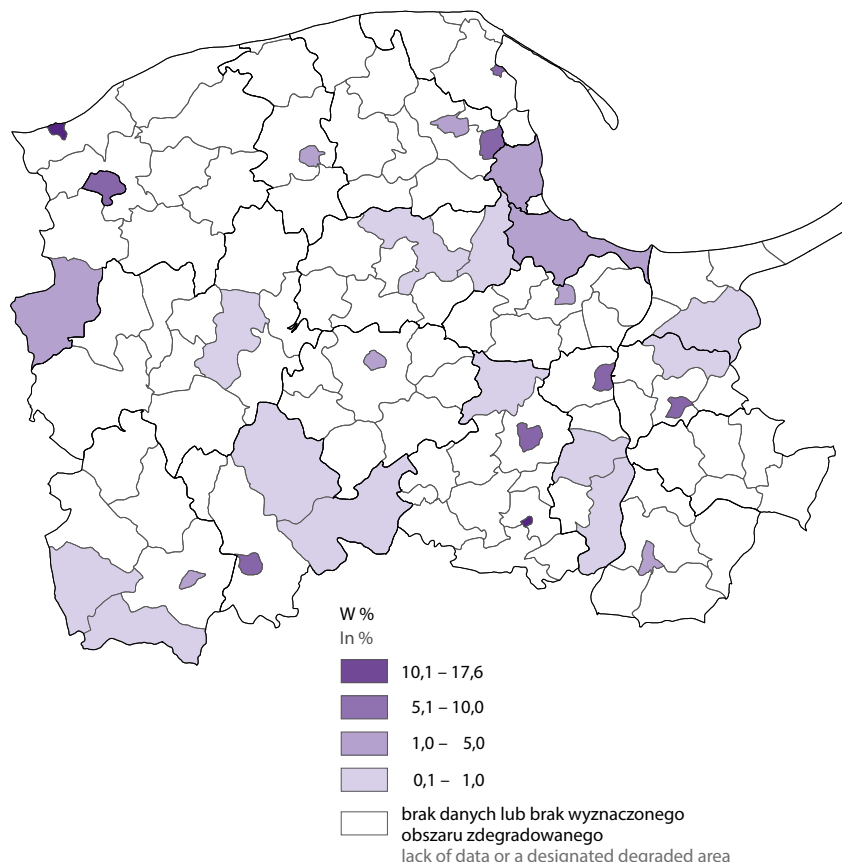
W 2021 r. w 30 gminach, które podały informację o liczbie osób zamieszkujących obszar zdegradowany w momencie jego ustanowienia mieszkało 253,3 tys. osób (10,7% wszystkich mieszkańców województwa), z czego 73,2% osób zamieszkiwało tereny, na których prowadzono działania rewitalizacyjne na podstawie GPR (bez zmian w stosunku do 2020 r.).

Obszar rewitalizacji to obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednego o charakterze gospodarczym lub środowiskowym lub technicznym lub przestrzenno-funkcyjnym, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji powinien być wyznaczony na podstawie zapisów uchwały rady gminy lub przynajmniej wskazany w dokumentach strategicznych uchwalonych przez radę gminy.

Łączna powierzchnia obszarów rewitalizacji w gminach prowadzących działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR wyniosła w województwie pomorskim 3,5 tys. ha (0,2% powierzchni województwa) i nie odnotowano zmian w porównaniu z 2020 r. W gminach posiadających GPR powierzchnia rewitalizacji wyniosła 2,3 tys. ha, a wśród gmin posiadających PR – 1,2 tys. ha.

Mapa 58. Udział powierzchni obszaru rewitalizacji w powierzchni ogółem gmin, które prowadziły działania rewitalizacyjne na podstawie GPR lub PR w 2021 r.

Map 58. Share of revitalisation area in total area of gminas which carried out revitalisation activities on the basis of GPR or PR in 2021

Liczba ludności zamieszkująca obszar rewitalizacji w 2021 r. w 30 gminach, dla których ustalono taką informację, wyniosła 133,8 tys. osób (5,7% ludności województwa), o 3,7 tys. osób mniej niż w 2020 r. Do wyliczenia liczby ludności wykorzystano doszacowania dla tych jednostek, które nie podały liczby osób zamieszkujących obszar rewitalizacji według stanu w dniu 31 grudnia 2021 r. W gminach posiadających GPR ludność stanowiła 73,5% obszarów objętych rewitalizacją, a pozostała część zamieszkiwała gminy posiadające PR.

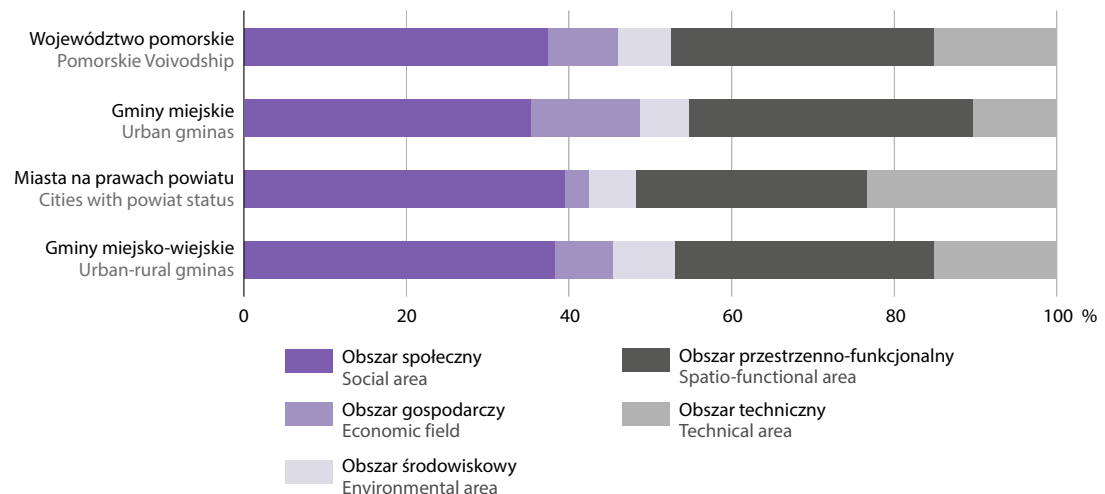
W strukturze powierzchni rewitalizacji województwa pomorskiego według typu funkcjonalnego terenów, na których ustanowiono obszar rewitalizacji w gminach (w których obowiązywał GPR/PR), wyraźnie dominowały tereny mieszkaniowe łącznie z towarzyszącymi terenami usługowymi i komunikacyjnymi w mieście i stanowiły one 83,6% obszaru rewitalizacji. Pozostałe tereny niezamieszkałe (użytki rolne, lasy, nieużytki) stanowiły 7,9%, tereny zielone (parki, zieleńce, cmentarze) – 6,1%, a tereny niezamieszkałe zabudowane – 2,4%.

Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji to sformalizowana i zdefiniowana w programach rewitalizacji forma aktywności podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji służąca realizacji celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia realizowane mogą być przez gminę (jej jednostki organizacyjne) lub inny podmiot publiczny lub prywatny. Przedsięwzięcia podstawowe to takie, dla których zawarto: nazwy przedsięwzięć i podmioty je realizujące, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość środków finansowych, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji. Przedsięwzięcia, dla których nie ma możliwości wskazania powyższych informacji – zgodnie z ustawą o rewitalizacji – stanowią przedsięwzięcia dopuszczalne.

W programach obowiązujących w 2021 r. na cały okres obowiązywania GPR lub PR w województwie pomorskim zaplanowane było 721 przedsięwzięć (w 2020 r. – 720), z czego w realizacji GPR były 435 przedsięwzięcia, a w PR – 286. 39,3% przedsięwzięć było zaplanowane na terenie gmin miejskich, 36,9% na terenie gmin miejsko-wiejskich, a 23,9% na terenie miast na prawach powiatu. Wśród zaplanowanych działań rewitalizacyjnych dominowały interwencje w obszarze społecznym (37,4% przedsięwzięć) oraz interwencje w obszarze przestrzenno-funkcjonalnym (32,3%).

Wykres 80. Przedsięwzięcia z zakresu rewitalizacji zaplanowane w programach rewitalizacji GPR/PR według obszaru interwencji w 2021 r.

Chart 80. Revitalisation undertakings planned in GPR/PR revitalisation programmes by intervention area in 2021

W 2021 r. w województwie pomorskim odnotowano 230 przedsięwzięć rozpoczętych/realizowanych w GPR lub PR (o 21 mniej niż w 2020 r.), a 132 przedsięwzięcia zostały zakończone (o 18 więcej niż w 2020 r.).

Rozdział 8. Wybrane dane o województwie pomorskim

Chapter 8. Selected data on Pomorskie Voivodship

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska w tys. zł (ceny bieżące)	847046,1	402301,9	564622,4	606644,4
Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej w tys. zł (ceny bieżące)	209405,2	58248,2	74098,1	138234,5
Ścieki komunalne odprowadzone na 1 mieszkańca w dam ³	0,035	0,036	0,037	0,038
Odpady komunalne zebrane selektywnie w odpadach komunalnych zebranych ogółem w %	22,3	23,8	27,2	28,9
Przyrost/ubytek naturalny na 1000 ludności	1,5	2,0	2,5	1,8
Urodzenia żywe na 1000 ludności	10,7	11,2	11,8	11,4
Saldo migracji na pobyt stały na 1000 ludności	1,0 ^a	1,5	1,5	2,2
Współczynnik starości demograficznej w % (stan w dniu 31 grudnia)	14,7	15,3	15,8	16,4
Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	632	755	828	865
Wskaźnik zatrudnienia według BAEL w % (przeciętne w roku)	53,6	54,6	56,0	56,3
Współczynnik aktywności zawodowej według BAEL w % (przeciętne w roku)	57,4	57,9	58,4	58,0
Stopa bezrobocia według BAEL w % (przeciętne w roku)	6,6	5,8	4,3	3,0
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	19	14	12	13
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^b w zł	4171,76	4358,51	4620,19	4916,59
Przeciętna w roku liczba emerytów i rencistów w tys.	448,8	450,8	453,5	470,5
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto wypłacana z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych w zł	1955,84	1991,44	2043,95	2133,79
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwie domowym w zł	1380,92	1560,35	1649,04	1737,54
Wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w %
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w %	7,4	6,8	5,9	5,3
Dzieci przebywające w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	60	63	70	84
Zasoby mieszkaniowe na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	362,5	366,5	371,5	376,8
Zużycie wody z sieci wodociągowej w gospodarstwach domowych na 1 mieszkańca w m ³	32,8	34,2	33,6	35,2
Porady lekarskie udzielone w ramach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca	7,2	7,3	7,4	7,6
Liczba ludności na 1 placówkę ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 grudnia)	1909	1851	1839	1744
Wskaźnik poziomu kosztów w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %	95,3	95,0	94,1	95,0
Wskaźnik rentowności obrotu netto w przedsiębiorstwach niefinansowych ^c w %	4,0	4,2	5,0	4,0
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^c w mln zł (ceny bieżące)	6936,2	6135,4	6413,1	5823,1
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw niefinansowych ^c (rok poprzedni = 100; ceny bieżące)	113,6	88,5	104,5	90,8
Nakłady wewnętrzne na działalność badawczą i rozwojową ^d na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące)	502	536	542	751

a Do obliczenia salda migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. b Dane zmieniono

d Bez amortyzacji środków trwałych.

a Net migration was calculated using data on internal migration for 2015 and international migration for 2014. b Data have been changed in relation

2019	2020	2021	2022	Specification
690597,0	780306,1	696676,1		• Outlays on fixed assets in environmental protection in thousand PLN (current prices)
156265,7	132409,0	183364,0		• Outlays on fixed assets in water management in thousand PLN (current prices)
0,038	0,038	0,038		• Municipal wastewater discharged per capita in dam ³
32,3	43,4	44,0		• Municipal waste collected separately in total municipal waste collected in %
1,5	-0,5	-2,0	-1,9	Natural increase/decrease per 1,000 population
11,1	10,4	9,9	8,9	Live births per 1,000 population
2,7	1,7	2,0	1,7	Net migration for permanent residence per 1,000 population
16,9	17,2	17,6	18,1	Old age index in % (as of 31 December)
878	854	881		• Children aged 3-6 years in pre-primary establishments per 1,000 children aged 3-6 years
57,4	56,7	58,0	58,5	Employment rate by LFS in % (annual averages)
59,0	58,5	59,4	59,6	Activity rate by LFS in % (annual averages)
2,7	3,1	2,3	1,9	Unemployment rate by LFS in % (annual averages)
15	22	13	16	Registered unemployed persons per job offer (as of 31 December)
5282,31	5512,43	6045,62	6871,80	Average monthly gross wages and salaries in the enterprise sector ^b in PLN
476,5	480,9	480,9	482,2	Annual average number of retirees and pensioners in thousands
2236,73	2364,06	2531,12	2771,37	Average monthly gross retirement and other pension paid from non-agricultural social security system in PLN
1859,98	1799,12	1835,80		• Average monthly available income per capita in households in PLN
12,8	10,1	13,1		• At-risk-of-poverty rate after social transfers in %
4,8	4,3	3,9		• Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in %
106	113	139		• Children staying in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years
382,6	398,3 ^c	397,8		• Dwelling stocks per 1,000 population (as of 31 December)
34,8	35,3 ^c	35,4		• Consumption of water from water supply system in households per capita in m ³
7,8	6,9	7,7		• Doctor's consultations provided within the scope of outpatient health care per capita
1760	1804	1775		• Population per outpatient health care unit (as of 31 December)
95,8	96,3	92,2	93,1	Cost level indicator in non-financial enterprises ^c in %
3,3	3,1	6,5	5,6	Net turnover profitability indicator in non-financial enterprises ^c in %
7194,1	7358,5	8628,4	9706,2	Investment outlays of non-financial enterprises ^c in million PLN (current prices)
123,5	102,3	117,3	112,5	Investment outlays of non-financial enterprises ^c (previous year = 100; current prices)
979	1003	1226		• Intramural expenditure on research and development ^d per capita in PLN (current prices)

w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. ^c Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

to those published in the previous edition. ^c Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^e Excluding depreciation of fixed assets.

SELECTED DATA ON POMORSKIE VOIVODSHIP

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (rok poprzedni=100; ceny bieżące)	103,7	94,8	116,1	110,8
Drogi gminne i powiatowe o twardej nawierzchni na 100 km ² powierzchni ogólnej	58,3	58,5	61,0	63,0
Udział energii odnawialnej w produkcji energii elektrycznej w %	45,9	49,8	53,1	51,3
Udział dochodów własnych w dochodach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %:				
ogółem	52,1	49,5	48,8	49,5
gminy ^b	46,8	41,8	39,9	40,9
miasta na prawach powiatu	64,8	62,9	64,7	65,5
powiaty	32,8	35,0	34,2	34,8
województwo	47,4	55,5	54,6	49,9
Udział wydatków inwestycyjnych w wydatkach ogółem jednostek samorządu terytorialnego w %:				
ogółem	18,8	12,1	13,8	20,9
gminy ^b	17,3	11,2	14,5	21,8
miasta na prawach powiatu	19,0	11,9	11,3	16,2
powiaty	14,0	12,7	14,3	21,7
województwo	35,4	20,3	21,8	39,1
Dotacje inwestycyjne ogółem ^c dla jednostek samorządu terytorialnego w mln zł:				
ogółem	1065,7	475,4	501,9	1081,4
gminy ^b	301,2	113,9	220,6	475,7
miasta na prawach powiatu	460,0	239,5	77,7	160,2
powiaty	99,1	61,5	102,1	190,4
województwo	205,3	60,5	101,5	255,1
Wynik budżetów jednostek samorządu terytorialnego w mln zł:				
ogółem	342,3	506,4	-2,6	-576,5
gminy ^b	82,7	237,5	-71,7	-460,8
miasta na prawach powiatu	207,6	224,4	37,7	-51,5
powiaty	12,1	21,4	48,4	-59,8
województwo	40,0	23,2	-17,0	-4,5

a Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Bez gmin mających również status miast na prawach powiatu. c Sum of all types of

2019	2020	2021	2022	Specification
105,6	92,1	122,1	119,8	Retail sale of goods ^a (previous year=100; current prices)
64,4	67,4	68,0		• Hard surface communal and district roads per 100 km ² of total area
51,9	56,6	60,0		• Share of renewable energy sources in production of electricity in %
				Share of own revenue in total revenue of local government units in %:
48,9	49,2	48,9		• total
41,2	43,2	41,4		• gminas ^b
61,1	58,4	59,6		• cities with powiat status
39,7	40,6	38,0		• powiats
52,1	60,3	64,5		• Voivodship
				Share of investment expenditure in total expenditure of local government units in %:
19,0	14,8	13,5		• total
16,7	14,1	14,6		• gminas ^b
17,2	13,6	10,8		• cities with powiat status
17,2	13,8	12,7		• powiats
45,6	30,3	23,1		• Voivodship
				Total investment grants ^c for local government units in million PLN:
1284,8	876,2	801,8		• total
437,6	326,5	441,7		• gminas ^b
388,7	327,5	231,6		• cities with powiat status
101,5	77,3	52,2		• powiats
357,0	144,8	76,4		• Voivodship
				Result of budgets of local government units in million PLN:
-319,8	511,0	906,3		• total
-47,9	418,4	370,9		• gminas ^b
-243,0	-92,4	314,6		• cities with powiat status
1,9	145,4	129,1		• powiats
-30,7	39,6	91,6		• Voivodship

c Suma wszystkich typów dotacji inwestycyjnych. investment grants.

Rozdział 9. Wybrane dane o Gdańsku

Chapter 9. Selected data on Gdańsk

Wyszczególnienie	2015	2016	2017	2018
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tonach/rok:				
gazowych	3053035	3414267	3021706	3179888
pyłowych	474	260	176	177
Odpady wytworzone ^a w tys. t	228,2	348,0	261,7	527,2
Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w kg	270,8	295,6	295,2	279,0
Ludność (stan w dniu 31 grudnia)	462249	463754	464254	466631
Przyrost/ubytek naturalny na 1000 ludności	0,1	1,4	1,4	0,5
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	2,5 ^c	2,7	1,7	4,2
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 grudnia)	64,0	66,5	69,0	71,0
Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego ^d na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat	704	814	902	928
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 grudnia) w %	4,0	3,5	2,7	2,6
Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (stan w dniu 31 grudnia) w %	40,6	36,6	37,5	36,3
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy (stan w dniu 31 grudnia)	16	11	15	12
Liczba osób na 1 przychodnię ^e (stan w dniu 31 grudnia)	2160	2080	2010	1768
Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej ^e na 1 mieszkańca	9,5	9,6	10,0	10,0
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w %	3,0	2,9	2,6	2,4
Udział dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w %	9,9	10,6	11,5	13,2
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 1000 dzieci w wieku do lat 3	104	111	118	146
Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych (stan w dniu 31 grudnia)	2,19	2,15	2,09	2,04
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	158,6	162,6	167,1	165,1
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	102,2	103,7	106,5	111,2
Spółki handlowe na 1000 ludności (stan w dniu 31 grudnia)	25,6	27,6	29,0	23,3
Wskaźnik rentowności obrotu netto ^f w %	3,1	3,8	4,5	4,3
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^g na 1 mieszkańca w zł	9540	8172	10225	9891
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności	9,8	11,0	13,9	14,7
Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	3802	3877	4167	4734
Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w zł	1326	1067	949	1446

a W ciągu roku. Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Dane zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzedniej edycji. c Do obliczenia całego roku szkolnego w placówkach wykonujących działalność leczniczą. e Łącznie z danymi o placówkach podległych resortom obrony narodowej, spraw gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a During the year. Excluding municipal waste. b Data have been changed in relation to those published in the previous edition. c Net migration was throughout the school year. e Data have included health care of the Ministry of National Defence, the Ministry of Interior and Administration. f Data location.

2019	2020	2021	2022	Specification
				Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in tonnes/year:
3159775	3232302	3307416		• gaseous pollutants
112	110	118		• particulate pollutants
144,5	241,9	497,2		• Waste generated ^a in thousand tonnes
268,7	157,5 ^b	229,7		• Mixed municipal waste collected per capita in kg
470907	486542	486271	486345	Population (as of 31 December)
1,0	-0,7	-2,1	-1,8	Natural increase/decrease per 1,000 population
6,7	2,2	2,1	1,8	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population
72,4	65,6	66,2	66,9	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 December)
916	965	995		• Children aged 3-6 years in pre-primary establishments ^d per 1,000 children aged 3-6 years
2,4	3,5	2,9 ^b	2,3	Registered unemployment rate (as of 31 December) in %
38,9	34,5	54,6	38,9	Long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons (as of 31 December) in %
8	15	8	7	Registered unemployed persons per job offer (as of 31 December)
1784	1815	1712		• Population per outpatient department ^e (as of 31 December)
10,8	9,5	10,7		• Medical consultations provided in outpatient health care ^e per capita
2,2	2,0	1,9		• Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in %
16,9	18,8	23,4		• Share of children up to the age of 3 years attending nurseries and children's club in %
178	224	276		• Places in nurseries and children's clubs per 1,000 children up to the age of 3 years
1,99	1,99 ^b	1,99		• Population per dwelling in dwelling stocks (as of 31 December)
169,6	170,7 ^b	178,7 ^b	188,0	Entities of the national economy per 1,000 population (as of 31 December)
114,6	115,7 ^b	121,2 ^b	128,1	Natural persons conducting economic activity per 1,000 population (as of 31 December)
24,3	24,9 ^b	26,9 ^b	29,0	Commercial companies per 1,000 population (as of 31 December)
3,0	1,5	6,5	4,9	Net turnover profitability indicator ^f in %
9779	8350	9949		• Investment outlays in enterprises (current prices) ^g per capita in PLN
15,5	13,5 ^b	15,1 ^b	14,7	Dwellings completed per 1,000 population
4951	4844 ^b	5375		• Own revenue of the city budget per capita in PLN
1451	1283 ^b	1166		• Property expenditure of the city budget per capita in PLN

saldą migracji wykorzystano dane o migracjach wewnętrznych za 2015 r. i migracjach zagranicznych za 2014 r. d Łącznie z dziećmi przebywającymi przez wewnętrznych i administracji. f Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. g Dane dotyczą podmiotów

calculated using data on internal migration for 2015 and international migration for 2014. d Including children in units performing health care activities concern economic entities employing more than 49 persons. g Data concern economic entities employing more than 9 persons; according to investment

Rozdział 10. Wybrane dane o miastach na prawach powiatu

Chapter 10. Selected data on cities with powiat status

Wyszczególnienie	Gdańsk	Gdynia	Słupsk	Sopot	Specification
Emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w 2020 r. w tonach/rok:					Emission of air pollutants from plants of significant nuisance to air quality in 2020 in tonnes/year:
gazowych	3307416	682475	153960	134	gaseous pollutants
pyłowych	118	38	144	-	particulate pollutants
Odpady wytworzone ^a w 2021 r. w tys. t	497,2	527,3	45,0	45,3	Waste generated ^a in 2021 in thousand tonnes
Zmieszane odpady komunalne zebrane na 1 mieszkańca w 2021 r. w kg	229,7	204,9	301,2	306,0	Mixed municipal waste collected per capita in 2021 in kg
Ludność w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	486345	242874	86365	32276	Population in 2022 (as of 31 December)
Ubytek naturalny na 1000 ludności w 2022 r.	-1,8	-5,5	-5,7	-9,7	Natural decrease per 1,000 population in 2022
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności w 2022 r.	1,8	-1,3	-3,2	-5,8	Internal and international net migration for permanent residence per 1,000 population in 2022
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	66,9	73,2	76,2	83,5	Non-working age population per 100 persons of working age in 2022 (as of 31 December)
Dzieci w wieku 3-6 lat w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku 3-6 lat w roku szkolnym 2021/22	995	965	1118	969	Children aged 3-6 years in pre-primary establishments per 1,000 children aged 3-6 years in the 2021/22 school year
Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia) w %	2,3	1,9	3,5	1,5	Registered unemployment rate in 2022 (as of 31 December) in %
Długotrwale bezrobotni w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia) w %	38,9	24,8	28,8	21,7	Long-term unemployed persons in the total number of registered unemployed persons in 2022 (as of 31 December) in %
Bezrobotni zarejestrowani na 1 ofertę pracy w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	7	13	9	52	Registered unemployed persons per job offer in 2022 (as of 31 December)
Liczba osób na 1 przychodnię w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia)	1712	1826	1708	697	Population per outpatient department in 2021 (as of 31 December)
Porady lekarskie udzielone w ambulatoryjnej opiece zdrowotnej na 1 mieszkańca w 2021 r.	10,7	9,7	10,8	10,5	Medical consultations provided in outpatient health care per capita in 2021
Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności w 2021 r. w %	1,9	2,1	3,5	4,0	Beneficiaries of social assistance at domicile in total population in 2021 in %
Udział dzieci w wieku do lat 3 objętych opieką w żłobkach i klubach dziecięcych w 2021 r. w %	23,4	17,0	25,5	22,7	Share of children up to the age of 3 years attending nurseries and children's club in 2021 in %
Miejsca w żłobkach i klubach dziecięcych na 100 dzieci w wieku do lat 3 w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia)	27,6	19,2	26,3	23,8	Places in nurseries and children's clubs per 100 children up to the age of 3 years in 2021 (as of 31 December)
Liczba osób na 1 mieszkanie w zasobach mieszkaniowych w 2021 r. (stan w dniu 31 grudnia)	1,99	2,07	2,14	1,69	Population per dwelling in dwelling stocks in 2021 (as of 31 December)
Podmioty gospodarki narodowej na 1000 ludności w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	188,0	188,7	151,4	282,7	Entities of the national economy per 1,000 population in 2022 (as of 31 December)
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	128,1	128,5	103,0	153,3	Natural persons conducting economic activity per 1,000 population in 2022 (as of 31 December)
Spółki handlowe na 1000 ludności w 2022 r. (stan w dniu 31 grudnia)	29,0	33,2	11,4	59,0	Commercial companies per 1,000 population in 2022 (as of 31 December)
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach (ceny bieżące) ^b na 1 mieszkańca w 2021 r. w zł	9949	6321	5071	4345	Investment outlays in enterprises (current prices) ^b per capita in 2021 in PLN
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 ludności w 2022 r.	14,7	4,1	4,0	0,9	Dwellings completed per 1,000 population in 2022
Dochody własne budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2021 r. w zł	5375	5021	3821	8984	Own revenue of the city budget per capita in 2021 in PLN
Wydatki majątkowe budżetu miasta na 1 mieszkańca w 2021 r. w zł	1166	772	915	2351	Property expenditure of the city budget per capita in 2021 in PLN

a W ciągu roku. Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.
a During the year. Excluding municipal waste. b Data concern economic entities employing more than 9 persons.